

ERDEY FERENC

APOSTOLI
HIVATÁS

BUDAPEST

A SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT KIADÁSA

ERDEY FERENC

APOSTOLOK ISKOLÁJA

ELMÉLKEDÉSEK APOSTOLI LELKEKNEK

I.

APOSTOLI HIVATÁS

BUDAPEST

A SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT KIADÁSA

APOSTOLI HIVATÁS

ELMÉLKEDÉSEK

IRT

ERDEY FERENC

BUDAPEST

A SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT KIADÁSA

**Nihil obstat Dr. Nicolaus Tóttössy censor dioecesanus. Nr. 1717/1947.
Imprimatur. Strigoni, die 17 Martii 1947. Dr. Joannes Drahos vicarius
generalis.**

**A kiadásért felelős : Dr. Takáts Ernő.
Stephaneum nyomda Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28.
Felelős : Ketskés János.**

Szózat apostoli lelkekhez.

Körüljár az Úr a Genezáreti-tó partján és fürkésző szemmel körülnéz. Keres valakit. Mélyen belenéz az emberek szemébe; a lelkek mélyére néz veséket és szíveket átjáró tekintete. Majd megáll az egyik előtt is, a másik előtt is és azt mondja: Jöjj és kövess engem!

Apostolokat keres, szózatot intéz a választott lelkekhez! Jöjj és kövess!

Rövid és csattanós szózat. Benn foglaltatik minden, ami az apostoli élet formálására, nagy küldetésére szükséges!

Allj meg az élet országútján és halld meg szómat! Eddig céltalanul vagy csak önös célokért róttad életed útjait! Most fordulj vissza és jöjj, kövess engem! Jöjj és kövess az én munkám végzésében! Jöjj és kövess az én küldetésem teljesítésében!

Jöjj és légy a halhatatlan lelkek halásza, megmentője! Közvetítsd az üdvösség kincseit, kegyelmeit számukra! Jöjj és folytasd az én engesztelő áldozatomat!

Az egyszerű halászok megálltak és szemébe néztek. Megértették szavát. Valami ellenállhatatlan erő és tűz sugárzott tekintetéből. Megfogta a lelküket. Megindította szívüket. Nem ellenkeztek, csak egyszerűen indultak és követték őt! Követték, bárhová vezette őket! Követték az apostoli élet rögös útjain, követték az áldozatok ösvényén! Követték egészen a kereszt véres áldozatáig!

Krisztus szózata ma sem halkult el. Ma is tovább cseng a lelkek mélyén. Ma is belemarkol a választottak szívébe és nem hagyja őket nyugton. Megállítja őket önös életútjukon és megindítja őket az apostoli élet magaslatai felé! Mert Krisztus küldetését ma is és minden időkben folytatni kell! Krisztus kegyelmeit

ma is széjjel kell osztani, áldozatát ma is meg kell újítani!

Ennek az isteni szózatnak tartalmát és kegyelmét akarja közvetíteni ez a néhány elmélkedési könyv, melyet most azoknak kezébe nyomunk, kikhez Krisztus szava szól. Az Úr hívó szavának akar eszköze és elmélyítője lenni! Az elmélkedések meghitt csendjében akar segítő és világító fáklyául szolgálni, hogy jobban megértsük, megszeressük és hűségesebben kövessük Krisztus hívó szózatát. Egyszerű és közvetlen igazságokat akar a lélek mélyébe ojtani, hogy abból kihajtsa az apostoli élet erőteljes hajtása.

Apostolokat akar kiformálni és kiképezni a krisztusi küldetés teljesítésére. Lelket akar önteni a hivatottakba, hogy a krisztusi szózat elevenebben, erőteljesebben markoljon szívükbe és szebbé, tökéletesebbé alakítsa őket! Programot akar adni az apostolok iskolájának nagyszerű munkájához.

Negyedfél évtized sok-sok elmélkedésének, a Krisztussal való bensőséges találkozásnak és beszélgetésnek, lelkes felbuzdulásoknak és szent tüzek fellobbanásának köszönhetjük emez elmélkedéseket, melyeket azzal a forró vágygal nyújtunk minden apostoli léleknek: vajha a hűségesen Krisztus nyomdokain haladó választottak életében mindez az elmélkedés élő és eleven valósággá, az apostoli élet fenséges eszményképévé válna.

1946. Apostolok Királynője ünnepén.

A szerző.

Hív az Úr!

Apostolok meghívása.

Az apostolok, mielőtt megismerkednek az Úrral, az élet egyszerű napszámosai. Járnak-kelnek, dolgoznak, pihennek és a világ nagy kérdései, az emberiség lelki problémái nemigen mozgatják őket. A mindennapi élet szürke emberei, kiknek keblét nem dagasztja világ-hódítás terve. Egyszerű, de egyeneslelkű emberek, akiket Isten éppen ezért kedvelt meg és választott ki az üdvösség történetének legnagyobb szerepére. Ezért szólítja meg őket Jézus, ezért hívja meg őket egyenkint: „Jöjjetek utánam!” (Mt. 4, 19.)

Krisztus toboroz.

1. Mikor az isteni Mester megindul nagy hivatásának útján, és hirdetni kezdi az embereknek az örömhírt, felszabadulásuknak, megváltásuknak örömhírét, bejárja a galilei tenger mellékét, és meglát ott „két testvért, Simont, ki Péternek hivatik, és testvérét, Andrást, amint hálót vetettek a tengerbe, mert halászok valának”... Megszólítja őket. Szava toborzó! Biztatóan, hívogatóan csengő... Krisztus toboroz! Követőket, munkatársakat, apostolokat keres. — Krisztus most is bejárja az élet tengerének nagy vizeit, melyen a mi életünk parányi kis csónakja hánykolódik, most is keres;... követőket, munkatársakat, apostolokat keres! Vajjon kit lát meg? Kihez fog szólni?... Ha hozzám is szólana, vajjon nyitva állana-e szívem, hogy befogadjam minden szavát?...

„Mondá nekik.”

2. Szólott hozzájuk; szóba állt velük! Mily kegyes leereszkedése a nagy Istennek! Megáll és szól hozzájuk. Kikhez szólott? Két egyszerű halászhoz, Simonhoz és Andrásához, amint hálót vetnek. Bármilyen ala-

csony sorsban vannak is, mégis észreveszi őket, szól hozzájuk, hívja őket! Ki voltam én is, mi voltam én, szegény porszem, mikor előttem is megállott Jézus és hozzám is szólott?! Mikor hangjának édes lehellete csókolta lelkemet, és én a nagy kegyelemtől szólni, felelni sem tudtam? ... Szegény sorsomat, bűnös voltomat nem vetette meg Ő, ki körüljárt, hogy toborozzon, meghívjon. Mikor hivatásom nagysága, az apostolságnak tündöklő dicsfénye övezi homlokom, visszagondolok arra az első percre, mikor Jézus először állott meg mellettem, mikor először akadt meg szemem rajtam, mikor először szólalt meg lelkemben. Mélységes alázattal eltelve mondogatom: Uram! Uram! Nem vagyok méltó!

Jöjjetek utánam!

3. Jézus világosan beszél. Szava, mint lágy fuvalom, misztikusan zeng, de értelme világos: Jöjj utánam! Kövess engem! Jöjj és légy az én tanítványom! Ezt kívánja Jézus minden apostolától, legyen tanítványa, tanuljon tőle, járjon az ő iskolájába. Nem lehet apostol, Krisztus munkatársa, kegyelmének hordozója és osztogatója más, csak az, aki az ő tanítványa, aki az apostolok iskoláját látogatta.

Nekem is Krisztust kell követnem.

4. Én is az isteni Üdvözítő iskoláját járom, mert engem is hívott! Hallottam szavát és nem vonhatom ki magamat az ő csodás vonzereje alól. Megértettem szavát és nem haboztam ... Jövök, Uram, és hű tanítványod leszek az apostolok iskolájában! Boldog vagyok, hogy ezt az iskolát járhatom! Megyek, Uram, Jézus és követlek, bárhová mégy!

Krisztus nyomában.

Az apostolok meghívása emlékezetembe idézi az én találkozásomat is Krisztussal. Azt a boldog percet, mikor én is az Úr szemébe nézhettem és megláttam Krisztus ragyogó, tüzes szeméből, hogy van valami közölnivalója velem. Boldog perc életemben, mikor megértettem, hogy nekem is akar valamit mondani.

„Jer és kövess engem!” (Mk. 10, 21.)

1. A jó Isten világtervében csodálatos dolgok ismétlődnek meg. Nagy kegyelmek, nagy megindulások, nagy hivatások! Mekkoraat dobban a szívem, mikor ráeszmélek, hogy az én hivatásom is ilyen nagy fordulópont Isten világtervében! Fordulópont nemcsak azért, mert az én gyarló, bűnös életem fordult el a tévely útjáról és igazodott Isten felé, hanem mert a hivatás kegyelme nagy megtéréseknek, kegyelemosztásnak lett a forrása mások, Istent szomjazó lelkek számára. Felejtethetlen számomra az az egyetlen perc, mely ekkora fordulatot, ekkora boldogságot hozott életembe! Mikor az örök Irgalom a jövő fátyolát fedte fel lelki szemem előtt s láttam, hogy számomra csak egy út vezet a mennybe, ha Isten szolgáinak, apostolainak útjára lépek! Csak egy cél lebeghet életem előtt, ha lelkeket szeretek, lelkeket mentek, lelkeket ragadok ki az örök kárhozat örvényéből és vezetem, viszem őket vissza Istenhez! Lehet-e ennél magasztosabb életcél, fenségesebb élethivatás? ... Ó, mennyire elragad a kegyelem melege: ne magamnak, hanem csak Istennek, csak a lelkeknek élni! Lelkeket menteni az örök életnek! Ez életem boldogsága, vágya, ez életem jóvátétele, penitenciája!

A hivatás szikrája.

2. A hivatás kegyelme olyan, mint a szikra: gyújt és tüzet éleszt. Az apostolok lelkében is mekkora tüzet gyújtott! De talán legjobban lángolt Szent Pál lelkében! Mióta a damaszkuszi úton lelkébe világított a hivatás világossága, mely nem engedte, hogy mást lásson többé, mint Krisztus világosságát, azóta csak lelkeket szeretett, lelkeket keresett, lelkeket mentett, hogy ezáltal Istent szolgálja és kimutassa, mennyire szereti őt. Isten szeretetének lobogó lángja ösztönözte: charitas Christi urget nos! Mily csodás ismétlődése a kegyelemnek! Engem is a charitas Christi, Krisztus szerelme ösztönöz, lelkesít! Az én hivatásom is époly fenséges, époly elragadó, mint a nemzetek apostoláé. Az én hivatásomban is arra a kifogyhatatlan forrásra utalt, Krisztus, mely Szent Pál lelkében is oly bősé-

gesen fakadt, a charitas Christi-re, az én édes, szerelmes Mesterem kizárólagos szeretetére!

A hivatás: legnagyobb életerő.

3. Az apostoli élet egyik legnagyobb kísértése a sikertelenség, az elhagyatottság! A legjobb szándékot, legönzetlenebb törekvést nem mindig kíséri a várt, a remélt eredmény! Ez sokszor kishitűvé tesz! Mily könnyű ilyenkor elveszíteni önbizalmamat! Ámde, ha rágondolok hivatásomra, ha látom, hogy annyi nagy apostolnak sorába állított, kik mind Szent Pált nézik élükön, akkor kezdem átérteni, átérezni hivatásomnak erejét, kegyelmét! Nem vagyok magam, nem hagyott az Úr egyedül! Én is csak egy vagyok a sok közül! Egy azok sorából, kiket a: „*charitas Christi urget!*” Krisztus szerelme hevít és lelkesít! Az apostoli lelkek nagy tábora hatalmas erő, látom, hogy onnan túlról, hova ők már győzelmesen megtértek, biztatóan integetnek nekem is!

Szívembe zárom a nagy apostolok példáját.

4. Szent Pál, és ti mind, apostoli buzgó lelkek, könyörögjetek értem! Jöjjetek oly közel a lelkemhez, hogy szívembe zárhassam példátokat, lelketeket, azellemeteket, és a ti lelketeknek charitását, istenszeretetét! Uram, nagy kegyelmet adtál, mikor létet, mikor lelket és életet adtál, nagyot, mikor szent véredben tisztára mostál, de legnagyobbat, mikor apostolaid sorába felvettél, és kigyullasztottad lelkemben, szívemben szeretetednek tüzeit, mely odaadást sürget, buzgóságra ösztönöz és olyan nagyon boldoggá tesz engemet!...

Örök papság.

„Megesküdött az Úr, és nem bánja meg: Te pap vagy mindörökké Melkizedek rendje szerint.” (Zsolt. 109, 4.)

„Melkizedek rendje szerint.”

1. Isten országának örök Királya, aki az Úr jobbán ül, nemcsak Isten hatalmának pálcáját kapja Istentől, hogy uralkodjék ellenségeinek közepette, hanem egyben örök Főpapja is. Így éneklí róla a zsol-

táros, ezt hirdeti az apostol: „Jézus... Melkizedek rendje szerint főpap lett mindörökké”. (Zsid. 6, 20.) Ezeket a szavakat ismétli meg az Egyház is, mikor az örök Főpap hatalmának újabb és újabb letéteményesei lépnek az oltárhoz: Tu es sacerdos in aeternum! Pap vagy te mindörökké! Az a papi hatalom, az a papi jelleg, melyben a szenteléskor részesülünk, Jézussal, az örök Főpappal egyesít olyan belsőleg, hogy eltörölhetetlen nyomot hagy a lélekben! Az egész örökkévalóságon át fog ott ragyogni a lelken, dicsőségére vagy szégyenére annak, akit az Úr e nagy papi méltóságra meghívott.

Öröktől fogva.

2. De nemcsak a szentelés pillanatától fogva örökké szól ez a szent hivatás és papi jelleg, hanem a szentelés előtt is már öröktől fogva elhatározottat, hogy a kiválasztottság részesei legyünk! Isten örök tervében bennfoglaltatott minden papi hivatás, minden papi élet; Isten elhatározása volt öröktől fogva, hogy szülessünk, legyünk és életünk ne e világé, hanem Istené és az Egyházé legyen! Minden papi hivatás megelőzi az életet és a kiválasztottság kegyelme már öröktől fogva elhatározottat! Mily nagy szeretettel és figyelemmel fordulhatott tehát bölcsőnk fölé az angyalok kara, mily boldogsággal és mennyei elragadtatással irányult felénk létünk első percében az egész mennyei udvar, hisz az örök Főpap papságának új részese lépett e földre, s mikor megszületett, már homlokán ragyogott Isten szeretetének és kegyelmének csókja. Valóban „filii praedilectionis” voltunk, mikor a világra jöttünk, és egész életünkön keresztül elkísért Krisztus Urunk szava: „Ti az én barátaim vagytok!” (Ján. 15, 14.)

Égi Anyánk szeme rajtunk.

3. Mennyi gonddal és anyai szeretettel kísérhette minden léptünket nemcsak a földi édesanya, hanem az is, aki az égből vigyáz reánk, aki bennünk az ő egyszülött Fiának barátait, főpapi hatalmának és méltóságának részeseit látta már akkor, mikor még kicsiny gyermekek voltunk, s talán magunk se mertünk még e nagy kegyelemre, e nagy hivatásra gondolni!

Annál több gondja volt az egész mennynek, annál jobban gondoskodott rólunk az örök Főpap, hisz nem mi választottuk ki őt, hanem ő választott ki minket, s bár még fejlődő ifjak, talán eltévedt bárányok voltunk, mégis készítette elő máris a szent hivatást, akár édesanyánk imádságos lelkén, akár a plébánosunk, káplánunk, hitoktatónk papi lelkén keresztül. Nem is csoda, ha az ilyen kiválasztottak lelkét a sátán nagyon is megkörnyékezi, hisz könnyebb a fiatal hajtást eltiporni, mint az izmos fát kitépni! De nem tudott győzedelmeskedni az ifjú lélekben semmi pokoli hatalom, mert öröktől fogva elvégeztetett, hogy egyszer meghallja a hivatás szavát és felette is beteljesedjék: Tu es sacerdos in aeternum!

Jöjj és kövess!

Felfigyelnek fenn és lenn.

1. Pokol és ég, sátán és örangyal várta, hogy megszólaljon a lelkünk mélyén az első isteni hívó szó: Jöjj és kövess engem! S mikor az Úr lehajolt az ifjú lélekhez, mikor először nagyot dobbant a szívünk és megértettük azt, amit Isten az egész örökkévalóságon át tartogatott számunkra, hogy papjai, levitái közé választott, újra csak felfigyelt az egész mennyei udvar: Mert az Úr szava meghívott egy ifjút, meghívta, hogy mondjon le a világról, mondjon le magáról és övéiről, és kövesse a Mestert, legyen az örök Főpap papi hatalmának részese!

Feleletet várnak tőlük!

2. Hívott az Úr! S most feleletet vár tőlünk! Várja, hogy feleljünk hívó szavára! Várja Krisztus, várja Szüzanyánk, várja védőszentünk, őrangyalunk, várják pártfogóink, az egész menny, hogy mit felelünk Krisztus hívó szavára. Elutasítjuk-e ezt a mennyei meghívást, s inkább a világ örömei, ambíciói, a boldogulás és jólét csalogató szavát fogjuk meghallgatni és Krisztusnak tagadó választ adni? ... Avagy Krisztus meghívása borítja lángba egész lelkünket és kitépve szívünket a világ ölelő karjaiból, szíves-örömeist áldozzuk fel magunkat Krisztusnak, a Főpapnak és az Ő Egyházának? ...

Igent mondunk!

3. Öröktől fogva nekünk szánt szent hivatás! Isten legdrágább ajándéka! Mi nem taszítottuk el magunktól! Mi „igen“-t mondtunk a bennünket hívó isteni szózatra! Mi szívesen meghoztunk minden áldozatot, hogy Istené, Krisztusé, az Egyházé lehessünk! Mint drága grál-edénybe vettük szent hivatásunk tüzet és keblünkbe zárva őriztük és ápoltuk, hogy többé ki ne aludjon! Mert ó, sok veszély és kísértés fenyegette eddig és fenyegeti egészen az oltár lépcsőjéig, amíg csak elhangzik majd az Egyház szava: Tu es sacerdos in aeternum! Jaj annak, aki azt elveszítené, aki e szent tüzet kioltaná! Jaj annak, akit Isten öröktől fogva kiválasztott, de aki e szent kiválasztottságnak nem felelt meg! Szent hivatás, nagy felelősség, talán nem is egy, hanem ezer és ezer lélek üdvössége függ tőle! E szent hivatást hűségesen meg kell őrizni az oltárig és azontúl is, a szentelés szent percétől kezdve egészen a sírig!

Kiválasztottság kegyelme.

Milyen sokszor felmerül lelkünkben az Úr szava: „Mária a jobbik részt választotta“, és mindjárt alkalmazzuk magunkra is: Isten kegyelméből mi is a jobbik részt választottuk, mikor azt mondjuk: Dominus pars haereditatis meae! De az Úr kijavítja szavunkat: „Nem ti választottatok engem, hanem én választottalak titeket!“ (Ján. 15, 16.)

Mielőtt még ismertem volna, ő már szeretett.

1. Az Úr Jézus maga választja apostolait, munkatársait, bizalmasait, mindazokat, akik közel állnak Szívéhez. Ő választott ki engem is!... Még mielőtt szerettem volna... ő már ismert engem s megszerette lelkemet, kiválasztott, munkatársának fogadott. Hol jártam akkor? Merre tévelyegtem?... S a szent Szív már dobogott értem! Mily féltő gonddal kísérhette minden léptem azon az idegen tájon, azon a széles, kényelmes úton, melyen sokan haladnak, de sokan is pusztulnak el! Hogy féltethet engem ő, aki megsze-

A kiválasztottság alázatos tudata.

4. Ez a fölényes öntudat sokaknál úgy tűnik fel, hogy a gög és büszkeség sugallta, — pedig tulajdonképpen az alázatosságnak megnyilvánulása. Az a büszke, gögös, aki másokat megvet s minden dicsőséget, jótulajdonságot magának tulajdonít. De az én kiválasztottságom öntudata nem saját erőmre, saját dicsőségemre alapít. Hisz nem én választottam az Urat, hanem ő engem! Az én öntudatom éppen nagyobb kidomborítása az Úr kegyelmének, aki, még mielőtt nekem bármily érdemem lett volna, máris szeretett s máris külön szerepet szánt nekem. Ó, Uram, valahányszor arra gondolok, hogy kiválasztottál, megalázódok, mert tudom, hogy nélküled „haszontalan szolga“ volnék! Minél magasabbra emelsz, annál inkább megalázódok és hirdetem kegyes jóságodat!

Készséges Krisztus-követés.

Amint az Úr ott jár a tenger partján és megáll, meglátja azt, akit öröktől fogva a maga apostolának, helyettesének választott. Megszólítja őt: Simon, Jónás fia! Majd megszólítja annak fivérét is: András, Jónás fia! Mindketten bizonyára meglepődve álltak meg munkájukban egy pillanatra, és azt gondolhatták magukban: Vajjon ki vagy te? Mit akarsz tőlünk? De amint hallják, hogy ő az Úr, és követésre szólítja fel őket, lelkükben mindjárt készséges engedelmességgel szegődnek hozzá: „Azok pedig elhagyván hálóikat, követék őt!“ (Mt. 4, 20.)

*Készséges lélekkel kell követni
a hivatás szavát!*

1. Munkájuk közben, mikor nem is sejthették, szólott az Úr a két egyszerű halászhoz, Simonhoz, ki Péternek hivatik, és ennek testvéréhez, Andrásához. A mindennapi életnek elfoglaltsága között is meghallják az Ő szavát. Talán még nem is jutottak el a krisztusi hivatás magasztalának tudatára, mégis meghallják és megértik, mikor Jézus követésre szólítja fel őket. A Mester szava lelkükbe nyilal, hangjának csengése, édes zenéje szívüknek húrjain visszhangra talál... lelkük ezen egyetlen hívó szóra átalakul.

Tud-e ennyire engem is átalakítani Krisztusnak hívó, belső szava? Mert ő sokszor szól hozzám is, mikor éppen a mindennapi élet ezernyi gondja és baja egészen más irányban kötik le lelkemnek erőit! Uram, igen, a te szavad, a te hangod csengett a fülembé, mikor külső életemben elmerülve, rólad megfeledkeztem! Te hívtál és meghallottam a te szódat. Add, hogy lelkem most is és mindig meghallja szavad csengését és visszhangozza hívásodat, sugallataidat, tanításodat!

***Aldozatos lélekkel kell követni
a hivatás szavát!***

2. Elhagyták hálóikat. Mindenüket elhagyták. Mert e hálók az ő vagyoniuk, megélhetésük, foglalkozásuk, hivatásuk volt eddig. Mennyire átalakító volt a te isteni szavad, ó, Mester, hogy e szegény halászok mindenüket el tudták hagyni, mikor te azt kívántad tőlük. Nem fogadkoztak, hogy még dolgozni akarnak, munka vár rájuk! Nem akartak búcsúzni, nem volt rendezni való ügyük. Ők egyszerűen és mindjárt elhagyták, amijük volt. Szegénységünkben mi sem tudunk sokszor nagy áldozatot hozni Neked, Mester. De, amit hozhatunk, mikor magunkat, életünket, világi boldogulásunkat, előmenetelünket, vágyainkat, ambícióinkat hozzuk áldozatul, hogy téged követhessünk, — nagy áldozat. Nagy a szívnek, mely ezekhez a hitvány és mulékony külsőségekhez tud tapadni. Ezt hozzuk mi áldozatul! Ezt tesszük lábaid elé! Mert te hívtál bennünket is, és te kívánod, hogy elhagyjuk azt a hálót, mellyel a világ előnyeit és örömeit halásztuk!...

**Lelkes örömmel kell követni
a hivatás szavát!**

3. Milyen lelkes örömmel teszik le az apostolok a hálót! Milyen könnyen és készséggel válnak el mindentől, ami eddig kedves volt nekik és állnak a Mester tanítványainak sorába! Mindjárt... Nem haboznak! Nem kételkednek! Nem alkudoznak! Nem kötnek ki feltételeket! Szívüket egyszerre áthatotta a lemondásnak, a lelkesülésnek, a szeretetnek magasztos érzelme. Tudtam-e én is ilyen gyorsan és készségesen

tanítványaidhoz szegődni? Tudtam-e én is ilyen örömmel és lelkesedéssel mindenről lemondani, hogy a tied lehessenek, ó, Jézusom? Add, hogy szívem mindig lelkesen szeressen, és híven, készségesen kövessen! Jókedvvel és alkudozás nélkül lettem a te követőd és apostolod... ilyen lelkülettel akarlak szolgálni, Úram!

*Szerető lélekkel kell követni
a hivatás szavát!*

4. Az apostolok készségesen, áldozatos lélekkel, lelkes örömmel követik a Mestert, mert a lelkükben kimondhatatlan tűz gyulladt fel. Mikor Jézus megállott és nevükön szólította őket, mikor szemükbe nézett és a szeretet kedves simogató hangján kimondotta: „Jöjj és kövess!”, olyan melegséget, olyan szent lelkesedést és vonzalmat éreztek iránta, hogy nem tudtak ellenállni! Felgyulladt a hivatás legszentebb indító oka: a szeretet! Nagy hivatások, szent hivatások csakis nagy szeretetből fakadnak! Nagy szeretet kell ahhoz, hogy valaki ihletett apostola legyen Jézusnak! Nagy szeretet mozgatja Simont, András, a többi tizenkettőt és százakat, ezeket, akik mind-mind az ő nyomukba lépnek! Nagy szeretet mozgat engem is! Minél jobban tudatára ébrednek szent hivatásom nagyságának és fenségének, annál jobban érzem, hogy lelkemben kiolthatatlan, mindig magasabbra törő tűz lobban fel és ég, emészt, ösztönöz, sürget: Krisztus szeretete, charitas Christi urget... consumit me totum!

Emberi kötelékek feloldása.

Minél jobban beleilleszkedünk a világ kereteibe, az élet bonyolult szövedékébe, annál jobban leköt család és otthon, szülők és rokonok. Mikor Krisztus Urunk körüljár, hogy apostolokat válasszon, ezeket a kötelékeket is meg akarja oldani. Ezt az áldozatot is kívánja azoktól, kiket apostolainak meghív. Amint tehát körüljárt „és látta más két testvért... és hívá őket...”, azok nem haboztak ezt az áldozatot is meghozni, hogy az apostoli lelkek függetlenségével állhassanak Jézus mellé: „elhagyván hálóikat és atyjokat, követék őt”. (Mt. 4, 21–22.)

A legerősebb emberi kötelékek.

1. Krisztus körüljár toborzó útján. Már két apostolt meghívott; a két testvér, Simon és András már készen hozzácsatlakoztak. De kettővel Jézus nem elégedik meg, tovább megy és újra meglát más két testvért, Jakabot és Jánost, amint a hajóban atyjukkal, Zebedeussal a hálót kötöztették. Két testvér, ki szeretettel csüng atyján, nem hagyja őt egyedül dolgozni, egyedül bajlódni, küszködni az élet terhével. A test és a vér törvénye szerint szeretik azt a családot, mely őket is szeretettel ölelgette, nevelte és ragaszkodnak hozzá. Szeretik nemcsak múltuk, üres érzelmekkel, hanem tevékeny szeretettel. Segítik, támogatják az öreg és munkában megöszült atyát, és nem hagyják az élet terhével és nehézségeivel egyedül megküzdeni. Hálót kötöznek, mert az a háló, mellyel megszerzik a megélhetés feltételeit, nekik vagyonuk, kincsük. Az a háló, melyet ti ott atyáttal kötöztetek, Jakab és János, talán lelketeket, szíveteket, vágyaitokat is odaköti a család örömeihez és a külső anyagi javakhoz!?

Tépd szét ezt az erős köteléket!

2. Az isteni Mester mégis megáll a két testvér előtt; megáll és hívja őket. Felszólítja és hívja, hogy hozzá csatlakozzanak, az ő tanítványai, követői, apostolai legyenek. Nem hiába fogod-e hívni őket, édes Mester? Vajjon nincs-e szívük odakötte atyjukhoz és a családjához? Vagy talán a külső javakhoz, a megélhetés és az anyagi boldogulás eszközeihez? Úgy érzem valamilyen képen, hogy ha én állnék ott a két testvér helyén, ha én kötöztetném atyámnak hálóját, ha az én szívemet tenné próbára az Úr, hogy szakítson a vér és az anyag kötelékeivel... talán nem volna elég erőm! Magamnak nincs erőm, Jakabnak és Jánosnak sem volt! De, akit az Úr hív, annak külön erőt, külön kegyelmet, külön segítséget ad... Uram, te hívsz engem is! Adj nekem elég erőt ahhoz, hogy széjjel tudjam tépni ezt a köteléket, hogy híven kövessék és hű tanítványod lehessenek apostolaidnak iskolájában!...

Mondj le a családi élet örömeiről!

3. Jakab és János mindjárt elhagyták hálóikat és atyjukat. Mindjárt készek voltak minden köteléket széttépni, és minden áldozatot meghozni, csak hogy az Úrnak tanítványai lehessenek. Lelkükben a kegyelem annyira felduzzadt, hogy szívesen és örömmel tudtak földi javaktól és családi örömeiktől megválni. Uram, te engem is hívsz! Engem is apostolaid, munkatársaid sorába szemeltél ki! Érzem, hogy az én lelkemet is meglátogattad és elárasztottad kegyelmednek azzal az édes árával, mely könnyűvé teszi nekem is a gazdagság és a családi életnek örömeit elhagyni; mely túlárasszja szívemet a boldogságtól, hogy a te szegény és lemondó életemnek követője lehetek! Csodás kegyelem, mely a lemondást és az áldozatot a világ minden öröménél és élvezeténél édesebbé és boldogítóbbá tudja varázsolni!... Mindig nyitva tartom szívemet az önmegtagadás, a lemondás, a Krisztus-követés örömeinek és élvezem az apostoli lelkeknek boldogító érzését...

A szent hivatás kegyelmének csodája.

4. Valóban csodás kegyelem, mely a lemondást és áldozatot a világ minden öröménél, élvezeténél édesebbé és boldogabbá tudja tenni! Csodás kegyelem, mely a szenvedésből és fájdalomból természetfeletti örömet, a keresztből lelki emelkedést, mennyországot tud varázsolni. Csodás ajándéka az isteni jósnak, mely egészen át tud alakítani, hogy ne legyek csont- és húsember, hanem éljem az angyalok tiszta és független életét! A szent hivatás kegyelmének csodája, hogy felül tudok emelkedni nemcsak a test és vér kötelékén, hogy le tudok mondani nemcsak a természet minden törvényének igényéről, hanem függetleníteni tudom magam családtól és néptől, otthontól és szeretteimtől, emberektől és földi kötelékektől és egészen annak tudok élni, aki meghívott! Csakis az isteni kegyelem ereje képes ilyen nagy csodát művelni lelkemben! Csakis az isteni kegyelem ereje tud ilyen erőssé, ilyen emelkedetté és boldoggá tenni! Mindig nyitva tartom lelkemet a szent hivatás kegyelmének, egészen kitértem szívem kapuit az önmegtagadás, a le-

mondás és a Krisztus-követés örömeinek és élvezem az apostoli lelkeknek boldogító függetlenségét, szabadságát!

Emberek halászhai.

Az apostolokat egyszerű, szegény halászok sorából választja ki az Úr és hogy most, szent meghívásuk után annál jobban megértsék új hivatásuk értelmét, feladatát, Jézus munkakörükéből vesz hasonlatot: „Jöjjetek utánam, emberek halászaivá teszek titeket!” (Mt. 4, 19.)

Emberhalászat az élet szennyos hullámaiból.

1. A Mester, mikor az ő apostolait meghívja, nem akarja őket vakon vezetni, mindjárt meg is mondja nekik, hogy mi a célja, miért és mire hívja őket: Eddig halakat halászgattatok, én emberek halászaivá teszek titeket. Az apostol hivatása, hogy embereket, lelkeket halásszon! A Mester az életet nagy-nagy tengernek tekinti, melyet az élvezetek, a testiség, az anyagiasság árja tölt be, melyet a szenvedélyek vihara korbácsol fel. Az emberek a bűnbeesés óta ennek a tengernek, az élvezeteknek, a testiségnek és anyagiasságnak tengerében bukdácsolnak, s ha néha felül is tudnak emelkedni az áron, jön a szenvedélyek vihara, végigszánt a világ tengerének piszkos áradatán és hullámai alá temeti újra e szegény vergődő lelkeket. Ez az ember igazi és nagy tragédiája! Küzdelem az élet, a bűn tengerének hullámaival! S e küzdelme kétségbeejtően kilátástalan volna, ha az élet Mestere nem nyújtana üdvözítő karját és ha nem küldené apostolainak önfeláldozó csapatát, hogy a bűn, a világ hullámaiban fuldokló embereket kihalásszák, kimentsék.

Salus animarum suprema lex esto!

2. Az apostoli lelkeknek egyetlen és nagy feladatuk: lelkeket menteni, lelkeket üdvözíteni. Ezért mondja nekik Jézus, mikor meghívja őket: Jöjjetek utánam! Osszátok meg velem hivatásomat! Legyetek ti is, mint én, üdvözítők, mentsétek meg a bűnösöket! Mily boldog örömmel tölt be minden apostoli lelket az a tudat,

hogy a Mester hivatását osztja meg, mikor munkatársai közé szegődik! Mily elragadó dolog az Isten munkatársául szegődni! Mily nagy kegyelem az emberiségnek, hogy Krisztus egész a világ végéig gondoskodott ilyen munkatársokról, apostoli lelkekről, kiknek ugyanazt a hivatást adta, mint amit ő kapott a mennyei Atyától. Ha igazi apostol akarok lenni: egész életemnek, minden cselekedetemnek egy célt kell szolgálnia: a bűnbe süllyedt emberek halászását, megmentését, üdvözítését. Elvemül tűzöm ki: *salus animarum suprema lex esto!*

A lélekmentés feltétele.

3. Az eredményes apostoli, lelkipásztori, üdvözítő munkának egyetlen feltételt szab Krisztus: Jöjj utánam! Csak a Krisztus-követő lelkek igazi apostolok. Csak azok képesek az ő munkájába beállni, és neki segíteni, kik előbb megtanulják őt követni, kik mindig utána járnak! Ezért kell az ő iskolájába járnom, ahol elsősorban megtanulok ő utána járni, a Mester nyomaiba lépni, megtanulom Krisztust követni! Krisztust követni... nemcsak a Táborhegy fényében vagy a kánai menyegző örömeiben, hanem a keresztviselés kálváriáján is, fel egészen a Golgotáig, a kereszthaláláig! Mily drága nekünk az Úr élete! Csak akkor lehetünk igazi apostolok, lelkipásztorok, emberek halászhai, ha ezt az életet ismerjük és követjük! Ezt tanuljuk szorgalmasan a Mester iskolájában!

Szeretni a halhatatlan lelkeket!

4. Úgy, mint a Mester szerette egészen a haláláig, egészen a kereszthaláláig. Csakis isteni szeretet képes ily hőiesen szeretni! Az apostoli lelkület, a lelkek megmentésének nagy munkájában ebből a szeretetből táplálkozik. Aki nem tud szeretni, aki közömbös a lelkek üdvéért, nem apostolnak való! Akinek közömbös a lelkek bűnözése, a lelkek kárhozata, nem krisztusi lelkületű apostol! Az Úr Szívétől kell tanulnom és szeretetéből kell merítenem nagy szeretetet a halhatatlan lelkek iránt! Így leszek a Mester Szíve szerinti apostol!

Hívatásom a kárhozat tűzének világánál.

Minél távolabb jártam az Úrtól, annál nagyobb bensőséggel nézem most az isteni Mester arcát. Fáj, hogy valamikor a kárhozat útját jártam, de most, hogy Jézus magához hívott, még egyszer visszapillantok a kárhozat örvényébe és nézem, szemlélem: oda kerültem volna, ha az Úr meg nem könyörül rajtam! Milyen érdekes, rettenetes, döbbenetes hívatásom a kárhozat, a pokol tűzének megvilágításában!

*„Menj és add el mindenedet...
és azután jöjj...” (Mk. 10, 21.)*

1. Krisztus ajkáról elhangzó hívatus szava ez! Világos és kemény beszéd! Ha engem akarsz követni, ha tanítványom, apostolom, barátom, bizalmasom, lelkem jegyese akarsz lenni, előbb menj és add el mindenedet, előbb hagyj el mindent, ami a világhoz, a testhez, az akarat szeszélyeihez köti életedet... s csak azután... csak azután jöjj! Előbb az áldozatot meg kell hozni! Előbb el kell szakadnia a szívnek mindentől!... Ó, csak az áldozatok nagysága vissza ne tartsa a szebb, a magasztosabb hívatus után esengő lelkemet!

„Egyedül nekem élj!”

2. A krisztusi hívó szónak érteleme ez: eddig magadnak éltél... szeretted a földi javakat és élvezted azokat... Magadnak éltél... szeretted a testi kívánságokat... Magadnak éltél és azt tetted, amit akartál... Magadnak éltél, és követted a szenvedély útját... szolgáltál a bűnnek és a bűn fejedelmének. Hát értsd meg én választottam és kedvesem, minderről le kell mondanod, ha az enyém akarsz lenni! Él ezután egyedül Istennek... élj erényes, tiszta életet! Legyen bűneidért, távedéseidért, könnyelműségeidért engesztelésed, hogy lelkeket, sok-sok tévelygő, sok-sok bűnös lelket vezetsz majd vissza hozzám! Minél bűnösebb voltál, annál buzgóbb légy, annál több léleknek szerezd meg a megtérés, az örök boldogság kegyelmét! Ó, mily édesek a szavak, melyeket Jézus lelkemhez intéz! Igen, értem, világosan értem, hogy mit kívánsz tőlem, édes

Mesterem! Most már tüzet fogott lelkem a hivatás kegyelmének szikrájától és kimondhatatlan boldoggá tesz, amit kívánsz tőlem: egyedül nekem élj! Egyedül érted... egyedül... egyedül!...

A lélek legkeserűbb emlékei.

3. A földhöz tapadt léleknek nagyobb keserűség, lélekszorongás el sem képzelhető, mint lemondani mindarról, ami eddig gyönyörködtette. A hivatás kegyelmétől átítatott léleknek pedig nagyobb édesség, lelki békesség és boldogság nem létezhet, mint megvetni a bűnös élvezetet, elhidegülni minden földitől, végestől és fellelkesedni, fellángolni az isteni dolgok nagyságán s mélységén! Ilyenkor a léleknek keserű emlékei maradnak a tévedések sötét napjairól: most már nemcsak belátja, de át is éli, hogy mennyire szerencsétlen volt, míg más úton járt, mint amerre Krisztus! Most már érzi, hogy mennyire szerencsétlen volt, mikor szíve — mint a szívacs — megtelt a világ élvezeteinek szennyes vizétől... s utána még jobban szomjazta azt, ami csak gyötrelmeknek, szégyennek és a kárhozattól való rettegésnek volt a forrása.

Egyszer komolyan szembenézni a kárhozattal!

4. Akinek lelkében csak egyetlenegyszer is felviláglik az elkárhozás lehetőségének borzalmas világa, ó, mily kimondhatatlan nyomás és teher alól szabadul meg a lelke akkor, mikor Krisztus hívó szava megszólal a lelke mélyén! Milyen másképen látja ezt a hivatást ott a pokol tüzének világánál! Mennyivel jobban érzi az ilyen lélek, hogy milyen drága kéz az, amely lenyúl hozzá, hogy felemelje, hogy boldoggá tegye, megtisztítsa és apostolává avassa! Mennyivel buzgóbb lesz az ilyen lélek a lelkek megmentésében, apostoli munkájában! Ó, mert tudja, hogy mit jelent egyszer szembenézni a kárhozattal és kimenekülni annak örvényéből! Ó, Uram, Jézusom, minél messzebb tévedtem tőled egykoron, minél mélyebbre süllyedtem, annál nagyobb irgalom, annál nagyobb kegyelem tőled, hogy nem vetettél meg engem, szegény bűnöst.

hanem szolgáltnak fogadtál, apostoloddá avattál engem. Elküldtél lelkeket menteni, lelkeket az örök kárhozatból kiszabadítani, s hozzád visszavezetni! Minél méltatlanabbnak érzem magamat a szent hivatásra, annál jobban kell, hogy szeresselek, annál buzgóbban kell, hogy szolgáljalak, annál fáradhatatlanabb apostolod kell, hogy legyek! ...

Hivatlan tolakodó.

Az Úr Jézus maga hívja meg apostolait, maga választja ki munkatársait, szeretteit, barátait. És mégis megtörtént, hogy valaki önként felkínálkozott, mikor látta őt tanítványainak seregében. Lön pedig, amint az úton mentek, egyvalaki mondá neki: „Követlek téged, bárhová mégy!” (Luk. 9, 57.) — Ime a hivatlan tolakodó az Úr szentélyében! ...

Lehet-e ez is apostol?

1. Mily szokatlan eset! Eddig mindig a Mester hívott tanítványokat és apostolokat, s íme valaki, kiről Szent Máté evangélistától csak annyit tudunk, hogy frástudó volt, most maga kínálkozik. Feltolakodhat-e valaki az apostolok, az Úr kiválasztottjainak sorába? Lehet-e az Úr felkentje, kit nem ő hívott meg először? Mert az apostolok közül egyikök sem gondolt az Úrra, mielőtt ő követésre szólította volna fel őket! Ime, lásuk: apostol, az Úr követője lesz-e az frástudóból, aki maga kínálkozik? Mert elszántan kimondja: „követlek téged, bárhová mégy!” Bárhova? Mire gondolhat? A Mester felelete arra céloz, hogy anyagi előnyökre, biztos hajlékra, ahol gondtalanul hajthatja nyugalomra fejét! Az apostolok közé önként kínálkozó és betolakodók csak anyagi előnyöket, jólétet keresnek! ... Lehet-e ilyen igazi apostol?!

Akik csak előnyöket keresnek Krisztus papságában.

2. Milyen sokan vannak az Úr szolgálói között, akik, mint ez az frástudó is, csak azért tolakodtak a szentélybe, hogy nyugodt megélhetésük, jólétük, vagyonuk

legyen. Ezek nem apostoli lelkek! Ezek nem számoltak azzal, hogy a Krisztust követő apostolnak, papnak mire kell vállalkoznia! Hogyan fogja az ilyen a Mesternek és a tanítványnak egyaránt kijáró szidalmakat, megpróbáltatásokat, szenvedéseket, üldöztetéseket jó lélekkel, örömmel és boldogan elviselni?! Csak az képes ilyen áldozatokra, kit belsőleg maga az Úr és a Mester indít meg és hív követőjének! Ma is, mint Jézus életében, csak az lehet apostoli lélek, akit ő hív meg és indít belsőleg erre a kegyelem erejével. Te hívtál engem is, ó, Uram! Én méltatlan, miként háláljam meg neked, hogy választásod éppen reám, szegény kis porszemre és semmiségre esett?!...

*Az Úrnak nincs szüksége ilyen
lelkületűekre!*

3. A Mester nem fogadja el az írástudónak ajánlkozását! Nem kell neki ilyen anyagiasság, jólétet kereső ember! Konjunktúra-emberek, anyagi hasznot és előnyöket kiválóan kultiváló, gazdasági problémákat, — legfőképpen pedig saját hasznukat szerencsésen megoldó emberek, Krisztusnak, a Mesternek nem kellenek! Nem apostoli lelkület az, mikor az Úr szolgái az üzleti élet szennyes áradatában keresik babérjaikat — és hasznukat! Nagy lelki értékek pusztulnak el ilyen „gazdasági zseni” — és „kitűnő pénzember” — papok kezén, mert alapjában véve az anyagiasságnak és a haszonnak, földi érdekeknek rúgója mozgatja őket. Krisztus országát pedig nem a pénz és a haszon, hanem az ő szelleme és kegyelme mozgatja! A pénz és az anyagiak csak test, mely az ő szelleme nélkül holt anyag és teher. Ne feledjük, hogy egyetlen ilyen anyagiasság és „reálisan gondolkodó” írástudó ajánlkozott fel Krisztusnak, aki talán gondolhatta, sőt mondhatta is: „az apostolok sem angyalok, elvégre azoknak is kell élniök és nyugodt megélhetést magoknak biztosítaniok”... s íme, az Úr ezt az egyet is visszautasítja! Ilyenekre neki sem szentélyében, sem apostolai között nincs szüksége!...

*Tiszta szándékú apostolok
kellenek Krisztusnak.*

4. Krisztus Urunk talán meghívta volna ezt az írástudót is apostolai közé, ha lelkét az a tiszta szándék vezette volna, ami azt a másik ifjút, aki tökéletes akart lenni. Ámde, miként az ifjút is az anyagiak akadályozták abban, hogy a tökéletesség útjára lépjen, épen úgy ezt is az alacsony érdek mozgatta. Krisztusnak tiszta szándékú apostolok kellenek. Ilyen tiszta szándékot, önzetlen lelkületet kell nekem is ápolnom magamban, hogy egészen megfeleljek Jézus Szívének. Nekem is áldozatot kell hoznom hivatásomért s nem előnyöket várnom az apostoli élettől! Nekem is vállalom kell Krisztus sorsát, szegénységét, szenvedését, keresztjét! . . .

„Követlek téged, bárhová is mégy!” (Lk. 9, 57.)

Az Úr Jézus Péter házába tér be. Nem látogatni megy, nem szórakozás hívja őt oda, hanem a beteg napa, aki forró lázban gyötrődik. A betegek és szenvedők az isteni Mester szeretetének dédelgetettjei voltak. Pétert is szerette, hiszen őt szemelte ki apostolfejedelemnek. Szívesen ment tehát be a Mester Péter házába, szeretettel közeledik a nagybeteg ágyához, illeti kezét, s íme a beteg tüstént meggyógyul, elhagyja a láz, felkel és szolgálja az Urat. Ennek a csodás gyógyulásnak híre megy; nemcsak betegeket, hanem ördögöket is hoznak elébe, s a Mester minden beteget meggyógyít, minden ördögösből kiűzi a gonosz lelket. Csoda-e, ha nagy népsokaság veszi körül a házat, majd mikor Jézus kilép, mindannyian köré csoportosulnak. De ő meghagyja a népnek, hogy menjenek tengeren túl. Ekkor járul hozzá egy írástudó és mondja: „Mester, követlek téged, bárhová mégy”. (Mt. 8, 19.)

*Az írástudó önként ajánlkozik
az Úrnak, hivatás nélkül.*

1. Csoda-e, ha ez az írástudó fellelkesül az Úr Jézus csodáinak láttán? Csoda-e, ha megkapta őt a Mester irgalmának és szeretetének nagysága, mellyel kitünteti

Pétert, hogy házába tér és meggyógyítja a beteg napát, elfogadja szolgálatait és megvendéglését? Csoda-e, ha megindítja őt a sok betegnek és ördögösnek meggyógyítása? Nemcsak ő, hanem mi magunk is megvolnánk illetőde, s ki tudja, hogy nem lelkesítene-e a sok rendkívüliség bennünket is arra, hogy felkínálkozzunk az Úrnak! Van valami megkapó e képben: írástudó, ki felkínálkozik az Úr szolgálatára! De nem ezek közül verbuválódtak az Úr követői, nem ezek közül szokta Krisztus apostolait kiválasztani! Vajjon tudja-e ez az írástudó, hogy az újszövetség papsága sokkal nagyobb, sokkal magasztosabb, mint az ószövetségé. Az Úr kiválasztása, az Úr hívó szava szükséges ahhoz, hogy valaki az övé legyen. Vagy talán lelkének önkéntelen fellelkesedése már a kegyelem érintése? Lehet, de valószínűleg csak a külsőség, csak a hatalom megnyilvánulása kapta meg, s nem a hivatás belső értéke, szépsége. Sokszor a papi hivatásnál is ilyen külsőségek indítják meg a lelket: ruha, tisztelet, külső ragyogás a liturgikus öltözékben, vagy csak emberi tulajdonságok! ... Uram, vajjon engem is csak ezek indítottak meg hivatásom útján?

*Mit tesz Krisztus? Visszautasítja?
Elfogadja?*

2. Elfogadja-e az Úr az önként feltolakodót, mikor megmondotta apostolainak: „Nem ti választottatok engem, hanem én választottalak titeket“!? Vajjon nem tesz-e szemrehányást az írástudónak, hogy csak a külsőségek, csak a hatalom gyakorlása indítja őt? Bizonyos, hogy az Úr nem szereti a tolakodót, mert azt rendesen nem a legtisztább szándék vezérli! Bizonyos, hogy az Úr az újszövetségben a Lélek szerint osztogatja a szent hivatás kegyelmét, s a Lélek ott fúj, ahol akar! És mégsem utasítja vissza ezt a fellelkesült írástudót, nem mondja neki: Apage! Távozz tőlem illetékelen tolakodó! Krisztus minden jó és nemes megmozdulást szeretettel és örömmel fogad, ha az illető az áldozatokat is elfogadja! Úgylátszik, hogy a Mester szívesen adná meg neki is a szent meghívást! Az isteni kegyelem mindig kész minden segítségére, minden ajándékra, elhalmoz bennünket és eláraszt mind-

azzal, ami Isten szíve szerint való! Ha talán az én szent hivatásom sem volt egészen tiszta kezdetben, ha talán én is külsőségek után indultam, s mást kerestem a papi pályán, mint azt, amit az Úr kíván, mégsem szabad kétségbe esnem, sem elkedvetlenednem! Krisztus nem taszít el érzéketlenül és irgalmatlanul! Ő majd megtanít arra, amit ily esetekben kíván.

Mit kíván az Úr?

3. Az írástudónak mindjárt megmondja feleletében: „A rókáknak oduik vannak, és az ég madarainak fészkeik, az Emberfiának pedig nincsen, hová fejét lehajtsa!” (Mt. 8, 20.) Te engem akarsz követni és azt hiszed, hogy szép hajlékba, fényes királyi palotába foglak vezetni?! Te azt hiszed, hogy a Messiás királyi díszben és pompában fog diadalmenetet tartani és isteni erejét még dicsőségesebben fogja ragyogtatni, mint most láttad, mikor betegeket gyógyítottam és ördögöket szabadítottam meg! Nos hát, tudd meg, nincs fészke, nincs hová fejemet lehajtsam! Ha követni akarsz, ha apostolom akarsz lenni, meg tudod-e osztani sorsomat?! Mit kér tehát az Úr? Készséget az ő igájának hordására! Ha akarod az én igámat, az én szegénységemet megosztani velem, bár tolakodó vagy, mégis megadom neked a hivatás szent kegyelmét! Ó, Uram, látom, hogy csak a készséget, csak a lemondást és áldozatos lelkületet akarod látni választottaidban! Hívtál, s akkor lesz a hívottból választott, ha áldozatos lélekkel egészen meg tudja, meg akarja osztani sorsodat, keresztedet!

Mit kérek én az Úrtól?

4. Édes isteni Mesterem, mivel te áldozatos és lemondó szívet kérsz és vársz választottaidtól, én sem akarok mást kérni, mint hogy szent kegyelmeddel alkítsd szívemet áldozatossá! Úgy érzem, hogy szívem, lelkem nem szomorodik el a lemondások és áldozatok láttán, mint ez az írástudó, aki mindjárt abbahagyta a kérését, mikor megtudta, milyen sors vár rá, ha az Úr követőjévé válik! Én annál jobban fellelkesedem és fellángolok követésedre és szolgálatodra, minél nagyobb áldozatokat kívánsz tőlem! Kérlek, tehát jöjj

és szítsd nagyra az áldozatos szeretet lángját szívemben! Igen, Uram! minden szenvedésedet, minden igádat, minden keresztedet örömmel és boldogan megosztom veled! Csak fogadj engem apostolaid sorába!

„Mondá egy másiknak: Kövess engem!” (Lk. 9, 59.)

A hivatlan tolakodó éppen akkor jelentkezik az Úrnál, mikor ő munkatársakat keres. Jókor jönne, de az áldozatok nagysága elriasztja őt. S most az Úr körülnéz, másik alkalmas tanítványt lát a tömegben. Szeretettel fordul hozzá, s mielőtt ez még teljesen tudatára ébredne annak, ami vele történik, megszólítja, meghívja őt is az isteni Mester.

„Kövess engem!”

1. Jézus hívása egyszerű szavak: Jöjj és kövess engem! Minden hivatásban ez foglaltatik benne, Jézus meghív, Jézus magához hív! A hivatásokat Krisztus földi életében e néhány szóval közölte, de bizonyos, hogy e néhány szó éppen úgy közvetítette a kegyelmeket, mint azok a szavak, melyek a szentségek formái. Jelek, de isteni erővel, isteni energiával vannak felruházva s így Krisztus kegyelmét közvetítik. A hivatás szavai is ilyen jelek, szavak, vagy belső indítások, hajlamok, melyeket Isten önt a lélekbe, felbuzdulások és fellelkedések, melyek sokszor lelki olvasmány, jó példa, megrázó esemény nyomán ébrednek a lélek mélyén! Sokszor azt se tudjuk, hogy honnan és mikor jönnek, velünk élnek, velünk nőnek kiskorunk óta! A lényegük azonban mindig egy és ugyanaz: Krisztushoz vonzanak, Krisztus követésére hívnak. A szent hivatás Krisztus életében való részesedés, Krisztus életének folytatása, Jézussal azonosult élet! Egyedül csak ő az örök főpap, s minden apostola és papja, a vele való egyesülés által részese papi méltóságának.

Krisztus nem tűr halogatást!

2. Krisztus hívó szavára úgy képzeljük, hogy a lélek csak a legnagyobb lelkesedés hangján szólhat: Uram, köszönöm meghívásodat, köszönöm a hivatás nagy kegyelmét és jövők, repülök, örömmel és boldogan követlek, bárhova is mégy! Oly nagy a kegye-

lem, mely a hivatásban ér, hogy az ember szíve semmi mással nem mutathatja ki örömeinek és hálájának adóját, mint éppen a készséges engedelmisséggel! Sajnos, ez az evangéliumi meghívott nem siet, nem repes, hanem gondolkodik. Azt feleli Krisztusnak: Uram! Engedd meg, hogy előbb menjek és eltemessem atyámat! Nem a szív készségével felel, hanem a rideg ész okoskodásával: természeti kötelezettségeim vannak, azok még visszatartanak! Természetes szálak fűznek még a világhoz, a családomhoz, előbb ott kell elrendeznem mindent! Milyen különös, hogy Krisztus ajándékát csak feltételesen akarja elfogadni! Nem szereti még a Mestert eléggé, s a hivatás szava sziklás talajra hullott. Nincs gyökere s így nem is lehet hosszúéletű. Az én szent hivatásomat sem az eszem és a gondolkozásom mérlegén tudom igazán és helyesen mérlegelni, hanem egyesegyedül a szívem és szeretetem értékmérőjén! A szent hivatást inkább a szívnek, mint az észnek kell mérlegelni és átkarolni, követni!

Krisztus nem akar kitérő választ.

3. Nem engedi, hogy a hivatás kérdésében halogassuk beleegyezésünket! Ezért mondja e meghívottnak: „Hadd temessék el a holtak az ő halottaikat!” Hagyjuk a földi élet kötelezettségeit, gondjait azoknak, akik a földi életre rendezik be életüket! A szent hivatás nem e földről való, isteni szózat, mely az égből jön és az égiek felé irányít! Krisztus hívása felemel és felment a földi kötelezettségek alól, de más kötelezettséget ró ránk: az ő igáját. Ezért nem tűr halogatást, feltételeket az Úr, mikor fel akar emelni a szent hivatás kegyelmével. Oly nagy kegyelmet akar nekünk juttatni meghívásával, hogy durvaság, sértés lenne arra kitérően válaszolni. Oly nagy lendület maga a hivatás ténye, hogy kitérni előle egyet jelent a szívünk elzárásával. Aki nem lelkesen, örömmel és készségesen indul meg e hívó szóra, életerőket zár el lelkétől, mely őt Isten életével kapcsolta össze. A hivatásban nemcsak szózatot hallunk, hanem az Úr mindjárt maga felé vonzza is a lelket s aki húzódozik, ezt a szent vonzalmat, ezt a szent kapcsolatot taszítja el magától. Minden hivatásban Krisztus a lelkünket öleli át,

s aki gondolkodik, halogatja beleegyezését, Krisztus karjaiból akar kibontakozni. Ki tudja, hogy nem örökre zárja-e el magától Isten szerelmét?

*„Te pedig menj és hirdesd
az Isten országát!”*

4. Nem temetni küld Krisztus, hanem élesztetni! Nem halottakhoz hív, hanem az élet forrásához! Hirdetni Isten országát, előkészíteni a lelkeket Krisztus befo-gadására, Krisztus szeretetére! Valóban apostoli hi-vatást kapott ez az evangéliumi férfiú s nem értette meg annak nagy kegyelmét és jelentőségét! Soha vissza ne tartson bennünket a holtakkal, a világgal való kö-telék és kapcsolat! Nekünk Isten országát kell építe-nünk! Le ne kössön semmiféle emberi tekintet, em-beri szempont! Isten munkatársai vagyunk, erre hi-vattunk! Uram, tudom, hogy készséges szívet és öröm-mel telt engedelmességet kívánsz mindenkitől, akit Isten országának építésére, erősítésére, védelmére meg-hívtál! Ó, mennyire szeretlek és vágyódom a te orszá-godat erősíteni és tovább építeni! Mennyire szeretném éppen azzal kimutatni szeretetemet, hogy sokat, sokat dolgozzam a te országodért, a lelkekért! Mindenkit megnyerni neked! Ez a szenvedélyem! Segíts, hogy soha se ingadozzam, soha ne halogassam a te szol-gálatodat! A buzgóság készségét kérem tőled, Uram, hogy a te szolgálatodra alkalmasnak találtsam!

Igen!... — De...

„Ismét egy másik mondá: Uram, követlek téged, de engedd meg, hogy előbb búcsút vegyek otthonvalóim-tól!” (Lk. 9, 61.) Az apostolok iskolája ott kezdő-dik, mikor Krisztus meghív. Vágyódó lélekkel állok a Mester mellett. Mint az ő új tanítványa, mohó lélek-kel várok minden szót, melyet a meghívottakhoz intéz. Most újra megszólal, ismét meghív valakit...

„Követlek Uram, de...”

1. Mikor Jézus ezt az evangéliumi férfit meghívta, az ezt felelte: Kész vagyok, Uram, téged követni, csak... Kész a szíve, kész a lelke, akarata, csak ..

csak, van még valami, ami visszatartja szívét, lelkét, akaratát. Annyira bent él a mindennapi, anyagi világ gondjaiban, hogy azok lekötik lelkét és nem engedik röpdülni és szárnyalni Isten hívó szava után. Még sajog a szíve, és fáj, hogy ott kell hagyni szeretteit! Kész áldozatot hozni, de fáj neki... Mi is sokszor így vagyunk: készek vagyunk áldozatot hozni az Úrnak, ha kívánja tőlünk, de akkor előállunk a „csak“ és „de“ kifogásainkkal. Előbb beosztani, rendezni akarjuk az anyagiakat, vagy még érzékeny bűsűt akarunk mondani mindazoknak, kiket eddig szeretünk. Ez az érzékeny bűsű hány apostoli lelket térített már le útvjáról! Ettől félték a Szent Bonifácus-, a Szent Ignác- és a Szent Szaniszló-lelkek is!...

Krisztus nem tűr kifogásokat.

2. Jézus itt az egész életnek feláldozását kérte! S ebben a fontos, életbevágó kérdésben nem tűr habozást, sajnálkozást, érzékeny búcsút, s az anyagiaknak elrendezését. Ő az apostoli lelkektől készséges szívet és akaratot vár! Olyan gyors és feltétlen odaadást és követést, amilyen Jakab és János apostolé, mikor az ő szavára azonnal elhagytak hálót, keresetet és elhagyták atyjukat. Mindaz, ki megőrzi szívében a ragaszkodást, szeretetet szülei, rokonai, hozzátartozói iránt, nem lesz képes minden áldozatot készségesen és könnyen meghozni az Úrnak. Lesz, ami őt leköti és nem engedi, hogy mindenüvé kövesse a Mestert. Mert a szülők, a nővérek, testvérek bizony legtöbbször mi mászt várnak tőlük, mint biztos otthont és megélhetést öreg napjaikra... Mit szól az ilyen apostoli lélek, mikor jön az Úr és nagyobb áldozatra hívja, más vidékre, más néphez, más misszióba küldi őt? Lehet-e akkor kifogásokkal élni a Mester előtt?...

***Ne sajnáljuk azt, amit elhagytunk
Krisztusért!***

3. Egész szívet, minden áldozatra kész szívet kell hoznom áldozatul neked, ó, Uram! Nem engedem, hogy akár a vagyon kérdése, akár más családi kötetlenség engem még ehhez a világhoz láncoljon, amelyet elhagytam, mikor a Mester követője és apostola lettem! ..

Nem sajnóg a szívem, mert némi előnyről, jó módról, kényelemről lemondottam, nem érzelgek a test és a vér kötelékeinek eltépése miatt! Elvégre mit adhat nekem a rokoni kötelék? Talán gyöngédséget? Szeretetet? Jóságot? Megértést? Dehát kereshetek-e én gyöngédséget, mikor a Mester a legnagyobb durvaságokat viseli el? Vágyódhatom-e szeretetre, mikor őt gyűlölték? Várhatok-e jóságot az emberek részéről, mikor ő előre megmondotta, hogy szidalmakkal fognak fizetni? Vágyódhatom-e megértés után, mikor üldözés az apostolok és a Krisztus-követők sorsa? ... Nekem csak az a gyengédség, szeretet, jóság, megértés kell, mely Jézus Szívéből árad minden apostoli lélekre. Reám is ...

Jézus kárpótol bőségesen.

4. Nem sajnálom az áldozatokat, melyeket érted kellett meghoznom, édes isteni Üdvözítőm! Akármilyen nagy legyen is az áldozat, nagyobb a szeretet szívemben, mellyel azt neked ajánlom! Csakis a nagy szeretet nem érzi az áldozatok nagyságát! Minden áldozatot kicsinynek tart ahhoz a szeretethez mérten, mely feléje fordul a szent hivatásban. Kifogásokkal is csak olyan lélek él, mely még nem melegegett fel Krisztus Szívének közelében! Uram, odahúzódok ehhez a forráshoz, ahonnan az élő vizek fakadnak! Innen fakadt szent hivatásom, innen árad lelkembe a kegyelem ihlete és az a forró melegség, mely mindennél jobban eltölti szívemet és boldoggá tesz bírásodban.

Ne halogasd!

Nemcsak a földi, anyagi javak kötik le az ember szívét. Igen sokszor a családi kötelék és a vér is követeli a maga jussát. Jézus is meghívott egy ilyen embert. Azt olvassuk: „Mondá aztán egy másiknak: Kövess engem. Az pedig felelé: Uram, engedd meg nekem, hogy előbb elmenjek és atyámat eltemessem!” (Luk. 9, 59.)

Jézus hív! Elfogadod?

1. Milyen nagy boldogság, hallani az Úr hívó szavát! A Mester újra hív egy tanítványt, követésre szólítja, mert azt akarja, hogy neki éljen. Hangja bele-

cseng a lelkébe, átjárja szívét és kimondhatatlan szorongó érzés viharzik át lelkén, melybe öröm és bánat, nagy lelki édesség és fájdalom, bizalom és a bizonytalanság érzése vegyül. Ezt csak akkor szokta érezni az ember, mikor a kegyelem hangja nagy dolgokra, feladatokra, kiválasztottságra hív. Amint elhangzott a hívó szó, amint megtudtuk, hogy mit kíván tőlünk az Úr, túlcserdül az öröm, a bizalom, a lelkesedés, és a lelki édesség, a boldogság annyira felfokozódik, hogy az akarat könnyen megadhatja magát. — Ámde itt, ez az evangéliumi tanítvány még alkudozik. Lelkében a lelkesedésnek, a bizalomnak és örömmek érzete még nem tudott egészen győzedelmeskedni a külső dolgokért aggódó lelkületen! Sokszor én is alkudozom lelkemben a kegyelem hívogató szavával!... Talán még én is más külső dolgokon csüngök szívemmel!?

Halogatod?

2. A tanítvány nem mondja, hogy nem fogja követni a Mestert! Nem utasítja vissza a kegyelmet! Csak halogatja a követését. Mielőtt az Úrnak áldozná életét, még családjának akar élni, mielőtt elhagyná a családi kört, kötelezettségének akar eleget tenni. Hü képe mindazoknak, kik a megtérés kegyelmében részesültek, de azt a kegyelmet nem használták fel rögtön és teljesen. Sokaknak lelkében kopogtat az Úr! Sokakhoz szól: Kövess engem! Szakíts ezzel a viszonyal, szakíts ezzel a társasággal, ezzel a bűnalkalommal! Szakíts ezzel a szokással! Szakíts a régi emberrel! És a lélek érti e szót! Szeretne Jézus szava után indulni. De van még valami, ami visszahúzza! Van, ami még szívét lebilincseli! S ezért halogatja a megtérést. Halogatja Krisztus szavát követni! Pedig sokak így teljesen elvesztegették a nyert kegyelmet! Isten szavát komolyan kell vennünk! Megtérésünk, hivatásunk kegyelmét csak egyszer adja az Úr. Ha nem rögtön követjük, könnyen eltántorítanak, eltérítenek tőle! Az igazi apostoli szív minden köteléket úgy széttép, hogy mindig kész legyen rögtön követni a Mester hívó szavát, még ha a legnagyobb áldozatokat követelné is tőle!...

Sajnálod?

3. Azok a lelkek, akik nem előre néznek, hanem hátra, akik nem azt mérlegelik, hogy mire hív az Úr, hanem, hogy mit kell elhagyniok, sajnálják elhagyni mindazt, amihez eddig odatapadt a szívük. Mennyire leköt a szív és a vér köteléke! Hiszen ez az evangéliumi tanítvány sem rossz dolog miatt halogatta Krisztus követését! Csak fiúi kötelességének akart még eleget tenni. Gyászban volt, atyja meghalt, anyja özvegyen, testvérei árván! A test és a vér köteléke még visszatartotta. Ezeknek ügyét kellett még rendbe szednie, s jövőjüket biztosítani. De Jézus az ő apostolaitól, követőitől minden kötelék széttépését követeli. Mert csak az alkalmas az ő életének követésére, örömhírének, tanításának hirdetésére, az apostoli áldozatos életre, aki a legbensőbb, leggyengédebb szerető karokból is ki tudja szakítani magát. Csak az ilyen szív tud egyedül érte dobogni.

Feláldozod? ...

4. Nekem adod a szívedet? Nekem adod életedet? ... Ha nem éreznők Krisztus szeretetét a szívünkben és tagjainkban, ha nem gyullasztotta volna fel lelkünket a tiszta és önzetlen szeretet tüzével, bizony mi is nehezen tudnánk lelkesedni szent hivatásunkért! De az Úr nem olyan áldozatot kíván, melyben csak adunk és csak a magunk részéről hozunk áldozatot! Hiszen a szent hivatásban a mi áldozatunk csak azért szükséges, hogy kiüresített szívünk annál jobban képes legyen befogadni az Úr ajándékait! Ha ki is kell bontakoznunk a családi élet kötelékeiből, kapunk helyette egy más családi köteléket, Isten gyermekeinek benső kapcsolatát Isten-Atyánkkal! Leszünk az Úr Krisztus testvérei, barátai, szerettei! ... Mikor az Úr kérdi tőlünk is: Feláldozod? nekem adod a szívedet?, akkor szentséges Szíve a legnagyobb szeretet-lángokat löveli a mi szívünkre és lelkünk az isteni szeretet tűzének ígézetében áll! Ó, hogyne áldoznánk fel az Úr szerelméért szívünket, lelkünket, életünket! ... Igen, Uram Jézus, igen, feláldozom, neked adom szívemet, életemet! Neked adom és csak érted, egyedül neked akarok élni! Add, hogy mindig a tied legyek, mindig a tied maradhassak!

Hirdetni Isten országát!

Ez egyszer úgy igazán oda képzelem magamat Jézus társaságába, egyszer valóban élénken és szívvel fel-fogom Jézus közelségét! ... Nem úgy, mint az az ifjú, akit Jézus hív és Szíve szeretetének melegével eláraszt, de az érzéketlen marad! Pedig Jézus milyen nagyon szerethette őt! Mikor halogatja a hívás szavát követni, Jézus még akkor is szól hozzá, még akkor is lelke feléje fordul és ezt mondja neki: „Hadd temessék el a holtak az ő halottaikat; te pedig menj és hirdesd az Isten országát!” (Luk. 9, 60.)

*Jézus még vár és nem fordul el azonnal,
ha halogatjuk őt követni.*

1. A Mester nem korholja ezt az evangéliumi tanítványt; nem tesz neki szemrehányásokat, mert elvégre is gyermeki kötelességet akart teljesíteni! Sokszor tévedünk, mikor emberi kötelességet, külső feladatot akarunk előbb megvalósítani, mint Isten törvényét, s a Mester parancsát. Jézus mentetet, ha igazán a kötelességérzet, vagy az illendőség szabálya súgja. De emiatt nem függeszti fel parancsát. Mentetet anélkül, hogy tévedésünket jóváhagyná. Ő csak sürget és ismételteti hívó, parancsoló szavát. Sokat kell imádkoznia az apostoli léleknek, hogy Isten akaratát mindig felismerje. Mindig azt kell kérdeznie magától: ez az első-e, amit Krisztus vár tőlem, hogy megtegyem? ...

*„Hadd temessék el a holtak
az ő halottaikat!”*

2. Jézus holtaknak nevezi azokat, kiket az evangéliumi férfiúnak el kellett hagyni! Hadd el a lelkiileg holtakat, hogy eltemessék a halottakat! Holtaknak mondja a Mester mindazokat, kiknek lelke még nem éledt fel az új életre öbenne. Holt az, ki a világ szelleme szerint él, érez és gondolkodik! Holt, aki nem ébredt lelki értékének tudatára! Kemény szó, kemény ítélet ez a világnak. Hadd kormányozzák ezek a külsőségekben élő, anyagiasság lelkek ezt az anyagiasság világát! Ezek új életet fakasztani úgysem tudnának! ... Apos-

toli lelkek nem lehetnek holt lelkek! Ha elsüllyednének az anyagias, az érzéki, hiú dolgokban, megszűnne lelküknek belső szépséges, krisztusi élete, ők is holt lelkekké válnának! Mily siralmas lehet egy holtlelkű apostol! ... Akit Isten apostoli munkára hív, nem lehet a bűn rabja! Annak tisztalelkűnek, szentéletűnek, Krisztus-követőnek kell lennie! Csak így fog példája és élete nyomán áldás és új élet fakadni!

Hirdesd az Isten országát.

3. Hadd el a holtakat, hadd el a családi köteléket, hadd el a baráti kört! Te csak jöjj és kövess engem! Miben áll ez a követés? Mi lesz a feladata a Mester társaságában? Menj és hirdesd az Isten országát! Ez minden apostoli léleknek első és fő kötelessége! Hirdesd Isten országát! Hirdesd azt az örök boldogságot, melyet a mennyei Atya készített gyermekeinek! Hirdesd, hogy Isten országa elközelgett, hogy már itt van e földön! Hogy ott található lelkünk mélyén! Hirdesd, hogy hogyan alakítható ki az szívünkben-lelkünkben! Hirdesd, hogy mik az ellenségei és hogyan kell védekezni! Hirdesd, mint kell állhatatosnak lenni mindvégig, hogy e győzedelmes országba egykoron eljussunk! Krisztus parancsa világos és határozott. Kötelességem az ő tanítását, szellemét, igazságát, ezt a boldog lelki országot hirdetni! Mindig és minden elfoglaltságomban ez főkötelességem. De én azt nemcsak szigorú kötelességérzetből, kényszerből teszem, hanem lelkesen, örömmel, hévvel és boldogan hirdetem! Mert csak izzó lelkek képesek lánggra gyújtani!

Az én misszióm!

4. Kíváncsian állok ott lélekben a Mester mellett és figyelem, hogy vajjon mit tesz ez az ifjú, akit ily nagy szeretettel hív az Úr, akit még akkor sem szűnt meg hívogatni apostolai közé, mikor ez halogatja követni a Mestert! Vajjon mit fog felelni, vajjon hogyan fog dönteni véglegesen! Elfogadja-e az apostoli meghívást? ... Nem! Nem tud megválni a holtaktól, ő maga akarja eltemetni a holtakat! Ő is a holtak közé tartozik! Mit érezhetett Jézus, mikor megtagadják meg-

hívását? ... Milyen mélyen a Szívébe nyilalhat! ... Te ifjú ember! Tudod-e, hogy milyen nagy kegyelmet utasítasz vissza! Tudod-e, hogy az Egyház történetében és az Úr tervében egy fejezet zárul le a te tagadó válaszodra, anélkül, hogy az megkezdődött volna! Az a fejezet, melyet neked kellett volna oda beleírni! ... Uram, Jézus! Mély megindultsággal hallgatom, szemlélem ezt a jelenetet és lelkemben nagy elhatározással lépek eléd. Uram, engedd, hogy helyette én legyek a tied, helyette én hirdessem az Isten országát! ... Ki tudja, hogy kinek a helyébe választott az Úr?! ... Ki tudja, hogy ki helyett kell nekem az Urat szolgálnom és megvigasztalnom! Igen, Uram! én készségesen jövök! Én készségesen adom magamat neked ... örökre!

Hátranéző lelkek.

„Senki, aki kezét az ekére tevén hátranéz, nem alkalmas az Isten országára.“ (Luk.9,62.) Nézzük Jézus arcát! Mikor apostolt hív, akkor fényes, tüzes. Csak akkor szomorodik el, mikor nem felelnek készséges igennel hívó szavára. Jézus lendületes indulást akar, azért állapítja meg komoly hangon: „Senki...“

Kik néznek hátra?

1. Kik azok, akik kezüket az ekére tévén hátranéznek? Akik elindulnak a Mester hívó szava után, kik elhagynak mindent, de sajnálkozó szívvel gondolkodnak vissza arra, amit elhagytak. Milyen sokan hoznak gyorsan, készségesen valamely áldozatot, de aztán később megsajnálják, és sokszor gondolkodnak vissza rá. Milyen sokszor szakítunk a bűnnel, a hibával, de az elhagyatottság, vagy a kísértés órájában vágyódással gondolkodunk vissza a bűn gyönyöreire, a könnyelmű élet kényelmére, és úgy titokban azt gondoljuk, milyen jó is volt akkor! ... Hány keresztény gondolja: milyen jó a pogányoknak, zavartalanul csálhatnak, vétkezhetnek, mert szerintük ez nem bűn! Hány szerzetes, vagy áldozópap gondolja néha titokban: milyen jó volt akkor, mikor még ezt az igát nem vettem a nyakamba! Miért is lettem szerzetes, pap?! Miért is mondtam le arról a gyönyörről, élvezetről, melyet bűn nélkül

élvezhettem volna? ... Ezek azok a lelkek, kik kezöket az ekére teszik, de hátranéznak, és mint a zsidók visszavágyakoznak a húsos fazekakhoz!

Alkalmas az ilyen? Nem! ...

2. Az ilyen lelkekről az Úr kereken kimondja: Nem alkalmasok! Ezek nem apostoloknak való lelkek! Ezek sohasem fogják mások szívét Isten országának megnyerni, mert az ő szívök még mindig a világhoz, az anyagi és érzéki örömhöz láncolja őket! Ezek nem tudnak gyujtani, mert belül csak füstölve pislákolnak! Alkalmatlan, rossz apostol, rossz szerzetes, rossz pap, aki vágyódva kesereg az után, amiről Krisztus kedvéért lemondott! Sőt a Mester nemcsak az apostolok sorába nem tartja az ilyent alkalmasnak, hanem még az Isten országára sem! Alkalmatlan, rossz Krisztuskövető keresztény az, ki visszavágyik elhagyott bűnös élete után. Az ilyennek nincs helye az Isten országában!

Ha nem követi a hívó szót?

3. Van-e boldogsága annak, aki hallotta egyszer a Mester hívó szavát, de azt nem követte? Lehet-e boldog ebben a földi életben az, ki elfojtotta magában a hivatás szavát? Nyujthat-e a világ örömet és boldogságot — akár megengedett örömet is — annak, aki csak egyszer is megízlelte Isten országának nagy örömeit, és azt a boldogságot, mely Istennek Szívéből áradt reá? Nincs szerencsétlenebb az ilyen teremtésnél! Ha egyszer megindultál Krisztus követésének útján, többé hátra ne tekintess, mert ha vissza is térnél előbbi életedhez, előbbi örömeidhez, családodhoz, szeretteidhez, szíved többé ezekben örömet, boldogságot nem fog találni! Számolni kell azzal mindenkinek, aki életét Istennek szentelte, hogy neki már többé boldogsága máshol, mint Istennél, nem lehet! Hogy őt többé sem családi öröm, sem emberi szeretet, gyengédség, sem földi siker, boldogulás, karrier boldoggá nem teheti! Krisztust követni teljes szakítást jelent! Onnan nincs visszatérés! De minek is keresnék más boldogságot Jézusomon kívül? Csak övé lehessenek, csak őt bírjam! ...

Hűség a hivatás szavához.

4. Uram, én meghallottam hívó szavadat, megízleltem lelki édességedet! Szívembe hatolt már az a boldogság, melyet a te követésed nyújt! Ó, engedd, hogy többé mást ne kívánjak csak tégedet! Segíts hűségesen kitartani a szolgálatodban és szent hivatásomban! Nekem életem, boldogságom, örökségem Krisztus, kívülé mást ismerni, szeretni, szolgálni nem akarok!

„Nem alkalmas...”

Lélekben odamegyek az Úrhoz, mikor a negyvennap
bőjt után megkísérti a gonosz lélek. Arca jósága, sze-
líd, szeretetteljes kifejezése egyszerre szigorúvá, ke-
ménnyé lesz és elhagyja ajkát: Apage, távozz, sátán!
Majd egyszer, a világ végén újra fogja mondani:
Apage, távozzatok tőlem, átkozottak az örök tűzre,
mely a világ kezdete óta készítetett nektek! — Ime,
most is elutasít valakit magától: nem a gonosz lelket,
nem elkárhozott lelket, hanem a világba visszavágyó
választottat.

Eltépni az utolsó szálát is!

1. Hát te is, édes isteni Mesterem, azt keresed, hogy ki alkalmas és ki alkalmatlan? Vajjon nem jár-e együtt a hivatás szent kegyelmével az az isteni erő és kegyelem, mely minden szívet átalakít és alkalmassá tesz az apostoli munkára? Nem elég-e nekem, Uram, csak a te szavadat hallanom, kegyelmedet befogadnom, hogy megfeleljek neked?! ... Ezek az evangéliumi férfiak is hallották Krisztus szavát: „te pedig menj és hirdesd az Isten országát!” és mégsem lángolt fel szívük az evangéliumi küldetés lelkesedésétől. Egyik is, másik is hátratekint, ingadozik, habozik. Nem tudták egyszerre kitépni szívüket minden földi kötelék rablásából, nem tudtak mindenről lemondani. Az apostoli lelkesedésnek, az evangéliumi küldetés buzgó teljesítésének, az igazi papi lelkületnek legnagyobb akadálya az a vonzalom a szív mélyén, mely még e földhöz köti. Míg e vonzalom szála el nem szakad, nem tud lelkünk a magasba szárnyalni.

***Ki alkalmas és ki nem alkalmas
az apostoli hivatásra?***

2. Az isteni Mester osztályozza a hivatottakat! Nem előbb kérdi, hogy valaki alkalmas-e vagy alkalmatlan! Nem kutatja, mielőtt valakit meghívna, hogy van-e neki nagy tehetsége, ékesszólása, gyors felfogása, kitűnő elmele. Nem ezek az emberi értékek fogják eldönteni, hogy valaki alkalmas-e az apostoli munkára vagy sem! Nem tehetségesek, zsenik kellene neki! Egyszerű halászok, szegény polgárok gyermekei is válhatnak apostolaivá! Az „*alkalmas*“ vagy „*nem alkalmas*“, minősítés kérdése, ettől függetlenül jöhet szóba. Egyetlen szempont dönti el, hogy: „*alkalmas* vagy *nem alkalmas*“-e valaki; az, hogy a meghívott készségesen kövesse a Mestert és szívét, lelkét, munkaerejét, ambícióját, egész lelkét bele tudja-e vinni az Úr szolgálataiba!

Egészen Istennek szentelni életünket!

3. Jézus szerint az alkalmas apostolává, munkatársává válni, aki egészen neki szenteli életét. Ebben fokozatot nem állapít meg, de ha van „*alkalmas*“ és „*nem alkalmas*“, akkor az alkalmasok között is lehet „*alkalmas*“ és „*alkalmasabb*“. Minél jobban szakad el szívem a földi ambíciók, vágyak, törekvések lidércfényétől, minél kevésbé magamat, dicsőséget, javamat és hasznomat keresem Krisztus követésében és hirdetésében, minél jobban felbuzdulok a lelkekért végzett munkában, annál alkalmasabbá teszem magamat az ő kegyére, kiválasztására. Ezt pedig arról ismerem meg, hogy nem terhes semilyen munka sem, amit hivatásomból teszek; — hogy minden apostoli munka örömet, lelki kielégülést, boldogságot okoz. Így válok „*alkalmasabbá*“, „*legalkalmasabbá*!“

Szent félelemmel őrizzük hivatásunkat!

4. Uram, Jézusom! Lelkem mélyéig megdöbrent, hogy a te szent papságodra a meghívottak is alkalmatlanokká válhatnak, ha szívük nem szakad el eléggé a világtól! Ó, mily hamar visszafordul a szíve és visszatekint a lélek mindarra, amiről érted lemondott! Uram, segíts engem, hogy mindig „*alkalmas*“

maradjak és szeretettedben soha meg ne fogyatkoz-
zam! Uram, erősíts meg szeretettedben és úgy kösd
le szívemet, hogy necsak kitartó legyek szent hivatá-
somban, hanem mindig gyarapodjam, növekedjem szent
szerelmedben és mindig alkalmasabb legyek szolgálá-
todban!

Apostoli önzetlenség.

Krisztus minden követőjétől, minden szolgájától azt
kívánja, hogy előbb üresítse ki szívét a világtól. Előbb
szabadnak kell lennie az apostoli szívnek, s csak aztán
tud benne fellángolni Krisztus szeretetének lángja.
Csak akkor tud egészen önzetlen szolgája lenni Krisz-
tusnak, ha szívébe fogadja Krisztus kívánságát: „Menj,
add el mindenedet és oszd ki a szegényeknek és kin-
csed leszen a mennyekben“. (Mk. 10, 21.)

Tedd szabaddá szívedet!

1. Az apostoli lelkek hivatásának feltétele a szívnek
és a léleknek szabaddá tétele. Nem lehet Krisztus apos-
tola, szolgája, akinek szíve odatapad a külső dolgok-
hoz, lelke csüng a pénzen, kincsen, a testen, élvezete-
ten, a maga akaratan. Krisztus akar ezután neki gaz-
dagsága, kincse, élvezete, gyönyöre, ura és Istene
lenni! Minél jobban felszabadul lelke az anyagi-
gondolkodás nyűgétől, annál gazdagabbá teszi őt a Mes-
ter az ő isteni Szívének minden gazdagságával! Kincse
lesz a mennyben! Ó, ki gazdagabb annál, aki Istent
bízza, aki Isten országának és gazdagságának örö-
köse?!...

Ahol a kincsed, ott a szíved is!

2. Ahol a kincsed, oda vonz a szíved is! Krisztusi
gondolat ez, de milyen másképen vonatkozik reám!
Milyen igazán nekem szól, aki a szent hivatással le-
mondtam a föld és a test örömeiről, a családi élet me-
legségéről, meghittségéről, szeretetről! Kincsed le-
szen a mennyben! Megtalálod a lelkiekben az örömet,
a melegséget, meghittséget, szeretetet; a kimondhatat-
lan, igazi boldogságot! Ha a hivatás nem tudna bol-
doggá tenni, ó, akkor még nem tépted el szívedet-lel-
kedet a testi, a földi örömtől. Annak még nem nyílt

meg Isten családjának szentélye. Pedig itt milyen nagy szeretet és boldogság, milyen meghittség és élet van! Csakis itt érzem magamat otthon! Jézus és az ő választottai, a lelkek az én családom, az én otthonom és boldogságom! Ha tehetek valamit a lelkekért, üdvösségükért, akkor érzem, hogy most igazán „haza” dolgoztam! Mivel kincsem ott van a mennyben... ó, én mindig csak „haza” dolgozom!

Ne félj az áldozatok nagysága miatt!

3. Aki mindenét elhagyta, mikor Krisztusé lett, annak nem kell félnie az áldozatok nagyságától! Csak úgy viszi és emeli hivatásának szelleme és az a boldogság, mely abból árad! A hivatásból erő, leírhatatlan, ellenállhatatlan erő árad! Ez az erő legyőzi bennem a test minden ösztönét, legyőzi bennem a világ örömei után való sóvárgást! Kiöli lelkemből a bűn fullánkját, és nagyon könnyűvé, életszükségletté teszi a Krisztusért való áldozatos életet! Szent hivatásomból kimondhatatlan édesség árad, mely annál jobban elárasztja lelkemet, minél jobban széttépek minden földi köteléket, s minél szorosabbra fűzöm azokat a szálatokat, melyek Jézushoz, a Mesterhez fűznek. Áldozat a lelki szabadság bére... áldozat, mely a legnagyobb öröme és boldogságnak a forrása! Ezért vagyok boldogan Krisztus szolgája, apostola — Krisztus tulajdona.

„Kincsed leszen a mennyben!”

4. Az önzetlen, apostoli szív nagy áldozatot hoz Krisztus szerelméből! Szívesen megfosztja magát mindattól, ami a földön boldoggá szokta tenni az embereket. De mégsem tagadja meg magát igazán, mert Krisztus más kincseket, más boldogságot ígér helyette: „Kincsed leszen a mennyben!” Mennyei, lelki kincsek, melyek annál boldogabbá teszik az embert, minél tökéletesebb és szebb a lélek élete a test életénél! Ezekre a magasabb értékekre, magasabb kincsekre akarja alkalmassá tenni az emberi szívet az Úr! Ezeket pedig csakis akkor tudja befogadni az emberi szív és lélek, ha előbb egészen kiürítette magát a teremtmények szalakjától. Uram, csak a mennyeiek iránt érdeklődöm

és csak hozzád emelem fel szívemet! Minden mennyei ajándéknál azonban sokkal több vagy te nekem! Te vagy az én Istenem és mindenem! Te vagy az én kincsem és boldogságom! Te vagy apostoli életemnek igazi célja, értelme és jutalma! Te vagy: Pars haereditatis meae!

Szegénység szelleme.

Az isteni Udvözítő megjelenhetett volna Dávid király hatalmának teljében, Salamon gazdagságának fényében, de sem a hatalmat nem igényelte, sem a gazdagság és kincsek csillogását nem használta fel a maga isteni küldetésének, fényének bizonyítására, emelésére. Ezért mondá az anyagias írástudónak is, aki követni akarta őt: „A rókáknak barlangjaik vannak és az égi madaraknak fészkeik: az ember fiának pedig nincs hová fejét lehajtsa“. (Luk. 9, 58.)

Jézus élete: szegénység.

1. Krisztus a jólétet kereső anyagiás írástudónak lelkületével szembeállítja az ő szellemét és életét! A hivatalan tolakodó megélhetést, jólétet és dicsőséget keres, mikor követni akarja őt. Jézus élete és szelleme a szegénység, a nélkülözés, önmegtagadás. Ő, aki hatalommal, pompával, csillogó, káprázatos gazdagságban és jólétben jöhetett volna hozzánk, mindentől kifosztotlan, istállóban született, és még az erdők vadjainál, az ég madarainál is szegényebbnek hirdeti magát. Jézus öntudatosan állítja szembe saját szegénységét az írástudó anyagiasságával. Vajjon nem találok-e én is szemben önmagamat Mesteremmel? Mert jaj! Sokszor megkörménykezem engem is a gazdagságnak, pénznek, vagyonnak, a fizetésnek és a jó keresetnek sívár szele! ...

„Nincs hová fejét lehajtsa.”

2. A világ úgy okoskodik, hogy jobb adni, mint kapni! Jobb annak, ki oly gazdag, hogy van miből adnia. A Mester másként ítél! Ő nemcsak szegényen kezdi e földi életét, de folytatja is a szegénységet. Nem akar saját vagyonából megélni, nem akarja, hogy ő tartsa el követőit, hanem másnak adományából, sze-

gényiségben él. Szegényebb akar lenni, mint az erdő vadjai, és az ég madarai, mert azoknak van természetes lakóhelyük, neki pedig, az Isten Fiának nincs hova fejét lehajtsa. Hányszor zúgolódtam, mikor anyagiak híján le kellett mondanom erről vagy arról az élvezetről, vagy akár szükséges dologról! Mint szégyenülők meg most Mesterem előtt, ki előttem járt és azt mondta nekem is: Kövess engem! Mindenben követnem kellene őt. Nekem szó szerint kellene azt tennem, amit az írástudó mondott az Úrnak, mikor felajánlkozott: Követlek téged, *bárhova mégy!*...

*A szegénység szelleme
az apostoli munkában.*

3. Az apostoli munkában és Krisztus országának terjesztésében sok egyházi férfiú úgy okoskodik, hogy az anyagi megalapozáson kell kezdeni! Kezdjünk pénzt gyűjteni, anyagi alapot teremteni, alapítványt, hagyatékot szerezni! Akkor aztán az egyesület boldogul, a hitélet virul, az új egyházközség fellendül, a templom felépül! S mikor megvan a pénz, megvan a gazdagság, megvan az egyházi vagyon, visszafejlődik minden egyesületi élet, lanyhul a hitélet, szaporodik a hitközség, de csak az anyakönyvekben, ott áll a nagy, impozáns, csillogó templom — üresen! Mi hiányzott? Krisztus szelleme! És akár mint okoskodjunk is a világ eszével, Krisztus nélkül nem lehet buzgó egyesületi élet, társadalmi élet, viruló hitélet és közerkölcsösség! Krisztus pedig a szegénységre alapítja az ő országát, s nem a hagyatékra és a kegyes alapokra! Nagy szó az, amit az Úr ennek az írástudónak mond: ő oly szegény, hogy még fejét sem tudja hova lehajtani! E szegénység szelleme nélkül az apostoli lelkület elsatnyul, életképtelen! Krisztus szelleme kell lelkembe, ha igazi apostola és követője akarok lenni. Akkor leszek képes új világot teremteni egyházközségemben, egyesületemben, iskolámban!

A szegénység szelleme szívemben.

4. A szegénység szellemének nemcsak az egyházközség, nemcsak az Egyház életében kell megvalósulnia, hanem főleg az Úr szolgálóinak szívében-lelkében. Először

azoknak kell azt megszeretniök és szívükbe fogadniok, akik Krisztust helyettesítik itt e földön. Minél igénytelenebb és egyszerűbb leszek, annál jobban közelítem meg az Úr szellemét, annál függetlenebb leszek a földi javaktól. Az Úr nem zárja ki a föld javait apostolainak életéből, hanem csak függetleníteni akarja őket azoktól. Legyenek azok eszközök a nagy cél szolgálataiban. Szigorúan eme ösvényeken akarok én is haladni, Krisztus nyomába akarok lépni és vigyázok, hogy szívemben-lelkemben meglegyen Krisztus igénytelensége, szegénysége, lemondása, az anyagiaktól való teljes függetlensége.

Non sum dignus!

Minél jobban világossá válik előttem, hogy Krisztus szent papságot akar egyházában, annál jobban érzem, hogy nem vagyok méltó erre a nagy hivatásra! Non sum dignus... non sum dignus! Uram, hogyan is hajolhatott le hozzám, az én esettségemhez, az én bűnös lelkemhez a te tisztaságos tekinteted és szíved! Hogyan választhattál engem, méltatlan és bűnös embert e szent hivatalra! Krisztus felel az apostol szavai-val: „mert a törvény gyarló embereket rendel pappká!” (Zsid. 7, 28.)

Bűnösségem sem akadály a papi hivatás elnyerésének!

1. Gyarlóságunk és bűnösségünk éppen olyan távol áll a szent tisztség magasztosságától, mint a legtisztább szándék és lelkület! Senki sem méltó, hogy Krisztus választottja, papja legyen! Senki sem mondhatja kevélyen a farizeussal: Uram, hálát adok neked, hogy nem úgy hívtál a papságba, mint a vámost, aki gonosz és bűnös! Senki sem igazulhat meg a maga becsületéből és erejéből! Senki sem lehet szent a természet rendjéből. Tisztulni, méltóvá válni, alkalmasnak lenni csakis Krisztus kegyelméből lehet! Csakis Krisztusnak köszönhető minden tisztulás és jobbulás. Krisztus a legmélyebbre zuhant bűnösből is tud alkalmas apostolt faragni, kövekből Ábrahámnak fiait támasztani! És éppen azért, hogy megalázza a magukban bízókat,

gyenge és gyarló emberek köréből választja munkatársait. De a meghívás után az a kívánsága, hogy ezek tisztuljanak meg és szakadjanak el a bűntől végleg és örökre!

*Nemcsak a bűnt, de még a gyarlóságot is
le kell küzdenie a papi léleknek!*

2. Nem elégséges egyszersmindenkorra szakítani a bűnnel, hanem a gyarlóságokat, a bűnre való hajlamokat és apró botlásokat is el kell távolítani a papi életből! A papi életnek ez a törvénye! Gyarlók voltunk, mikor Krisztus kiválasztott, gyarlók maradtunk, mindaddig, míg emberi természetünk terhe alatt nyögünk, de a gyarlóságokba nem szabad belenyugodnunk. Sohasem mondhatja a krisztusi lelkületű pap, hogy nem róható fel tévedése, mert hiszen csak gyarlóság! Sohasem fogadható el a vak, de jóakarató lelkek mentegetése: hiszen a pap is ember, ő is gyarló, test és vér! Krisztus Urunk ilyen mentséget nem ismer! Igen, természete lehet gyenge és gyarló, de ebbe sohasem szabad beletörödnie, hanem állandóan a tökéletes-ségre kell törekednie! Mindig dolgoznia kell azon, hogy legyőzze ezt a gyarlóságot és mindinkább a kegyelem átfórmálja, megszentelje lelkét! A kegyelem, az Isten életében való részesedés állandóan tisztítja, állandóan szenteli a mi természetünket! Ezzel a tisztító és tökéletesítő kegyelemmel kell buzgón és tevékenyen együttműködni! Uram, sok kegyelmet adj, és engedd, hogy azokat mind-mind felhasználjam a lelkem tisztítására, megszentelésére!

*Az isteni kegyelem csodája
minden papi lélek!*

3. Igen, mert éppen a papság életében kell nyilvánvalóvá válni a kegyelem nagy átalakító erejének! A gyarló és gyenge emberből egészen Isten gondolata szerinti szent embert alakítani csakis csodával lehetséges! Ez is Isten nagy apológiája! Ebből is a kegyelem isteni eredete csillan meg! Csakis Isten képes gyarló és bűnös emberekből tökéletes és szent lelkeket faragni! A papi élet mindennapi bizonyíték Krisztus isteni követsége, az Egyház szentsége mellett! Olyan

tükör, melyben minden krisztusi tanításnak ragyognia kell! A bűnös pap vád Krisztus és az Egyház ellen! Ezért oly rettenetes a felelőssége! Egyetlen bűnös pap ezer és ezer lelket, sokszor egész tartományokat és országokat lökhet az aposztázia örvényébe! De viszont egyetlen igaz és szent pap ezreket, népeket, generációkat emelhet Istenhez! Életének éppen úgy, mint a Főpap életének engesztelő és könyörgő áldozatnak kell lennie a bűnökért és bűnösökért! Csakis szent papság képes Istent kiengesztelni és a lelkeket a tisztulás és lelki emelkedés útjára vezetni! A reformot mindig ott kell kezdeni, a papi és apostoli lelkek mélyén!

*Tölts el engem, Uram, a bűn
mélységes útálatával!*

4. Mert ezt útalod te is legjobban, mert a bűn tesz legnagyobb károkat a lelkekben és az Egyházban! Nem az üldözések az Egyház életének legsötétebb és legszomorúbb korszakai, hanem a bűn belopódzása a papság életébe! Ezek igazán sötét betűkkel vannak beírva Isten történelmébe! Uram, engem azért hívtál, hogy én egészen neked szenteljem életemet, és teljesen a te érdekeidnek éljek! Ehhez az első lépés: szakítás a bűnnel! Önts tehát a lelkembe soha meg nem alkuvó és soha ki nem engesztelődő gyűlöletet a bűn iránt! Amily szeretettel hajoltál a bűnöshöz, oly szeretettel fordulok én is minden bűnös és gyarló testvéremhez, de amily engesztelhetetlen ellensége vagy a bűnnek, oly gyűlölettel szeretnék én is eltelni iránta! Akkor tudom, hogy nem férközhet a lelkemhez, akkor tudom, hogy nem fogok szóba állni a kísértővel! Soha sem lehetek megértő a bűnnel szemben, csakis a bűnössel szemben, ha Istenhez akar térni! Soha sem hagyhatom helybe a sátán művét, a bűnt, mert a papság életcélja a bűn elleni sohasem szűnő és lankadó küzdelem. De a bűnt elsősorban magamból kell eltávolítanom, magamban kell elfordulnom tőle. A gyűlölet a legnagyobb elfordulás és szakítás! Amilyen nagyon szeretlek téged isteni Mesterem, úgy akarom gyűlölni a bűnt, mely ellened hadakozik és tőled akar elszakítani engem is!

Amire Mária tanít.

„Ime, a te Anyád! ... Ime, a te fiad!“

Szent hagyaték.

1. Az Úr Jézus a keresztfán végrendelezik, reánk hagyja szent Anyját, Máriát! Anyánknak rendeli, s minket fiává tesz! Szent köteléket, lelki kapcsolatot akar Szűz Mária és a lélek között! Ez az ő akarata, szent végrendelete! Szűz Mária a legdrágább kincse, s végső óhaja az, hogy nekünk is ugyanilyen drága, édes kincsünk legyen! Valóban legdrágább kincse lelkemnek!

„Amit Fiam mond...“

2. Szűz Mária lelkületét és kívánságát legjobban azok a szavak fejezik ki, amit a kánai menyegzőn mondott a szolgáltnak: „Amit nektek mond, cselekedjétek!“ (Ján. 2, 5.) Ha lelkébe nézünk, ezt látjuk: mindenben legyen úgy, ahogyan az Úr Jézus tanította, akarta, rendelte. Lelkének ez a szenvedélye: Jézushoz vezetni, Jézus ügyét képviselni! Ha valóban jó gyermekei vagyunk, akkor nekünk se lehet más vágyunk, mint ez: teljesíteni tisztaságos Szívének kívánságát, az Úr Jézus tanítását, parancsait követni, gondolatait megvalósítani!

Mária iskolájában.

3. Szűz Mária komolyan veszi az Úr Jézus szavát: Ime, a te fiad! Komolyan törődik és foglalkozik gyermekeivel, akik egészen neki szentelik magukat! Mint a jó anya: tanítja, oktatja fiait, úgy a Szűzanya is! De az ő oktatása nem más, mint ez: Amit, Fiam mond nektek, azt tegyétek! Amit Fiam tanít, azt éljétek! Mária iskolájában ezt tanuljuk meg: az Úr Jézushoz menni és őt követni! Szűz Mária minden gyermekét, minden reábizott lelket az Úr Jézus iskolájába küld! Minden vágya az, hogy nagyon tanulékony tanítványai legyünk az Úrnak!

A Mester iskolájában.

4. Szűz Mária is az isteni Mesterhez járt iskolába, tőle tanult! Bár gyermeke volt, mégis tőle vette az örök élet ígét! Nekünk is ezt ajánlja: Járjunk a Mes-

ter iskolájába! Nincs más forrása az örök igazságoknak! „Én vagyok az út, az igazság és az élet!” Az Úr Jézus minden tanítványát, minden apostolát Szűz Mária ide vezeti: az örök élet útjára, az örök igazságok forrásához, az apostoli élet legszebb példájához! Minden apostolnak itt kell kialakulnia, apostoli képzettségét itt kell nyernie! Igen, Anyám, én is szorgalmas tanítványa leszek szent Fiadnak, isteni Messteremnek! Más életszabályt nem ismerek, mint ezt: tenni azt, amit ő mond és tanít!

A Mester lábainál.

A Mester és tanítványa.

Odatelepszem a Mester lábaihoz és lélekben reá függesztem szememet. Mily jólesik a lélek magányában egyedül maradni az élet Mesterével! Mily jólesik lelkemnek hallgatni Jézus szavait! Igen, Uram Jézus, én a te iskoládba akarok járni és hűséges tanítványod, apostolod akarok lenni! Taníts, Uram Jézusom! A Mester iskolájában így szól Jézus tanítványaihoz: „Tanuljatok tőlem!” (Mt. 11, 29.)

„Tanuljatok tőlem!...”

1. Az Úr itt öntudatosan tanítónak mutatja be magát, hivatása az, hogy Mester legyen. Az új életnek, az istenfiúi életnek Mestere. Tanítványokat gyűjt maga köré, kiket apostolaivá akar felavatni, mert küldetést akar rájuk bízni. Mielőtt azonban felavatná és a maga magasztos hivatását rájuk ruházná, tanulniok kell. El kell előbb végezniök az apostolok iskoláját... Ezeknek szól a Mester: tanuljatok tőlem! Hozzá kell iskolába járniok. Tőle kell az igazi apostoli hivatást, az apostoli lelkületet megtanulniok. Minden apostoli léleknek ezt az iskolát kell járnia. Az én hivatásom is ebbe az iskolába vezet... nekem is szól a Mester: tanuljatok tőlem! Uram, boldogan nevezem magamat a te tanítványodnak! Boldogan járom az apostolok iskoláját, hogy ott tőled sokat tanuljak és a te gondolatod szerint apostolod, munkatársad, papod lehessek...

Hol van, Uram, a te iskolád?

2. Hol tanulhatok tőled? Hol szívhatom magamba az igazi apostoli szellemet és lelkületet?... A te szavad: tanuljatok *tőlem!*... Tőled kell tanulnom! A te iskolád ott van, ahol te vagy. A te társaságod,

a te jelenléted volt az apostolok iskolája. Én is sokat járok hozzád... Mindenütt felkereslek, mert te mindenütt található vagy. De legközelebb a tabernákulumnál férközhetek hozzád. Ott élvezhetem a te jelenlétednek boldogító, édes tudatát... Hacsak érzem, hogy jelen vagy, máris átalakulok. Ha tudom, hogy a te szemed rajtam pihen, máris tudom, hogy mi bántja szemedet... Sokat jövök el hozzád... Idezarándokolok minden ügyemben, és bármit teszek, előbb veled beszélem meg, előbb tőled tanulom meg, hogy miként tegyem. Sokat, mindent tőled akarok megtanulni... itt a te oltárod lépcsőjénél, a te tabernákulumod ajtajánál... Itt látogatom az apostolok iskoláját!...

*Jézus az új életnek, az isteniúi
életnek Mestere.*

3. Mindenkinek Mestere. Nincs előtte pogány vagy vámos. Mégis vannak, kik közelebb férköznek Szívéhez! Vannak, kik keblén pihenhetnek és bensőséges, bizalmas, baráti viszonyba léphetnek vele. Ezek a kiválasztottak. Ezek neki szentelik egész életüket, minden energiájukat. Csak egy ambíciójuk marad: a Mestert szolgálni, és az ő küldetését betölteni. Ezeknek külön iskolát nyit a Mester. Ezeket külön tanítja. Ezeket külön képezi az apostolság nagy hivatására. Tanítja és kiképezi őket életének példájával, és tanításának szavaival.

A Mester és én.

4. Engem is te hívtál, Uram Jézus! Nekem is ilyen magasztos hivatást adtál. Tehát nekem különösen sokat kell elmélkednem a te életedről és tanításodról. Jézus életében főleg ezt a vonást kell keresnem: miként és miben adott példát a Mester az apostoli munkára. Evangéliumában főleg azt kutatom, melyek az apostolságra tanító szavai. Nekem a Mester több, mint a hívőknek! Többet kell tőle tanulnom. Nekem ő külön tanítást ad életében, evangéliumában!... Ezt tanulom meg az apostolok iskolájában!

A Mester lábainál.

Lélekben odaszállok az apostolok gyülekezetébe, mikor az Úr Jézus először gyűjtötte össze őket, meghívásuk után. Először állják körül őt, akit, mint az ígért Messiást, Üdvözítőnek ismertek fel. Mily nagy szeretettel hívta őket: Jöjj és kövess! Mily nagy szeretetet gyújtott szívükben a kegyelem, mikor lélekkel felfogták, hogy ő — akit az egek harmatoztak onnan felülről — itt van és magához hívta, magaköré gyűjtötte őket! Itt vagyunk, Uram! Szólj és taníts, szólj és mutasd meg, mit kívánsz, hogy tegyük!

Én is először térdelek eléd, Uram!

1. Mikor először itt térdelek előtted, Mesterem, boldognak, kimondhatatlan boldognak érzem magamat! Mióta meghívtál, mióta megindultam a te nyomodba, Uram, minden vágyam idevonzott! Először jöttem ide e szentélybe életemben, vagy ha már voltam is itt, hosszú távollét után újra visszajöttem és először idesiettem hozzád! Uram, nem tagadhatom, a távollétben vágyódott utánad szívem-lelkem! Milyen jó, milyen kimondhatatlan boldog érzés, hogy vágyam beteljesedett! A világ zaja minél jobban körülvevett, annál csendesebbnek, meghittebbnek találom a te szentélyedet, Uram! Minél ridegebbnek, tartalmatlanabbnak találtam a világot, annál melegebb itt a te szeretetednek édes otthona! Minél üresebbnek találtam az emberek életét kint a világban, annál gazdagabbnak látom most itt azt a lelkiséget, mely a te lelkedből árad felém, Krisztusom! Hála, köszönet és dicséret neked, Uram, Jézus, hogy a te szentélyedbe vezettél engem!

Csináljunk itt három hajlékot!

2. Mikor az apostolok meglátták Jézus fényességét és megértették az isteni Igének mély értelmét, lelkük úgy eltelt a mennyekiek édességével, hogy nem akartak soha többé megválni tőle és e boldog szavakban törtek ki: „Csináljunk itt három hajlékot, Uram, neked egyet, Mózesnek egyet és Illésnek

egyedül!“ Valahányszor itt térdelek a szentélyben és a mennyekiekről elmélkedem, nekem is megnyílik az ég, én is meglátom lelki szememmel Krisztus dicsőségét, a Táborhegy fényét! Minden elmélkedésemben nekem is titkos kijelentések és tanítások szava fog felcsendülni és szívem megízleli a túlvilági élet kimondhatatlan boldogságát! Úgy szeretem, Uram, a te kegyelmeidnek ezt a boldog forrását, melyet elmélkedéseimben adsz nekem, hogy én is csak ennyit tudok felelni minden ajándékodra: Csínáljunk itt, Uram, hajlékot! Igen, állandó hajlékom legyen nekem a te szentélyed és a te mennyei életről való szüntelen elmélkedés!

*Soha nem akarok távozni, Uram,
e boldog hajlékból!*

3. Uram, úgy eltöltötte hivatásom szeretete, a te szent Szívednek lángja lelkemet, hogy nem vágyódom többé el tőled! Csakhogy végre itt vagyok! Csakhogy végre hozzád közelebb juthattam! Igaz, ugyan, hogy elmélkedéseim, imádságaim, szentséglátogatásaim után vár a kötelesség, a munka az Úr szőlőjében. Ámde én ott is úgy szeretnék dolgozni, hogy mindig és mindenhol Veled maradjak! Akit a szent hivatás tüze felgyújtott, nem akar többé Krisztustól eltávozni! Nem akar többé mást látni és mást hallani, mint őt! Valóban minden munkám, minden kötelességteljesítem Krisztussal köt össze, ha iránta való szeretetem mozgatja! Ezentúl utcán és mezőn, bárhol megfordulok, bárhol tartózkodom, én csak Krisztus szent lakóhelyén akarok maradni! Én csak Krisztussal egyesülve akarok élni! Krisztussal és Krisztusban találom meg lelkemnek megszentelődését és az oltárához vezető utat.

*Legyen Krisztus életünk
mozgatója és forrása!*

4. Krisztus az én életem és sorsom! Ő az én osztályrészem! Legyen tehát ő egész apostoli életemnek mentora, ihletője, mozgatója. Mindent érte és iránta való határtalan szeretetből! Úgy akarom be-

rendezni életemet, hogy az én életem Krisztus legyen! Mindent Krisztusért és Krisztussal. Mindent azért, mert ő így akarja és ezt kívánja tőlem! Egészen Krisztusban élni és benne egészen átalakulni! Ez lesz életem mindennapi programja!

„Tanuljatok tőlem!”

Az emmauszi tanítványok példájára mi is mondhatjuk: nemde szívünk gerjedezett, míg Krisztus szólt hozzánk imánkban, elmélkedésünkben, lelkigyakorlatban. Tekintsünk fel Krisztusra, aki nekünk is mondja: tanuljatok...

Krisztus maga nevei apostolait.

1. A nagy tanítómesterek, bölcsek és tudósok tanítványokat gyűjtenek, iskolát alapítanak, hogy tudományukat, lelküket örökségbe hagyják. Maguk köré csalogatják az igazságra éhes lelkeket és ígérnek az igazság és élet kincseit! Az élet nagy tanítómesterének, Krisztusnak ajkán is elhangzott a szó: Tanuljatok tőlem! Ő is maga köré gyűjt néhány életre és igazságra szomjas lelket és tanítványaivá, apostolaivá akarja nevelni, kiképezni és a nagy küldetésre előkészíteni őket. Három évet tölt velük, magával viszi őket nyilvános küldetésének útjaira; személyiségének varázsa, lelkének isteni melege tüzesíti őket e csodálatos szemináriumban! A hűséges apostoloknak, választottaknak megadatott a kegyelem megismerni őt közeli és szeretni az apostoli noviciátus meghitt bensőségében!...

Csak Krisztus tud apostolokat nevelni.

2. Az apostolok küldetésére nem is készíthet elő más, csak Krisztus! Apostoli munkára csakis az ő közvetlen közelségében lehet lelkeket alakítani, faragni, megszentelni! Csak Krisztus közelsége és bensőséges intimitása képes Krisztus-típusú, áldozatos apostolokat képezni. Ahogyan Krisztus nevelgette, alakíttgatta apostolait, csakis így tüzesedhetnek apostoli lelkek és acélozódhatnak vérük ontásáig készséges és áldozatos papok! Ismerni kell

Krisztus minden gondolatát, minden vágyát, kívánságát, melyek világánál készültek és alakultak a szegény halászok a lelkek meghódítására. Nekem is azt kell ismernem és tudnom, hogyan nevelte Krisztus, a Mester, apostolait, ha azt szeretném tudni, hogy engem is hogyan akar nevelni! Nekem is ő legyen vezérem, Mesterem, tanítóm és Uram! Én is a Mester iskolájába szeretnék járni!

Engem is ő nevelt apostollá!

3. Mindenhol Krisztust kell látnom és mindenhol
öt kell keresnem, ha magam is apostollá szeretnék
nevelődni! Nekem Krisztus szavát kell meghallanom
a lelki élet magányában csakúgy, mint a lelkem
építgetésére szolgáló emberi szavakban! Nekem öt
kell meghallanom, aki hozzám is szól, mikor apos-
tolait neveli, engem is lát, mikor apostoli lelkeket
készít elő küldetésükre. Meg kell látnom téged,
isteni Mesterem és fel kell ismernem szavaidnak ér-
telmét, belső kincseit és kegyelmét. Engem más
elmélkedési téma nem kap meg, csak az, melyet te
adsz nekem! Igen, én megértem hívó szavadat, hoz-
zám is szólsz: tanuljatok tőlem! Tőled, Uram és Mes-
terem, egyedül tőled kérem az apostoli életre ne-
velő lelki táplálékot. Te taníts, te vezess, te nevelj
engem és alakítsd lelkemet úgy, mint apostolaid
lelkét! Hívtál s most itt vagyok, Uram! Szomjazom
a te igéidet, a te tanításodat, a te kívánságodat!

*Krisztus tanítványai, apostolai
közé visszavágyom.*

4. Krisztusom, mióta te szoltál és hívtál engem, mióta a te szolgálatodba szegődtem, eped a lelkem utánad! Hallom szavadat és mint a száraz talaj a jótékony esőt, úgy fogadom azt be lelkembe. S mégis úgy érzem, hogy nem hatoltam eléggé annak mélyébe. Fülemben cseng oktatásod minden szava és mégsem értem meg teljesen! Uram, te tanítasz elmékedéseimben, te szólni az én lelkemhez. Odasimulok én is a te drága apostolaidhoz és kérlek, nevelj engem is velük együtt tüzeslelkű, áldozatos és szerető tanítványoddá, apostoloddá! Légy te az én apos-

tohi, papi lelkiiletemnek neeak Ura és Iatene, hanem Mestere! Tőled akarom megtanulni mindazt, amit te szükségesnek tartasz, amire meg akarsz tanítani! A Mester iskolájába, az apostolok szemináriumába lépek, hogy úgy alakuljon a lelkem, ahogy ő alakította apostolait! Fogadj engem, Uram, fogadj tanítványaid, buzgó és lánglelkű apostolaid sorába!

„Tőlem...”

A tanítómester kézen fogva vezet a új növendéket iskolájába. Ezzel valami személyi kapcsolat támad lelkük között.

Krisztus személyisége a legnagyobb nevelő tényező.

1. Krisztus önmagát állítja az ő apostoli szemináriumának középpontjába. *Tőlem* tanuljatok, én legyek a ti tanítómesteretek, aki lelketeket alakítja, vezet, emeli. A tanítás és nevelés legnagyobb tényezője a nevelői hatás, mely a természet rendjében is szellemi és lelki kiáradás, léleksugárzás. Ehhez pedig egyéniség, benső tartalmakban gazdag, meleg, izzó lélek kell! A természetfeletti rendben ez a lelki hatás nemcsak a léleknek szellemi erejében és izzásában áll, hanem a kegyelem, az isteni természet, szépség és tökéletesség túlcsoordulásában! Krisztus a legszebb, a legnagyobb egyéniség, mert az ő isteni élete és az örök Ige minden fénye sugárzik belőle! Ezért nem hivalkodás, mikor magát állítja nevelésének, az apostoli lelkek formálásának középpontjába. Tanuljatok tőlem!...

Krisztus tanít szavával.

1. Minden ígéje az örök Ige gondolatait, nagy igazságait rejti magában. Krisztus tanítása, melylyel apostoli lelkeket nevel, nemcsak az a kinyilatkoztatás, melyben szent hitünk alapjait akarta lefektetni, nemcsak a lelki élet magaslatainak levegője, melyre sokakat meghívott, hanem olyan külön szent tanítások, indítások és parancsok, melyek elsősorban az apostolokhoz, a választott tanítványok-

hoz szóltak. Sokszor hallottam már e szavakat, de talán elkerülte figyelmemet, hogy ezek különösen az apostoloknak szóltak; ezekkel apostoli lelkületük és életük megszentelését célozta. E szent ígék a túlvilág tüzei, melyek csak apostoli lelkeknek világítanak, mert elsősorban hozzájuk szólnak! Ezeket az ígéket lesem el Mesterem ajkáról és hallgatom, szemlélem, fontolgatom és szívembe fogadom!...

Krisztus nevel egyéniségével.

3. Az egyéniség nagy ereje az élet különféle változataiban, különféle fordulataiban nyilvánul meg. Miként a vérfolyásos asszony gyógyításakor erő ment ki Jézusból, ugyanígy erő megy ki minden cselekedetéből, minden mozdulatából, minden tettéből. Krisztus egész élete ily nagy erőkisugárzás, életkisugárzás, kegyelem-áradás. Krisztus példája olyan könyv, melyben mindenki könnyen olvashat. Krisztus maga akarja, hogy tőle tanuljunk, hogy lelkéből legyünk lelkiek, erejéből erősek, szentségéből szentek, szépségéből szépek és tökéletesek. Az apostolok sokkal többet tanultak abból, hogy a három éven át mindig Jézussal voltak és vele együtt tölthették minden idejüket, mint az oktatásból, melyeket sokszor meg sem értettek teljesen. Ezért kell nekem is egészen Jézus életébe elmerülnöm, beletemetkeznem. El kell lesnem minden cselekedetét, életének titkait, rúgóit! Nekem lehet, mert engem bizalmas barátságával tüntet ki! Tamás apostolnak csak a kezét fogta meg és tette szent sebhelyeibe, nekem a lelkemet fogja meg, és meríti egészen lelkébe, szívemet ragadja meg és meríti szent Szívébe!

„Tanuljatok...”

4. Krisztus tanulékony szívet és tudni vágyó szomjas lelket kíván. Várja, hogy azt, aki az ő iskolájába lép, határtalan vágy égesse tanulni, kapni, fogadni minden szent ígét, minden szent igazságot, melyet az örök Ige hozott az örök Atyától. Azt akarja, hogy azt, aki apostolai közé lép, ne kelljen buzdítani és készíteni, hogy tanuljon

Krisztustól, hanem abban emésztő szomjasság égjen és ragadja Krisztushoz. Olyan tanulékonyság, olyan fogadó készség legyen a lelkemben, mely csak akkor boldog, ha minél többet fogadhat be Krisztusból, Krisztus tanításából, példájából, irányításából, ihletéséből! Uram, mióta te különös szeretettel hajolsz lelkemhez, nincs többé nyugtom! Nem találom többé helyemet e földön, idegen lettem ismerőseim és szeretteim körében. Azóta csak te érdekelsz, csak te töltesz el boldogsággal és örömmel! Csupa vágy, csupa öröm és szent ihletettség tanulni tőled, hagyni, engedni, hogy te a magad képe és isteni lelked hasonlatossága szerint alakítsd lelkemet...

Apostolok nevelő Mestere.

„Illő volt, hogy ilyen Főpapunk legyen, szent, ártatlan, szeplőtelen, a bűnösöktől elkülönített és fölségesebb az egeknél.” (Zsid. 7, 26.)

A nevelésnek összes tényezői közül a legfontosabb a nevelő személye, mert a nevelői hatás nagyrészt a nevelő egyéniségén múlik. Az apostolok iskolájának nevelője az örök Főpap, Krisztus Urunk, akinek egyénisége, szentsége szabja meg az apostoli nevelés irányát. Az ő személyét állítja elénk a nagy apostol, ezt szemlélem, és ebből olvasom le az apostoli nevelés főelveit.

Az örök Főpap szent.

1. Isten szentsége a forrása minden szentségnek, Jézus az örök Atya Fia, szent! Az összes tulajdonságok közül ezt emeli ki első helyen Szent Pál. Tényleg a szentség Krisztus egyéniségének első vonása: Szent mindaz, mely olyan tiszta és oly kizárólag az Isten dicsőségére szolgál, hogy benne semmi eltérés Isten útjairól és semmi folt nincsen! Jézus lelke a szentség tisztaságától ragyogó és tündöklő. A Tábor hegyének fénye állandóan ott ragyog lelkében, mert szentségének szépsége és fénye minden földi takarón áttör és kisugárzik. Életszentsége olyan nagy erőhatás, hogy aki közelében tartózkodik, elkerülhetetlenül hatása alá kerül! Olyan az

ő szentsége, mint a tüzes, izzó kohó, ami mindent, mi közelébe jut, áttüzesít, és felgyullaszt. Krisztus szentségének hatáskörébe kerülni, és szentségre indítást nem nyerni lehetetlen. Ezért akarta Krisztus, hogy apostolai mindig vele legyenek. Ezért hív engem is meghitt közelébe...

A Főpap ártatlan és szeplőtelen.

2. Az életszentséget arról lehet megismerni, hogy teljesen szeplőtelen, semmi erkölcsi folt nem szennyezi be. Az Úr Jézus, mint a bűnösök megváltója, magára vette ugyan a mi összes bűneinket, de azért ártatlan volt. Bűnökkel már terhelten akart megjelenni a mennyei Atya előtt, hogy a bűnökért elég legyen, de ő maga ártatlan és szeplőtelen volt. Ez a tiszta szeplőtelenesség, ártatlanság az a lelki magaslat, melyre minden meghívott apostolát, papját fel akarja emelni! Krisztus Urunk minden választottját magához hasonlóvá akarja tenni! Ebben rejlik az ő nagy nevelő ereje, hogy maga ártatlan lévén, minket is magához hasonlóvá akar tenni! Lelki szeplőtelenessége ráneveli azokat is, akik meghitt barátai és hatalmának részesei, hogy vele együtt ugyanabban a lelki tisztaságban és szeplőtelenességben éljenek, mint amilyenben élt ő is! Az ő szeplőtelen tisztasága a példakép, melynek mintájára akar formálni minden apostoli, papi lelket.

„Bűnösöktől elkülönített.”

3. Isteni Üdvözítőnk magára vette ugyan az emberiség bűneit, de azért nem számlálható a bűnösök közé, mert ő tiszta és ártatlan. Ha ő meg is hal, hogy a bűnösöket megváltsa, mégsem sorozható a bűnösök közé. El van különítve a bűnösöktől, mert a bűn szennye lelkét soha nem érintette! Minél jobban szemlélem a saját bűnösségemet, annál jobban érzem, hogy Krisztus a bűnösöktől elkülönített. Minél jobban látom a magam gyarlóságát és vétkeességét, annál jobban érzem, tisztulnom kell, hogy Krisztussal lehessek, hogy ő, aki a bűnösöktől elkülönített, tőlem is el ne különíttessék. Krisztussal közössége csakis tiszta és bűnöktől mentes, ártatlan lelkeknek

lehet. Az apostoli életnek tehát ez az első feltétele, hogy mi is Krisztussal együtt elkülöníttessünk minden bűntől. A tisztulás útján kell megindulnunk, ha Krisztus nevelői hatását akarjuk lelkünkbe fogadni!...

Az örök Főpap fölségesebb az egeknél.

4. Az életszentség fénye ez a fenség! A bűnökben bukdácsoló embert talán ez a fenség elvakítja és megfélemlíti! Valóban a szentségnek van valami ellenállhatatlan és lenyűgöző fölsőbbrendűsége, de az ember ennek nincs tudatában. Ne is legyen! Csakis annyit véssünk tudatunkba, hogy Krisztus szentségétől ne féljünk, hanem minden erőnkkel emelkedjünk fel hozzá. Miként a szem is hozzászokhat a nagyobb fényhez, úgy kell a mi lelki szemünknek is Krisztus egeknél fölségesebb ragyogásához hozzászoknia. Kérem tehát őt, hogy tisztítson meg és mosson fehérre lelkemben minden hibát és bűnt! Segíts, Uram, Főpapom, Mesterem, úgy megtisztulni és oly szeplőtelennek lenni, mint amilyen tiszta voltál te is. Nem szabad alacsony életideált apostoli életem elé tűznöm! Krisztus, a Főpap áll szemem előtt, őt kell mindig tekintenem és szerinte átalakulnom! Taníts meg, Uram, a te szentséged útjait járnom! Segíts, hogy még ma megkezdjem ezt, teljes és meg nem alkuvó tisztulással.

A „bűnösöktől elkülönített Mester“ tanítványai.

Az isteni Mester a bűnösöktől elkülönített, tehát a bűnöktől is! Semmit annyira nem utál, mint a bűnöket. Magára vette bűneinket, hogy megváltson, azt akarja, hogy a bűn megsemmisüljön. Minden lelket azért vált meg, hogy a bűntől megszabaduljon, és éljen bűntől mentes, tiszta életet. A szentség ott kezdődik, ahol a bűnt elhagyjuk.

Krisztus papja nem alkudhat meg a bűnnel.

1. A bűn lényege, hogy elszakít Istentől. Az Úr Krisztus papja nem szakadhat el Mesterétől, nem élhet ellenséges viszonyban azzal, akit legjobban kell

szeretnie. Semmi sincs oly merő ellentétben a papi lelkülettel és életszentséggel, mint a bűn. Sohasem köthetünk kompromisszumot, szövetséget a bűnnel, sohasem tehetünk engedményeket a világnak, mely a bűnt mentegeti és takargatja! Krisztus követése ott kezdődik, mikor a lélek tudatosan választ Krisztus és a sátán között és visszavonhatatlanul Jézus zászlaja alá gyülekezik. Nem lopakodhat tehát át az ellenség táborába!

A papság szentsége ott kezdődik, mikor a bűnnel végleg és teljesen szakít!

2. Az életszentség alapja a bűntől való teljes és tökéletes elszakadás. A lélek tisztulásával kell kezdeni minden megindulást az életszentség útján. De főleg az Úr Jézus papjának. Akkor kezd igazán tisztulni és szentté válni, mikor többé a bűnnek nincs köze hozzá! Csakis akkor lehet lélek szerinti apostola a Főpapnak, ha ő is elkülönített minden bűntől és a bűnösöktől. Senki sem keveredhet a bűnösök társaságába, ha Krisztus papja akar lenni! Lehajolhat az eltévedt bárányhoz, de nem lehet egyenlő velük, nem tartozhat társaságukba, amennyiben a bűn útjait járják. A szentség útjait csakis akkor rója a papi lélek, ha úgy tudja szent küldetését betölteni, hogy miközben a bűnökkel és a bűnösökkel kell érintkeznie, mint lélek-orvos, soha azoknak lelki betegsége, a bűn ragálya az ő lelkére át nem ragad! Teljesen és véglegesen kell szakítani a bűnnel, mert ha oly erőtlén, hogy a legkisebb szellő máris a bűnbe viharasodja, hogyan állja meg helyét nagy megpróbáltatások, nagy viharok idején! Pedig a Mester előre megmondta, ezekben része lesz neki is!

Naponta kell vezekelni bűneinkért.

3. Krisztusnak „nincs arra szüksége naponkint, hogy miként a papok, előbb saját vétkeikért mutassanak be áldozatot, aztán a népéért“ (Zsid. 7, 27.) De nekünk, akik Krisztus papságában választattunk, szükségünk van erre. Naponkint kell vezekelni és engesztelni Istent a vétkeinkért. Naponta kell tiszt-

tulnunk, még akkor is, ha már nagyobb bűnöktől teljesen mentek vagyunk, s csak kisebb, nem egészen szándékos hibákba esünk vissza. A papnak olyan tisztának és szentnek kell lennie, hogy naponta kell vétkeiért engesztelni az Urat, mert soha eléggé nem engesztelheti ki bűneiért, soha eléggé nem tisztulhat meg tőlük! Naponta kell a szent áldozatban tisztulnia és naponta kell a bűnbánat gyakorlataiban lelkét fehérre mosnia. Olyan lelkülettel kell élnie minden papnak, mint Dávid, aki sokszor verte mellét és kinek ajkán sokszor csendült fel a bűnbánati zsoltár dallama: Miserere... miserere!

Végleg a tied vagyok, Uram! Örökre!

4. Ez az én életem feláldozása! Ez az én életem célja, hogy végleg és örökre a tied legyek, Uram, Mesterem! Ó, add, hogy végleg és visszavonhatatlanul a tied legyek és a sátán bűnökkel soha többé el ne szakíthasson tőled! Add, hogy örökre a tied legyek, és soha semmiféle bűn vissza ne vonja ezt a neked hozott áldozatomat! Add, hogy minden balépést és bukást, minden bünt és vétket elkerüljek végleg... örökre! Úgy akarok megindulni a szentség útján, melyre kötelezel Uram, hogy a bűnnek szennye soha többé foltot ne ejtsen a szentség lényén! Segíts, Uram és erősíts meg, főleg a küzdelem, a kísértés idején! Tégy erőssé és legyőzhetetlenné! Tied vagyok, Uram, végleg és örökre!...

„Tanuljatok!”

„Tanuljatok tőlem, mert én szelíd vagyok és alázatos szívű” (Mt. 11, 29.) Mikor Jézus e szavakat mondja, Szívére mutat. Van e tanításban valami isteni pedagógia: nem lehet mindent kimondani, sokszor a szívre, és a lélekre kell rámutatni! Nekem is előbb bele kell néznem Jézus szemébe, Jézus Szívébe s ha meglátom lelkét szemében csillogni, ha meglátom szent Szívét isteni lángokban izzani, akkor megértem, miért mutat Szívére?!... Mert...

Krisztus szívvel-lélekkel Mester!

1. A földi életben minden Mester homlokán ott ragyog a látható, vagy láthatatlan koszorú, mellyel tanítványai, tisztelői, követői dicsőítik meg őt. Tekintélye éppen e koszorúzott főben, értelmének, lángelméjének szikrájában található. Krisztus Urunk nem az értelem és lángelme hőse, hanem a szívnek és léleknek Mestere! Nem olyan élettelen, elvont igazságokat akar lelkünkbe vésni, amelyek kiszárítják az agyat és sok fejtörést okoznak, míg az ember azoknak értelméig elérkezik. Krisztus úgy akarja nevelni apostolait, hogy elsősorban Szívére mutat! Szívében, szeretetében gyökerezik az ő isteni tanításának ereje, hatása, lüktetése, energiája!

Szívünkkel közeledjünk feléje!

2. Krisztus tőlünk is azt várja, hogy szívünkkel közeledjünk feléje. Igaz ugyan, hogy az észnek elsőségét nem tagadhatjuk, hiszen előbb kell világosság ahhoz, hogy haladjunk, mint az erő, mely előre visz. Előbb kell látnunk az utat, mintsem, hogy meginduljunk. Mégis szívet kell elsősorban az apostolok iskolájába vinnünk, mert az igazságot se lehet megérteni és megismerni, ha nem szeretjük azt már előzően. Mindent mozgóató erő a szív és a benne székelő szeretet! Ha nem dobogna apostoli szív bennük, hiába oktatna Krisztus, az apostoli életet soha meg nem tanulnók tőle! Szív kell ahhoz és nagy-nagy szeretet, hogy valaki lángoljon és fogékony legyen minden tanítása iránt. Szív kell ahhoz, hogy valaki a Mester lelkébe hatoljon és ellesse annak titkait! Igen, Uram, hozom az én szívemet!

Az apostoli lélek kifformálásához a szívet kell kialakítani.

3. Kell sok tudás is, képesség és gyakorlat, de ezeknél sokkal fontosabb és mindegyiket megelőzi a szív kialakítása. Kell emberi és isteni tudomány, de sokkal jobban kell Jézus Szíve szerinti apostoli szív! Ez az első, ez a legfontosabb, enélkül a többi mind értéktelen, hatástalan. Mit használ a nagy

tudás, mit a ragyogó tehetség, mit az írói és szónoki készség, mikor a szív nem Krisztussal teli és nem tud begyujtani?! Ha nincs szikra, mely a gépet, a benzint begyujtja, a motor soha meg nem indul. A lélek megindulásához és főleg megindításához kell nekünk ez a szikra, mely a szívből, a szerető, izzó szívből pattan ki!

Szív a szív közelségében alakul.

4. Nem sok beszéd, nem bölcs tanácsok és elvek alakítják a szívet, hanem csakis egy másik szív! Romlott szívtől a mi szívünk is romlottá válik, de a szív szentsége minden közelébe kerülő szívet szentségre indít. Krisztus isteni Szíve az egyetlen igazi alakító erő és tényező az apostoli iskolában! Csakis Jézus isteni Szíve közelében tud kialakulni a mi szívünk is apostolivá, buzgóvá, szentté, istenivé! Akinek a szíve a világhoz tapad, persze semmit sem tanul a Mestertől. Csakis a hozzátapadó és hozzá hűséges szívek alakulnak az ő Szíve szerint.

Ecce cor meum!

5. Uram, Mesterem: íme az én szívem! Me totum trahe in cor tuum, epedte Szent Bonaventura, mikor egyszer megízlelte a Te szívednek isteni édességét! Uram, én is ezt kérem! Mióta megízleltem a szent hivatás isteni kegyelmét, csak ez a vágyam: egészen vonj a te Szívedbe, és alakíts egészen a Te Szíved szerint. Alakíts bennem apostoli, buzgó és áldozatos szívet, mert nekem is csak az a vágyam és szenvedélyem, hogy Szíved közelében felgyulladjak és felgyullasszam a világot!...

„Én szelíd vagyok...” (Mt. 11, 29.)

A tanítómesterek sokszor szigorú és kemény emberek, kiknek szemében ellentmondást nem tűrő akarat villámlik vészjóslóan. Milyen kellemetlen emlékeink vannak ezekről az érdes és kiméretlen magisterekről! Pedig voltak közöttük kiket értékelünk, nagyrabecsültünk, — de szeretni nem tudtunk.

Krisztus nemcsak értelmünket, hanem szívünket is akarja alakítani s ezért fordul hozzánk végtelen szelídséggel.

*Krisztus szelídséggel akarja
lelkünket megfogni.*

1. A templom pitvarában zsibongó árusokkal szemben, kik Isten házáat latrok barlangjává változtatták, Krisztus szigorú volt és ostonnal zavarta ki őket! A bűnnel szemben Isten haragja olyan nagy, mint a bűnnek gonoszsága. Azonban a bűnös emberrel szemben, aki hozzámenekül, hogy nála szabadulást keressen, nem ostort forgató, szigorú ítélőbíró, hanem jó pásztor, aki otthagyja a kilencvenkilenc igazat és megy megkeresni az elveszettet, s ha megtalálja, nagy szeretettel veszi vállára és öleli magához. De szelídsége még az elveszett bárányok iránti érzésénél is gyengédebb apostolai iránt. Ezek a legkedvesebbjei, ezek igazi barátai, nem szolgálai, velük szemben nem ostort használ, nem kemény feddő szavakat, nem szigort, hanem gyengédséget. Szent Szívének kimondhatatlan szelídségével nyúl lelkükhöz.

Szelídség vonzza a lelket legjobban.

2. A keménység, szigorúság, kíméletlenség, még ha jogos is, mindig taszít és elzárja a szívet, a lelket a nevelő előtt. Bizalom soha nem fakad erőszakos emberek és tanítómesterek iránt, tőlük csak félni, rettegni lehet. Senkinek lelkét meg nem ígézték a harag és az érdes bárdolatlan szavak. Olyan a lélek is, mint a virág, mikor dermedtő északi szél fúj, szirmai behajtja, összehúzódik, csak a melegen mosolygó napsugárnak tárja ki azokat. Ezért akar Krisztus szelídséggel vezetni és nevelni bennünket az apostolok iskolájában. Végtelen gyengédséggel tisztít, emel és tökéletesít. Ha mindjárt szigorral kezdte volna, apostolai sohasem emelkedtek volna a szentség legmagasabb fokára. Félték volna tőle, mint az őszövétség szentjei, s nem nyitották volna meg olyan őszintén és fenntartás nélkül szívüket-lelküket neki. Engem is szelídséggel igézz meg, édes Jézusom! Én is ezért húzódom oly bizalommal hoz-

zád, még akkor is, mikor érzem és látom a magam kicsinységét és gyarlóságát. A te szelídséged még akkor is biztat, mikor bűnösségem, méltatlanságom semmi megnyugtatót nem nyújt!

Tanuljuk meg Krisztus szelídségét!

3. Minden apostoli lélek Krisztus misszióját kapja, neki is lelkeket kell megnyerni és vezetni, mint a Mesternek. Ezért kell megtanulnia az ő szelídségét és jóságát! Krisztus apostolait és papjait nem az erkölcsi rend csőszeinek, csendőreinek szánta, hanem jóságos szeretete közvetítőinek. Hiába dörögne és szórna villámokat Krisztus papja a szószékről, nem tudna egyetlen lelket sem Krisztushoz emelni, mert ezzel megfélemlítené és elriasztaná az embereket Krisztustól. Krisztus általunk akarja szeretetét és jóságát szétárasztani s ezért szelíd apostolaivá akar faragni bennünket! Ezért nyitja meg szelíd Szívét és mutat rá mindjárt, mikor hozzácsatlakozunk. Szívének szelídségével akarja szelíddé formálni a mi szívünket is! Szívének gyengédségével akarja bennünk is letörni a durva fanatizmust, a kíméletlen kritizálást, a világ romlottsága és gonoszsága feletti gyűlölködő haragot, mely a bűnnel együtt a bűnöst is szívesen agyonkövezné! Krisztus szelíd Szíve rá akar nevelni, hogy minél jobban fáj a bűn, annál jobban sajnáljuk és szeressük a bűnöst, aki lehet, hogy egy ideig ellenáll a szelídségnek, de nem tud ellenállni sokáig és végleg. Szelídséggel több lelket nyerhetünk meg Krisztusnak, több bűnöst a tiszta életnek, mint kíméletlen szigorral és keménységgel. Genf szent püspöke ezt így mondta: több legyet lehet megfogni egy csepp mézzel, mint egy hordó ecettel, szelíd jósággal, mint durva szigorral!

*Alakítsd szívemet szelíddé, Mesterem,
a te szent Szíved szerint!*

4. Bármennyire is félnem kell tőled bűneim és gyarlóságaim miatt, mégis bizalommal fordulok hozzád, mert szelídséged, jóságos Szíved biztat és erősít. Mennyire kell küszködnöm a félelem és bizalmat-

lanság ellen! Mily nehéz a gyarló embernek Krisztus meghitt barátságáig felemelkedni! Mily nehéz legyőzni azt a közönségességet és alacsonyyságot, mely a méltatlanság és bűnösség tudatából fakad. De, ha Krisztus mégis apostolának, munkatársának hívott és bizalmára méltatott, nem húzódozom előle, szelíd-sége bátorít és lelkesít. Minél méltatlanabbnak, bűnösebbnek és gyarlóbbnak érzem magamat, annál nagyobb bizalommal fordulok hozzád, isteni Mesterm! Igen, tanulni akarok tőled szelídséget és szív-jóságot, hogy veled minél sikeresebben munkálkodhassam a lelkek megmentésén és megszentelésén.

„Alázatos Szívű vagyok!”

A választott nép várja a Megváltót; fényes kísérettel és ragyogó környezetben tudja csak elképzelni eljövetelét! Úgy gondolja, hogy ha megjelenik, akkor isteni hatalmának és dicsőségének fényében kell őt megismernünk! És most nézzük a Megváltót ott a gyalázat fáján, ahol végbemegy megváltói nagy áldozata... mindenki szégyenli, megveti, hiszen a kereszt a gyalázat fája!... „Tanuljatok tőlem, mert én alázatosszívű vagyok!”...

Miért akart Jézus így, alázatosan megjelenni közöttünk?

1. Miért állítja elénk követendő például alázatosságát? Nem nyilvánult volna meg sokkal jobban és tökéletesebben isteni dicsősége, ha tényleg a zsidó nép kívánsága szerint jelenik meg közöttünk? Nem hódoltak volna meg készségesebben a népek és nemzetek előtte akkor, ha hatalma megremegetteti és dicsősége elkápráztatja őket? Isteni hatalma bizonyára így jobban kényszerítette volna az embereket, hogy hódoljanak előtte, de szívüket így nem nyerte volna meg. Pedig Krisztus nem leigázní jött bennünket, hanem felemelni szeretetének és jóságának erejével. Hatalmát és dicsőségét elrejti, nehogy féljünk tőle. Azért fővonása Szívének az alázat, hogy senki se találtassék az emberek között, akinél mé-

lyebbre alázta magát. Kisebbé tette magát közöttünk a legkisebbnél, hogy annál nagyobb legyen mindannyiunk bizalma iránta. Ha szent Szívének alázata nézünk, bátorságosabb a lelkünk, bizalmasabb a ragaszkodásunk hozzá.

*Jézus a szív alázatosságára mutat rá,
mikor tanítani akar.*

2. Jézus társadalmi állapota, melyet választott magának, szintén alázatos; családi köre, melyet megtisztelt szent jelenlétével, igénytelen, szegény kis ács-család. Műveltsége és tanultsága alázatos, hisz kétkedve rázzák fejüket a nép írástudói és vénei: Nemde, az ács fia ez? Tudjuk, hogy soha a prófétai iskolába nem járt, tehát nincs meg neki a korigényelte tudása, műveltsége! S Jézus nem hivatkozik isteni tudására, arra az örök világosságra, melyet éppen ő hozott magával. Ő csak alázatos Szívére akart hivatkozni, hogy megtanítsa elsősorban bennünket, apostolait, az érzésnek és lelkiületnek alázatos szerénységére, mely a legkedvesebb és szívet-lelket megnyerő erény. Megalázta magát egészen a halálig, egészen a kereszthaláláig! Sőt többet tett, megalázta magát egészen hozzánk, egészen a bűnös emberig. Bár a kereszt a gyalázat fája, de mégsem oly útálatos és undorító Isten előtt, mint a bűn, melynek fiai voltunk. Krisztus alázatos Szívéből forraszik az a mélységes érzés, melyben semmi öntetszés, gőg, nagyratörés sincsen. Ilyen alázatos Szív senki fölé nem akar helyezkedni, mert mindenkinek szolgálni akar, hogy mindenkit megnyerjen magának!

*Krisztus bennünket is ilyen alázatosszívű
apostolaivá akar nevelni.*

3. Nem azért mutatja meg Szívének alázatosságát, hogy hivalkodjék, hanem, hogy tanítsa, példát mutasson. Felfedi szent Szívének drága titkát, fellebbenti azt a leplet, mely eltakarta belső érzületének igazi képét! Isteni tudása, mindenható hatalma, királyi és főpapi méltósága, melyet az Atyától

kapott, nem ragadják öt arra, hogy éreztesse velünk e hatalmát. Nem akarja apostolainak lelkébe vésni, mily hatalmas Úrnak szolgáltnak. Ellenkezőleg, elrejtí hatalmát, elrejtí mindenhatóságát, hogy csak alázatosságot lássák, szeressék, s megtanulják! Aki lelkeket akar a bűnből megmenteni, aki isteni küldetésben akar eljárni, annak nem szabad soha kérkednie sem hatalmával, sem méltóságával, hanem alázatos szívvel kell hordoznia a hatalmat, a méltóságot és kegyelmet, melyet nem a maga ékességére kapott, hanem mások lelki hasznára. Magasra emelte fel az isteni hivatás a papi lelket, de Krisztus szellemében sohasem szabad fölényt éreztetnie s magát másoknál többre tartania. Sőt, minél jobban átérezzük a kapott kegyelmek nagyságát és fenségét, annál jobban kell megtanulnunk a Mester Szívétől alázatosságot!

*Taníts meg engem alázatosságodra,
isteni Mesterem!*

4. Legyen szívem hárfá, melyet te hangolsz a te Szíved alázatossága szerint. Legyen lelkem virág, mely minél jobban illatozik, annál igénytelenebb és elrejtettebb akar lenni! Legyen életem az Úr igénytelen szolgálata, mely magának semmit sem akar, mindent csak Urának, akit egész szívvel szolgál! Legyen igénytelen személyem az isteni jegyes alázatos barátja, aki midőn a menyasszonyt, a Krisztus szerelmétől fellobbant lelket az égi jegyeshez elvezette, szerényen visszavonul, hogy annál zavartalanabban adhassa át magát a lélek Krisztusának! Uram, sohasem akarok magamnak dicsőséget apostoli szolgálatommal, nem keresek szimpátiát, nem vadászom a lelkek szeretetét! Csak azt keresem, hogy téged szeressenek, s engem feledjenek! Alázatos szívvel, alázatos lélekkel akarlak szolgálni, akinek csak egy a dicsősége, egy a boldogsága, a jutalma, az, hogy égi jegyese barátságára méltatta, szolgáljává fogadta!...

„Vegyétek magatokra az én igámat.“

Minden tanítómester bizonyos feltételekhez köti az iskolájába való belépést. Némelyek anyagiakhoz, mások valami más, súlyos szolgálathoz. És te, édes Jézusom, milyen feltételhez fűzöd? ... Csak egy feltételhez: „Vegyétek magatokra az én igámat!“ (Mt. 11, 29.) Mit kívánsz ezzel, isteni Mesterem?

Krisztus az apostoli lélektől áldozatot kíván.

1. Semmiféle nagy ügyet szolgálni nem lehet áldozat nélkül! A földi életben is áldozatot kíván minden dolog, mely megvalósulásra vár. Áldozatot hoz a földműves, aki puha kenyérhez a búzát termeli, áldozatot az iparos, aki életszükségleteinket készíti, áldozatot a hivatalnok, aki az adminisztrációt látja el. Áldozatot kíván a lelkek szolgálata is, melyet Krisztus apostolaitól, papjaitól vár. Lemondás nélkül vajmi nehéz a lelket és nem az anyagiakat keresni a pasztorációban. Áldozatok nélkül lehetetlen utána járni az eltévelyedetteknek, különösen akkor, mikor ezek látni sem kívánnak minket. Áldozatok nélkül még előkészülni sem lehet erre a nagy kiválasztottságra, mely annyi önmegtagadást, szellemi erőfeszítést és tanulást, annyi önfegyelmet és kemény jellemet kíván. Valóban keresztre kell feszíttetnie minden apostoli léleknek Szent Pállal, ha a Mester Szíve szerinti tanítvány akar lenni!

Krisztus maga is meghozza ezt az áldozatot.

2. Az áldozat, melyet a Mester megkíván tanítványaitól, tulajdonképpen nem más, mint az ő igája! Krisztus maga is vállára veszi a keresztet s csak ezután kívánja, hogy mi is kereszthordozók legyünk. Krisztus igája, keresztje megtestesülése titkánál kezdődik, mikor otthagyja fényes mennyei trónját, hogy közénk jöjjön; mikor magára veszi bűneinket, pedig isteni szentsége semmit annyira nem útál, mint a bűnt! A betlehemi jászolból felénk integető isteni Kisded válla is ettől az igától görnyed. Szegénység, pizok, elhagyatottság veszi körül. A gyermekkor tehetetlensége, alárendeltsége, engedelmes-

sége az ő igája, mely elkíséri egészen a férfikor delelőjéig, amikor is nyilvános működésének igája vár rá. Mikor már annyira elfárad az egész napi igehirdetésben, hogy maguk az apostolok is kíméletet tartanak szükségesnek, jönnek az anyák a kisdedekkel, s ő örömmel veszi magára újra és újra az ő igáját: Engedjétek hozzám jönni a gyermekeket! Ennél sokkal súlyosabb iga a nép véneinek, írástudóinak állandó intrikája, gyűlölete, mely pihenni addig nem tud, míg el nem veszíti. S amíg eljut Krisztus a keresztségig, jön a megcsúfoltatás, arculverés, megostorozás, töviskoszorúzás. Jönnek a szegerek és az epe, jön az elhagyatottság és szent vérenek hullása az utolsó cseppig! Ó, mekkora ígát vettél válladra isteni Mesterem! Elöttem jársz, és minden terhet, minden áldozatot magad ízeled meg előttem!...

**Csak az áldozat tisztít meg
és szentel meg igazán!**

3. A tisztulás útján az első lépés a bűnbánat, de az igazi bánat nem áll meg az önmegtagadás és önsanyargatás legmagasabb fokáig. Krisztus az apostoli lélektől nem önsanyargatást kíván, nem flagellánssá akarja tenni, nem vasövet akar derekára kötni, hanem a saját igájának önkéntes és szíves viselésére akarja kötelezni! A papi léleknek ez az igazi aszkézise, Krisztus igája. Az ö önmegtagadása állandó lemondás és szívének minden világi dologtól való elvonása, hogy egészen azokban szorgoskodjék, amik az ő Uráéi. Akár a szent tudományokban való elmélyülés, akár a szent szolgálat, a lelkek gondozása és megmentése, mind-mind olyan iga, mely a lelket nemcsak megtisztítja, hanem szentté teszi! Papi lelkeknek ez a tisztulás útja: Krisztus igáját szívesen, örömmel és készségesen hordozni. Akinek nehéz ez a teher, nem lélek szerinti tanítványa és barátja Krisztusnak! Az apostolok utódai főleg ebben találják meg a vezeklés és elégtétel alkalmát: áldozatos lélekkel megosztani Krisztus igáját, keresztyét!

Sorsközösség Krisztussal.

4. Csakis a baráti szíveket érinti mélyen minden, ami barátjuddal történik. Mikor Krisztus minden apostoli lélektől azt kívánja, hogy az ő igáját vegye magára, tulajdonképen azt kéri: éljünk sorsközösségben! Igen, Uram, megértem, hogy mire akar szereteted ránevelni! Hiszen szeretetből fakadt hivatásom, és szeretetet fakasztott az én lelkemben is! Hogyne éreznék veled, hogyne akarnám szívesen vállalni a te sorsodat, a te életedet! Mennyire csodálatosan egy a sorsa a tieddel minden apostolodnak! Ha téged üldöztek, minket is üldözni fognak, ha a bűn a te lelkedet is szomorúsággal töltötte el, mi sem köthetünk vele szövetséget! Ha te fáradtál, törted magad egyetlen eltévedt báránka miatt, nekünk sem lehet tétlenül és érzéketlenül nézni a lelkek pusztulását! A te munkádat, a te fáradságodat, a te áldozataidat, a te lemondásodat és önmegtagadásodat, a te szenvedésedet és keresztedet választom én is osztályrészül! A te szerelmed legyen nekem is a szívem-lelkem boldogsága, mely sürget és ösztönöz, hogy megadással, készségesen, örömmel és lelkesen viseljem a te igádat, a te életed keresztyét! Cirenei Simonnal odasimulok hozzád, keresztyviselő, drága Mesterem, engedd, hogy veled megoszthassam súlyos keresztedet!

„Mert az én igám édes!”

A te igád néha igen súlyos, igen terhes, édes Jézusom! Szent Lőrinc szerpap ott ég a rostélyon, melyen elevenen sütik testét. Himnuszokat énekel és lelke a mennyben jár s mosolyogva szól kínzóinak: Fordítsatok meg, egyik felem megsült már! E rettenetes kínok között vidáman énekelni himnuszaidat csak akkor lehet, ha te megédesítet a szenvedéseket! Igen, „az én igám édes!” (Mt. 11, 30.)

Együtt a szenvedő Mesterrel!

1. Krisztus igája szenvedés és fájdalom. Szennvedő Mesterünknek csak szenvedő tanítványai és apostolai lehetnek! A fájdalmas Krisztus-arc vonásai

kirajzolódnak minden papi arcon. Minden fájdalom és szenvedés valami rossznak jelenlétéből fakad, melyet nem tudtunk elkerülni. A testi fájdalom a testnek okoz kárt, rosszat, a lelki fájdalom a lélek letörtsége a rossz miatt. Krisztus Urunk elfogadta a szenvedésnek minden formáját, mikor emberi testet vett fel magára, a szenvedések kelyhét fenékig kiürítette. Testi szenvedései a verésből, megostorozásból származó fájdalmak a töviskoszorú kínja, keresztrefeszítés gyötrelme. Ott a keresztfán szomjazik és egész testében gyötrődik. De ennél sokkal súlyosabb a lelki fájdalma, a legnagyobb rossz, a bűn miatt, melyet magára vállalt helyettünk. Testi és lelki fájdalmaiban kell osztoznom nekem is!

Mi ad erőt és vigaszt a nagy szenvedésekben?

2. A testi szenvedést is csak azért érezzük oly erősen, mert a testtel együtt szenved a lélek is. Minden testi szenvedésben a lélek az, mely felfogja a rosszat, még ha testi rossz is, ami fájdalmat okoz. De a lélek szenvedésében sokkal jobban tudatosává válik a rossz, mely a lelket érte, sokkal tudatosabb a szomorúság és levertség, mely a fájdalom e neméből fakad. Ha azonban a fájdalmakból — akár testiek, akár lelkiek legyenek azok — valami magasabb, nagyobb jó származik, melyhez ezek a jelenlegi szenvedések csak mintegy lépcsőül szolgálnak, akkor a fájdalom nagy fokban enyhül. A keserű orvosságot is szívesen lenyeli az, aki jobban szereti az egészséget, mint az édességet. Krisztus is így enyhíti a mi fájdalmainkat és szenvedéseinket, melyek az ő igájából, az ő követéséből érnek: ezekkel ugyanis nagyobb és magasabb javakhoz, nagyobb örömhöz és lelki édességhez vezet. Minden testi és lelki fájdalomból, mely Krisztus igájából ér, a természetfeletti, kegyelmi életben újabb javak és nagyobb örömek fakadnak. Nemcsak a vigasztal — mikor Krisztusért szenvedek —, hogy majdcsak elmúlik, nem tart örökké, hanem, hogy ezek a szenvedések olyan kimondhatatlan természetfeletti édességet és boldogságot hoz-

nak a lelkembe, melyeket emberi szavakkal leírni, emberi mértékkel mérni nem lehet!

*Krisztus igájának kimonhatatlan
édessége.*

3. Mi az, amivel Krisztus megédesíti a szenvedést? Erről valóban elmondhatjuk Szent Pállal: szem nem látta, fül nem hallotta, sem ember szívébe fel nem hatolt. Valóban valami természetfeletti, minden emberi képzeletet felülmúló lelki édességet nyújt Krisztus a szenvedés és lemondás közepette. Tűz ez, mely lelkesít, de nem éget; boldogság, mely kimondhatatlanul dagasztja keblünket, de nem emberi módon; valami édesség, melynek nincsen testi íze, csak a lélek tapasztalja. Jóleső érzés, mely a lelket úgy eltölti, hogy repes bele az ember szíve! Meghatódottság, mely nemcsak könnyekig megindít, hanem lelkendezővé tesz és elragad a harmadik égbe! Valami az Isten boldogságából, valami az ő kimondhatatlan édességéből, melyhez hasonló érzés, boldogság és öröm nincs a földön! Ha ez egyszer is érinti lelkünket, többé nem sajnáljuk a lemondásokat, többé nem ízlik a föld java és édessége, keserű minden, ami nem Isten! Venite et videte, venite et gustate! Igen, ezt látni, ezt átélni, tapasztalni lehet csak és nem elmondani! Uram, mily csekélységnek, mily semmiségnek érzem mindazt, amiről lemondtam, mindazt, ami szenvedés és áldozat, most, mikor lelkemet e boldog édességgel eltöltöd! Valóban édes, valóban kimondhatatlanul édes a te igád!...

*Most már csak érted eped a lelkem,
isteni Mesterem!*

4. Mióta egyszer, mióta először megízleltem a te édességedet, mióta megéreztetted lelkemmel igád édességét, azóta csak ezt az édességet kívánom, Uram! Mióta ennek méze ajkamon, azóta nem kell nekem semmiféle földi vigasztalás, élvezet és gyönyör! Csak egy gyönyörűsége, egyetlen élvezete a Krisztust szolgáló léleknek: szenvedni Krisztussal és vinni igáját, keresztjét, mert ebből fakad min-

den öröm és boldogság. Krisztusom, csak érted eped a lelkem, mert tudom, hogy ez az édesség te vagy magad, aki érezteted velem, hogy velem vagy és el nem hagysz soha-soha! Minél többet kell szenvednem és túrnóm, minél jobban gyűlöl, és üldöz a világ, minél súlyosabb a kereszt s terhesebb a te igád, annál jobban bírlak téged, Uram, annál jobban enyém vagy! Ez az édesség, nem az érzékeknek szól, nem lelki torkosság, nem szentimentális érzelgősség, ez te vagy, a te jelenléted, a te isteni leereszkedés és beléd ömlésed, mely egészen magához ragad és beléd olvasztja szívemet, lelkemet, egész énemet! Uram, ezért epedek jelenléted édessége után, ezért epedek a veled való teljes egyesülés boldogsága után! Mert úgy lettem a tied, úgy adtam magamat neked, hogy csak tebenned éljek és csak tebenned legyek boldog, édes... édes Jézusom, édes isteni Mesterem!

„Az én terem könnyű.”

Ott vagyok lélekben Krisztusom melletted, mikor Cirenei Simont kényszerítik segíteni kereszted viselésében. Közben érinti lelkét a kegyelem, és amit eleinte nehéz volt neki viselnie, már könnyen és szívesen viszi. Kegyelmed átalakította lelkét és könnyűvé tette a te igád viselését!

Csak Krisztus tudja megkönnyíteni az ő igáját.

1. Sokszor úgy ábrázolják Cirenei Simon keresztviselését, mintha egészen átvette volna a keresztet Krisztustól. Pedig a valóság az, hogy csak megosztotta vele annak terhét. Akkor is megmaradt a kereszt súlya Krisztuson, de Simon viselte annak egy részét. Együtt vitték tehát a keresztet. Ez az igazi szimboluma és jele annak, hogy hogyan viseljük mi is Krisztus igáját. Krisztussal együtt hordozni az ő terhét és igáját: ez könnyíti meg annak viselését. Velünk is hasonló történik, mint azzal a régi keresztény vértanuval, akit hitéért elzártak és halálraítélését várta. Úgy érezte magát, mint a féreg, földre

sujtotta a rettenetes csapás. S amint ott fetreng a börtön padlóján és minden pillanatban halálra-váltan várja, hogy jöjjenek érte a pribékek és a vesztőhelyre vigyék, egyszerre átvillan agyán: hiszen te Krisztusért szenvedsz. S ebben a pillanatban úgy érezte, mintha valaki hóna alá nyúlna és felemelné. Krisztus erőt önt tagjaiba, talpraáll és minden szorongás eltűnik! Krisztus adja az erőt a szenvedéshez. Az ő igája valóban könnyű!

Hogyan teszi Krisztus könnyűvé terhét?

2. Úgy, mint a börtönben sínylődő vértanunak: hóna alá nyúl és felemeli. A letörtség megbénítja és elveszi a testi erőt. Mintha összes erőink és inaink el volnának vágva, szét volnának tépve. A teljes erőtlenség azonban nem mindig a test erőtlensége, igen sokszor a lélek tehetetlensége is. Ebben a teljes elerőtlenedésben jön Krisztus kegyelme, Krisztus segítő keze. Minden kegyelem Isten életéből, Isten erejéből, mindenhatóságából való részesedés. Isten a maga mindenható erejét adja, kezének érintése ezért ad erőt a csüggedő lélekbe, ezért tud felemelni a teljes levertségből. Soha sem szabad a Krisztus terhét viselő lelkeknek a baj nagyságát tekinteni és az Úr igájának nehézségén rágódni. Mindig csak fel kell tekinteni az Úrra, aki biztosan lenyúl, biztosan lehajol hozzánk, mihelyt hozzá-emeljük tekintetünket és kérő szavunkat! Uram, hozzád szól az én könyörgő szavam! Könyörülj nyomorúságomon, segíts erőtlenségemen!...

„Ne féljete, én meggyőztem a világot!”

3. A lélek teljes megbénulása a nehézségek és bajok közepette onnan van, mert félelem tör ki rajta. A baj, a nehézség, önmagában is félelmet okoz a lélekben, de a képzelet még jobban kiszínezi, nagyítja azt. Igazi szenvedély a félelem, mely hatalmas vihart támaszt. Nagyobb ereje van, mint az érzékiségnek vagy a haragnak, de romboló ereje a megbénításban, a teljes gátlásban nyilvánul. Úgy elvakít, hogy csak a bajt látjuk, minden reménysugár nélkül. Krisztus segítő keze elsősorban ezt a kialudt reménysugárt gyújtja

fel lelkünkben! A reménytelenség éjszakáját üzi el és a maga segítségének, a nagyobb jónak reménytüzeit gyullasztja fel a lélek szemében. Úgy üzi el a félelmet, hogy ráirányítja tekintetünket oda, honnan minden jó ered, és megmutatja, hogy nem kilátástalan, nem reménytelen az állapotunk. Nem veszett el minden, ha lenyom az ő igájának terhe, nem kell kétségbeesnünk, ha néha megakadályozzák a jót, vagy elveszik javainkat. Nem árthatnak semmit annak, akit ő véd és segít. Csak akkor volna reménytelen helyzetünk, ha egészen a földi eszközökben és célokban bízánk. Ezt megakadályozhatják az emberek. De Krisztus kegyelmének útját, Krisztus győzelmét soha!

Uram, segítsd elűzni a félelmet!

4. Nem az ellenség erejét nézem, hanem a tiédet, nem az istentelenek kiáltásait hallgatom, hanem a Te biztató szavadat figyelem! Tudom, hogy Te erősebb, hatalmasabb vagy minden elleneidnél. Krisztus igája akkor könnyű, ha egészen öreá támaszkodunk s nem magunkban bízunk!...

Minden bizalmam csak Te vagy, isteni Mesterem! Minél jobban támad a világ és gonoszság, annál jobban feléd emelem orcám! Minél kilátástalanabb a helyzetem és keserűbb a sorsom, annál jobban elszakítom szívem a földi reményektől és vágyaktól! Csak a te erődbe, a te segítségédbé helyezem minden reményemet, bizalmamat! Tőled akarok tanulni, aki mindig a mennyei Atyához emelt tekintettel jártál itt e földön. Engedd, hogy nekem is ott járjon ne csak a tekintetem, hanem a szívem is! Akkor sohasem panaszkodok a te igád terhe, a te kereszted súlya miatt!... Az Úr legyen az én erőm és támaszom, benne nem csalatkozom soha-soha.

„Könnyű...”

Csodálatos látomás tárul fel szemeim előtt: Krisztus ott függ a keresztfán és elvonul előtte ezer és ezer lélek. Mindegyik megáll előtte és feltekint reá! Mindegyiknek ezt mondja: Látod, az én határtalan szerelmem irántad ide juttatott engem! És mindegyiknek lel-

kében valami kiolthatatlan tűz gyullad ki. Uram, ha te ennyire szeretted engem, én is szeretlek, és annyira érzem irántad e szent lángot fellobogni, hogy minden áldozatot szívesen fogadok érted! A megszámlálhatatlan tömeg elvonul a kereszttel és mindegyik elfogadja az Úr szerelméből mindazt az áldozatot, mit Krisztus kíván tőle!

Meglátom magamat e menetben én is!

1. Mennek előtted, keresztfeszített, édes Üdvözítőm, ifjak és öregek, férfiak és nők, szegények és gazdagok, tudósok és együgyű emberek! Vonulnak levíták és papok, apostoli lelkek is! Ott látom magamat is sorokban. Velük együtt én is oda állok az isteni szerelem oltárához, a keresztfához! Uram, Istenem, hát ennyire ragadott téged a te kimondhatatlan szerelmed értem! Nemhiába a szerelem elragad és sokszor esztelennek tesz! Igen, az emberi ész logikája megáll a szeretet ilyen isteni mértéke előtt! Uram, hát hogy lehetséges ekkora szeretet, ily lángoló „amor sanctus“?! Hogy lehet embert ennyire szeretni?! Uram, nem állhatok meg itt előtted érzéketlenül! Már régen éreztem, hogy lelkemben valami érthetetlen változás megy végbe! Már ifjúkoromtól fogva a te szerelmed üldözött és sürgett! Ó, és én oly soká nem ismertem fel szavát! De most az egyszer lelkembe hatolt. Most kezdem érteni szent szerelmed titkait! Uram, keresztfeszített isteni Szerelmem, nem tudom többé elzárni szívemet szerelmed sürgetése elől! Kinyitom szívem ajtaját és befogadom e szent tüzet, melyet az égből hoztál nekem! Uram, szeretlek én is, viszontszeretetem tüze engem is elragad! Fogadj el engem és fészíts meg veled együtt! ...

Krisztus szerelme sürget!

2. Minél nagyobb a tűz, annál nehezebb azt eloltani. Minél nagyobb lánggra lobbant szívem érted, isteni Mesterem, annál olthatatlanabb a vonzalmam irántad! Itt állok a szeretet oltára, a kereszttel előtt és érzem, hogy nekem semmiféle áldozat, semmiféle lemondás, semmiféle kereszttel nem elegendő! Krisztus szerelme sürget! Sürgeti, hogy Krisztusért én is hozzak áldozatot, hogy lelkem minden terhet szívesen magára vál-

laljon érte... érte! Uram, add a te igádat, add a te terhedet, én akarom azt érted és veled viselni. Mindent meg akarok osztani veled, keresztedet, életedet, szerelmedet! Tudom, hogy amíg ezen amor sanctus-tól izzik a lelkem, nincs teher, mely nyomna, nincs olyan nehéz iga, melyet magamra ne vállalnék szívesen, örömet. Ez a szent tűz sürgette szent apostolaidat, hogy messze idegenbe vigyék az evangélium igéit; ez az amor sanctus tüzelte a misszionáriusokat, hogy felkeressék azokat a lelkeket, kik nem ez akolból valók, hogy Krisztus nyájába vezessék őket! Ez a szent tűz lobog minden buzgó szolgád és papod lelkében, hogy lelkeket mentsen és vezessen hozzád! Uram, szent szerelmed teszi könnyűvé mindazt a terhet, melyet te kívánsz, melyet te raksz apostolaid vállára!

Nehéz? Nem, nem! Könnyű... könnyű!

3. Krisztus papsága annyi lemondást és áldozatot kíván, hogy sokszor felsóhajtanak a papi lelkek: nehéz! Mikor látjuk a papság szívét kihűlni, azzal mentetjük őket: nehéz terhet viselnek, nem csoda, hogy néha összeroskadnak! Jaj, de hát tényleg nehéz? Tényleg olyan elviselhetetlen teher az, amit Krisztus reánk ró? Nehéz? Nem, Krisztus azt mondja: könnyű! Igen, könnyű, könnyű mindannak, akinek szívében, lelkében ott ég az amor sanctus, akinek csak egyszer is lángra kapott a szíve a kereszt tövében Krisztus szerelmétől! Aki szeret, annak semmi sem nehéz! Akinek szívében magasra csapott az Úr iránti kiolthatatlan szeretet, az soha nem nyögdécsel az Úr igájának keserősége, az Úr terhének súlya miatt! Minél nagyobb a szeretet, annál nagyobb áldozatra sürget. Valóban az isteni Mester iránti szeretetem nagyságától függ az ő igájának súlya. Nagy szeretet nem érzi a terhet! Minél jobban égünk e lángtól, melyet Jézus Szíve gyújt lelkünkben, annál könnyebb lesz az ő igája és terhe!

Krisztus a keresztről engem is megkérdez:

4. Hát nehéz az én igám, elviselhetetlen az én terhem? Uram, mióta a te szereteted tüze magasra lobog lelkemben, nem érzem többé súlyát! Isteni Szerelmem,

mióta te lefoglaltad szívemet, nem nehéz többé! Könnyű!... könnyű... mert te megédesítéd, mert te megkönnyítéd! Ó, csak gyujtsd és szítsd e tüzet! Ó, csak élesszed lángját mindig jobban és jobban! Jézusom, ne engedd, hogy valaha is annyira megfogyatkozzam szeretetemben, hogy nehéznek tartsam igádat, nehéznek terhedet, melyet irántad való szeretetből vállaltam magamra! A te szerelmed törvénye az, hogy a keresztfeszített apostola, barátja, szerelmese is keresztfeszített legyen. Szerelmed minden fájdalmat, minden áldozatot megédesít nekem!

„Nyugalmat találtok lelketeknek.” (Mt. 11, 29.)

Hatalmas vihar korbácsolja a hullámokat, tajtékszik a tenger vize és összemorzsol mindent, ami csak útjába kerül. Felkavar minden piszkot és haragos színe sötétten néz a felette gomolygó felhőkre. De ha elvonul a vihar és lecsendesedik a szél, ha elkotródnak a felhők és kisüt újra a jótékony nap, akkor újra elsimulnak a hullámok, csendes lesz a karagvó tenger, síma tükrén enyelegve játszik a napsugár. Az ember életét is sokszor fodrozzák hullámok, fenekestül felkavarják viharok, és vadul megtépázzák békés és csendre vágyó nyugalmit. Mikor süt ki újra a jótékony napsugár?

A lélek békéje elsősorban Krisztustól függ.

1. Valamikor ott állt a viharzó Genezáreti-tavon, a hajó orrában és szavával parancsolt viharok és szélnek. Parancsszavára lecsendesült a tenger háborgása és hullámozása, mely elnyeléssel fenyegette a kis hajócskát. Apostolai ijedelme elmúlt: Valóban nem csalatkoztunk benne, mondták egymásközött, hisz tud parancsolni a szeleknek és a viharok is. Isten Fia ő!... A lélek viharai, a lélek nyugtalansága, tajtékszó viharása közepette mi is Krisztushoz megyünk az apostollal: Uram, segíts, mert elveszünk! Uram, csendesítsd le azt a vihart, mely ott benn kavargat a lelkünk mélyén! Hiába mentünk a világhoz, hiába fordultunk a jóbarátokhoz, nem tudtak segíteni rajtunk! A lélek nyugtalanságai, küszködései, szélviharai közepette

egyedül csak Krisztustól várhatunk segítséget, egyedül csak ő tudja visszaadni a lélek békéjét és nyugalmat! ...

A lélek nem tud meglenni nyugalom és béke nélkül!

2. Ugy vagyunk a lélek nyugalomával is, mint az egészséggel, csak akkor döbbenünk értékére, ha elvesztettük! Addig, míg a lélek élvezi, míg semmi sem zavarja meg csendjét, békéjét, nem is gondolunk rá. De mikor elvesztettük, mikor kitör a vihar, akkor eszünkbe jut a lélek nyugalmanak nagy áldása! Senki sem tudja úgy értékelni a lelki béke és nyugalom isteni ajándékát, mint aki már átélt nagy lelki viharzásokat, szenvedéseket. Sokszor úgy felfordul bent, a lélek mélyén minden-minden! Sokszor úgy beborul a lélek ege, s ilyenkor ébred a nagy vágy: Uram, parancsolj egyetlen szavaddal a lélek viharának és szélvészének! A lélek nem tud meglenni nyugalom nélkül, nem tud boldog lenni béke nélkül! De a lélek nyugalomát csakis akkor találhatja meg, ha Istenre talál, ha Krisztushoz, a béke királyához menekül a vihar elől!

A lelki béke feltételeit Krisztus Urunk elsősorban ahhoz köti, hogy magunkra vegyük az ő igáját.

3. Bármilyen áldozatot is kíván az Úr, sohasem szabad vonakodva fogadnunk, mert ettől függ a lélek békéje! Csodálatos útja az isteni gondviselésnek, hogy előbb engedi a vihart dúlni a lélekben, mielőtt valami nagy hivatást, terhet bízna reánk. Sokszor úgy elborul a lelkünkben minden, s mi mindjárt bűnre gondolunk, mindjárt azt kérdezzük, hogy vajjon mivel veszítettük el Isten kegyét. S ha nem találjuk meg az okát, annál jobban nyugtalankodunk, azt hisszük, hogy Isten elhagyott, lázadozunk, hogy gyötör minket és kínoz cél nélkül! Pedig éppen ilyenkor akar különös módon felkeresni és meglátogatni bennünket. Éppen ezzel a lelki viharral, szenvedéssel, elhagyatottsággal és utána való epedéssel akarja lelkünket előkészíteni arra a megbizatra, hivatásra, kegyelemre, melyet nekünk szánt! Azt akarja megmutatni, hogy nem talál-

hatunk másként békét és nyugalmat lelkünkben, ha-
csak nem fogadjuk készségesen a terhet, a hivatást,
az igát, melyet reánk akar bízni!

De más feltétele is van a lelki nyugalomnak!

4. Meg kell tanulnunk az Úr Szívétől a szelídséget és alázatosságot. Hacsak nem vagyunk tanulékonyak az apostolok iskolájában, nem találunk lelki nyugalmat. A tanulékonyság, a szent Szív erényeinek lemin-
tázása, hozza meg a lélek számára az igazi békét és nyugalmat. Az összes erények között a szelídség és alázatosság szolgálja legfőképpen a lelki nyugalmat. A haragos, indulatos lélek hamar viharba tör ki, a gög és önmagunkban való bizakodás ingatag alapra akar nagy épületet építeni! Csakis a szelíd lelkületű apostoli férfi tud igazi nyugalomban és lelki békében élni, mert szelídsége elüzi a viharfelhőket már előre. Csakis az alázatos ember tudja megőrizni nyugalma olyankor, mikor rázúdulnak a megalázó kellemetlenségek, félreértések és bajok. Ezért adja jutalmul az Úr a szent Szívétől sokat tanult apostoloknak a nyugalom és béke ajándékát! Uram, hozzád fordulok minden lelki viharomban, háborúságomban és gyötrelmemben: jöjj és segíts szívesen fogadni minden rendelkezéset, minden terhedet, jöjj és segíts tanulékony szívvel követni téged a szelídség és alázatosság útján, hogy elérkezzem a lelki béke és nyugalom boldog révpártjára!

**Hogyan látja a Mester
a szent hivatást?**

Apostoli hivatás.

A hegyi beszéd hallgatói között elől látjuk az apostolokat, a választottakat. Ők az Úr Jézus Szívéhez legközelebb állnak. Az Úr Jézus rájuk akarja hagyni nagy művét, az Egyházat és a lelkek üdvének művelését. Ezért a nyolc boldogság után mindjárt az ő szent hivatásukat rajzolja meg. Én is odamegyek, én is hallgatom! Hogy látja a Mester szent hivatásomat!

„Ti vagytok a föld sója.”

1. Az apostoli kiválasztottság olyan, mint a só, megőríz a romlástól. Az Úr Jézus egész földi küldetése ezt célozta, megmenteni, megőrizni a lelki romlástól! Ezt adja apostolainak is hivatásul. A só nemcsak ízt ad, hanem a romlástól őriz meg. Ezt a szerepet kell betöltenie Krisztus apostolának is a lélek világában. A világot visszatartani, a lelkeket megmenteni az erkölcsi romlottságtól.

Hanyatló korok és a pap.

2. A történelemben nemcsak a régi római idők voltak az erkölcsi romlottságnak és szétesésnek klaszszikus kora. Máskor is lesüllyedt az emberek erkölcsi élete és voltak korhadt, romlott közerkölcsök minden nagy nép történelmében. De Krisztus előtt, Babilonia és Kelet romlottságának nem voltak apostolai. Éltek akkor is jó és emelkedett lelkű emberek, de a kor romlottságát sem megállítani, sem megjavítani nem tudták. Nem volt tekintélyük, erkölcsi súlyuk hozzá. Nem volt apostoli küldetésük. Hanyatló koroknak Krisztus küld apostolokat, papjai személyében. Nekik hivatásuk szembeszállni a bűn és romlottság minden dekadenciájával.

Isten tekintélyével

3. A régi idők aszkétái tekintély nélkül próbálkoztak az erkölcsök javításával. Krisztus a maga isteni tekintélyével ruházta fel apostolait. Nem a maguk nevében, nem a maguk jószántából és jóindulatából mennek apostoli hivatásukat teljesíteni, hanem Isten akaratából és Isten nevében! Ez ad Krisztus papjának igazi erőt és bátor öntudatot. Szembeszállni a kor romlott szellemével, erkölcsi hibáival, uralkodók és hatalmasok erkölcsi botlásaival: oly nehéz és emberfeletti dolog, hogy csakis Isten emberei, Isten nevében merészelhetik vállalni ezt a küldetést. Mikor odaállok a nép elé, mikor szembeszállok a kor erkölcsi bűneivel és gonoszságával, Isten tekintélyének erejét érzem magamban! Ez ad erőt, ez bátorít még akkor is, ha az egész világ ellenem fordulna!

„Én legyőztem a világot!”

4. Nagy bátorság kell ahhoz, hogy közfelfogás, bünsős korszokás, társadalmi ferdeségek és erkölcstelen-ségek ellen valaki fel merjen szólalni. Pedig Krisztus papságának nemcsak felszólalni, hanem a leghathatósabbban harcolni kell ellene! Neki kell szembeszállnia a bűnnel, a gonoszsággal még akkor is, ha akár az egész világ gyűlöletét vonná magára! Le kell győznie magában a félelmet, az emberi tekintetet, a sunyi gyávaság szellemét! Krisztus bátorít: Ne féljete! Én legyőztem a világot! Az apostoli hivatás Isten ajándéka, Isten ereje és segítsége erőm a félelem és gyávaság leküzdésére!

A föld sója.

„Ti vagytok a föld sója!” (Mt. 5, 13.)

Az élet ize.

1. Az apostoli hivatásban is megismétlődik a mesebeli királynak esete, aki méltatlankodott, mikor leánya azt felelte neki, hogy úgy szereti őt, mint a sót. De megtanulta ennek értelmét, mikor leánya magának tartotta fenn az ételek készítését és napokon át só nél-

kül tálalta atyjának az ételeket. Minden izetlen, élvezhetetlen volt a király számára, ki végül is megértette, hogy leánya őszintén szereti. Az apostoli hivatás nélkül izetlen, élvezhetetlen volna a földi élet, mert a szenvedélyek egészen megrontanak s a bűnök élvezhetetlenné tennék azt. Az apostoli lélek hozza magával az élet ízét, de ő is felülről veszi: az isteni életből.

Az isteni élet íze.

2. Isten élete minden élet forrása. A bűn a lélek halála és az élet keserősége. A földi élet ízét attól az élettől veszi, melyből forrásozik. Isten élete minden életnek ízt és örömet, boldogságot ad. Ezt az ízt, ezt a boldogságot közvetíti Krisztus hivatott apostola. Ennek áldását adja az embereknek és tőle megváltozik a föld színe.

Az apostoli élet íze.

3. Az apostoli élet csakis akkor lehet az isteni élet ízének és örömeinek közvetítője, ha maga is át van hatva Isten életének kegyelmétől, ízétől. Először az apostolnak kell azt az isteni életet kialakítani magából, melynek hirdetője és munkása akar lenni. A saját életének kegyelmeivel és erejével kell beleállnia az erkölcsök reformálásába. Úgy tud csak áldást hinteni és segíteni, ha a maga lelkének kincseit osztogatja. Saját életének kell először átízesednie, hogy ízesíteni tudjon! Valami csodálatos isteni boldogság az, mely az apostol lelkéből sugárzik, erő, mely felemel, szépség, mely kicsillan s ez ad színt, ízt, ez ad boldogságot másoknak is. Ennek ízéből szeretik meg az isteni élet szépségeit.

Életművész.

4. Éppen ezért az apostol életművész! Művésze a boldog, isteni ihlettől áthatott életnek. Az apostoli hivatás nem napszám, hanem a művész ihletett munkája, aki önmagának lelki értékeiből mindig tud adni. A saját életének szépsége, harmóniája színezi meg és ad ízt, színt a modern életnek. Ha sok az életúnt ember, csakis onnan van, mert soha nem került ilyen életművész közelébe. Nem sugárzott rá emberlélekből az

isteni lélek és élet szépsége. Nem élvezte, nem ízlelte meg az isteni életnek ízét! Ezért kell minden apostoli léleknek nagyon Istenbe merült életet élnie!

Az élet sója.

A só nemcsak ízt ad, hanem meg is óv a romlástól. Az apostoli élet legszebb programja: megóvni az élet értékeit, szépségeit a romlástól. Az Úr Jézus apostolait az élet sójává, megőrző, megszentelő tényezőivé avatta a hegyi beszédben.

Ami az apostolt apostollá teszi.

1. Mi az, ami az apostolt sóvá, az élet megőrző, megmentő tényezőjévé teszi? Mi által tudja a társadalmat megőrizni a romlástól? Nem a külső tekintély, nem a tudás, nemcsak a küldetés hatalma, hanem az élet átütő ereje és szentsége. Isten élete alakítja át lelkét, Krisztus szentsége járja át bensejét, s ennek van ilyen hatalmas ereje, hogy embereket, társadalmakat, népeket és nemzeteket tudjon az erkölcsi romlástól megóvni. Önmagát kell először egészen átítatnia az isteni élet sójától, s akkor tud majd szent küldetésének megfelelni.

Az életszentség ereje.

2. A lelki romlottságnak bomlasztó hatása kétségbeejtő. A rothadt alma példája szószerint igaz lelki és társadalmi vonalon is! De nemcsak a rossz tud így hatni, a jónak is van ilyen átütő hatása, természetesen jó irányban. Az életszentség éppen akkor a legerősebb, leghatékonyabb, legtermékenyebb, mikor a körülötte álló világ megromlik. Ereje onnan felülről ered, Istentől jön! Lényege, hogy Istennel egybeforrva él, Isten szentsége telíti. Ezért Isten életének képe és telje érvényesül benne.

Előkészület apostoli életre.

3. Az apostolnak élete a legszentebb küldetés: megőrizni a világot a romlottságtól saját életének szentsége által. De ehhez készülnie kell. Az életszentség kialakítása nem egy-két napnak munkája, hanem állandó és lankadatlan törekvés. Az Úr Jézus is elő

akarja készíteni apostolait, nevelni akarja őket az életszentség iskolájában. Minden apostoli hivatásnak előkészülete az életszentség iskolája.

Az Úr tanítványa vagyok!

4. Uram, Jézus Krisztus! Te engem is kiválasztottál, engem is apostolaid, papságod hivatására méltattál! Most én is odaállok tanítványaidd és apostolaid sorába, hogy velük együtt engem is megnevelj az isteni élet szentségére! Jöjj és szenteld meg lelkemet, tisztítsd meg szívemet! Legyen egészen tele a te Lelkeddel, tisztaságoddal, szellemeddel! Add, hogy életem tisztasága és szentsége legyen majd ennek a romlásnak induló kornak sója, erkölcsi megmentője és felemelője.

Nagy misszió.

Az isteni Mester az apostoli hivatás nagy feladatát akarja megjelölni, mikor azt mondja apostolainak: „Ti vagytok a föld sója!” (Mt. 5, 13.)

Fenséges feladat.

1. Valóban apostoli, valóban fenséges hivatás ez: a romlott világot megmenteni, a züllött embereket, a bűnösöket a végső romlástól megőrizni! Ne szomorkodjunk, ha látjuk, hogy sokasodik a bűn, szaporodnak a gonoszok, ne essünk kétségbe, ha terjed a romlottság! Ellenkezőleg: lelkesedjünk, hiszen éppen ezért akar az Úr a világba küldeni, hogy mindezt meggyógyítsuk! Álljunk bele a romlott világba és a magunk élete, példája lesz majd a só, mely megóvjá a világot a végső romlástól.

Szentek kellene!

2. XI. Pius pápa mondotta, hogy nem jó papok, hanem szentéletű papok kellene ennek a romlott kornak, hogy Istenhez vezessék! A papi élet tisztasága, emelkedettsége, szentsége valóban só, mely megóv a romlástól. Nemcsak a rossz példa ragad, hanem a szent élet példája is! Életszentség a legnagyobb apológia, a legnagyobb ajánlás Krisztus tanítása, vallása mellett!

Az emberek között

3. A só csak akkor használ, ha az étel közé keverjük. A papnak, az apostolnak is az emberek között kell forgolódnia, mert csak így képes azok életére hatni, csak így képes őket a romlástól megóvni. Nem szabad visszavonult életet élnie, hanem köztük kell forgolódnia, mikor dolgoznak, mikor szórakoznak, ott kell lennie, mikor munkában vannak és mikor pihennek, mikor betegen fekszenek, vagy mikor az oltárhoz lépnek, hogy sírig tartó frigyét kössenek. Minden alkalmat fel kell használnia: opportune, importune, hogy a sót, az isteni kegyelem magvait széjjelhintse!

Szent feladat!

4. A modern államokban megbecsülik azt a hivatást, mely jót tesz az emberi közösségnek. Szent feladat a papi hivatás, mert a lényege ez: jót tenni az emberekkel, sőt jókká, jobbakká tenni őket! Töltekezni kell az isteni kegyelemmel, Krisztus életével, hogy azt tovább adhassuk és megszentelhessük a világot!

A só ízét vesztí.

„Hogyha a só ízét veszti, mivel fogják megsózni? Semmire sem való többé, minthogy kivessék és eltapodják az emberek.“ (Mt. 5, 13.)

„Izét vesztí.”

1. Az Úr Jézus a sóról vett hasonlatát tovább szövi: ha a só ízet veszti, többé semmire sem használható. Az apostoli élet hatóereje is ilyen. Ha egyszer megromlik, ha már többé sem tanítása, sem élete nem vezet Istenhez, akkor a leghasznontalanabb a világon. A bukkott papi élet elértéktelenedése a legnagyobb társadalmi tragédia. Apostoli lelkek lecsúszása hivatásuk magaslátáról romlást, pusztulást hoz nemcsak saját lelkükre, hanem az egész emberi közösségre. Nemcsak magukért felelősek, hanem mindazokért, akik miattuk romlanak meg!

„Semmire sem való többé.”

2. Kidobni való értéktelen szemét. „Sem a földre, sem a trágyadombra nem való”, mondja az Úr. (Luk. 14, 34.) Amilyen nagy értékeket bízott rá az Úr, amilyen széppé tette lelkét hivatása fényében, olyannyira hitvánná és rúttá alacsonyodik le, ha lelkét beszeny-nyezi. Nagy felelősség nyugszik vállán! Nagy terheket hordoz!

„Kivetik és eltapodják.”

3. Apostoli életünk gazdagsága nemcsak magunknak, hanem minden reánk bízottaknak áldás. A legnagyobb isteni jutalom vár reánk. De ha lelkünk lecsúszik arról a magaslatról, melyre az Úr emelte, akkor „kivet”, akkor megtagad minket! Amilyen nagy és mély tisztelet övezi a jó és buzgó papot, époly szégyen és megvetés kíséri a hűtelent. Nemcsak Isten, de még az emberek is kivetik lelkükből! Valóban eltapodják őt!

Mi is megvessük őket?

4. Mit gondoljunk mi felőlük? Megvessük, lenézzük, eltapodjuk? Mindenesetre ne higyjünk mindjárt minden mende-mondának. Sokszor mondanak elhamarkodott ítéletet a papi élet becsülete felett. Könnyen adnak hitelt rosszakaratú rágalmaknak. De ha hallunk ilyesmiről, ne fecsegjünk mi is a világgal, hanem szálljunk magunkba és imádkozzunk érte. Ha tényleg igaz volna az, ami miatt még az angyalok is sírnak, akkor engeszteljünk! Vigasztaljuk meg az Úr Jézus Szívét, akinek ez legjobban fáj, és minél nagyobb a baj, minél szégyenletesebb a botrány, annál buzgóbban engeszteljünk. Elsősorban az Úr választottainak kell az eltévedt testvérekért engesztelniök!

A világ világossága.

„Ti vagytok a világ világossága!” (Mt. 5, 14.)

„Az igazi világosság volt.”

1. Az Úr Jézus, az örök Ige, „az igazi világosság, mely megvilágosít minden világra jövő embert”. (Ján. 1, 9.) Ez az Úr Jézus küldetése: „Én vagyok a világ

világossága, aki engem követ, nem jár sötétségben!“ (Ján. 8, 12.) Krisztus világosságának fénye világítja meg apostolait is! Égből jövő, isteni világosság! Aki az ő világosságát befogadja, „nem jár sötétségben, hanem övé lesz az élet világossága“. (Ján. 8, 12.) Ez a világosság gyullad ki minden apostoli lélekben: az isteni igazságok és életszentség világossága.

Világosság a sötétségben.

2. Az apostoloknak az Úr ezt a küldetést szánta, hogy legyenek fáklyahordozói, terjesszék az ő világosságát! Az örök Ige az isteni Gondolat kincseit hozta magával, hogy a tévelygések sötétségében botor-káló ember életútjaira fényt derítsen! Ezt kell folytatniuk apostolainak, papjainak. Az isteni igazságok mélységeibe szívesen kell elmerülniök és mindig ennek a világosságnak fényénél kell élniök! Ők a világosság gyermekei!

Az igazság fénye.

3. Krisztus világossága az isteni igazságok fényével világít. Az Úr apostolainak szeretniök kell ezeket az igazságokat, melyeket Krisztus azért nyilatkoztatótt ki, hogy gazdagítsa és üdvözítse általuk a világot. Az igazságok fényénél kell élnünk, és nem szabad a tévelygések sötétségébe zuhannunk, mert az a kárhozatot jelenti. Szeretnem kell az igazságot és lelkes hírnökévé, apostolává válnom!

Apostoli lelkek gazdagsága.

4. Az apostoli hivatás a szegénység, igénytelenség jegyében indul Krisztus küldetését teljesíteni. Nincsen két tunikája, nincsen kincs és vagyon a tarisznyájában. Csak ez a kincse: az igazság fénye, világossága. Annál gazdagabb Krisztus papja, minél több isteni igazságot gyűjtött. Azonban ezeket nem szabad magának megtartania, hanem azoknak kell elvinnie, akik tőle és általa akárnak az igazság birtokába jutni! A „scientia inflat“ elve csak akkor igaz, ha önzően magunknak akarjuk megtartani tudásunk gyümölcseit. De ha a szeretet és apostoli szellem mozgatja, akkor lendít és Istenhez emel sokakat!

A világosság emberei.

Sötét éjszakába küldi apostolait az Úr, hogy világosságot vigyenek oda, hol eddig csak sötétség honolt. Tudatukba akarja vésni, hogy a világosság emberei: „Ti vagytok a világ világossága“. (Mt. 5, 14.)

Beborult, sötét lett.

1. A világon a tévedések, hamisságok és rosszindulat sötétsége honol. Ferde irányok., fél igazságok és tudatos félrevezetések sötétséggel horitották be a szellemi és lelki élet egét. Beborult, sötét lett! A világ e koromsötétségben botorkál. Ettől szenved a lélek! A sötétség gyermeke a világosság gyermeke szeretne lenni! Világosság, téged szomjazalak, s mint vakondok, föld alatt lakom!

Keressük a világosságot!

2. Sokan élnek a sötétségben, 'de keresik a világosságot. Sokan lépnek félre és zuhannak mélységbe, pedig felfelé törekszenek. A sötétség és iránytalanság nem eredeti állapot, csak szerencsétlen lezuhanás, eltévelyedés. Mindannyian a világosság gyermekei voltunk és lelkünk mélyén a világosságot szomjúhozzuk! Lehet megtagadni az igazság fényét, melegét, de végleg lemondani róla nem lehet! Mindig elemibb erővel tör ki a lélek mélyéből! Ezért nem lehet az apostolok küldetését sem időszerűtlennek bélyegezni! Mindig lesznek, kik várnak rájuk, mert mindig lesznek, kik az igazság keresésében segítséget kérnek!

„Ti vagytok...!”

3. Ezek a vezetők, ezek a mentorok ti vagytok! — mondja az Úr apostolainak! Rátok vár a világ, titeket óhajt! Nektek kell világítani tanítástokkal, az igazság fáklyájával, de még inkább éltetek világosságával. Krisztus világosságát kell vinnünk az embereknek! Ezért helyezi az Úr az apostoli lelkek életét magas gyertyatartókra! Hadd világítsanak sokaknak, lássák meg messziről és minél többen!

Az erényes élet fénye.

4. Krisztus Urunk a Táborhegy fényében isteni fényességének fehérségében mutatta meg magát. Apostolait az erényesség fényének szépségében akarja a lelkek elé állítani! Minden erényben Isten szépsége sugárzik, az életszentség Isten szentségének visszfénye. Ilyen sugárzó, fénylő, tündöklő lelkek legyenek az Úr apostolai, kiknek életét semmiféle szenny, piszok, tökéletlenség ne homályosítsa el. A fáklya lángjába sok korom vegyül; a nap ragyog fénylően és tündöklően! Ilyen napok legyenek az Úr küldöttei, kik világosságot derítsenek az Istenhez vezető útra!

„Hegyen fekvő város.“

„Ti vagytok a világ világossága. Nem rejthető el a hegyen fekvő város.“ (Mt. 5, 14.)

Rejtett élet.

1. Minél jobban elmélyül a lelki élet, annál jobban ébred a vágy a rejtett élet után. Mikor az ember szívébe felhatol az isteni élet nagysága és szépsége, akkor szeretne úgy kapcsolódni a világból, hogy ne is lásson mást, mint csak azt, amit szem nem látott, fül nem hallott! Ilyen vágy nemcsak a nagy szemlélődőknek jutott, hanem elfogja sokszor az apostoli lelkeket is. Visszahúzódni az Úr Jézussal, aki maga is sokszor visszavonult tanítványaival, sőt még tőlük is, hogy imádságban, szemlélődésben töltsön néhány csendes éjjeli órát. Ezt a magányt kapom én is a lelkigyakorlatokban, a lelki napokon és az oltár meghitt közepén.

„Nem rejthető el.“

2. Az Úr Jézus mégsem ezt a szemlélődő életmódot szánta apostolainak. Azt akarta, hogy ők tevékenyen éljék Isten életét és legyenek ennek közvetítői. Nem rejthető el életük, tanításuk, példájuk, mint a hegyen fekvő város sem. A papi élet példája mindenkor magasan felette áll a hívekének, azok arra mindig feltekin-
tenek. Ezért nem rejthető el. Még ha nem is közvetlenül a lelkipásztorkodásba állít az Egyház, akkor is életünk és példánk az emberek szeme előtt áll! Az apos-

tolí léleknek minden benső kegyelme, kiválasztottsága közkincs, nemcsak neki szól, hanem az egész Egyháznak, az összes lelkeknek! Őt az aktív élet sodrába állítja a Mester!

Megnyitni lelkünket!

3. Az apostoli lelkek pszichológiája nem az elrejtőzés, hanem a léleknek, a szívnek széttárása. Megnyitni a lélek kapuit és adni, sokat, bőkezűen lelkünk kincseiből! Olyan Krisztus apostola, mint az édesanya, aki először gyermekeinek szegi meg a friss cipót! Maga nem enne addig, míg gyermekei jól nem laktak! A szívnek ez az önadása, a léleknek közlékenysége legyen az első és fő erényünk, hogy minél jobban terjedjen Krisztus országa és a megváltott, megmentett lelkek száma! Ezt az önadást, lemondást, állandó önlegyőzést kell megtanulnom!

„Hegyen fekvő...”

4. Milyen nagy kegyelem ez, hogy életünk és papi lelkünk még akkor is gyümölcsöző és termékeny erő. mikor magunkban elmerülve imádkozunk, vagy pihe-nünk. Nemcsak akkor hat a lelkek világára, ha közvetlenül ígét hirdetünk, tanítunk, hanem akkor is, mikor némán végigmegyünk Asszisi Szent Ferencel az utcán! Ez is Isten kegyelme és ajándéka: megsokszorozza lelkünk kincseit még akkor is, mikor mi talán nem is gondolunk reá! Lemondásunk, papi aszkézisünk, áldozatos életünk állandó példa, állandó prédikáció a világnak, a lelkeknek!

Gyertya a véka alatt.

„Gyertyát sem azért gyujtanak, hogy véka alá tegyék, hanem a gyertyatartóra, hogy világítson mindazoknak, kik a házban vannak.” (Mt. 5, 15.)

„Véka alá tegyék...”

1. Az Úr Jézus hasonlata szemléletes és világos. A gyertyát, a világosságot nem azért gyujtják a házban, hogy elrejtsek a véka, az ágy alá, a sarokba, hogy senki se lássa, hanem azért, hogy a gyertyatartóra

tegyék. A gyertyának hivatása, hogy világítson, nem pedig, hogy elrejtse. Az apostoli hivatás célja, hogy a szellemi, lelki élet útjait világítsa be. Ezért kell az apostoli léleknek sokat elmélkednie, tanulnia, imádkoznia, hogy az isteni világosság egészen betöltse.

„Gyertyatartóra.”

2. Bármilyen tudás, lelki és szellemi érték nagy tiszteletet kelt az emberekben. Magasra emeli az apostoli lelket is az isteni igazságokban való jártasság. Ha minden más értéket le is becsülnék az emberek, a tudás mindig tiszteletet parancsol. A jellemes, tiszta erkölcsi élet is biztosítja az emberek megbecsülését, bizalmát. Az apostoli élet tehát „gyertyatartóra” való! Tisztelet övezi és nagyrabecsülés jár ki neki! Mily veszélyes ez mégis! Milyen könnyen elvakítja és kevélységre viszi az embert! Ezért kell minden apostoli léleknek mélyen alázatosnak lennie! Csak így kerül el a hivatásával járó veszélyeket.

„Világítson!”

3. Nehéz összeegyeztetni az igazságot és az alázatos-ságot. Bármennyire is csekélynek tartja a maga személyét a papi lélek, igazságérzete mégis azt súgja, hogy „gyertyatartóra” helyeztetett. Csakis akkor tudjuk lelkünket az igazi alázat szellemében megtartani, ha lelki és szellemi értékeinket nem kérkedésre, hanem „világítás”-ra használjuk. Szent hivatásunk szelleme segít, hogy mindent, amit az Úrtól kaptunk, azt mások, a lelkek javára fordítsuk!

„Akik a házban vannak.”

4. A házban lakók egy család, szent közösség tagjai. Az Úr apostolai Isten nagy házában, családjában valóban ily szoros lelki közösséget alkotnak. Apostoli hivatásunk alapja ez a krisztusi tanítás: a meny-nyei Atya gyermekei, Isten házanépe vagyunk. A mi szerepünk világítani a házban, hogy a sötétség rá ne terpeszkedjék a lakókra. Nagy szeretet kell Isten „házában”, Isten gyermekei között, enélkül nincsen apos-toli szellem és hivatás!

„Világoskodjék világosságtok!”

„Úgy világoskodjék a ti világosságtok, az emberek előtt, hogy lássák jótetteiket és dicsőítsék Atyátokat, ki mennyekben vagyon.” (Mt. 5, 16.)

Jótett embere.

1. Az Úr Jézus apostolait a jónak szolgálatába állítja be. Azt akarja, hogy a jótett emberei legyenek. Ez legyen jellemzőjük: jót tesznek. A gonoszság emberei rosszat tesznek. Cselekedeteik az erkölcsi rossz bélyegét viselik. Ezért kerülik a nyilvánosságot, mert szégyenletes életük és minden tettük! A jótett emberei mindig a jót teszik, lelkük, szívük a jóra hajlik! A jót képviselik. Ezért nem kell bujkálniok!

„Az emberek előtt...”

2. A jótett emberének nincs mit takargatnia! Mindig emelt fővel járhat, mert mindig csak a jót akarja és cselekszi. Ezért a világosság embere ő! Világosságban jár, mert távol áll tőle a sötétség cselekedete... Milyen szomorú az, mikor a papság ballépéseit takargatni, tussolni kell! A Mester nem ezt akarta! A jótett embere nem bujkálhat, az ő életének, cselekedeteinek világoskodni kell az emberek előtt, hogy lássák jótetteit és dicsőítsék a mennyei Atyát! Az Úr Jézus kristálytisza, átlátszó, vagyis egyeneslelkű apostolokat akar! Olyanokat, akik nyíltan és egyenes úton haladnak és nincs mit takargatniok, titkolniok!

Nem emberi tekintetből!

3. Az emberek előtt folyik le az apostoli élet, de azért távol áll tőle a hiúság és az emberek kegyének hajhászása. Az apostoli lélek nem emberi tekintetből teszi a jót! Nagyon jól tudja, hogy ha emberi tekintetből, csak azért cselekednék, hogy az emberek tetszését megnyerje, akkor máris elvette jutalmát és odaát, a másvilágon már nincs mit várnia! A parancsok megtartása, az erények gyakorlása nem szégyen, nem kell bujkálni miatta, de kérkedni sem szabad vele. Hozzá tartozik Krisztus követéséhez, melytől távol áll az em-

beri tekintet. Ha mégis látják az emberek, nyugodtan kell venni, nem kérkedésből, hanem Isten dicsőségére fordítani.

„Dicsőítsék Atyátokat...”

4. A jóért ne minket, hanem a mennyei Atyát érje minden dicséret és magasztalás. Krisztus apostola egész életét Isten dicsőségére ajánlja fel. Életének csak ez a tulajdonképeni célja: Istent dicsőíteni! Minden tette, szívének minden vágya ezt célozza: Isten dicsősége! Dicsérjük, magasztaljuk és áldjuk Atyánkat, Urunkat és Istenünket, ne csak ajkunkkal, hanem minden tettünkkel, egész életünkkel!

„Nem mondalak szolgálknak!”

„Már nem mondalak benneteket szolgálknak, mert a szolga nem tudja, mit mivel az ura!” (Ján. 15, 15.)

Kihez szegődtél?

1. Ki fogadott fel? Kihez szegődtél? Nem az Úr hívott-e téged is szőlőjébe munkásnak? Nem vagy-e te is szolgálja annak, akit mindenki szolgálni tartozik?! Szent hivatásunk kétségtelenül az Úr Jézus szolgálatába állít, ő pedig a lelkek szolgálatába állít be mindnyájunkat! Minden dicsőségem az, hogy őt szolgálhatom, minden boldogságom, hogy elfogadta szolgálatomat! Szolgák vagyunk, s nem is szabad nagyra lenni hivatásunkkal. Maradjunk meg az Úr alázatos lelkű szolgálói!

Szűz Mária lelkülete.

2. Szűz Máriának lelkülete ez: szolgálni az Urat! Ő sohasem akart más lenni, mint az Úr alázatos szolgálója! Ecce ancilla Domini! Szűz Máriától tanulja minden apostoli lélek, hogy a krisztusi papságban való részesedés is csak ennyi: az Úr szolgálata! Ecce servus tuus sum ego! Ez legyen nekünk is dicsőségünk, erőnk és védőpajzsunk!

Nem vettétek a szolgaság lelkét!

3. Az Úr Jézus mégsem a szolgaság lelkét adja, hanem Isten családjába emel. „Nem mondalak bennete-

ket szolgálknak“, bár szolgálatomra választottalak, nem szolgálaimnak, hanem munkatársaimnak tekintelek titeket! Nekem szolgálni annyi, mint uralkodni! Az én szolgálatomat ellátni annyi, mint az én küldetésemet folytatni! Bensőséges kapoccsal fűztelek magamhoz és ezért nem mondalak szolgálknak! Nem bérért dolgoztok, hanem lélekből, szeretetből!

„Nem tudja, mit mivel ura.“

4. A szolga bérért dolgozik és ha megkapta fizetését, nem várhat mást urától. Az apostol az Úr bizalmasa, akit azért választott, mert maga helyett akarja őt beállítani a lelkek megmentésének nagy munkájába. Bizalmi állás és hivatás, nem pedig szerződéses kapcsolat! Ezért tárja fel apostolainak az Úr minden titkát! Ezért akarja megmutatni nekik magát és az Atyát!

Krisztus barátai!

„Barátaimnak mondottalak titeket!“ (Ján. 15, 15.)

Senki se áll ily közel Szívéhez.

1. Az Úr Jézus itt a földön senkit sem engedett egészen bizalmas közelségbe magához. Egyedül apostolai alkottak kivételt. Nekik sem az egyéni kapcsolat, rokoni vagy emberi viszony adta a jogot ily közelséghez, hanem egyesegyedül az Úr Jézus Szívének nagy szeretete! Hivatásuk olyan, hogy a legbensőségesebb kapcsolatot létesíti lelkük és a Mester Szíve között!

A leggyengédebb érzés.

2. Az Úr Jézus szentséges Szívének leggyengédebb érzéseit éppen apostolainak nyilvánítja ki! Legmelegebben őket vonja közel magához! Legjobban nekik tárja fel benső világát és szeretetének kimeríthetetlen kincseit. A századokon át sem csökkent az Úr Szívének melege és bensősége! Hozzám is a teljes üdeségében, frissességében és lendületében érkezett el. Engem is Szívére ölel, szeret!...

Nem bérért!

3. Szent Péter ámulva hallja, hogy aki elhagyja atyját, anyját, vagyonát, családját az Úrért, százannyit kap érte. Mohó lelke azonnal tudni akarja, hogy hát ő mit kap jutalmul a sok lemondásért? Az Úr nem jutalmat, nem bért ígér apostolainak, hanem csak önmagát! Hiszen az apostoli hivatás Krisztusba olvaszt, Krisztusba kapcsol egészen! Jutalma sem lehet más, mint az, hogy Krisztus elfogadja és szereti! Van valami felsőbbrendű, valami kifejezhetetlen a szeretetben, amit a bér és szerződés emberei sohasem fognak megérteni! Igen, mert ehhez csak szeretet kell!

Ami minden bérnél több!

4. Ami minden jutalomnál, bérnél több: ez az apostolok osztályrésze! Krisztus benső barátai, szeretetének tárgyai! Praedilecti! Nagyon szerette, előbb szerette őket, mindvégig szerette őket! ... Nincsen semmi, ami ehhez fogható volna! Ennél nagyobbbat maga Isten sem tudna adni!

Krisztus bizalmasai.

„Mindent, amit hallottam az Atyámtól, tudtul adtam nektek!” (Ján. 15, 16.)

Az Úr legbensőbb köre.

1. A barátságban vannak fokozatok, a legbensőbb barátok közé tartoznak azok, akik a legnagyobb bizalmat élvezik. Az Úr Jézusnak is volt ilyen egészen bensőséges bizalmi köre. Apostolai, tanítványai voltak azok, akikkel minden titkát, minden tervét és szándékát megosztotta. Ebben a bizalmi körben feloldódik a lélek és átmelegszik a szív! E baráti körben olvad egybe az apostolok lelke a Mesterével.

„Mindent tudtul adtam!”

2. Krisztus Urunk közlései a mennyei életnek nagy titkai, a természetfeletti világ igazságai. A kinyilatkoztatás minden kincse benne van! Mindent rájuk akar bízni, mert művének folytatói, isteni szándékainak végrehajtói ők! A papi hivatás azért oly gazdag,

mert a kinyilatkoztatás minden kincsét bírja! Több világosságot és beletekintést enged az Úr apostolainak, mint követőinek! Ezek előtt nincsen titka!

Üzenet az Atyától.

3. Minden kinyilatkoztatás, Krisztus minden tanítása, üzenet onnan felülről: a Patre luminum, a világosság Atyjától! A mennyei Atya tárja fel önmagát előttünk, mikor Krisztus Urunk tanítását vesszük. Isten világába hatolunk bele, mikor elmélkedéseinkben, tanulmányainkban jobban megismerjük ennek a magasabbrendű világnak minden rejtett kincsét! A mennyei Atyának sok üzenete van számomra! Mindig szomjas lélekkel fogadom azt, amit éppen nekem üzen!

Az Igazság Lelke.

4. Nem elégszik meg az Úr azzal, hogy maga tanítson, hanem el akarja küldeni nekünk az Igazság Lelkét, aki eleven, élő életté változtassa minden tanítását! Isten igazságai élet és valóság, melyekben a Lélek melege és lendülete, világossága és lobogása ragad magával! Papi élet nem lehet ezeknek az isteni igazságoknak gépszerű leadása. Élet és erő, valóság és lendület az a lélekben! Ez avat fel igazi apostolokká!

Ajándékok ajándéka.

„Nem ti választottatok engem, hanem én választottalak titeket!” (Ján. 15, 16.)

Előbb ismert — előbb szeretett.

1. Milyen csodálatos az Úr örök terve: mielőtt még ismertem volna őt, ő már ismert, mielőtt szerettem volna, már szeretett! Én az időben léptem a történelem színpadára, de ő öröktől fogva ismert és szeretett engem! Még ködös volt előttem a világ, ő már akkor világosan irányította életem útjait! Isteni világosságának fénye, szeretetének melege előzte meg minden léptemet! Milyen érthetetlenül bámultam bele a világba! ... Milyen hidegen hagyott sokáig szeretete! ... Valóban, irgalmának, jóságának köszönhetek mindent!

„Nem ti választottatok engem!”

2. Szent hivatásunk ajándék, Isten választása, kegyelme! Apostoli szent hivatás csakis Istentől jöhet! Hiszen övé a nyáj, ő gondoskodik a pásztorról! Reám gondolt, előbb akart engem!... Nem tulajdoníthatok tehát magamnak semmit! Mindent neki köszönhetek! Állandó tudatomba vésem ezt, hiszen ebből kell erőt merítenem minden gyarlóságomban, minden gyengeségemben! Ő akart, ismert, tudta, hogy milyen tökéletlen, milyen esendő vagyok! Mégis akart! Mégis meghívott! Ha akart, akkor segítségét, erejét, végtelen hatalmát is adnia kell, különben nem tudok megfelelni szent hivatásomnak!

„Én választottalak titeket.”

3. Ő emelt ki az emberek köréből, ő hívott meg szolgálatára! Nem nézte gyarlóságaimat, méltatlanságomat, hanem túláradó szeretetében akart engem! Akarta, hogy minden erőm, egész életem az övé legyen! Ez az én igazi erőm és vigaszom! Hiszen ha engem akart az Úr, akkor akarta nekem adni minden erejét, minden kegyelmét! Akarta önmagát is egészen reám bízni! Az ő akarata nem erőtlen, nem pusztá vágy, hanem Isten mindenhatósága sugárzik belőle. Ezzel töltkezem egészen!

Mily gazdag lettem!

4. Szent hivatásom tehát nemcsak egyszerű meghívás, egyszerű küldetés! Magában foglalja Isten minden gazdagságát, kincsét! Hiszen ha magáénak akart és a maga küldetését akarta reám bízni, akkor mindent nekem kellett adnia, ami őt gazdagítja! Krisztusnak nemcsak személye az enyém, hanem minden kegyelme, kincse, isteni hatalma és tökéletessége, szentes Szívének minden bősége! Ő akarta, mikor előbb kiszemelt, előbb kiválasztott! Nincsen hozzá fogható gazdagság! Mindenemet elvehetik az emberek! Ettől a kincstől senki meg nem foszthat engem!

Nem lehet meddő!

„Elmenvén, gyümölcsöt teremjete!” (Ján. 15, 16.)

Életet fakasztani!

1. Apostoli élet nem lehet meddő, gyümölcsstelen. Nem lehet száraz gally, melyet a vihar letör és aztán a tűzbe vetnek! Az apostoli élet az élet igazságaiból táplálkozik, az életet szolgálja. Csupa feszülő életenergia mozgatja, élet fakad belőle! Az Úr papjának nincsen családjá, életének gyümölcse az, hogy a lelki élet vonalán lesz igazán termékeny és gyümölcsöző!

Hiába minden!...

2. Apostoli munka sikertelensége esetén oly sokszor fakad a lélek mélyén ez a keserű panasz: hiába minden! Hiába az áldozat, hiába a sok intelem és igehirdetés, hiába évtizedek, sokszor évszázadok építő munkája. Jön a vihar, az üldöztetés és megpróbáltatás vihara, és letarol mindent! Sokszor környékezi az apostoli lelket a kislelkűség kísértése, pedig az Úr úgy küldötte, hogy gyümölcsöt teremjen! Bízni az Úr szavában! Bízni a hivatás és küldetés erejében! Minden munkánknak, minden áldozatunknak meglesz a gyümölcse!

Megérjük mi is?

3. Vajjon megérjük-e, hogy munkánk gyümölcsét meglássuk? Megengedi-e a jó Isten, hogy apostoli munkánk eredményét magunk is lássuk?... Ezt nem ígéri az Úr, de nem is tartozik a gyümölcs lényegéhez! Nem az a fontos, hogy mi arassuk le munkánk eredményét, hanem, hogy Isten arasson! Nem magunknak dolgozunk apostoli életünkben, hanem az Úrnak, ő majd megérleli a gyümölcsöt alkalmas időben! Semmi jó nem vész el, hanem előbb-utóbb megérleli gyümölcsét!

Majd onnan felülről!

4. Az apostoli élet csupa benső áldozat, csupa lemondás, amelynek szépségét, hatását és életfakasztó erejét csak Isten látja a maga valóságában. Ha majd

magához szólít, nekem is megmutatja! Csak onnan felülről látjuk, hogy miként él tovább minden szó, amit mondottunk, minden ige, amit hirdettünk, minden példa, melyet adtunk! Ott fent látjuk majd, hogy az apostoli lélek tovább él, halála után is! Apostoli életének gyümölcsei belenyúlnak az idők végezetébe sőt az örökkévalóságba! Ezért az örökkévalóság embere ő!

„Gyümölcsötök megmaradjon.”

5. Az apostoli munka nem múló sikerekre pályázik. Annak gyümölcsei maradandók, soha senki, senki sem foszthatja meg az Úr apostolait munkájuk eredményétől. Csak látszólag lehet gátat vetni az apostol építő munkájának, valójában ennek az építő munkának Isten előtt a legnagyobb értéke van! Minél jobban ellene dolgozik a világ és a sátán, annál biztosabban megáldja az Úr! De gyümölcse, sikere nem mindig látható emberi szemmel!

Apostolok küldetése.

„Szánom e sereget!”

Mindennapi programom ez: megvalósítani az isteni Mester példáját, melyet elsősorban tanítványainak, apostolainak adott! Itt áll előttem most is, mikor visszavonulok lelki magányomba és rámutat szent Szívére, melyben az irgalom és együttérző szeretet tüze lángol. Ennek forró lehelete csap felém, mikor olvasom: „Látván pedig a sereget, könyörüle rajtok, mert nyavalygók valának és elszéledézének, mint pásztor nélkül való juhok! (Mt. 9, 36.)

„Pásztor nélkül való juhok!”

1. Minél nagyobb a tömeg-aposztázia, minél jobban megnövekszik az Istentől elpártolt néptömeg, annál jobban kidomborodik ez az evangéliumi igazság: pásztor nélkül való nyáj! Sokat panaszkodnak a szent hivatások megritkulása miatt: pásztor nélkül marad a nyáj! Mennyi sok eltévelyedés, eldurvulás, gonoszság, ... hol a pásztor? Pásztor nélkül maradt lelkek, kiket senki sem terelt a krisztusi élet aklába! Mennyi az aposztázia és bukás, népek és nemzetek válnak hűtlenné! Hol voltak a pásztoraik, akiket az Úr a béke és munka csendes napjaiban küldött el hozzájuk? Mennyi sok szakadár, mennyi pogány és hitetlen! Nem akadt pásztor, aki őket is felkeresse és Krisztus aklába terelje? Szakadárok, eretnekek, hitetlenek és elvetemültek... mind-mind pásztor nélkül való nyáj!... Miért hívott az Úr engem?...

„Nyavalygók valának!”

2. Tele az élet nyavalygókkal, szenvedőkkel. Olyan könnyen túltekint a jólétben és anyagi javakban dúskáló ember azok felett, akiknek nem adatott meg a legszükségesebb sem! Olyan érzéketlen annak a szíve,

akinek jó sorsa van. Háború, éhínség, szükség és nyomor nem új vendégei a mai társadalmi életnek, minden időben lesznek szegények, mondotta előre az Úr. Minden időben voltak, és most is vannak nyavalygók, szenvedők, betegek, éhezők, kiket a sors mostoha keze földre sujt! ... Hol vannak az Úr küldöttei, akik megkönyörüljenek rajtuk? Nincsenek ma már irgalmas szívű apostolok, akik vigasztalást, segítséget nyújtanának nekik? Ma már nem teremnek irgalmas szívű szamaritánusok? ... Ma már nincsenek szerető és a szenvedőkkel együttérző szívek? Senkit sem érint ezeknek baja, szenvedése, nyomora? ... Hol vannak az Úr választottai? ... Miért hívott engem az Úr? ...

„Elszéledézének!”

3. Széjjelesik minden ott, ahol nincs, ami összekösse az embereket. Széjjelesik a köteg, melynek nincsen köteléke. Széjjele hull az emberi társadalom, ha hiányzik belőle az összekötő kapocs, mely közel hozza a szíveket. Ahol csak gyűlölködni és egymás ellen acsarkodni tudnak, ott szétbomlik a család, közösség, társadalom! A szeretetlen gyűlölet robbantja fel a társadalmat és bontja meg a rendet... Ez a szellem a sátán lelkülete!... Milyen aggasztó és szivettépő, mikor napról-napra csak ennek a győzelmét látjuk, csak erről hallunk! Minden rombolás, minden összeomlás ennek a gyűlöletnek a győzelmét hirdeti!... Hol vannak a béke-apostolok? Hol vannak azok, kiknek isteni hivatása volna a szeretet apostolainak lenni?... Vagy talán ezeknek a hivatottaknak a szíve is kihűlt és ott is már a gyűlölet és a sátán készített magának lakóhelyet?... Kis szeretetlenség vagy nagy ellenszenv, lobbanó harag és mély gyűlölet verhet tanyát Krisztus apostolainak szívében?...

„Könyörüle rajtok!”

4. Az Úr, a Mester Szíve megesis a lelkek nyomorán. Az Úr Jézus nem tud érzéketlen maradni, mikor nyavalygók a lelkek és elszélednek az együvétartozók, mikor pásztor nélkül marad a nyáj! Krisztus irgalmas és velünk érző Szíve áll előttem és tőle tanulom meg, hogy miért hívott engem is! Hogy legyen

nekem is olyan pásztori, irgalmas, nyájamért, lelkekért izzó szívem, mint amilyen az övé volt! Nem maradhatok érzéketlen sem a tömegek aposztáziája, sem a hitetlenek sokasága, sem a gonoszság elharapódzása láttán! Megmozdul a szívem a Mester Szívével, mikor embertestvéreim szenvednek, nyavalyognak és a sádtáni gyűlölet martalékaivá válnak! Mennyit kell nekem ehhez az isteni Mesterhez járnom és milyen komolyan, milyen szorgalmasan kell tanulnom tőle! Uram, Mesterem, alakítsd szívemet a te Szíved szerint! Formáld az én lelkemet is a te jóságos, szerető lelkületed szerint, mely nem tud elfordulni az emberek szenvedésétől, széjjelhúzásától, gyűlöletétől, gonoszságától, elrugaszkodottságától... Ha vissza is húzódozom a lelki magányomban, kell, hogy a Mesterrel én is lássam a sereget, lássam a szenvedőket, a tévelygőket, az elszéledezőket, a széthúzókat, a gonoszokat és a karámon kívülieket! Ezek is Krisztus nyája, csak nincs, aki őket felkeresse és ide elvezesse!... Nincs?... Uram, itt vagyok én!

Kevés a munkás.

Amint Jézus körüljár a városokban és falvakban, mindenfelé nagy népsokaság tódul hozzá, jönnek a szegények, a nyavalygók, akik meg vannak gyötörve. Jönnek a lelki szenvedők és mindazok, kik éheznek és szomjazzák az igazságot, kik várják a megszabadulást. Jézus „látván a sereget, megkönyörül rajtok”... Akkor mondá tanítványainak: „Az aratni való ugyan sok, de a munkás kevés!” (Mt. 9, 37.)

„Az aratni való sok.”

1. Mennyire megindíthatta az isteni Mester Szívét a nagy népsokaság lelki éhsége!... Apostoli szívnek nincs is nagyobb lelkesítője, mint az a lelki kívánság, mely szomjasan issza az isteni Ige igazságait. Apostoli lelkek elsősorban ehhez bírnak érzékkel, hogy megértsék és megérezzék a lelki ínséget, mely éppen az ő munkájukat igényli! Aki látja a lelkek nyomorát és nem indul meg rajta, aki tapasztalja a lelkek ínségét és nem ébred vágy a lelkében, hogy ő ezen min-

den erejével és lánglelkének minden buzgóságával segítsen, még nem alakult át apostolivá, Krisztus lelke szerintivé. Krisztus, ott a nagy tömeg élén csak egyet érez: Szánom e sereget! Megkönyörül rajtuk és segíteni akar. Sok az Isten házába meghívott, sok a megváltást váró lélek... de hol vannak azok, kik megtérítsék?...

„A munkás kevés!”

2. Ma is, éppen úgy, mint az Úr Jézus idejében elpanaszolhatjuk, hogy sok az aratni való, de kevés a munkás! Az Úrnak is ez fájt elsősorban. A lelkek igénye sok munkást, sok odaadó, buzgó apostolt kíván. Minden időknél ez a legnagyobb nehézsége és igénye, a sok lelki munkához kevés a buzgó munkás. Voltak ugyan korok, mikor túlsokan voltak az egyházi személyek, akik azonban nem mindig álltak hivatásuk magaslatán. Éppen ezért nem is sorolhatók azok közé, kiknek hiányát Krisztus elpanaszolja. A munkás kevés! A buzgó és lánglelkű apostol kevés! Sokszor ma is úgy vagyunk, hogy jut mindenhová plébános és káplán, hitoktató és tanár, de igazi apostol kevés, vagy éppenséggel nincs! Hányan kerülnek ki évente egy-egy szemináriumból számszerint, és abból mennyi a lánglelkű apostol? ... Vajjon ma nem panasznál-e el Krisztus újra: „Az aratni való ugyan sok, de a munkás kevés!”

A hivatás ritkasága.

3. Ha kevés a munkás, annak csak egy oka van: nincs, aki annak lángját felgyullassza. A hivatás legtöbbször apostoli lelkek buzgósága nyomán fakad. Mintha a buzgó, apostoli lélek önmagából árasztaná a hivatás sugárzó kegyelmét! Úgy valahogy, mint mikor Szent Bernát megindult a hivatás útján, nem érte be azzal, hogy egymaga szentelje Istennek életét, hanem mintegy harmincad magával lépett a szerzetbe, úgy fellelkesítette őket szavával és példájával. Minél jobban ritkulnak a próféta-lelkű apostolok, annál jobban szükség van arra, hogy szentéletű és apostoli buzgalmű papságunk legyen! Hacsak egy pár van is, azok lelkisége és buzgalma nyomán százak fognak majd megindulni a hivatás útján.

Megőrizni ezt a drága kincset!

4. Minél nagyobb kincset, nagyobb értéket bírnak, annál jobban vigyázunk rá, hogy el ne veszítsük. Minél ritkább a hivatás, annál jobban kell vigyázni rá! Milyen megindító, mikor a jó hívek sokszor jobban vigyáznak a hivatással bíró választotttra, mint azok maguk! Mikor buzgó keresztények olyan szentnek és tisztának akarják látni papjukat, mint amilyen szent és tiszta, buzgó és önfelédő Krisztus maga! Mennyire együtt éreznek ezek Krisztussal, amikor fáj nekik a papság lanyhasága vagy botránya! A nagy kincset megőrizni, emberi és isteni okosság! ... Ha oly ritka ez a szent elhivatottság, mennyire kell azt nekem, aki ezt megkaptam, szentül megtartanom és tisztán megőriznem. Nem a magam gyönyörűségére és ékességére, hanem a lelkek javára, a lelkek megmentésére! Milyen féltő gonddal kell azt ápolnom és mindjobban tisztítanom, hogy egészen krisztusi legyen! Milyen nagy felelősség terhel minden hivatalosat, ha saját hibájából nem lesz választott! Tudatossá teszem lelkemben, hogy szent hivatásomra féltően néz az egész menny és a föld, minden Krisztust szerető és követő lélek, mert az aratni való sok, de a munkás hozzá kevés! E kevésből való vagyok én is Isten kegyelméből! Bárcsak sokat, nagyon sokat tudnék munkálkodni és learatni az Úr érett terméséből!

Az aratás Ura.

A nagy néptömeg, mely Jézus után tódul, hasonlít a szép vetéshez: lélekvetés. Jézus, mintha erő búzavetés szélén állna, örömmel szemléli a beérő termést. Nagy termés, szép aratás ígérkezik: az aratni való sok, de sajnos, kevés a munkás! Ki gondoskodik tehát arról, hogy e nagy tömeg, e sok lélek beérjen és Isten csűrbe gyűjtsék? ... Az Úr odafordul hozzájuk: „Kérjétek az aratás Urát, hogy küldjön munkásokat vetésébe“. (Mt. 9, 38.)

Ki az aratás Ura?

1. Akié a föld, akié a magok, akié a zsendülő vetés és a beérő búzatenger, az az aratás ura! Akié a

lelkek és minden kegyelem, akié az élet és az örökkévalóság, ő az aratás Ura! Aki nem érik tiszta búzává, hanem csak mérges bogyókat, cserjét és szűrő tövist terem, akinek lelke csupa konkoly és szemét, az tűzre vettetik. A vetés Urának csűrjébe csak a tiszta búzavetést gyűjtik össze. Isten az aratás Ura, Isten adja a magot és ő veti bele az emberlelkeket e földi élet szántóföldjébe, ő táplálja a lelkeket kegyelem-esővel és az ő szeretet-napja érleli a termést! Mindez ott zsong az Úr Krisztus lelkében, mikor ott áll a tömeg élén és végignézi rajtuk. A sok igazságot és Isten kegyelmét szomjazó ember pedig várja az Isten munkását! Isten, a vetés Ura, majd gondoskodik róla!

„Kérjétek!”

2. Akié a vetés, az gondoskodik az aratásról. A mennyei Atya is oly szerető gondoskodással törődik a lélekvetéssel, mint a jó gazda, aki nem hagyja a vetést learatatlanul. Minél jobban fáj a sok önhibáján kívül Istentől messze szakadt lélek sóvárgása Isten felé, annál jobban kell kérni a vetés Urát, a mennyei Atyát, hogy ne hagyja a termést aratatlanul. Isten lélek-vetésében a nagy munkáshiány talán azért is oly nagy mostanában, mert nem igen követjük Jézus parancsát: Kérjétek az aratás Urát! Kérjük őt, hogy ne hagyja e szép vetést elveszni! Kérjük, hogy adjon hivatásokat! A paphiány megoldásának ez az evangéliumi formája ma is éppen olyan érvényű, mint az Úr Jézus idejében! ... Imádkozzunk sokat hivatásokért! ... Imádkozzunk sokat a meghívottakért! ...

„Köldjön . . .“

3. Csak a vetés ura, csak a gazda küldhet munkásokat a vetésbe, aratásra. A lélekaratás munkásait is csak a lélekvetés Ura küldheti! Hiába emberi számítás, hiába rábeszélés, csalogatás, senki sem indul emberi szóra, csakis Isten hívhat meg erre a lelki aratásra! Istentől jó minden hivatás, azért kell oly buzgón és sokat imádkozni érte. Szent Mónika kiimádkozza férjének és fiának megtérését, buzgó és állhatatos imája nem marad meghallgatás nélkül... Min-

den jó lélek imádkozzék sokat hivatásokért és kérje az aratás Urát, hogy arattassa le az érett lélekvetést!

Kérjétek és adatik nektek!

4. Sokat kell imádkozni, hogy bármit is megnyerjünk az Úrtól. A nagy paphiány megszűnéséért, új hivatások megindításáért is sokat kell imádkozni. Az aratás Ura, a mennyei Atya nem fogja meghallgatás nélkül hagyni a buzgó imát! Minél inkább nő a nagy lelki szükség, minél kevesebb a lélekmunkás itthon és a missziókban, annál jobban kell kérni és könyörögni hivatásokért. Milyen szép aratás lehetne az egy-milliárd pogány lélekvetésén, ha lenne elég hittérítő apostol, aki elmenjen hozzájuk és megtérítse őket. Mi az a tizenhétezer pap ennyi léleknek munkálására! Kérjétek az aratás Urát, kérjétek a mennyei Atyát, sokat és állandóan könyörögjétek hivatásokért! Buzgó apostoli lelkekért, akik szívesen áldozzák életüket is azért, hogy Isten csürébe bő termést gyűjthessenek.

Az apostolok választása.

Szánom e sereget! Ez az érzése az Úrnak, mikor látja az Isten igéjét szomjazó nagy néptömeget. Kérjétek az aratás Urát, hogy küldjön munkásokat, az ő vetésébe! Imádkozzatok buzgón és kitartóan, hogy legyenek lélek-munkások! Ez az ő parancsa. De maga sem marad tétlen. „Lőn pedig ama napokban — mondja Szent Lukács —, hogy kiméne a hegyre imádkozni, és az egész éjszakát Isten imádásában tölté vala. Másnap előhívá tanítványait és kiválaszta közülük tizenkettőt, kiket elneveze apostoloknak.” (Lk. 6, 12—13.)

„Kiméne a hegyre imádkozni.”

1. Mielőtt az apostolokat kiválasztotta volna, kiment imádkozni a hegyre. Minden nagy lépés előtt imádkoznunk kell, de akkor, mikor a lelkek megmentésére apostolokat választanak, különösen. Ilyen nagyjelentőségű lépés előtt az Úr Jézus hosszasan imádkozik... Uram, hát ilyen nagy dolog a szent hivatás, hogy te magad is hosszas imával készülsz reá? Ilyen fontos és szent cselekedet az, amikor apostolokat hívsz meg

magadnak, hogy szükségesnek tartod előbb imádkozni? ... Nemcsak másokat szólítasz fel, hogy imádkozzanak az aratás Urához, hanem te magad is ugyanazt teszed? Boldog apostolok, akikért maga Krisztus imádkozott! Boldog választottak, akiknek kiválasztását a Főpap meleg imája előzte meg!

„Az egész éjszakát Isten imádásában tölté vala.”

2. Apostolok választására nem elégséges csak egy rövid imádság! Nem elég egy kis röpima! ... Jézus hosszasán, egész éjjel imádkozik. Virrasztás és imádság gyümölcsei az apostolok! Milyen nagy, milyen szent dolog az apostoli hivatás! ... Jézus virrasztása és egész éjjel eltöltött Isten-imádása kell hozzá! Isten emberei lesznek, Isten maga imádkozik értük és az egész éjjelt Isten imádásában tölti ... Minél jobban rádöbbenek az apostolok hivatásának szentségére és magasztosságára, annál jobban megdobbán a szívem: Uram, az én hivatásomért is imádkoztál? A te imádságos és szerető Szíved értem is beszélgetett a menygyei Atyával? ... Engem is odaállítasz egysorba azokkal a nagy apostolokkal, akik egész életüket a te országodnak kiépítésére szánják?! ... Igen ... igen ... én is az imádság gyermeke vagyok! Szent hivatásomat én is imádságnak köszönhetem ... Ki tudja, hogy kik imádkoztak értem és kik könyörögték ki azt az Úrtól?! ... De az bizonyos, hogy Jézus értem is imádkozott! ... Bizonyos, hogy az én szent hivatásomat is megbeszélte a mennyei Atyával!

„Kiválaszta közülük tizenkettőt.”

3. Milyen nagy lehetett tanítványainak csodálkozása, mikor az Úr Jézus összehívta őket és egyeseket kiválasztott közülük. Bizonyára nem is sejtették, hogy miért hívja össze őket a Mester. Engedelmesen összejönnek, kíváncsian várják, hogy mit akar tőlük az Úr. Összenéznek, mikor Jézus egyeseket nevén szólít: Simon! Legyen a te neved Kőszikla! András, jöjj te is! Jakab, János, Fülöp, Bertalan, Máté, Tamás, Alfeus fia: Jakab, Simon Zelotás, Jakab fia: Júdás és te is

Iskarioti Júdás! A megszólítottak érdeklődve előre lépnek, és meglepetve fogadják, hogy ők ezentúl küldöttek, apostolok lesznek. Igen, annyit megértenek, hogy a Mester küldeni fogja őket. Hova? Milyen megbízással?... Mindegy!... Annyira szeretik már a Mestert, hogy elmennek vele akárhová! Annyira szeretik, hogy elvégeznek akármilyen küldetést!... Küldj csak Jézus, mi megyünk. Mi megyünk akár Judea határaiba is! Megyünk, akármilyen feladatot akarsz is reánk bízni!... Ó, csak készüljetek apostolok! Készüljetek ti, az Úr küldöttei! Mert nagy útra kell küldötnötök! Bejárjátok majd nemcsak Judea határait, hanem az egész világ minden sarkát! Készüljetek, mert utatokat szenvedés és tövis szegélyezi! Készüljetek, mert megbízástok a világtörténelem legnagyobb küldetése!... Készítsétek lelketeket, mert oly fontos küldetés vár rátok, hogy Jézus egész éjjel imádkozott értetek! Készüljetek, mert a ti küldetéstek el fog érkezni hozzám is! Én majd átveszem azt töletek és folytatom azt és átadom majd a nyomomba lépőnek és így fog majd küldetéstek folytatódni a világ végéig!... Áldott perc, amelyben Jézus kiválasztott titeket és általatok kiválasztotta összes apostolait, papjait! Engem is!...

Én is odalépek Krisztushoz!

4. Mikor az Úr Jézus körül néz, hogy kiket válasszon még ki tanítványai közül, én is odalépek! Nem merek felajánlkozni, de milyen boldog vagyok, hogy az Úr reám is tekintett és engem is magához szólított! Milyen meleg érzés fut végig rajtam, hogy a tizenkettő földi küldetésének kis része majd nekem is kijut! Odalépek én is Mesterem elé és mondom: Uram, ecce adsum! Itt vagyok és a tied vagyok! Nekem is jut majd e küldetésből? Mit fogsz reám bízni? Lelkeket! Isten országának munkáját, építését, kegyelmednek kiosztogatását, a lelkek megszentelését!... Uram, alázatosan és nagy örömmel állok én is választottaid sorába és boldogan készülök most, e szent időben küldetésem megvalósítására!

Apostoli küldetés.

Megtörtént az apostolok választása. Ott áll már a tizenkettő a Mester körül és várja, hogy mi a szándéka velük. Miért választotta ki őket követői, tanítványai közül. Az Úr Jézus elküldi őket és egészen különleges megbízatást ad nekik, a maga eljövételének hirdetésére, előkészítésére küldi őket. „Ezt a tizenkettőt küldé Jézus és parancsot ada nekik.” (Mt. 10, 5.)

„Küldé Jézus.”

1. Tizenkét egyszerű halász küldetése, mily egyszerű esemény, bizonyára a tanítványoknak sem tűnt fel nagyon. Ki sejtette, hogy ez a küldetés a világtörténelem egyik legnagyobb eseménye! Új élet, új világ kezdődik ennek a tizenkettőnek küldetésével. Itt kezdődik az Egyház élete, Isten országának megalapozása... Mily egyszerű esemény: kiválasztja őket a Názáreti és elküldi... Elküldi és ebben a küldetésben benne van minden papi hivatás, minden papi küldetés! Elküldi... ezzel megadja minden egyházi munkakörnek isteni alapját. Itt kell keresnünk az Egyház erejét és isteni gyökerét!... Krisztus küld! Krisztus bíz meg és minden munkakörben, minden papi állásban ez a küldetés folytatódik. Ezt a szent küldetést várom én is, mikor az Úr szolgálatába fogad, mikor dispoziót kapok.

Az Egyház ereje.

2. Az Egyház sok nehézséggel küzdött meg az idők folyamán, sok üldöztetésnek, támadásnak volt kitéve. Ha nem karddal, akkor a szellem fegyverével támadták. De nemcsak az Egyháznak, hanem a papnak is egész élete küzdelem, mert a sötét hatalom, a sátán ellen gyűjtötte őt zászlaja alá az Úr. Ebben a küzdelemben legnagyobb ereje az a tudat, hogy Jézus Krisztus küldi! Bárhol kezdi szent misszióját: Jézus küldi! Bármilyen nehéz támadásnak van kitéve: Jézus küldi! Akármilyen áldozatokat kíván a papi élet: Jézus akarja! Akármilyen züllött viszonyok közé disponáljon főpásztorom: az isteni Mester küld! Akármily szakadékos úton kelljen az egy eltévelyedettet felkeres-

nem és vállamra vennem, hogy egyetlenegy lélek se vesszen el a nyájból: az isteni Üdvözítő, a jó Pásztor küld! Jöjjön akármilyen nehéz idő, hozzon akármekkora szenvedést, megpróbáltatást: engem a Mester küld! Igen, az apostolok küldetésével kezdődik az Egyház küldetése. Az apostolok küldetésében bennfoglaltatik az én küldetésem is! S ez ad erőt! Akármilyen áldozatokat kell hoznom: ő akarja, mert ő küldött! És ha közben elpusztulok is, ha felmorzsolódik is erőm, ha Krisztus ellentáborra erőt is vesz rajtam, meg nem adom magamat és el nem árulom Krisztus ügyét, mert engem Jézus küld!

„Parancsot ada nekik.”

3. Mikor az Úr Jézus apostolait küldi, pontosan megadja utasításait. A fővezér kiadja napiparancsát! Megmondja pontosan, hogy mit kell tenniök, hova kell menniök, hogyan kell viselkedniök, és meddig kell maradniök! Az Úr parancsa törvény számomra! Nem vesszük-e észre, hogy Krisztus mily hatalommal és tekintéllyel rendelkezik a meghívottakkal és a kiválasztottakkal?! Nem buzdíthatja őket, nem legyezgeti vágyaikat, hogy így nyerje meg őket! Nem jutalmakat helyez kilátásba, ha szíveskednének neki azt megtenni, hogy óhaját tekintetbe vennék!... Parancsot ad! Kemény, ellentmondást nem tűrő parancsot! Meghívta őket, elfogadták meghívását! Kiválasztotta őket és most határozottan és férfiasan küldi! Rendelkezik velük, mert most már az övéi!... Ne várjam én se, hogy mikor az Egyház megbíz és munkába állít, mikor velem is közli a „küldetésemet“, hogy talán mézes-mázos szavakkal buzdításokat adjon. Ne várjam, hogy jutalmakat helyezzen kilátásba, vagy jutalmakkal viszonzozza munkámat, Krisztus apostola az Úr katonája, pozitív parancsokat vett Jézustól és kemény férfiassággal kell azt végrehajtania! Se nem alkudozom... se nem érzékenykedem, hanem következetes odaadással és készséggel engedelmeskedem egyházi előljáróimnak és bennük Krisztusnak!

Mit kívánsz jutalmul?

4. A szentek életében itt-ott előfordul, hogy az Úr megkérdi: Mit kívánsz jutalmul? Megkérdezte a nagy

Aquinóitól, megkérdezte egy-két nagy szenttől! Vajjon nem várom-e én is, hogy megkérdezze tőlem is?... Nem tartogatom-e én is készenlétben kéréseimnek listáját, anélkül, hogy csodát várnék!... Az apostoli lelkület nem az, hogy mindig a jutalmat várjuk és érdemeink elismerését lessük! Aki előbb a jutalmakat forgatja elméjében és csak aztán gondol arra, hogy mit parancsol neki Jézus és mire küldi, nem érti meg az apostoli küldetés lényegét! Nekem nincs más jutalmam, nem is várok mást Jézustól, mint azt, hogy kegyes volt engem is apostolai sorába választani. Nekem a legnagyobb jutalmam az, amit az öreg plébános mondott, mikor egész nap úgy lefoglalták hívei, hogy estig nem jutott ételhez és holtfáradtan ezzel zárta napját: Hála Istennek, hogy elfogadta Isten ma az én gyarló szolgálatomat! — Az Úr küld, az Úr parancsol nekem is, és akármit parancsol, akármilyen munkába állít: fegyelmezetten és örömmel megyek! Nekem ez a jutalmam, és boldogságom, hogy az Úrnak szolgálhatok, s hogy Jézus méltónak talált arra, hogy nekem is küldetést adjon és elfogadjon szolgálatomat, áldozatomat!

Az apostoli küldetés célja.

Jézus kiválasztotta már apostolait, akiket különös küldetéssel akar felruházni. Ott állnak az Úr körül, először ebben az együttesben. Vajjon mire fogja őket küldeni?... Az Úr Jézus most közelebb hívja őket és megbízatásukról beszél nekik. Most kezdi őket oktatni, megnevelni különleges hivatásukban. Most ruházza fel őket a hatalommal, hogy tisztjükből eljárassanak: „Hatalmat ada nekik a tisztátalan lelkek felett, hogy kiűzzék azokat“. (Mt. 10, 1.)

„A tisztátalan lelkek felett.”

1. Az apostolok megbízása és küldetése elsősorban a tisztátalan lelkek ellen, a bűn és sátán ellen irányult. Minden apostoli küldetésnek ez a célja: megtisztítani a lelkeket, felszabadítani a tisztátalan lélek hatalma alól. Mióta az összülők bűnükkel a tisztátalan lelkeket reánk szabadították, azóta ezek szabadon ga-

rázdálkodnak és uralkodnak az emberiség felett. Az első bűn óta nem volt semmi, ami gátat vetett volna nekik. Nem volt hatalom, mely szembe tudott volna szállni velük. Az isteni Üdvözítőnek kellett eljőnnie, hogy megtörjön hatalmuk. Ezt a hatalmat adta át most apostolainak. Az ő küldetésük lesz: hatalmat gyakorolni a tisztátalan lelkek felett. Ez életük és missziójuk célja: megszabadítani az embereket a tisztátalan lelkektől...

*A tisztátalan lélek térfoglalása
a lélek birodalmában.*

2. A rossz, a tisztátalan lélek nemcsak árt az embereknek, hanem valósággal megszállja, betelepszik a lelkek szentélyébe és hatalma alatt tartja. A bűn nemcsak személytelen rossz, nemcsak elfordulás Istentől, hanem a tisztátalan lelkeknek térfoglalása a lelkek birodalmában. Sokszor egyesek nemcsak eltévednek, bűnbe esnek, hanem valósággal megszállottak lesznek. A tisztátalan lelkek úgy az emberek lelkébe telepsznek, hogy ezek a romlottság szellemét valósággal lehelik, sugározzák. Nemcsak azért rettenetes minden bukás, mert azzal egy lélek a kárhozat útjára tévedt, hanem mert azzal az egyetlen bűnnel megnyitotta lelkét a tisztátalan lelkeknek s ezáltal a gonoszság hatalma terjed. Könnyen másokat is magával ragadhat és sokaknak bukását okozhatja. A tisztátalan lelkek nem tétlenek abban a lélekben, amely utat nyit nekik és beengedi őket! Ha egyszer betették lábukat, akkor ott bomlasztanak és rombolnak, sőt másoknak a romlását is előidézik.

„Hatalmat ada nekik.”

3. Az Úr Jézus a lélek felszabadítására jött és azért apostolainak is elsősorban arra adott hatalmat, hogy a lelket felszabadítsák a tisztátalan lélek befolyása és hatalma alól. A legnagyobb hatalom az isteni hatalom! Ki tud parancsolni a tisztátalan lelkeknek? Egyedül Isten! Ezt a hatalmat kapták az apostolok, hogy erejük legyen szembeszállni és hadakozni a gonosz lélekkel. A tisztátalan lelkeknek üzen hadat mindenki, aki az apostolok hatalmában részesül, mindenki, aki szent hivatást kapott, hogy Isten Egyházában a lelke-

ket vezesse és megszentelje. Az Úr Jézus nemcsak megszabadította apostolait a tisztátalan lelkek uralma alól, hanem hatalommal is felruházta őket, hogy tudjanak szembeszállni velük, tudják megtisztítani az embereket tőlük és felszabadítani hatalmuk alól. Szent hivatásom engem is szembeállít a tisztátalanság hatalmával, nekem is hadat kell üzennem a tisztátalan lelkeknek... soha szóba nem állhatok velük, soha nem egyezkedhetek velük. S ha mégis megtenném, árulója lennék Krisztusnak, árulója szent hivatásomnak!

„Hogy kiűzzék azokat.”

4. A tisztátalan lelkek bármennyire is ragaszkodnak szerencsétlen áldozataikhoz, bármennyire akarják is hatalmuk alatt tartani őket, Krisztus hatalma nagyobb! Neki hatalma van minden tisztátalan lélek felett és tud parancsolni nekik, hogy hagyják el a tisztulni vágyó lelket! Ezt a hatalmat adja most az Úr az apostoloknak. Ezt a hatalmat fogják ők továbbadni utódjaiknak, minden papi léleknek. Ez lesz Isten országának terjedése: hatalmat gyakorolni a tisztátalan lelkek felett és kiűzni őket az emberekből! Felszabadítani a lelket és megtisztítani tőlük! Minden Istenhez fordulás, minden megtérés ezzel kezdődik: kiűzni a tisztátalan lelkeket és megtisztulni tőlük! Ezért kezdődik minden szent hivatás is megtisztulással, a tisztátalan lelkek kiűzésével, mert csak a felszabadult lelkek vehetik fel a harcot ellenük. Az előkészület apostoli küldetésemre is főleg ebben áll: megtisztulni a tisztátalan lelkektől, kiűzni azokat szívéből! Aki mégis helyt ad nekik, aki mégis befogadja őket lelkébe, alkalmatlanná válik apostoli misszióra, hűtlenné válik Krisztustól nyert hivatásához!

Isten választott népe.

Amikor az Úr Jézus először küldi apostolait a nagy misszióra, elsősorban a választott népre gondol. Mindenekelőtt nekik hirdetni a megváltás örömhírét, nekik kell előbb szívüket-lelküket az üdvösség befogadásra hangolni. Azért az Úrnak ez az első parancsa:

„A pogányok útjára ne menjeteK, és a szamaritánusok városaiba be ne térjeteK, hanem inkább menjeteK Izrael házánaK elveszett juhaihoz“. (Mt. 10, 5—6.)

Izrael házánaK elveszett juhai.

1. Elsősorban nekik szól a megváltás, Jézus szerepene, gondja elsősorban hozzájuk száll! Hiszen Isten azért választotta ki őket, hogy Isten népe legyenek, hogy az emberiséget a Megváltó eljöveteleére előkészítseK. Nekik jutott a kegyelem, hogy Isten szólott hozzájuk és megtartotta őket kegyében sokszoros hűtlenségük ellenére is. Atyáik közül támasztotta prófétaít, kebelükből kellett származnia neki is. Ez a sok szál, mely az Úr Jézust Izrael házához fűzte, az oka annak, hogy a megváltás kegyelmével elsősorban őket akarta gazdagítani. Hiszen legjobban fájt neki, hogy sokan eltévelyedtek közülük és a pogányok útjára tértek, sokan eltértek atyáik hagyományaitól, mint a szamaritánusok. Elveszett juhait akarta elsősorban összegyűjteni! Milyen komoly figyelmeztetés ez nemcsak az apostoloknak, hanem nekem is, hogy apostoli buzgóságom elsősorban azok felé irányuljon, akikhez küldetésem, kötelességem, s az Úr akarata fűz!

A pogányok útja.

2. Nem mondja az Úr Jézus, hogy a pogányokhoz ne menjenek, hanem a pogányok útjára ne térjenek. A pogányok útja nem azt jelenti, hogy az ő lelkükről nem akar gondoskodni Jézus, hanem, hogy azt az életutat, melyet ők járnak, nem lehet követni! A pogányok útján nem haladhatnak az apostolok, hozzájuk majd később mennek, mikor már Izrael fiainak hirdették az örömhírt. A pogányok útjai sokkal messzebb esnek az Úrtól, mint az eltévedt juhok útja. De ezek is kedvesek Istennek, ezekért is eljött, csak hogy előbb az elszéledt juhokat akarja összeterelni. Izrael eltévedt juhai ellenállnak, de ellenállnak sokáig és véres üldözésekbe kezdenek majd a pogányok is. A pogányok útja távolabb esik, mint a választottak eltévelyedett juhaié. A mi apostoli munkánkban is elsősorban azokról kell gondoskodnunk, akik gyengeségből

eltévedt juhok, akik talán bűneikkel elszakadtak az Úrtól, de mégis Isten családjába tartoznak és Krisztus zászlajára esküdtek. Csak azután következnek azok, akik Krisztus nyájának aklán kívül esnek. A missziós gond ott kezdődik, mikor már az itteni híveinkről minden gondoskodás megtörtént!

*„A szamaritánusok városaiba
ne térjetek!”*

3. Ezek is Ábrahám gyermekei, ezek is Isten családja, de eltértek atyáik hagyományaitól, keveredtek a pogányokkal és elszakadtak attól a lelki közösségtől, mely őket a választott néphez fűzte. Ezek is várjanak addig, míg Izrael gyermekeinek már hirdették az evangéliumot. Apostoli gondoskodásunk ma is ezt az utat kövesse. Híveink, Istennek hűséges gyermekei megelőzik még azt a missziós munkát is, melyet a szamaritánusok, a szakadárok és Krisztustól eltérő eretnekek megtérítésére kell fordítani. Nem szabad ezek megtérését sem elhanyagolni, de a buzgó hívek igényei, a bűnösök megtérítése mindig elsősorban legyen gondunk. Krisztus parancsa és utasítása itt az apostoli munkásság útját, egymásutánját határozza meg. S ezt az egymásutánt be kell tartani mindig, a mai időkben is. Imáimban, apostoli munkámban ezen az úton járok magam is!

Az apostoli élet útja.

4. Krisztus Urunk elküldi apostolait és megparancsolja, hogy kikhez menjenek! A pogányok útjára ne térjetek! Az apostoli élet legnagyobb parancsa azonban az, hogy magunk se térjünk arra az útra, melyről az eltévelyedetteket vissza akarjuk vezetni! Magunk is kerüljünk minden lelki gyengeséget, minden bűnt és szenvedélyt. Magunk is hűségesen ragaszkodjunk atyáink hagyományaihoz és szellemünkben, életünkben, beszédünkben és tetteinkben legyünk Istennek leghűségesebb gyermekei! Milyen sokszor hasonlítottunk a pogányokhoz és szamaritánusokhoz, mikor túlteszszük magunkat Isten törvényein, vagy azt a magunk szája íze, a magunk rövidlátó esze és önös kívánsága szerint magyarázzuk. Ne térjünk soha a pogányok

útjára, hogy Istennel szembekerüljünk! Ne térjünk soha a szamaritánusok útjára, hogy magunkat atyáink, előjáróink és feletteseink fölé helyezzük!

Isten országa.

A kiválasztott apostoloknak első hirdetnivalója ez: megjött az isteni Megváltó, elközelgett az ő országa. Az Úr Jézus elküldi őket, hogy: „Elmenvén hirdessétek mondván: Elközelgett a mennyek országa“. (Mt. 10, 7.)

A mennyek országa.

1. Az Isten küldötte azért jött közénk, hogy Isten országát megalapítsa. Krisztus Urunk a megváltás művét és az emberek megszentelését megszervezett közösség kereteibe állította. Szent közösség ez az Isten országa, melyet első hallgatói földi ország mintájára képzeltek el, s ebben a főszerep nekik jutott volna, de Krisztus másként tett. Nem a vér és nyelv, nem a földi származás és a hatalom, hanem az Isten lelke szerint akarta Isten országát megalapítani. A mennyek országának gyökerei tehát nem földben gyökereznek, hanem Istenben. Aki Istentől jő és Istenből születik újjá, az lesz ennek az országnak boldog polgára. Ezért oly nagy kegyelem az apostoli küldetés is, mert arra semmiféle emberi érték, semmiféle emberi vonatkozás és érdek nem tehet alkalmassá, egyedül az, hogy Isten kiválasztott és küldött. Istenben gyökerezik tehát minden szent hivatás. A mennyek országának munkása vagyok én is, akinek ez a szent hivatás jutott.

Elközelgett a mennyek országa.

2. Az Úr Jézus megadta az első igehirdetés tárgyát: Elközelgett az Isten országa. Az első szentbeszédnek tárgya volt ez: bejelenteni, hogy az Egyház megalapításának és küldetésének ideje itt van! Ezt kellett hirdetni a lelkeknek, mert Isten országa a lelkek országa és a lelkek megszentelésével kezdődik. Annak közeleg el Isten országa, aki szakít a gonoszság fejedelmével, aki Istent szívébe fogadja, aki Isten országába lép. Az emberiség történelmének nagy fejezete, for-

dulója az Egyház működésének megindulása. Ezt jelzi az Úr Jézus. Nem észrevétlenül jelent meg az Egyház, Krisztus ünnepélyesen kihirdette és apostolainak is ez volt első megbízatásuk: „hirdessétek mondván, hogy elközélgott a mennyeknek országa“. Milyen boldogok azok, kik ezt élik! Milyen boldog vagyok, hogy magam is Isten országának tagja vagyok, hogy Isten engem országában az apostolok munkájával és küldetésével ruház fel!

„Hirdessétek.“

3. Hirdetni, közölni, tudtul adni, ez az apostoli munkásság főfeladata. Az igehirdetés első és legfontosabb teendő Isten országában. A mennyek országa egészen lelki, egészen Istentől való, a földi, érzéki ember csakis úgy tud tudomást venni róla, ha van, aki megtanítja rá, ha szellemi közlés útján e lelkivilágba felemeli. Az Egyház életében tehát a közlésnek, az igehirdetésnek van a legfontosabb szerepe. A közlés formája mindig a legnagyobb gondját alkotta Isten szolgáinak, hiszen az apostoloktól tanulták, akiket az Úr Jézus bízott meg ezzel. Annyira fontosnak és nagyjelentőségűnek tartották, hogy minden más teendőre választottak később munkatársakat, csak hogy ezt a teendőt annál jobban el tudják végezni. Hirdessétek, hirdessétek és ne szünjetekek meg az igehirdetés szent munkáját elvégezni! Ezzel bocsátja el őket a Mester, ezzel küld ma is minden apostoli lelket útjára! Ezért kell szeretnem nekem is az igehirdetés szent munkáját! Hiszen nekem is ez lesz Krisztus megbízásából a legfontosabb apostoli munkám!

„Hirdessétek az evangéliumot!“

4. Jó hírnek, örvendetes hírnek nevezi az Úr és azóta tanítása, isteni kinyilatkoztatása ezt a jelzöt kapta! Jó hír, örvendetes esemény ez a hír: elközélgott a mennyek országa! Jó hír annak, aki várta a megváltást, aki szenvedett a bűn terhe alatt és vágyódott a megszabadulás után, jó hír annak, aki szerette Istent és szeretett volna kibékülni vele. Ha nézem a mai idők lelki sivárságát, a bűnös szenvedélyek tombolását és a gonoszság uralmát, annál jobban meg-

értem, hogy milyen „jó hír“ az, melyet nekem is hirdetni kell az apostolok nyomában... Minél szomorúbbá válik itt a földön a bűn és szenvedély miatt az élet, annál jobban kidomborodik, hogy miért nevezte „jó hír“-nek Krisztus a lelkiesség és emelkedettség országát! Minél jobban elhatalmasodik a bűn ma is, annál jobban tudatában kell lennünk, hogy nekünk is „örvendetes hírt“ kell hirdetniünk a kétségbeesés hullámai között vergődő emberiségnek. Bármennyire is a „ma“ gyermekei vagyunk, nem lehet és nem szabad annyira beleélni magunkat a mai élet keserűségeibe, hogy a „jó hír“ öröme és derűs világa elhomályosodjék lelkünkben! Hiszen mi ennek a „jó hírnek“, ennek az Istentől jövő örömmek vagyunk hírnökei, képviselői és megvalósítói! Csak annak keserűség az élet, aki azt a földbe gyökerezteti. Aki azonban a „mennyei ország“-nak légkörében él és annak polgára, sőt munkása, nem fél és nem sajnálja, akármit is veszít el e földi élet örömei közül; a másikat, Isten örömét és az ő országának boldogságát senki el nem rabolhatja tőle!

A lélekorvos.

A romlott emberi természet nem érez szánalmat a szenvedő iránt. Olyan érzéketlenül tud elmenni mellette, mint a főpap vagy írástudó az útszélén nyöszörgő kifosztott, sebekben, vérben fetrengő ember mellett. Az irgalmas szeretet tüzét az Úr Jézus gyújtotta fel és irgalmát elsősorban a betegekkel szemben mutatta ki. Most is apostolainak azt mondja, hogy menjenek, gyógyítsanak, de főleg a lélekbetegségeknek legyenek orvosai: „Hatalmat ada nekik... hogy meggyógyítsanak minden betegséget és minden nyavalyát“. (Mt. 10, 1.)

A szenvedők orvosa.

1. Az Úr Jézus nem akart itt e földön orvos lenni, de a szenvedők gyötrelmei annyira megindították szívét, hogy mindenható hatalmát is szívesen gyakorolta szenvedéseik enyhítésére. Azért vett fel érző, emberi szívet, hogy szánalmat tudjon érezni irántunk. Szerete az együttérzésben nyilvánult, mely azonban az

érzelmen túlment és szívesen segített akár csodás módon is. Még soha ilyen csodatevő hatalmat nem gyakorolt senki a betegek szenvedéseinek enyhítésére, mert senkinek nem volt ilyen részvétteljes, jóságos *szíve*. Az isteni Mester ilyen szívet akar formálni minden apostolában, hogy ők is szeressék a betegeket és segítsenek rajtuk. Azért ruházza fel őket hatalommal, hogy ők is tudjanak gyógyítani.

A lélek orvosa.

2. Az Úr Jézus valóságos orvosa volt a betegeknek, testi bajokat és sokszor gyógyíthatatlan betegségeket gyógyított meg csodás módon. Pedig isteni küldetése nem az volt, hogy a testi betegségek orvosa legyen, ő a lelket akarta meggyógyítani. A testi betegségek orvoslása csak jel volt, melynek segítségével meg akarta értetni a nehéz felfogású emberekkel, hogy sokkal nagyobb és súlyosabb az a betegség, amelytől a lélek lesz erőtlén, sőt sokszor halálosan beteg. Résztét akarta érezhető módon kinyilvánítani és isteni küldetésének jelét adni. Apostolai is megkapják ezt a csodatevő hatalmat, de ők is csak azért, hogy ezzel jelezzék majd azt a másik és ennél összehasonlíthatatlanul nagyobb hatalmat: a bűnök megbocsátására. Minden apostola orvos lesz, egyelőre csak a testi szenvedésektől gyógyít, de igazi missziója a lelki szenvedések meggyógyítása lesz!

A legnagyobb hatalom.

3. Meggyógyítani valakit, akin már az emberi tudomány segíteni nem tud, pusztá szóval visszaadni az egészségét éveken át sínylődő betegeknek, halállal küszködő embereknek, minden bizonnyal isteni erő, isteni hatalom. Az apostolok ezzel a hatalommal bizalmat ébresztettek maguk iránt és küldetésüket bizonnyal örömmel vették nemcsak a szenvedők, hanem mindazok, kik tanúi voltak csodás gyógyításaiknak. Még meglepőbb volt azonban e hatalom gyakorlása, mikor ördögöket űztek ki a megszállottakból. De volt olyan esetük is, hogy nem tudták egyesekből a gonosz szellemet kiűzni. Ekkor az Úr rámutatott arra, hogy vannak olyan gonosz szellemek is, melyek csak bűjttel

és imádsággal üzhetők ki. Már ekkor látniok kellett, hogy a lelki betegségek gyógyítása más törvény szerint fog történni. Igen, a lélek betegségének gyógyítására is fognak hatalmat kapni az Úrtól. Ez még a testet gyógyító erőnél is nagyobb lesz, egészen Isten ereje nyilvánul meg majd benne! Ki bocsáthatja meg a bűnöket, ha nem egyedül Isten?... Ezt az erőt, ezt a hatalmat akarta előre jelezni apostolainak. Ehhez akarta lelküket hangolni. Ez lesz majd az igazi küldetésük: bűnöket bocsátani, lelki szenvedéseket és lelki betegségeket gyógyítani!...

A legszebb hivatás.

4. Mennyire megindithatta egy-egy nagybeteg meggyógyítása nemcsak a szenvedőket, hanem magukat az apostolokat is. Milyen boldogok lehettek, mikor súlyos betegeknek visszaadhatták egészségüket és azok hálálkodtak nekik. De mennyivel jobban meg lehettek hatódva, mikor átérezték azt a másik hatalmat, amellyel bűnöket bocsátottak meg, lelki szenvedésekben tudtak enyhülést, vigasztalást nyújtani. Ez a krisztusi papság legnagyobb vigasztalása és jutalma: látni, hogy milyen szenvedéseknek, lelki gyötrelmeknek gyógyítását eszközli az Úrtól kapott hatalom. Mily nagy öröm és jutalom érezni ott a gyóntatószékekben, hogy az emberek legnagyobb terhét, legnagyobb szenvedését könnyíthetjük és gyógyíthatjuk! Milyen nagy boldogság, hogy ezt a hatalmat az Úr nekünk is eljuttatja és mi is lehetünk lélekorvosok! Az Úr irgalmas szívét kell kialakítani magunkban, hogy tudjunk igazán részvételt lenni minden szenvedő és lelki beteg iránt, és tudjunk élni azzal a hatalommal, melyet az Úrtól kapunk! Akármennyire gyűlölje is a világ az Úr szolgáját, papját, én körüljárok, mint az isteni Mester, „jót tévén“, gyógyítván testvéreimet minden betegségben és visszaadván nekik a lélek életét, egészségét! Irgalmas szívű isteni Orvos, alakítsd az én szívemet is a te Szived szerint!

„Gyógyítsatok betegeket!”

Ott állok én is lélekben az apostolok sorában, amint az Úr Jézus küldetésükre vonatkozó parancsait osztogatja. Meglepődve hallom, hogy Isten országának elközelgése után a legfontosabb utasítása az, hogy „Gyógyítsatok betegeket!” (Mt. 10, 8.) Orvosok lesznek. A csodatevő hatalom a lélekorvos megbízásának előképe.

Sokan vannak a betegek!

1. Tekints csak szét az emberek között, hallgasd csak meg lelkük sikongását!... Sok a beteg, sok a szenvedő! Nem veszed észre, hogy mennyire beteg ez a mai társadalom? Mennyi sebtől vérzik?... Egész berendezkedése, élete, intézményei, vágyai és célkitűzése beteg, nagybeteg!... Ezért vannak oly sokan, kik prófétáknak tolják fel magukat és a hiszékeny ember könnyen megy utánuk. Legyen érzékünk és szemünk a társadalmi bajok meglátására, legyen résztvevő, apostoli szívünk a beteg társadalom gyógyítására. Milyen csodás, csodatevő hatalom az, melyet Krisztustól kap minden apostola, papja, hogy meggyógyítsa necsak az egyes lelkek betegségét, hanem az egész társadalomét! Vigyük csak bátran Krisztus gyógyító írját a társadalmi életbe és ne féljünk, ha a lázas társadalom nehezen veszi be az orvosságot. Minél jobban ellenáll Krisztusnak és tanításának, annál rosszabbra fordul majd sorsa és annál jobban megéri a lelkében a vágy gyógyulni és Krisztushoz visszatérni!

A szellemi élet betegsége.

2. A társadalom csak a testi szenvedést tartja betegségnek és minden erejével a fájdalom csillapítására törekszik. De az emberi szellem, az értelem világa is ismeri a betegséget. A tévedések, a kiábrándulások, a kételkedés és a világnézeti bizonytalanság sokkal nagyobb fájdalom és súlyosabb betegség, mint a testi. Legyen résztvevő szívünk ennek a betegségnek a gyógyítására! Krisztus tanítása, örök igazságai nyujtanak csak igazi gyógyulást a nagybeteg eltévelyedettek tömegének! Mikor olyan nehéz áldozatot kíván a szel-

lemi felkészülődés, és nagy önmegtagadást ennek a nívónak megtartása, ne feledjük, hogy sok-sok szellemi eltévelyedés, szellemi betegség vár gyógyító apostolra, akikhez éppen engemet küld az isteni Mester, hogy meggyógyítsam őket!

Az erkölcsi élet betegsége.

3. A modern kor aposztáziája az erkölcsi megrokanás bélyegét viseli magán. A nagy tömegaposztázia elsősorban erkölcsi megcsuszamlás. Nagy erkölcsi bajok és betegségek ülnék ki a társadalom arcán és sokszor még kérkedik is velük. Ezeket a lelki sebeket kell gyógyítani az Úr küldöttének! Ennek meggyógyításához semmiféle orvosa és orvossága nincsen az emberiségnek. A bomlasztó erkölcsi süllyedéssel szemben tehetetlenül áll ember és társadalom. Mint igazi lélek-orvosok menjünk és segítsünk rajta! Mennyire fel kell készülnie erre a nagy misszióra minden hivatottnak!

Az emberi szívnek betegsége.

4. Nemcsak a szellemi és erkölcsi élet, hanem az emberi szív is lélekorvost vár bennem! A sok szomorúság és fájdalom, mellyel tele van az élet, irgalmas szívű és részvéttel teli szívet vár, hogy hozzá lehajoljon és felemelje. A szenvedő lelkek vigasztalására is vonatkozik az Úr parancsa: gyógyítsatok betegeket! Az élet sok megpróbáltatása és csapása mennyi sebet üt a szíven és a sajgó fájdalom vigasztalásáért, lelki megerősítéséért könyörög az Úrhoz. Ezekhez is küldi apostolát az irgalmas szívű Mester! Soha részvétlenül ne menjünk el szenvedők mellett, még akkor se, ha sokat nem tudunk segíteni rajta. Legalább részvéttel legyünk iránta és segítsük lelkét felemelkedni a szenvedés levertségéből és erőtlenségéből. Sok beteg vár reám, Uram, megyek, hogy szíved óhaja szerint meggyógyítsam őket!

Életetadó hatalom.

Amikor az Úr Jézus apostolainak küldetést és hatalmat ad, legjobban megragadja lelkünket az éltetadó hatalom: „halottakat támasszatok fel!” (Mt. 10, 8.)

Olyan hatalom ez, mely egyedül Isten erejéből képes életet fakasztani csodálatos módon. Az élet Ura most teremő hatalmában részesíti apostolait, hogy isteni küldetésük jelét adhassák és a hirdetett evangéliumba vetett hitet megkönnyítsék. Halottakat feltámasztani azonban nemcsak az isteni küldetésnek jele, hanem annak a másik hatalomnak is, melyet később ruház rájuk, mely a lelki élet vonalán még nagyobb csoda: a lelki halottak feltámasztása a kegyelem rendjében.

Lelki újjászületés Krisztusban.

1. Krisztus Urunk azzal a hatalommal, hogy halottakat támasztanak fel, arra a másikra utal, mely a lelki élet vonalán tud majd halottakat feltámasztani, a bűnbeesett embernek a kegyelmi, isteni életet visszaadni. A kegyelem állapota újjászületés Istenben, Isten életében való részesedés. Sokkal gazdagabb, sokkal boldogabb és lendületesebb élete ez az embernek, mint a testi élet. Ezt az életet adni, ezt az életet közvetíteni, ez a legnagyobb hatalom, mellyel az Úr valaha embert felruházott! Ez nemcsak egyszerű természeti ajándék, hanem Istennel való rendelkezés! Nagyobb tulajdonképpen, mint a bűnbocsátó hatalom, mert az apostol ebben Istennel kapcsolja, Istenben részesíti az embert. Istenben való részesedés az Úr Jézusban való újjászületés, ezt közvetíti minden apostol, minden pap a léleknek a Krisztustól kapott hatalomnál fogva. Krisztusban való újjászületésemet én is ennek a közvetítő hatalomnak köszönhetem!

Ezt a hatalmat kapom én is!

2. Nekem is azt a hatalmat és kegyelmet adja az isteni Mester, melyet apostolainak adott! Nekem is jut abból az isteni erőből, hogy halottakat támaszthatok fel, de nem a testi életre, hanem a lelki újjászületésre! Minél jobban átérzem és megértem, hogy milyen nagy kegyelem és milyen csodálatos a lelki újjászületés, az Istenben való részesedés, annál jobban megindít, hogy ennek a nagy hatalomnak én is részese leszek! Szent hivatásom nekem is ezt az isteni erőt fogja juttatni, mikor Krisztus papságában részesedem: nekem is halottakat kell feltámasztanom a természetfeletti kegyelmi

életre! Nekem is rendelkezni lehet majd Krisztus erejével, hogy adjam Istent és részesítsem a lelkeket ebben az isteni életben!

Domine, non sum dignus!

3. Ember, hogy adhat isteni életet?! Gyarló és törékeny ember, hogy adhatja Isten életét?! Romlandó, bűnös ember, hogyan támaszthat másokat a természetfeletti élet világosságára és boldogságára? ... Megfoghatatlan kegyelme Istennek! Pedig ezt a hatalmat akarja nekem is adni az Úr! Én, aki lemondok arról, hogy a természet rendjében életet fakasszak, sokkal nagyobb és boldogítóbb életet fakaszthatok majd a természetfeletti rendben, a kegyelem világában! Isten életét adhatom, Isten életében részesíthetem a lelkeket! ... Milyen mélyen meg kell alázódnom ennek a hatalomnak a szemléleténél! Mennyire át kell éreznem, hogy nem vagyok méltó rá: Domine non sum dignus! Non sum dignus! ...

Isteni élet részese.

4. A természetfeletti életre támasztani lényegben nem más, mint isteni életet osztogatni és bőségesen ajándékozni! Milyen nagy gazdagság ez, adhatom Istent és osztogathatom életét! Aki ilyen bőségesen adhatja, kell, hogy bőségesen bírja is azt! Mennyire kell tehát nekem Istenben élnem, Istent bírnom és egészen töltekezni vele! A hatalom, melyet a szent rendben kapok majd, sem átvételében, sem gyakorlásában nem függ ugyan lelkemnek a kegyelem állapotában való lététől, de azt olyannyira sürgeti és feltételezi, mint ahogyan Isten sürgette Mózesétől, hogy vesse le saruját, mikor vele beszél! A szentélybe csak szent lélekkel szabad belépni, az isteni életet is csak szent és tiszta lélekkel lehet és szabad közvetíteni. Egész hivatásom Istennel kapcsol és Isten életének kegyelmi, misztikus gazdagságával ruház fel, nekem tehát szentnek kell lennem lélekben és igazságban! A legnagyobb életszentségnek szabad csak ezt az isteni életet vennie, közvetítenie! Lelki életemnek ezt a megemelt mértékét tartom mindig szemem előtt és egész apostoli életem elé ezt a célt tűzöm ki: szentülni, mert csak így merhetem venni Istent és az ő hatalmát!

„Poklosokat tisztítsatok!”

Valamennyi beteg között, aki csak az Úr Jézus útjába került, a poklos volt a legszánandóbb. Ez a szörnyű betegség ma is réme Keletnek és Nyugatnak egyaránt. Megrendülve olvasta néhány évtizede vallás-különbőség nélkül az egész világ a híres misszionárius, P. Damien leveleit, aki önként ment el a poklosok szigetére, ahova a modern társadalom kényszeríti e szegény betegeket. Senki se akadt, aki lelkiükről gondoskodjék, feláldozta tehát magát ő és közójük ment, hogy a biztos halál tudatában legalább néhány évig legyen e szegényeknek lelki gondozója. Az egész világ részvétét felébresztette P. Damien a poklosok iránt, de sokkal előbb ébredt részvétre az Úr Jézus irántuk s maga is gyógyította őket, egy alkalommal tizet is. Apostolainak is hatalmat adott ehhez.

Testi poklosság.

1. A poklosság kétségtelenül a legrettenetesebb betegsége Keletnek, de Nyugaton is könnyen fellépne, ha drákói szigorral nem üldöznék. Akin e betegség jeleit észreveszik, irgalmatlanul elhurcolják, deportálják a poklosok szigetére, hol kivette a társadalomból kell e szegényeknek bevárniok, míg a betegség egészen elrothasztja testüket. Egyik végtagjuk a másik után rothad le, végül egész testük a betegség áldozata lesz. Az ószövetség törvényei is a legszigorúbb intézkedésekkel távolította el ezeket a közösségből. Ezért olvasuk arról a tíz poklosról, kik eljöttek Jézushoz, hogy gyógyítsa meg őket, hogy „távolról megállanak” és úgy emelték fel szavukat Jézushoz: Mester, könyörülj rajtunk! És Jézus isteni erővel és hatalommal meggyógyította őket. Ezeknek gyógyítására adott apostolainak csodatevő hatalmat: „Poklosokat tisztítsatok!”

Lelki poklosság.

2. A testi betegség azért olyan veszedelmes, mert rendkívül terjed és fertőz. Kezdetben alig vehető észre, és mire a betegség külső jelei mutatkoznak, könnyen átragad már azokra is, kik érintkeznek vele. A lelki betegségek között is vannak olyanok, melyek valósá-

gos poklosságok. Fertőznek és rontanak. A bűnök között is némelyek úgy terjednek, mint a poklosság. Mire észrevesszük, máris sokakat megfertőztek és erkölcsi romlottságot, pusztulást okozhatnak egész nemzedékekben. Az apostoli lelkeknek legnagyobb küzdelme éppen ennek a lelki poklosságnak, ennek a veszedelmes lelki fertőzésnek a legyőzése. Papi életünknek az lesz a legnagyobb gyötrelme, amikor fertőző lelki betegségek ellen kell felvennünk a küzdelmet és gyakran szinte tehetetlenül állunk a lelki rombolással szemben. A romlottság sokszor tényleg feltartóztatlanul tör előre és ront meg nemzedékeket. Mégsem szabad kétségbeesnie annak, aki az Úrtól arra is küldetést kapott, hogy „poklosokat tisztítson!” A lelki fertőzéssel is Krisztus segítségével és isteni kegyelmének ható erejében bízva szállok szembe s tudom, hogy nem küzdök hiába.

Vigyázni, hogy bennünket se érjen fertőzés!

3. A poklosság azért olyan félelmetes betegség, mert azt is megfertőzi, aki gyógyítani akarja. Az orvosok maguk sem tudnak ellene védekezni. A lelki poklosság, a romboló és fertőző lelki betegség, akár a hitet, akár erkölcsi életünket rothassza, szintén ilyen komoly vezedelmeket rejt magában. Vannak tanok, melyek a hitet fertőzik, vannak elvek, melyek az erkölcsi fertőzésnek és szétesésnek útját készítik elő! És ha körül nézünk, vérzik a szívünk, hogy e tanok és erkölcsi rothadások milyen sok fiatal és öreg paptestvér lelkét kezdhették már ki és sodorták a lelki pusztulás poklosságába. Nemcsak magukat fertőzték meg, hanem most már a fertőzésnek is legveszedelmesebb terjesztői, a hitnek, a krisztusi erkölcsnek poklosai! Vigyázat, hogy bennünket ne érjen fertőzés!

„Ha akarod, megtisztíthatsz engem!”

(Mk. 1, 40.)

4. Egy alkalommal az Úr Jézushoz egyik poklos így könyörgött: „Ha akarod, megtisztíthatsz engem”. „Jézus pedig megkönyörülván rajta, kinyújtá kezét, és illetván őt, mondá neki: Akarom, tisztulj meg. Amint

ezt mondotta, rögtön eltávozik tőle a poklosság és megtisztula.“ (Mk. 1, 41—42.) Az Úrnak hatalmas, isteni erejében kell bízni, akármilyen kilátástalan legyen is az erkölcsi poklosság, a bomlasztó erkölcsi és hitéleti romlottság elleni küzdelem! Ne emberi bölcsességbe vessük bizalmunkat, hiszen a poklosság éppen azért olyan elremitő betegség, mert vele szemben tehetetlen az emberi okosság és tudás. Ha a hitéletet, ha az erkölcsi életet ilyen poklosság bomlasztja, mellyel szemben kilátástalan minden szembeszállás, ne essünk kétségbe, hanem az evangéliumi poklos hitével járuljunk az Úrhoz és boruljunk le előtte, mondván: Úram, ha akarod, te segíthetsz, te megtisztíthatasz, te feltartóztatnod ezt a romboló lelki pusztulást! Az Úr nemcsak megsegít, hanem ad majd nekünk is olyan segítséget, olyan hatalmat, mellyel meg tudjuk akadályozni, hogy a rombolás tovább terjedjen és egészen elpusztítsa Krisztus nyáját! Jöhetnek modern Deciusok, Diokletianok, VIII. Henrikek, Erzsébetek és Callesek, de mi akkor is csak az Úrban bizakodó lélekkel végezzük apostoli misszióunkat, aki azzal biztat: Ne féljete, én meggyőztem a világot!

„Ördögöket üzzetek ki!”

Vianney Szent János életében szinte félelmetes, hogy a gonosz lélek mennyire megkínozta. Mikor látta, hogy kísértésbe nem tudja ejteni, mert a szent szóba sem áll vele, állandóan üldözte. A modern idők embere annyira elmerül e látható világ élvezetébe és küzdelmébe, hogy egészen megfeledkezik arról a veszélyről, mely őt a gonosz lelkek részéről fenyegeti, pedig talán jobban kell ellene védekezni, mint az Úr Jézus idejében, mikor ő apostolainak a hatalmat és parancsot adta: „ördögöket üzzetek ki!“ (Mt. 10, 9.)

Láthatatlan ellenség.

1. Mióta az ördög Isten boldogító birásából kiesett és a mennyből elűzte őt Isten büntető keze, csak a gyűlölet és az ellenségeskedés tölti be. Mióta megtudta, hogy helyébe Isten embert teremt, aki bár természeténél fogva nálánál alacsonyabbrendű, mert nemcsak

lelke, hanem teste is van, mégis Isten természetfeletti boldogságát fogja bírni, azóta engesztelhetetlen ellensége az embernek. Elég volt neki egyszer láthatóan, kígyó képében megjelenni, azóta azonban láthatatlanul annál többet forgolódik e földön és „körüljár, keresvén, kit elnyeljen!” Soha sem lehetünk biztonságban vele szemben, mert mindig ott leselkedik lépteink nyomán és mikor leggyanútlanabbul élünk, éppen akkor tör ránk leghevesebben! Sohase mondjuk, hogy láthatatlan, tehát nem veszedelmes, mert a sátán minden ellenünk tud fordítani, ha közvetlenül már nem árthat! Állandó éberség, meg nem szűnő figyelem és harcra való készség kell ahhoz, hogy e láthatatlan elenséggel szemben biztonságban legyünk!

Ismer bennünket!

2. Ha azt hinnéd, hogy nem ismered őt, ő annál jobban ismer téged! Mióta e világon vagy, állandóan kísér és keresi az alkalmat, hogy lelked üdvének útjában álljon! Mióta Isten fogadott gyermeke vagy, sérelmet lát benned, mert az övé voltál, bűnben születél, s Krisztusban újjászületve elvesztett téged, sőt te neki tudatosan ellene mondtál! Mióta szent hivatásodat kaptad, tisztában van vele, hogy ellene szövetkezel, mert minden jófeltételt ellene való támadásnak és merényletnek minősít! Mióta a szent rendeket felvetted, mióta Krisztus papságában részesültél, azóta úgy tekint, mint a legártalmasabb ellenfelét és soha nem enyhülő gyűlölettel van eltelve irántad. Bosszút forral ellened!... Isten embere, ne hidd, hogy az ismeretlenség homályába menekülhetsz előle!... Ismer téged! Nagyon is jól ismer!

Ha Isten velem, ki ellenem?!

3. Ismerem én is őt! Az Úr eléggé felfedte nekem minden ármánykodását, minden cselvetését! A hit szemével csakhamar felfedem őt, bár láthatatlan a testi szememnek! Látom őt, mikor mindent ellenem fordít, mikor a szenvedélyeket, eseményeket, elleneimet, mindmind ellenem lázítja. Látom, hogy mennyire játszik sokszor az emberek szenvedélyeinek húrjain, hogy hangolja őket Isten ellen, mennyire rajta van, hogy

engem, Isten katonáját elsöpörjön. Nem ringatom magamat ábrándokban, hogy megbékélhetek vele! De nem is ijedek meg tőle, mert Isten erejében bízom és alázatosan Isten fegyverzetébe öltözködöm! Nekem pajzsom és védőm az Úr, akinek hűséget esküdtem! Nekem fegyverem Isten ereje és a küldetésem, mely az apostolokról reám is átszállt: „Ördögöket üzzetek ki!”

Meg nem futamodom!

4. Isten katonája nem lehet gyáva! Nem futamodhat meg az ellenség elől! Minél félelmetesebb ellenségem a sátán, annál jobban támaszkodom Isten erejére és segítségére és nemcsak türelmesen viselgetem, hogy támad, hanem én magam is ellene török! Imádságom és önmegtagadásom a fegyver, melyet Isten ad nekem! Mert minél jobban egyesülök Istennel az imádságban, minél jobban szolgálom a lelket önmegtagadásaimmal, annál jobban erősödöm a gonosz lélek ellen! Úgy teszek, mint az a remete a pusztában, aki a fára menekült, mikor jött az üvöltő oroszlán és ezt használta hasonlatnak a gonosz elleni harc jellemzésére is: az imádságban felmenekülünk Istenhez, oda nem tud a gonosz lélek utánunk jönni. Imádságos lélekkel harcolok a sátánnal szemben és Istentől nyert erőmet, hatalmamát jól felhasználom a sátán elleni harcban: Isten országának védelmére, terjesztésére!

Önzetlen apostoli szolgálat.

Nagy kincs az isteni kegyelem, nagy kincs az isteni hatalom, mellyel felruházta az Úr Jézus apostolait! Most éppen ennek a nagy értékelésnek veszedelmét akarja elhárítani: nehogy ezeknek a kincseknek ellenértékét várják az emberektől: „Ingyen kaptátok, ingyen adjátok!” (Mt. 10, 8.)

Apostoli lelkek veszedelme.

1. Minél nagyobb a jótétemény, melyet az apostol gyakorol hatalmával, annál közelebbi veszedelem a *concupiscentia oculorum*! Az emberi bírvágy könnyen elkapja az apostoli lelket is, és a természet önös hajlama benne is erőre kap, hogy a maga hasznát, anyagi

előnyét keresse! Nagy értékekkel nagy hasznot lehetne hajtani. Nagy vagyont lehetne összehordani! Apostoli küldetéssel földi értékeket lehetne összegyűjteni és azok felhasználásával anyagi alapot teremteni jólétnek, fejlődésnek, kultúrának! Ime, örökös problémája, örökös veszedelme az apostoli munkásságnak! Nagy probléma, melytől sokszor vérzik Krisztus egyháza! Probléma, mely sok lelket fog elszakítani Krisztus testétől! ... Nem hiába nevezi Asszisi Szent Ferenc a pénzt és kincset az ördög szeméjtének, mellyel a lelkeket vásárolja magának! Ezért int az Úr Jézus apostoli önzetlenségre, igénytelenségre!

„Ingyen kaptátok, ingyen adjátok!”

2. Az Úr Jézus kizárja az apostoli misszióból a földi adás-vétel lehetőségét. Nem kapcsolja földi eszközökhöz, nem akarja földi értékekre, vagyoni és kincsekre alapítani Isten országát! Maradjon a pénz és a kincs a sátán országának. Hiszen valóban a pénzért veszednek, marakodnak az emberek. Minden gyűlölködés, minden háború végső rúgója a gazdasági kérdés, vagyis az érdek! Mikor a nagy gazdagság, mikor a pénz beszél és parancsol, mikor az érdek irányít és vezet, akkor arat a sátán! Krisztus országából, a lelki élet világából legyen kizárva az adás-vétel, ne legyen az „jó üzlet“, hanem maradjon meg az Úr Jézus szellemében, aki szegénnyé tette magát és tudatosan, szándékosan választotta magának bölcsőül a szegénység jászolát, és a názáreti otthon munkás légkörét. Az Úr Jézus egészen isteni erőre, egészen isteni hatásra akarja építeni apostolainak és egyházának sikerét!

Apostoli önzetlenség!

3. Az apostolok nagyon is jól megértették az Úr Jézusnak parancsát és szándékát! Maguk is mindig megmaradtak ebben az apostoli szegénységben és függetlenségben minden anyagi érdektől. Az Úr Jézus tanítása, de még inkább példája indította őket erre! Milyen nehéz körülmények között élnek, mennyire kitölti napirendjüket az evangélium szolgálata. Szívesebben dolgoznak, ha kell, csakhogy ez az érdek-

telenség megmaradjon az Egyház drága kincse! Nagy áldozatok, lemondó és érdektelen buzgóság jelzi mindig az apostolok életútját... s ezen az életúton kell nekem is haladnom nyomukban! Szent tüzet és lelkesedést nem az anyagi előnyök, nem a pénz és haszon ébreszt, hanem a lemondó apostoli szegénység, melyre az Úr Jézus mindenkit kötelez, aki az apostoli küldetés részese akar lenni!

Apostoli igénytelenség.

4. „Ingyen adjátok!“ Ingyen és minden igény nélkül jelenjünk meg a lélekszolgálatban. Igénytelenség jelezze még akkor is életünket és munkásságunkat, mikor meglenne a lehetősége annak, hogy kényelmet és anyagi jólétet engedjünk meg magunknak. A szegénység sokszor: „magna meretrix“, sokszor nagyobb igényeket táplál a lélek mélyén, mint a földi javakban való bőség! Az a szegénység, melyet az ember fogvicsorítva visel el, nem Krisztus szelleme, nem apostoli igénytelenség. Az apostoli igénytelenség lelki függetlenség a földi javaktól, annak a megvalósítása, amit az Úr tanít: „Ahol a kincsed, ott a szíved is!“ Az apostoli igénytelenség csak annyit és csak annyira akar élni e földi javaival, amennyi szükséges ahhoz, hogy küldetésének megfeleljen!

A Gondviselés gyermekei.

Szegény istállóban pillantotta meg az Úr e földi világot, szegény ács családját tisztelte meg szent jelenlétével s szegény halászokat választott tervének végrehajtására, Isten országának alapítására és kormányzására. Most is ezt a szegénységet akarja nekik örökségül hagyni: „Ne legyen aranyotok, se ezüstötök, se pénzetek övetekben!“ (Mt. 10, 9.)

A gazdagok bizalma.

1. Miben bíznak a gazdagok, a tehetősek? A pénz hatalmában! Úgylátszik, hogy ez a világ a pénz mindenhatóságára épít mindent. Mindenhez az egyetlen út a pénz! Mindent el lehet érni! Minden örömet és boldogságot meg lehet vásárolni e varázsszerrel! Olyan

ez a bizodalom a pénzben, mint a láz, sokszor ráragad a jókra, Isten gyermekeire is. Mennyire kell vigyázniok az Úr apostolainak, hogy távol tartsák szívüket tőle! Az isteni Mester ettől akarja megóvni apostolait, választottait! Ne a pénzben bízzanak, hanem minden reményük, minden bizodalomuk a Gondviselésben gyökerezék!

A szegények bizalma.

2. Szegény ember tervét boldog Isten bírja! Valóban róla csak a jóságos Istennek van gondja! Ha szívét-lelkét egészen Istenhez emeli, akkor megerősödik az úton és tapasztalja Isten gondoskodásának jóságát. Az emberi bölcsesség és előrelátás nem tudja Isten bölcsességét és előrelátását utolérni, nem tud mindent úgy elrendezni, mint ahogyan a mindenttudó, nagyhatalmú Isten. Ő a szegények erőssége, bizalma és védőpajzsa. Hozzá emelem szívemet én is, akit a Felkent azért választott magának, hogy igénytelenségemben, egyszerűségemben én is a szegény apostolok küldetésének egyik késői hordozója legyek. Nekem is minden bizalmam legyen a mindenekről gosdoskodó isteni Jóság! Nehéz időknek nagy gondjai szakadnak reánk és a minden felfordulást követő szegénység súlyos terhe lesz örökségünk. De nem a pénzbe helyezem bizalmamat, hanem felemelem a Gondviseléshez lelkemet! Rólam is, szegény híveimről is, életemről és működésemről is Neki van gondja! Ez nekem elég! Ebben bizakodom!

Mi legyen az övünkben?

3. „Ne legyen aranyotok, se ezüstötök, se pénzetek az övetekben!” Ne a magunk pénzével induljunk az isteni küldetésre. Ne abból éljünk, amit aranyban, ezüstben össze tudunk halmozni! Legyen teli övünk az isteni küldetés kincseivel! Ne arannyal tömjük zsebünket, hanem azokkal a gazdagságokkal, melyeket reánk bíz az Úr! Legyünk telve az isteni kincsek gazdagságával, hordozzuk magunkban az Úr Jézus tanításának, kinyilatkoztatásának kincseit, a kegyelem ajándékait és legyünk valóban bőkezűek ezeknek a természetfeletti értékeknek nagylelkű osztogatásában. Akármilyen szegényen is jelenünk meg az embe-

rek között, mégis kincsek hordozói vagyunk! Isten országának minden gazdagsága a miénk! Ezeket reánk bízta az Úr, ezeket kell adogatnunk! Ezért nem kell az aranyra, ezüstre, a pénzre és egyéb értékekre támaszkodnunk. A világ értse meg, hogy nem vagyunk lekötöztetve az életnek, hiszen sokkal nagyobb értékeket adunk, mint amit kapunk, mikor az élet szükségleteinek ellátását Isten a hívek gondjaira bízza. Minél jobban töltökezem a kegyelem és tudás kincseivel, annál többet tudok juttatni enyéimnek, a reám bízottaknak, az éhező gyermekeknek! Valóban úgy teszek, mint a szorgalmas apa, aki munkájának izzadt-ságos gyümölcseit rakja hazatértekor az asztalra és osztja szét éhező, édes övéinek! Úgy teszek, mint a szerető édesanya, aki boldogan szegi fel a fáradtságosan megdagasztott és süttöt kenyeret szeretett magzatainak! Nagy családja van az Úr apostolának, papjának, sok éhező gyermek állja körül asztalát! S ezeknek lelki éhségét neki kell csillapítani! A jó apa és szerető anya szíve-lelke kell hozzá!

„Omnia mea mecum porto!”

4. A sülyyedő hajóról menekülők rettenetes gondban vannak! Mindenki sürög-forog, hogy a még hátralévő néhány pillanat alatt minden kincsét összeszedje, magára aggassa és életével együtt azokat kimentse. Egyik áruít válogatja, másik ruháit igyekszik menteni, mások aranyait kötözgetik zacskóba. Csak a bölcs áll nyugodtan, és fölényesen nézi ezeknek kétségbeesett szorongását. „Hát te semmit se mentesz ki magaddal? ... „Omnia mea mecum porto!“ Feleli nagy fölényvel és a vízbe veti magát, hogy a hajóval együtt el ne sülyyedjen. Ezt teszik a többiek is. Ám azoknak nagy batyuik, nehéz aranyaik és ezüstjeik oly teher, amit a tenger árában úszva nem bírnak el. Amiről azt hitték, hogy szükséges az élethez, az húzza most le őket a tenger fenekére, a halál karjaiba! Csak egyedül a bölcs menekül meg, mert őt nem húzza a földi kincsek nehéz súlya! Mikor a partra vergődik, imígy elmélkedik: „Eddig is tudtam, hogy a földi kincsek csak teher, most látom, hogy több annál is: halál! Nekem elég az én bölcseségem, az mindig megment!“...

A Gondviselés gyermekeinek, az Úr apostolainak, igénytelen szolgálainak ne legyen se aranyuk, se ezüstjük az övükben, de legyen annál több a bölcseségből, az isteni bölcsesség és kegyelem kincseiből!

Juhok a farkasok között.

Az Úr Jézus hasonlata ez, apostolai a világ farkasai között. Azt mondja nekik, mikor apostoli útjukra bocsátja őket: „Úgy küldelek titeket, mint juhokat a farkasok közé!” (Mt. 10, 16.) Védtelenül, minden emberi erő és eszköz nélkül rosszakarató, gyűlölködő és veszedelmes emberek közé! Miféle antagonizmus ez! Milyen tehetetlen itt az emberi okoskodás és előre látás!

Juhok a farkasok között...

1. A vérszomjas farkas minden irgalom nélkül szét-tépi a közelébe kerülő juhot, még akkor is, mikor nem éhes. Rosszakarató emberek akkor is, ha semmi ok sincsen rá, széttépi a szelíd és igénytelen apostolokat, akik szeretetet és szelídséget hirdetnek a gyűlölködő és vérszomjas nemzedék között. Rettenetes sors: védtelenül szembenézni a hatalmasok dühével, a gonoszok szenvedélyével, a vérszomjas zsarnokok kegyetlenkedésével! ... Megértették-e az apostolok mindjárt e szavak értelmét? Felfogták-e, hogy milyen oktalanság a juhoknak a farkasok közé menni, ha a dolgot csakis az emberi ész kurta világánál szemléljük! ... Bizonyára igen, mert hiszen soha nem inogtak meg, soha nem hátráltak meg, félelmet soha nem ismertek! Pedig ugyancsak igaz lett az Úr intézkedése, mint juhok, mint jóakarató és szeretettől lángoló küldöttek jelennek meg a szenvedélyek vérszomjas zsarnokai előtt! Isteni parancs ereje és kegyelme erősíti őket! Nem közönséges emberek ők! Isten ereje művel csodát bennük!

A juhok legyőzik a farkasokat!

2. Sohasem hallott ilyesmiről az ember, hogy a farkasok közé keveredett juhok legyőzzék a farkasokat. S mégis így történt! Az apostolok legyőzték a vér-

szopó és kegyetlen zsarnokokat! A védtelen, egyszerű emberek a fegyveres, hatalmas Cézárokat! A tudatlan halászok az írástudókat! Nem fegyverrel, nem erőszakkal, nem tudással és ravaszsággal, hanem Isten erejével, Isten szeretetével és szelídségével. Ez Isten kegyelmének legnagyobb csodája, ez küldetésük isteni jellegének legbiztosabb jele. Győz a szeretet, győz bennük Isten kegyelme. Milyen jó nekem ezt sokszor elmémbe forgatni, mikor körülöttem is minden olyanná válik, mint a farkasok közé keveredett juhok körül. Engem is ellenséges érzületű, gyűlölködő és istentelen emberek közé küld az Úr! Védtelenül állok talán ezernyi ellenség között és ki leszek talán szolgáltatva nekik, mint a juhok a farkas dühének! Nem rettenek meg tőle! Az Úr Jézus határozottan megmondotta apostolainak, nekem is: „Ime úgy küldelek titeket, mint juhokat a farkasok közé!” S a juhok legyőzik a farkasokat!

„Ecce homo!”

3. Megcsúfoltan, véresen, ezernyi sebtől szétszaggotan áll az Úr Jézus a gyűlölködő és vérét szomjazó tömeg előtt, s Pilátus reá mutat: „Ecce homo!” Mondhatta volna bátran: Ecce agnus Dei! Ime a bárány, ime az ártatlan juh, aki közéték keveredett, vérszomjas farkasok! ... Hányszor ismétlődik meg ez a jelenet! ... Jézus talán a maga példájára gondolt, mikor apostolainak ezt a rettenetes sorsot jelölte meg: juhok a farkasok között! ... Lehet, hiszen a tanítvány nem nagyobb a Mesterénél. És ha ezt tették a Mesterrel, akkor a tanítvány se várjon mást! Minden üldözött, minden gyűlölt és megcsúfolt mártír ennek az „Ecce homo” jelenetnek új és új kivetítése, Jézus életének, küldetésének folytatása bennük és általuk! ... Ecce agnus inter lupos! Nézzetek a modern kor vértanúira, például arra a vértanu plébánosra, ki kivégeztetése előtt megmondja, hogy éppen hóhérainak üdvéért és megtéréséért fog legtöbbet közbenjárni Isten színe előtt! ... „Ecce homo!” ... Ecce agnus inter lupos! ...

Félelem nélkül megyek hivatásom útján előre!

4. Fiam, te félsz? Te megretensz az apostoli sors véres szenvedéseitől? Fiam, te hátrálsz a megpróbáltatások és szenvedések, a nehéz idők súlya alatt? Addig lelkesedsz csak, míg eltöltelek a kegyelem édességeivel és látogatásom boldogságával?! A szenvedések, az áldozatok elől megrettenél? Meghátrálnál? E kérdéseket sokszor, nagyon sokszor intézi az isteni Mester hozzám is, s éppen a nehéz üldöztetések napjaiban. Aki nem tud rá felelni s megretten az apostoli küldetés nehézségei láttára, nem méltó hozzá! Vajjon nem mondtuk-e: Követlek, Uram, bárhová mégy! ... Az Úr, mint szelid áldozati bárány, agnus Dei, megy a farkasok közé! Megy és küldi, megy s hívja apostolait is! Ne féljete azoktól, kik a testet megölik, de a lelket meg nem ölhetik! Ne féljete, mert apostoli lelketek lángja, izzó zsarátnoka felgyullasztja a lelkeket éppen akkor, mikor ki akarják azt oltani! Ne féljete, mert áldozatból fakad minden üdvösség, minden tisztulás, minden engesztelődés! ... Apostoli szent hivatást kaptam! Apostoli utakra irányított az Úr! Apostoli lesz a sorsom is! ... Agnus Dei inter lupos et inimicos Dei! ... De nem rettenek meg e sorsától! Az Úr Jézus küld erre az útra! Megyek, félelem nélkül megyek ez úton előre!

„Legyetek okosak!”

Az Úr Jézus úgy küldi apostolait a világba, „mint juhokat a farkasok közé”. Szegény, védtelen és igénytelen küldöttekként jelennek meg, s a felfegyverzett, gyűlölködő, gonosz szándékú ellenség közepette nem lesz fegyverük, védtelenül lesznek! De mégse! Ad nekik az Úr fegyverzetet: „Legyetek tehát okosak, mint a kígyók és ártatlanok, mint a galambok”. (Mt. 10, 16.)

*Amire legnagyobb szüksége van
Krisztus küldöttének!*

1. A védtelen, fegyvertelen apostol ellenség közé megy, de nem szabad magát egyenesen belevetni az ellenség kezébe. Okosnak kell lennie, mint a kígyónak,

mely minden veszélyből kisiklik. Krisztus katonája is úgy forgolódik az ellenséges érületű emberek között, hogy azok meg ne fogják. Éppen az a körülmény, hogy annyira nehéz és veszedelmes a világ emberei között forogni, teszi az apostol első kötelességévé, hogy nagyon okos és körültekintő legyen. Nem szabad a nehézségek és veszedelmek láttán megkövülni, megijedni és elveszteni a fejünket! Az apostolok vigyáznak arra, hogy az ellenség ne árthasson nekik és úgy teljesítsék küldetésüket a nehézségek közepette is, hogy a világ gyűlölete ne akadályozhassa meg őket! A veszedelmek elkerülésére az okosság erényét teszi Krisztus minden apostol, minden lekipásztor legszükségesebb fegyverzetévé!

Számolni a körülményekkel!

2. Az okos ember nem bízza el magát, nem csukja be szemét a tények előtt, hanem számol minden körülménnyel. Sokan annyira szeretnek elmerülni az isteni titkok szemléletébe, saját kis dolgaik, ügyeik intézésébe, a maguk szűk világának rejtettségébe, hogy nem látnak túl a saját tornyuk határán. A lelkiekbe való elmerülés sokszor ezzel a csábítással bír, hogy ne nagyon nézzük az eshetőségeket, nehézségeket. Pedig az okosság erénye elsősorban erre tanít meg: észrevenni minden körülményt, számolni minden eshetőséggel és úgy készülni, hogy semmi váratlanul ne találjon bennünket. Ezt a körültekintést, a körülmények latolását és mérlegelését sohasem mulasztom el! Ez is az okosság erényének gyakorlásához tartozik!

Visszatart az elbizakodottságtól.

3. Az okosság minden eshetőségre számít és ránevel arra, hogy sohase bízzuk el magunkat. Az elbizakodottság az oka annak, hogy legtöbbször elragad a siker és elfelejtünk mindenre gondolni, mindent kellően számbavenni. Az elbizakodott embert a sikertelenség egészen letöri, mert nem vette kellően tekintetbe az esetleges nehézségek közbejöttét és az ellenséges emberek cselvetését. Az okos ember mindig előre lát és sohasem felejtí, hogy vigyáznia kell! Az Úr Jézus apostolait előre figyelmeztette, hogy úgy küldi őket a

világba, mint juhokat a farkasok közé, tehát nagyon vigyázzanak és sohase bízzák el magukat, ha siker, népszerűség, szeretet kíséri munkájukat. Minden pillanatban rávetheti magát a farkas a gyanútlan bárányra, vigyázatlan áldozatára. Amit éveken át építettünk, azt az ellenség pillanatok alatt romba döntheti! Lelki életünkben is erő az okosság erénye, mert soha nem engedi, hogy sikereinkben, babérainkon pihenjünk, hanem mindig újabb küzdelmekre, újabb erőfeszítésekre, további éberségre és fegyelmezettségre nevel.

Az okosság gyakorlása.

4. Az okosság erénye értelmünknek ékessége, éppen ezért gyakorlásánál világos látásra van szükségünk. Ehhez pedig elsősorban Isten világossága kell. Emberi okossághoz is világos fő kell, de még inkább a természetfeletti világban van szükségünk Isten megvilágosító kegyelmére. Az okosság erénye tehát elsősorban arra nevel, hogy apostoli munkánkban és lelki életünkben mindent a jó Istennel beszéljünk meg. Sohasem szabad apostoli munkánk sikerét vagy a lelki életben való előhaladásunkat egyszerűen elkönyvelni, hanem azt az Úrral minden napnak alkonyán, időről-időre alaposan meg kell hányni-vetni! Csak úgy leszünk okos és előrelátó emberek, ha Isten világosságának fényénél szemléljük mindig az életet, munkáságunkat és lelki törekvésünket! ... Isten világosságának fényénél látjuk meg a célt és az arra vezető körülmények összefüggését, az akadályokat és az azoknak elhárítására szükséges lehetőségeket! A lélek világossága nevel igazi okosságra! Ezért fürösztöm meg lelkemet, értelmemet ennek fényében!

A hetvenkettő küldetése.

A legerősebb fegyver.

Az ellenség, a farkasok közé küldött apostoloknak kell fegyver, amivel védekeznek! Adott is az Úr ilyen fegyverzetet nekik: legyenek okosak, ne rohanjanak vakon az ellenség kezébe! De ez még nem elég! Sokkal erősebb, sokkal hatásosabb fegyverre van szükségük: „Legyetek... ártatlanok — mondja nekik az Úr —, mint a galambok“. (Mt. 10, 16.) Az okosság mellett tehát még erre a legerősebb, leglegyőzhetetlenebb fegyverre is szükségünk van: az ártatlanságra.

Ez is fegyver!

1. Még ilyent nem hallott a világ! Ez is lehet fegyver: az ártatlanság? Hiszen ezzel sem támadni, sem ártani nem lehet! Igen, nem lehet támadni, ártani, rombolni és tönkretenni! De lehet védekezni! Az apostolok a lelki életnek, a lélek megváltásának szolgái, ők tehát csakis az erkölcsi rend fegyverzetével jelenhetnek meg a harctéren. Csakis az erkölcsi tisztaság páncéljába öltözhetnek! Nincsen erősebb páncél, nincsen erősebb és hathatósabb védelem, mint amilyent az erkölcsi tisztaság, ártatlanság nyújt. Ezt le lehet ütni, el lehet gáncsolni, lehet vétkezni ellene, de legyőzni soha! Az ártatlanság önmagának a legjobb védelme, a legnagyobb ereje. Nem hiába próbálkoznak ellene mindennemű rágalommal, ráfogással, befekettéssel! Jól meglátták és megértették az Úr Jézusnak ezt a gondolatát a régi és a mai ellenségek: rágalmakkal akartak az Úr apostolai ellen boldogulni! Az ártatlanság a legerősebb fegyver, még a rágalmak ellen is megvéd! Minél jobban erőlködik ellene a világ, annál nagyobb az ereje, hatása, győzelme!

Ma is fegyver!

2. Nem napjainkban mondták-e ki az elvet, hogy nem fognak az Egyháznak vértanukat nevelni, hanem nevetségessé, gyűlöltté teszik papjainak botrányai, bűnei és gonoszsága által, melyeket nyilvánosan, perekben és sajtóban fognak pellengérre állítani és közbotrányba fullasztani!? Nem napjainkban vagyunk-e tanui annak, hogy az Úr Jézusnak éppen ezt a fegyverzetét akarják az Egyház szolgálóinak kezéből kicsavarni?! Éppen ezen a ponton támadnak, mert talán nem voltunk eléggé tudatában annak, hogy milyen hatalmas fegyverzete ez Krisztus apostolainak! ... Igen, de vegye is tudomásul minden lanyha pap, minden botrányt okozó és léha, hűtelen szolga, minden bűnbe csúszott és hivatásáról megfélelmező levita, hogy gyengesége, könnyelműsége, vétke, még akkor is, ha egészen titokban akarja tartani, — a legnagyobb kárt okozza az Egyháznak és a lelkeknek! Vegye észbe, hogy nemcsak az ellenséghez pártol, hanem Krisztus fegyverzetét szolgáltatja ki az Úr ellenségeinek! ... Soha ennyire nem domborodott ki az Úr parancsának jelentősége, mint ma: „Legyetek ártatlanok, mint a galambok!”

„Ártatlanok, mint a galambok.”

3. Az állatvilágban a galambok az ártatlanság jelképei voltak! A Szentlélek is szívesen használta fel a galamb képét, hogy így mutassa meg magát Jézus keresztteljedésének magasztos percében. A szentek lelkét is többször jelképezte a galamb a halál percében, mint pl. Szent Skolasztika halálánál. Az Úr is azért használja, hogy jelképezze az apostoli papi lélek tisztaságát és a bűntől való mentességét! Legyen valóban a papi lélek a földön a legártatlanabb, legtisztább valamennyi Krisztus-követő között! Legyen hívőnek és hitetlennek szemében az ártatlanság megszemélyesítője. Legyen ő az erkölcsi rendnek necsak hirdetője, hanem példája és képviselője. Legyen az életszentség örök példaképe! Az Úr Krisztus nemcsak buzdítást, nemcsak fegyverzetet akar itt adni, hanem a papi lélek ideálját akarja megjelölni! Ártatlanság, életszentség

legyen a papi eszmény, melynek megvalósítása minden levitának a legkomolyabb életprogramja!

*Őrizz meg engem, Uram, ártatlanul
a világ gonoszságától!*

4. Őrizz meg, hogy a világ gonoszsága ki ne kezdje lelkemet! Segíts, hogy e gonosz nemzetség között meg tudjak maradni abban az ártatlanságban, melyre te neveltél engem, isteni Üdvözítőm! Adj nekem minden bűn és romlottság, minden hűtlenség és gonoszság ellen olyan gyűlöletet, mely úgy tartson távol tőle, hogy soha-soha szóba ne álljak a sátánnal, a kísértővel, hanem mindig elkerüljem, mindig elfussak előle! Őrizz meg tisztán, őrizz meg szentül, édes Jézusom, hogy ezt a fegyvert soha ki ne adjam kezemből!

Emberek között.

Az isteni Üdvözítő az emberek fiai közül választja ki apostolait és papjait és emberek közé küldi őket. Mégis azt mondja róluk: Ti nem e világból valók vagytok. — Aki Istennek szenteli életét, szakít a világgal, mégis a világba kell visszamennie, hogy ott fejtse ki apostoli misszióját. Azonban az emberek legnagyobb része ellenséges lelkülettel fogadja. Ezért figyelmeztet a Mester igen komolyan: „Óvakodjatok pedig az emberektől!” (Mt. 10, 17.)

Óvakodni az emberektől!

1. Az emberek sokszor becézik a fiatal levitát, mert sajnálják. Azt hiszik, hogy a világtól való elszakadása, elzárt nevelése és aszkézise örömtelenné varázsolják életét, — áldozat, mely túlkorán elfonnyad és elhervad. Börtönnek tekintik azokat a szent falakat, melyek elzárják őt a világtól és amelyben fiatal élete csak ostromozásokat és lemondásokat talál az élet örömei helyett. Ezért a fiatal levita-lélek könnyen azt hiszi, hogy a világ jóindulatú vele és a krisztusi papsággal szemben. Könnyen azt hiszi, hogy az Úr Jézus idején volt úgy, hogy óvakodni kellett az emberektől, ma már azonban másként van! Ma már nem kell óvakodni az emberektől. Ma már lelkünk egész nyíltsá-

gával fordulhatunk feléjük és köthetünk baráti kapcsolatot velük! Pedig az Úr ma is ugyanúgy tanít és ugyanúgy küldi az emberek közé választottait, mint annakidején apostolait: óvakodjatok az emberektől!

Mondd meg nekem, ki a te barátod?

2. Mondd meg nekem, ki a te barátod, s én megmondom, ki vagy! Mert az embert barátjáról lehet megismerni! Óvakodjatok az emberektől! Elsősorban is azt akarja Krisztus, hogy apostolai ne barátkozzanak az emberek fiaival. Ne kössenek baráti kapcsolatokat itt a földön, mert az ilyen barátságok nagyon a világhoz fűzik a lelküket. A világ fiai a világhoz igazodnak, Krisztus papjai az Úrhoz! Krisztus és a világ között ür tátong és Krisztus papjai nem csatlakozhatnak a világhoz anélkül, hogy el ne távoznának lélekben az Úrtól. Ne keressük tehát soha a világ fiainak barátságát! Az apostoli lelkek mindenkivel szemben jók, kedvesek, szeretetreméltók legyenek, de őrizzék meg lelki függetlenségüket és szívüket a világgal való barátkozástól! Csak így tudják megőrizni azt a lelki hatást, mely, mint a kovász, egészen átalakítja a világot!

Felsőbbrendű ember!

3. Az apostoli, papi hivatás felsőbbrendű emberré tesz, felemel a világi hivatások, a világi mértékek fölé! Nem egyéni értékeink, nem tudásunk vagy erkölcsi tisztaságunk miatt, hanem az isteni kegyelem rendjében reánk bízott nagy kegyelmek és az örök Főpap miatt, akit képviselünk! Felsőbb világ hírnökei, Isten sáfárai és titkainak hordozói vagyunk. A többi, a tudás, a lelki és erkölcsi tisztaság és szentség csak ebből folyó nagy és szent kötelezettség! Az Úr papjának mindig tudatában éljen, hogy neki oly nagy kincsek és kegyelmek mennek át kezén, lelkén, hogy nem alacsonyodhat le a világ szintjére! Ha lehajol az emberhez, csakis azért teszi, hogy — mint a jó pásztor — felemelje az elesettet, segítse a nyomorgót, vigasztalja a szomorút, bátorítsa a kétségbeesetteket, de sohasem azért, hogy maga találjon szórakozást, örömet, bátorítást, szeretetet és becsülést a világ fiai között! Ő fe-

lülről várja, felülről kapja azt az életörömöt és boldogságot, mely jobban eltölti szívét, mintha azt a világtól koldulná!

Krisztus barátja.

4. Ha az Úr Jézus arra int, hogy óvakodjunk az emberektől, és ne igen keressük az emberek barátságát, bizalmát, szeretetét, csakis azért teszi, mert azt akarja, hogy apostolai, papjai az ő barátai legyenek! Krisztus barátja minden papi lélek: „Ti az én barátaim vagytok!” (Jn. 15, 14.) Csakis az Úrnál találja meg papi lelkünk azt az igazi, meleg baráti szeretetet, mely szívünket felemeli és egészen betölti! Tudatossá kell tennünk, hogy mi egészen annak barátságában élünk, aki bennünket öröktől fogva kiválasztott, mert öröktől fogva szeretett és örök barátságával tüntetett ki! Milyen más lélekkel élem hivatásomat, ha ennek tudata él bennem! Krisztus barátja lettem, hozzá sohasem leszek méltatlan, hűtelen!

Apostolsors.

Amikor az Úr Jézus elsőízben küldi apostolait nagy küldetésük teljesítésére, mindenre előkészíti őket. Elmondja nekik az apostolsors minden nehézségét, fáradtságát, szenvedését. Azt akarja, hogy ne érje őket semmiféle meglepetés. Minden parancsa arra vonatkozik, hogy miként viselkedjenek, ha majd nehéz körülmények közé kerülnek. Óvakodjanak az emberektől, inti őket, de meg is okolja, hogy miért. „Mert átadnak titeket a törvényszékeknek, és megostoroznak benneteket zsinagógáikban és a helytartókhoz és királyokhoz hurcolnak majd énértem, bizonyságul nekik és a pogányoknak.” (Mt. 10, 17—18.)

„Átadnak a törvényszékeknek.”

1. Az apostolok tiszta lélekkel és tiszta szándékkal mennek küldetésüket teljesíteni: hirdetni az ígért Messiás eljövetelét. A választott nép annyira várta már a Messiást, az évezredes vágyódás oly elevenen élt a lelkekben, hogy mindenkinek nagy lelkesedéssel és kitörő örömmel kellett volna fogadni a Messiás hírnökeket. Talán erre vártak ők maguk is! Talán ez heví-

tette kezdetben az ő lelküket is: Örömhírt, evangéliumot hozunk, örüljete és jöjjetek, halljátok, itt a Megváltó, a Felkent! . . . Talán eltöltötte az apostolok lelkét annak tudata, hogy küdetésük a legnagyobb jótétemény a népnek és az emberiségnek és ez a vágy sarkallta őket: jót tenni mindenkinek! . . . De Jézus előre lát és előkészíti lelküket a nagy ellenkezésre: hivatalosan fogják őket üldözni! A törvényszék elé állítják és a törvény erejével, az igazságosság látszatával fognak ellenük fordulni. Minden üldöztetésben ez a legnagyobb szenvedése Krisztus papjainak, hogy hivatalos formát adnak gyűlöletüknek és mint gonosztevőket üldözik, büntetik őket, hogy megszegyenítsék Krisztus ügyét.

„Megostoroznak benneteket.”

2. Nem elégszik meg a világ azzal, hogy elítéli Krisztus papjait, hanem gyakran haragjuk egész dühével fordul ellenük és tetteg is bántalmazza őket. Megostorozza a rágalmak és ráfogások ostorával, megostorozza gyakran a bántalmazás fegyverével. Nagy önfeláldozás kell ahhoz, hogy valaki üldöztetést és bántalmazást, akár megostorozást is szívesen elviseljen a szent ügyért! . . . Addig könnyű valami tant hirdetni, míg előnyt nyújt és szívesen hallgatják az emberek. De az apostoli sors nem ezt adja. Annak aki apostoli sorba áll és hivatást kap Krisztustól, arra is késznek kell lennie, hogy vállalja akár a megostorozást is! Krisztussal kell egyesülnie nemcsak a békés szeretet boldog perceiben, hanem az üldöztetés, megostoroztatás súlyos csapásai alatt is! Krisztus apostola, az Úr papja ilyen vértanu lélek legyen, mert hiszen ezt tették a Mesterrel is! A tanítvány ne akarjon nagyobb lenni Mesterénél!

„Helytartókhöz, királyokhoz hurcolnak majd!”

3. Még a megostoroztatásnál is nagyobb büntetésre legyetek elkészülve: elhurcolnak majd a helytartókhöz, királyokhoz! Miért hurcolják őket oda? Nagyobb üldöztetés ez, mint az ostorozás? . . . Igen, nagyobb,

hiszen a római hatalom a főbenjáró büntetést, a halálbüntetést magának tartotta fenn. Ha valakit odahurcoltak, azért tették, hogy halálbüntetését eszközöljék ki. Az Úr Jézus szavaiban tehát fokozás van: a törvényszékeknek való átadás, hivatalos üldözést jelentett, az ostromozás a törvényszékek legnagyobb büntetését. A helytartókhoz, királyokhoz való hurcolás pedig a „capitalis sententia“-t, a halálbüntetést jelentette. Krisztus szavainak tehát az volt az értelme, hogy az apostoloknak minden üldözésre, becsületük meghurcolására, kemény testi szenvedésre, sőt a halálra is késznek kell lenniök. Krisztus követése, az apostolsors tehát azt jelenti: dolgozni és egészen Krisztusnak szentelni életüket s ha kell, késznek lenni azt akár el is veszíteni! Nagy dolog ez: így odaadni magunkat, hogy akár a halálba is szívesen menjünk Krisztusért! Nagy hősiességnek és szent önfeláldozásnak kell égni minden apostol lelkében!

„Énérettem.”

4. Ne féljete, énérettem szenvedtek, énérettem vállaltok az apostolsorsot! Énérettem üldöznek, énérettem törnek ellenetek és életetek ellen! — Krisztusért! Krisztus sorsában kell osztozniok! Ez minden apostoli és papi élet értelme és célja: Krisztusért! Az édes Jézusért! Krisztus papságában, isteni hatalmában részesülünk, Krisztus küldetése a mi küldetésünk! Krisztus sorsa a mi életünk és sorsunk! Igen, édes isteni Mesterem! Érted szívesen áldozom fel minden erőmet és munkakedvemet. Szívesen dolgozom érted minden erőmből. Szívesen osztozom sorsodban az üldöztetések, a megpróbáltatások nehéz óráiban is! Szívesen és örömmel vállalom az üldöztetést és vádakat a törvényszékek előtt, szenvedéseket és kínzásokat, vagy akár a halált is: teéretted és egészen irántad való szeretetből!

„Énérettem.”

Az Úr Jézus milyen sötét, milyen vésteteljes képet rajzol meg apostolainak. Milyen sötét kilátások: üldöztetés, törvényszéki vádak, testi szenvedések és a halál árnyéka!... Mi mindent látott Jézus lelki szemével,

mikor mindezt oly röviden felvázolta szeretteinek! S vi-
gasztalásul csak egyetlen kis szót mondott: „Énéret-
tem“ ... (Mt. 10, 18.)

Mindent Jézusért!

1. Igen — mondja az Úr —, énérettem! Az élet sötét
éjtszakájában bátran induljatok: énérettem! Ezernyi
ellenségtől ne féljetek mindaddig, míg énérettem har-
coltok! A sátánnak nem lesz hatalma felettetek, mert
énérettem dolgoztok, szenvedtek! Amíg énérettem éltek
és szenvedtek, addig én szenvedek bennetek és én vise-
lem majd a szenvedés nagyobb részét! Én vállalom
újra magamra a keresztet a tiétekben! Én leszek erős-
ségtek és éltető erőtök! Aki énérettem él és dolgozik,
aki énérettem mond le mindenről és követ engem, aki
énérettem teszi életét az áldozati oltárra: az az én igazi
barátom, választottam és szerelmes jegyesem! Azt én
megdicsőítem az én megdicsőülésem által!

Mi rejlik ennek a mélyén: „énérettem“?

2. Kérdezd meg az édesanyát, hogy mi ad neki erőt,
hogy zúgolódás nélkül dolgozik és fárad gyermekéért?
Mi ösztönzi, hogy zokszó nélkül kelt fel éjjel számta-
lanszor, míg te lázban égtél? Miért tördelte kezét és
szenvedett jobban nálad, míg te veszélyben sodródótál
és élet-halál között lebegtél? ... Az anyai szeretet ereje
adott neki erőt, ez ihlette, ez készítette, hogy lemondjon
magáról gyermekéért! Nagy ereje van a szeretetnek!
Erősebb a szeretet, mint a halál! ... Ezért mondja
Jézus, hogy érte szenvedjünk, hogy mindent érte
ajánljunk fel! Aki szereti őt és érte szívesen megy
ezernyi veszélybe, sohasem fogja érezni az áldozatok
és lemondások súlyát, sohasem fog összeroppanni
lelke, nem fog leroskadni a kereszt súlya alatt, mert
Jézus szerelméért teszi!

Meg tudod tenni: énérettem?

3. Az isteni Mester tőlem is ezt kérdi napról-napra:
meg tudod tenni énérettem? ... El tudod hagyni egé-
szen a világot énérettem? ... Nehéz a papi élet eszmé-
nyét megvalósítani? ... Énérettem se tennéd meg? ...

Nehéz a studium, a szellemi kultúra, mely alkalmas munkásommá tesz? ... Tedd meg énérettem s ez szárnyat ad szellemednek? Nehéz eltemetkezni szegény kis falusi hívek plébániájának csendjébe? ... Énérettem is nehezedre esnék? ... Nehéz a városi életnek hajszás élete és állandó lemondást kívánó üteme? ... Énérettem menj és öröld fel magadat! Nehéz a fegyelem és lelki tisztaság? Nehéz a világ szellemétől megőrizni papi szívedet? Nehéz a sátán törvéteit elkerülnöd? Nehéz az emberek rágalmát elviselned? Nehéz a gonoszok minden ármánykodását békésen és szeretettel tűrnöd? ... Gondolj reám, hiszen énérettem teszed! Az apostoli életnek, az apostoli sorsnak titka ez: énérettem tedd! Ha szeretsz, akkor énérettem szívesen teszed és sohasem fogod érezni súlyát!

Teéretted, édes Jézusom!

4. Teérted szívesen, Uram, mert te szerettél és a te szereteted gyújtotta lángra az én szeretetemet is! Ha te kívánod tőlem, akkor szívesen, örömmel! Sokszor nehéz kimondani e szót: teéretted szívesen, teéretted örömmel, teéretted boldogan! De csak akkor nehéz, ha a szereteted csak ajkamon van s nem szívem mélyén! Szent tüzet hordozok keblemben: Jézusért! Jézusért lángolok és égek! Teéretted, Uram, szívesen vállalom az apostoli élet minden fáradságát, minden üldöztetését, szenvedését és áldozatát! Teéretted akár a kereszthaláláig!

„Megadatik azon órában!”

Az ember önérzete, becsületének védelme azt sugallja, hogy jól elkészüljön saját védelmére, ha valaki bevádolná, megtámadná. A törvényszék előtt nem könnyű védeni magát az embernek, jó előre meg kell már fontolni, hogy mivel védekezzék. Mégis az Úr Jézus azt akarja, hogy ne nagyon töprengjenek apostolai, miként védjék magukat: „Mikor pedig átadnak titeket, ne legyen rá gondotok, miképen és mit mondjatok, mert adatik nektek azon órában, mit szóljatok”. (Mt. 10, 19.)

„Ne legyen rá gondotok.”

1. Milyen jó azoknak, akik egészen az isteni Gondviselés kezére hajtják fejüket! Milyen biztonságban élnek azok, akik nem a földi érvényesülésre, földi boldogulásra építik jövőjüket, hanem egészen és egyedül Istentől és Istenért élnek! Akik emberekben bíznak, azok éppen a nehéz megpróbáltatások idején tapasztalják keserűen, hogy aki emberben bízik, csalatkozik. Az emberi szív gyenge és változékony, csak Isten szeretete erős és hűséges, nem hagy el soha, akkor se, ha mindenki ellenünk fordul. Sőt éppen akkor áll legjobban mellettünk. Azt akarja az Úr, hogy ne okozzon gondot a sok nehézség és üldözés; egészen Isten kezére bizzuk magunkat. Isten adja a neki szentelt lelkeknek azt az édes biztonságérzést, hogy sohase féljenek, soha kétségbe ne essenek jövőjük miatt. Ne legyen szorongás szívünkben, mikor szorongatnak bennünket!

„Azon órában!”

2. A legnehezebb órában, a legváltáságosabb percben megadatik nekünk, hogy mit szóljunk, mit tegyünk, miként járjunk el. Jól kell előkészülnünk hivatásunkra, sokat kell tanulnunk, hogy alkalmas szolgálói legyünk az Úrnak! Mégis, mikor arra kerül a sor, hogy használjuk mindazt, amit tanultunk, és megoldjuk a nehézséget, mely elé állít az élet, Isten lelke és kegyelme adja meg nekünk a helyes és éppen odavaló gondolatot, megoldást. Megadja nekünk a jó Isten mindig a bölcsesség Lelkét, a tanács Lelkét, az okosság Lelkét, hogy tudjunk eligazodni, vezetni és irányítani, hogy tudjunk Krisztus elleneinek megfelelni. A sok tanulás, elmélkedés és előkészület mellett sokat kell tehát imádkoznunk is, hogy a jó Isten megadja nekünk azt, amire szükségünk van szolgálatában, s az érte szenvedett nehézségekben!

„Hisz nem ti vagytok, akik beszéltek!”

(Mt. 10, 20.)

3. Amikor ki kell állni az Úr szent ügyéért, mikor védelmezni kell az Egyházat, vagy megtámadott ügyünket, mikor valóban az Urért szenvedünk üdöztetést,

akkor annyira egyek vagyunk Istennel, hogy az Úr szerint nem is mi vagyunk, akik akkor beszélünk, akik védjük magunkat és a támadott igazságot, hanem Isten! Minden apostol, az Úr minden szolgája, papja csak eszköz, és a maga személyében annyira képviseli Krisztust, hogy nem is ő az, aki beszél, hanem az Úr, akit képvisel és helyettesít! Krisztus szolgálataiba hívott, a megváltás nagy munkájába állított, nekem egészen őt kell képviselnem és egészen az ő ügyének kell élnem! Akkor nem az ember szól belőlem, hanem az, aki meghívott. Isten az, aki megváltói tervébe személyemet, eszemet, ajkamat, tudásomat és lelkesedésemet, erényeim és életemet felhasználja! Csak használj, Uram, használj sokat és merítsd ki minden erőmet! Nekem csak ez a boldogságom, hogy neked ajánlhatom, neked áldozhatom minden erőmet, minden tudásomat, egész életemet!

Isten embere!

4. Minden boldogságom az, hogy Isten embere vagyok. Minden örömöm és büszkeségem, hogy az Úr katonája, sáfára és szolgája lehetek! Nincs nálam boldogabb ember, hiszen egészen az Úr lehetek és egészen reá hagyatkozhatom! Nem félek már semmiféle nehézségtől és támadástól, tudom, hogy azon órában, mikor nehézségeim támadnak, Krisztus ereje és Isten Lelke segít és védelmez. Egészen Isten él bennem és én egészen Istenben; ő nem enged semmit, ami nekem káros lehetne. Egészen az örökkévalóságra állítom be életemet és nem a földi vágyak szerint mérem életem értékeit, boldogságát!

Atyánk Lelke.

A szorongattatás és üldöztetés idején nem kell nagyon aggódnunk, hogy miként védekezzünk és mit mondjunk. „Hisz nem ti vagytok, akik beszéltek, mondja Jézus, hanem Atyátok lelke az, mely szól belőletek.” (Mt. 10, 20.)

„Atyátok Lelke.”

1. Eddig csak félve volt szabad Istenre gondolni, aki igazságos és hatalmas, megfizet mindenkinek ér-

deme szerint. Szétveri a bűnösök és gonoszok seregét és előtte még az igazak is remegnek. Eddig csak szent borzalommal volt szabad feléje közeledni, mert „az Isten félelme a bölcsesség kezdete”. Most, amióta Isten lehajolt hozzánk, amióta irgalma és szeretete nyilvánvalóvá lett, az Úr Jézus megtanított rá, hogy Istenben az Atyát tiszteljük és szeressük. Most megtanított rá, hogy a legnagyobb szeretet és bizalom hangján Atyánknak szólítsuk. Atya ő, aki gyermekeiként szeret minket, hisz mindannyiunkat fiainak fogadott. Minden ember fiúi viszonyba jutott vele, de szeretete különösen azoknak lelkére árad, akiket Isten szolgálatára választott ki! Ezeket jobban szereti, ezeket közelebb vonja magához, ezeket egészen eltölti a saját Lelkével. Az Atya Lelkének, a Szentlélek Istennek különös lakóhelyei és sugárzói az apostoli lelkek!

Lelkem lelke.

2. A mennyei Atya Lelke, a Szentlélek Isten az, aki a mennyei Atyának fogadott gyermekeit megszenteli. Azzal leszünk Istennek szentelt lelkek, hogy a Lélek reánk száll és mi megérezzük, megértjük meleg áramlását, megérezzük pünkösdi izzó tüztét! Minden apostol valóban tüllel és lélekkel keresztkedik és szentelődik Isten választottává! Az apostolság szelleme forrásozik a Lélekből, aki attól a perctől kezdve, hogy szent hivatásomat ihlette, sugall és vezet! Azóta valóban a lelkem Lelke. Ahogyan élteti a lelkem a testemet, úgy élteti a Szentlélek a lelkemet! Úgy él belőle egész lelkem, egész életem, hogy minden lelki megmozdulásom, minden lendületem és feltörésem tőle jön, a Lélek lobogása bennem. Az apostoli hivatás a lélek Lelkének fellobbbanása emberi lelkekben. Az apostoli buzgóság ennek a Léleknek lobogása, a Szentlélek tüzeinek lángolása! Milyen sok kell nekem belőle!

A lélek Lelke, Atyánk Lelke szól belőlünk!

3. Hányszor döbbenünk rá, mikor valamit elő kell adnunk, meg kell írunk, hogy sokkal jobban ihlet valami belülről, mint a gondolkodás vastörvénye. Nem

annyira a logika, mint inkább valami jó szellem sugallata diktálja a mondandó gondolatokat. Igen, „Atyánk Lelke“ ihlet, a Szentlélek mozgat és sugall belülről. Tűz a Lélek és ihletése a tűznek sugárzása. Fény a Lélek és ihletése világosságának fénye. Szeretet a Lélek és megszentelése a szeretet túlcsoordulása a lélekben. Minden apostoli munkában, minden igehirdetésben nem annyira okos és szép gondolatokkal, hanem inkább a Lélekkel kell töltekeznünk. Akkor valóban tüzet és meleget sugárzó lelkek leszünk! Akkor valóban világosságot hirdető fáklyahordozók leszünk! Akkor Isten szeretete csordul túl a lelkünkön, életünkön, és ennek az isteni szeretetnek leszünk felgyullasztói. A lélek Lelke, Atyánk Lelke szólal meg az üldözés és szorongatás óráiban és perceiben is, és ennek még a gonoszok, a gyűlölők és istentelenek sem tudnak ellenállni! Ezért lett a sanguis martyrum semen christianorum!

Jöjj el Szentlélek Úristen!

4. Jöjj el mennyei Atyám Lelke és töltsd be híveid lelkét! Jöjj el örök szeretet és gyullaszd lángra választottaid szívét! Jöjj el apostolok buzgóságának és szentiségének Lelke és mindig te lakozzál keblemben! Engem is apostolaidnak sorába hívtál, a te szavad volt, mely engem az Úr szolgálatába szólított! Te ihlettél és vonzottál, te vezettél és segítettél, míg elérkeztem elzárt kertedbe! Te készíted elő lelkemet az oltár szolgálatára. Te erősítesz és emelsz, te vagy a „robur animi“, akinek erejére támaszkodom és akinek segítségével bírom! Jöjj és maradj velem mindig!

Állhatatosság.

„Aki pedig állhatatos marad mindvégig, az üdvözülni.“ (Mt. 10, 22.) Kísértésben, üldözésben, megpróbáltatásban próbálja ki az Úr az övéit! Csakis az alkalmas az ő szolgálatára, csakis az tud apostoli munkakört betölteni, aki nem roppan össze és nem hátrál meg a nehézségek között, hanem állhatatos marad mindvégig!

Állhatatosság mindvégig.

1. Nem az kedves Isten előtt, aki jól kezdi, hanem az, aki jól végzi be! Milyen nagy lelkesedéssel indulunk a szemináriumi években, milyen tűz fűti keblünket. Sokszor milyen türelmetlenek vagyunk azokkal szemben, akik már átmentek az élet próbatüzén és megfontoltabban, lassabban, óvatosabban haladnak! Soha ne türelmetlenkedjünk velük szemben! Ha majd mi is átmentünk mindazon, amin ők, vajjon mi leszünk-e ott, ahol ők? ... Nem a kezdet, hanem a kitartás és a mindvégig való állhatatosság a döntő! Kezdetben kell a lendület, kell a lelkesedés és szárnyalás, de mindig gondolni kell a folytatásra is, gondolni kell a befejezésre is! Állhatatosság mindvégig, mindhalálig! ...

Állhatatosság a lelki életemben!

2. Sok kegyelmi ajándékot nyújt nekem az Úr a meginduláskor a szent falak között. Lelki életem elrendeződése a szent közösség és a világtól való elszakítottság lelkünket mindig magasabbra emeli! Ezt a magaslatot elhagyni nem szabad! Lelki életem vonalvezetésében nem szabad alacsonyabbra szállnom! Amit lelkiségem táplálására, fejlesztésére és megtartására szükségesnek megismertem és megtartottam kispap életben, azt mindig meg akarom tartani az életben is, hiszen ott kint még jobban rászorulok, mint itt! Ott kint több kell az áldozatosságból, több kell az odaadásból, több kell az imádságos lelkületből, több kell az életszentségből! Az élet olyan apostoli munkába állít, ahol nem annyira a szavamat és gondolataimat lesik, hanem inkább a példát, melyet adok! Valóban nekem „forma gregis”-nek kell lennem, s ehhez lelki életem bensőségét, lendületét, tisztaságát és szépségét mindvégig meg kell őriznem!

Állhatatosság az apostoli buzgalomban.

3. Nem apostoli lelkület az, mely nagy hévvel neki-kezd valaminek, és a nehézségek közbejöttével egyszeriben lelohad és mindent abbahagy. Az apostoli szellem imádságos lélekkel és az Úr kegyelmében, segítségében bízva fog munkához, soha magát nem keresi,

de a sikertelenség és bajok közepette sem lankad, mert csak Istenért teszi! A munka a miénk, a siker az Úré! Apostoli buzgóságunkat nem a siker tartja frissen, hanem a jó Isten szeretete és kegyelme! Felfrissülni csakis az tud, aki egészen az Úrból és az Úrban él! Az apostoli buzgalom szent tűz, de minden tüzet folyton éleszteni kell, különben elhamvad. Ezt a tüzet is! Uram, hozzád jövők és téged kérlek! Segíts és éleszd a buzgóság tüzét egész életem folyamán, hogy mindig elmondhassam: *Zelus domus tuae comedit me!*

Állhatatosság az isteni Mester szeretetében!

4. Szeretet a forrása a bizalomnak, szeretet a forrása az állhatatosságnak is! Szeretet nélkül csakhamar ellankad a lelki élet lendülete, lelohad a buzgalom heve! Szeretet nélkül üres a szívünk, nincs mit adnia az éhező lelkeknek! Szeretet nélkül sivárrá válik az élet, sivataggá a lélek! Igen Uram, édes isteni Üdvözítőm! Csakis a te szereteted éleszt és lendít! A te szereteted hevíti lelkemet és tart meg apostoli szellemben, apostoli lelkületben! Add nekem mindig, hogy szeresselek! Add meg, hogy állhatatos legyek a te szeretettedben s akkor biztos vagyok, hogy az élet nem koptatja le lelkemről a lelkiséget, a buzgalmat, az odaadást és áldozatosságot! *Cor Jesu sacratissimum, fac ut magis ac magis te amem!*

A tanítvány nem különb mesterénél.

Az Úr Jézus maga választja ki apostolait és maga tanítja őket. Személyesen készíti elő őket nagy küldetésükre. Erre a személyes kapcsolatra, erre az összetartozandóságra többször visszatér és magához méri apostolait. „Nem különb a tanítvány Mesterénél, mondja, sem a szolga az Uránál. Elég a tanítványnak, ha olyan lesz, mint mestere és a szolgának, ha olyan mint ura.” (Mt. 10, 24.)

A tanítvány és mestere: életszentségben.

1. Az Úr Jézus ezt a viszonyt, amelyben tanítványai állanak hozzá, elsősorban apostolai életszentségének megemelésére hozza létre. Azt akarja, hogy a Mester

legyen életeszmenyünk, annak tökéletességére törekedjenek: „Nem föllebbvaló a tanítvány mesterénél, mondja, tökéletes lesz pedig mindenki, ha olyan, mint a mester“. (Lk. 6, 40.) Az Úr Jézus élete, lelki tisztasága és magasztossága az a példakép, melyet apostolainak ki kell magukból alakítani. Lelki tökéletességüket akkor érik el, ha olyanokká lesznek, mint ő. Minél szebben ragyog előttem a krisztusi életkép, annál jobban lelkesedem érte és annál jobban áthasonulok hozzá. Addig nézem, míg elmerülök egészen szemléletébe! Addig gyönyörködöm benne, míg szívem felálgol szeretetétől és míg egészen magával nem ragad! Leszek tanítványa az életszentség művészetében!

A tanítvány és mestere: apostoli munkában.

2. Jézushoz fűződő viszonyom a nagy életmunka közösségét jelenti! Az Úr Jézus apostolait a megváltás munkájának végzésére választotta ki, a lelkek megmentésére küldötte. Apostolainak életfeladata tehát, hogy ezt a nagy küldetést teljesítsék: a Megváltó munkáját folytassák, legyenek Krisztus helyettesítői. Ezért mondja Jézus: „Nem nagyobb a szolga uránál, sem az apostol nem nagyobb annál, aki őt küldte“. (Ján. 13, 16.) Nekem nem közömbös, hogy Jézus milyen fáradhatatlanul hirdette az örömhírt és tanította az örök igazságokat! Nekem nem idegen Jézus nyilvános működése, melyben szent küldetésem előképét látom! Nekem mást mond Jézus a gyermekbarát, mint a jó-ságos édesanyáknak, akiknek gyermekeit megáldotta! Mert én az apostol szemével nézem, akit ő ugyanazzal az apostoli küldetéssel indít életutamon! A Mester és küldötte: egy élettípus, egy életmunka! Nekem dicsőség és megtiszteltetés, nekem öröm és boldogság, hogy az Úr egy vonalba állít magával és küldetésem fontosságát a maga isteni küldetésének szerepébe kapcsolja!

A tanítvány és mestere: az üldöztetésben.

3. Ha az apostolok küldetése egy az Úréval, akkor sorsuk is azonos lesz! „Ha a családátját Belzebubnak nevezték, mennyivel inkább háza népét!“ (Lk. 10, 25.) Minden üldöztetés, minden megcsúfolás, mely aposto-

laít és tanítványait éri, ebből a viszonyból következik, amelyben a tanítvány és a Mester áll! Ha engem is üldöznek, ha engem is megcsúfolnak és meggyaláznak, ez adjon erőt: annak tanítványa és apostola vagyok, akinek így fizetett jóságáért a világ! Ne várjunk nagy megtiszteltetést, ne várjunk nagy sikereket papi életünk és munkásságunk folyamán: az legyen a legnagyobb sikerünk és legnagyobb dicsőségünk, ha méltóknak találtatunk az Úr Jézusért szenvedni és meggyaláztatást elviselni!

A tanítvány és mestere: a sikerekben.

4. Apostoli sorsközösségben kell élnünk az Úrral s ez nemcsak szenvedést, hanem aratást is jelent. Mikor Jézus elmondja: „Nem nagyobb a szolga uránál. Ha engem üldöztek, titeket is üldözni fognak” — mindjárt hozzáteszi: „Ha az én beszédemet megtartották, a titeket is majd megtartják”. (Ján. 15, 20.) A világ gyűlölte ugyan az Urat és nem követte tanítását, de sokan voltak, akik mégis megtértek és hűséges tanítványai lettek. Ez lesz a mi sorsunk is. Sokan nem fogadják majd be az ígét, melyet hirdetünk nekik, de mindig lesznek, kiknek lelke jó talaj lesz és azok majd megérlelik a jó magot, melyet lelkükbe vetünk! Sohase aggódjunk, hogy hiábavaló minden törekvésünk és apostoli munkánk. Ha az Úr szavait követték egyesek, a mienket is követni fogják majd! Ha az Úrnak voltak hűséges tanítványai, nekünk is lesznek jó híveink! Az ilyen sikerekben a hűséges és életszentségre törekvő hívekben lássuk meg Isten nagy ajándékát, mellyel munkánkat megáldja és megjutalmazza. Miattuk azonban sohasem szabad elbizakodnunk, sem a dicsőséget magunknak tulajdonítanunk! De örülnünk szabad, sőt kell! Életfeláldozásunk, lemondásunk, és szenvedéseink drága gyümölcsei ők! Róluk mondja a nagy apostol: „örömöm és koronám vagytok!” (Fil. 4, 1.)

„Tanítasatok!...”

A mennybe készülő Krisztus utolsó utasításait adja. Megáll mintegy a föld és az ég peremén és áttekinti azt a világot, melynek megváltására küldetett. Látja a lélekben a népek millióit, látja a nemzeteket, amint

egymást váltják fel az idők folyamán. És akkor apostolaihoz fordul és parancsot ad. Nekik kell majd ezeket mind-mind a megváltás kegyelmeiben részesíteniök. Nekik kell Krisztus művét folytatniok: „Tanítsatok minden nemzeteket!” (Mt. 28, 19.)

Szent parancs.

1. Drága, szent parancs, „Tanítsatok minden nemzeteket!” Nekem is szól ez a parancs, nemcsak az apostoloknak. Én is tagja vagyok annak az apostoli láncolatnak, mely átfűzi a nemzeteket. Krisztus Egyházához kapcsolja a népeket. Szent parancs, melyet csak addig érzek súlyosnak, amíg nem lángol fel szívem és lelkem Krisztus szeretetétől. Mert ha egyszer megízlelte valaki az ő szeretetének melegét, ha egyszer viszontszeretettől lángol a szívünk, akkor mi is tanulni leszünk az apostol élményének: *charitas Christi urget nos . . . urget nos!* Krisztus szeretete sürget, ösztönöz, és tevékeny igehirdetésben, Isten országának építésében fog kivirágozni. Igen, ne csak mi legyünk boldog követői Krisztusnak, hanem minél többeket nyerjünk meg neki, minél jobban népesítsük be Isten országát. Az apostoli buzgalom és tevékenység leg szebb tere tanítani „minden nemzeteket“.

Kiket tanítsunk?

2. Azt parancsolod, Uram, hogy tanítsunk minden nemzeteket. Ó, de hol vannak, merre járnak a népek, kiket tanítanunk kellene. A világ messze jár tőled, messze szakadt Istentől. Boldogságot keresett, örömök után vágyott, s lecsúszott az érzékiség mocsarába. A bűnös örömök keserősége és szívének kiolthatatlan vágya a boldogság után senyveszti az életét, únottá, üressé, keserűvé teszi. Lehet-e ennek az érzékiségbe süllyedt kornak sikeresen hirdetni Isten országát? Lehet-e megnyerni Krisztus tanításának? Nagy feladat, nagy munka ez, igaz! De az apostolok korában is éppen ilyen volt a népek élete. Éppen ilyen érzéki gyönyöröket hajszoló blazirt népek között kellett terjeszteniök Krisztus tanait. Örömmel, lelkesedéssel, a Szentlélek eleven tüzével mentek apostoli munkájukba és nem hiába vetették el a jó magvakat!

Apostoli lelkek veszedelme.

3. A modern kor népeinek egyik legjellemzőbb vonása a vallási dolgok iránt táplált közönyösség, hidegség. Nem az a nehézség, hogy az ilyen közönyös lelkek nehezen fogadják be tanításunkat, nehezen hajtják fejüket Krisztus igájába, hanem az az igazi nehézség, hogy ez a közönyösség könnyen terjed, könnyen reánk is átragad. Az isteni kegyelem melegétől áthatottan, lángoló buzgalommal indultunk el apostoli életünk útjain, ó, de hova lett papságunk zsenge éveiben tapasztalt melegségünk, lelkesedésünk, buzgalmunk? Talán már az első sikertelenség, közöny lehűtötte. Vagy talán sokáig ápoltuk magunkban annak érintetlen hamvát, de később reánk is áthatott a közöny, a lemondás. Ime a közömbös világ fagyasztó lehellete lelkünkön! Milyen könnyen kioltja a levita első apostoli tüzét! Mennyire szorosan kell Krisztusba kapcsolódnunk, s az ő Szívének melegétől állandóan újra felmelegednünk, újra fellelkesednünk, megerősödnünk.

*Az apostoli szellem és buzgóság
forrása te vagy!*

4. Te adtad a parancsot, Uram, hozzád jövök, ha lelkemet a nehézségek, a közöny, a sikertelenség miatt az elkeseredés elerőtleníti. Te vagy a buzgóság forrása, isteni Mesterem! Nálad újra töltekezem első buzgóságom szellemével, szeretetednek melegével, áldozatos lelked erejével s megyek... tanítok, hirdetek, felemelek vagy intek... a te kívánságod szerint. Legyen bár szavam a pusztában kiáltónak szava... Krisztus apostola, Krisztus papja, az örök Ige szócsöve el nem hallgathat soha!

Prófétai hivatás.

„Ó, bűnös nemzet... elhagyták az Urat, káromolják Izrael Szentjét, hűtlenül hátatfordítanak neki!“ (Iz. 1, 4.)

Jaj a vétkes nemzedéknek!

1. A próféta lélekben látja a hűtlen, és Istentől elszakadó emberáradatot! De nemcsak akkor, nemcsak

a Megváltó eljövetelkor, hanem a modern korban is nagy emberáradat indult meg, mindent magával söprő, rohanó áradat... Honnan futnak?... Istentől! Hová futnak?... A pusztulás, az örök kárhozat örvénye felé!... Jaj a vétkes nemzedéknek!

A modern kor prófétája.

2. Az Úr papja éppen úgy érez és tesz, mint a régi kor prófétája. Ő is rémülve látja az emberáradat esztelenségét és tragédiáját! Őt is fűti az Úr ügye és a lelkeknek Istenhez való visszatérítése. Azért ő is odaáll az emberek elé és beleharsogja a világba: Hova futtok az Úr elől? Mit vétett az a szerető, irgalmas Isten, hogy elhagyjátok?! Nem emelt-e fel, mikor el-estetek? Nem adta-e életét értetek, mikor a halál fiai voltatok?... Ember, mit teszel? Hova rohansz?!...

Hová futtok?!

3. Álljunk az áradat közös-közepébe, tartsuk fel az örvénybe rohanó emberáradatot! Ne engedjük vakon rohanni! Ne szünjünk meg állandóan hangoztatni: Mit tesztetek?! Hova futtok? Ez az út a kárhozat útja, ez az örvény a pokol örvénye! Jaj nektek, ha elhagyjátok az Urat és a kárhozat útjára tértek! Jaj nektek, ha szavunkra nem hallgattok és Istenhez vissza nem tértek!

Apostoli szív legnagyobb fájdalma.

4. Fáj a szívem, mikor látom, hogy az emberek az irgalmas Istentől elfutnak, hogy az igazságos Isten szigorúan büntető kezébe essenek. Ez a fájdalom minden apostoli szívnek legnagyobb fájdalma és keresztje. Mindent megteszek, hogy a mai kor gyermekét vissza-tartsam az aposztázia útján!

„Veletek vagyok!”

„Ime, én veletek vagyok mindennap a világ végétéig.” (Mt. 28, 20.)

Apostolok oszlása.

1. Krisztus most küldi szét a világba apostolait. Elindítja őket apostoli küldetésük útjain, s ők mennek. Hova mennek?... Az egész világba, minden nemzet-

hez. Talán diadalútra? Talán, hogy minden nemzet tisztelettel hódoljon előttük és hajoljon meg Istentől eredő tekintélyük előtt? Ó nem, — ők éppen az ellenkezőjére vannak elkészülve. Tisztelet helyett üldözés, diadalmenet helyett halál vár rájuk. Harcba mennek. Kemény, elkeseredett harcot kell megvívniok, először önmagukkal, aztán emberi szenvedélyekkel, a világ szellemével, végül a világ hatalmasságaival, császárokkal. Elszánt, kemény, nagy harcba indulnak!

Útravalóul.

2. Mielőtt elindulnának, útravalóul a Mester végső utasítást, végső buzdítást ad nekik. Ne féljete! Küzdjete elszántan, törhetetlenül, a végsőig! Ne engedjete, még ha látszólag az ellenség kerekedik is felül! A végső percben, mikor már minden veszettnak látszik, ott leszek! Majd én küzdök veletek, jobbra fordítom ügyeteket! Veletek leszek mindennap, egészen az utolsó percig, egészen a világ végezetéig!

Bízzatok bennem!

3. Bízzatok bennem, én nem hagylak el titeket! Ne essetek kétségbe, ahol én vagyok, ott győzni kell. Az én nevemben harcoltok, az én ügyemért küzdötök, győzelemre segítelek titeket! Nem csüggedek, ha rosszra fordul Krisztus ügye! Ó velem van a küzdelem, a harc hevében, segíteni fog a végső percben!

Velünk Krisztus!

4. Itt él, itt lakik közöttünk. Mily közel van az emberekhez, pedig a világ szíve mily távol van tőle! Sokszor állunk testileg közel, de lélekben távol tőle. A szerető, apostoli lélek megérzi Krisztus közelségét, s valahányszor elhalad mellette, nem marad hideg, száraz a szíve. Aki nem érzi át Krisztus közelségét, nem tudja felfogni jelenlétének végtelen becsét! Nem tud meríteni erejéből, mely Szívéből árad.

Kiáradó kegyelem.

5. Nemcsak lelkileg van velünk, hanem a szentség színe alatt valóságos jelenléte erősít és emel. Szerető Szívének végtelen áráját árasztja reánk az oltárszek-

rényből. Nyissuk ki szívünket előtte! Hagyjuk, hogy e kegyelemáradat eltöltsön, betöltsön! Adjuk át neki szívünket, hogy kegyelme, szerelme felgyullasszon, szelleme eltöltsön és ereje megerősítsen! Velünk Krisztus! Ki ellenünk?!

Rendele az Úr hetvenkettőt.

„Ezek után pedig rendele az Úr más hetvenkettőt is és elküldé őket kettőnkint.“ (Luk. 10, 1.)

Krisztus tanítványokat válogat ki. Egyike azonban előnyöket vár, s mikor megtudja, hogy lemondás és szegénység az Úr igája, nem fogadja el. Másika nagyon csüng még a családi kötelékeken. Ismét másik hátranéz és sajnálja övéit. Hát mindenki visszautasítja Krisztus meghívását? Nem! Sokan elfogadják. Sokan örömmel követik a Mestert és várják intézkedését.

Sokan vannak, akiket az Úr maga mellé rendel.

1. „Rendele az Úr más hetvenkettőt.“ A három-négy meghívottal szemben, akik nem tudták Krisztus igáját magukra venni, itt most hetvenkettőről van szó. Hála Istennek, hogy sokan vannak, akik az Úr hívó szavát nem utasítják vissza, hanem szívesen követik. Talál Krisztus magának hűséges segítőket és munkatársakat! A választottak nagy száma igen öröndetes és vigasztaló. Sokra van szükség, sok munka vár rájuk. Én is úgy érzem, hogy még többre volna szükség, mint amennyien itt állunk a Mester körül. És az, hogy nem egyedül járom a Mester iskoláját, hanem többen, sokan vagyunk, erő és kegyelem!... Milyen sokszor érezzük a szemináriumban a közös élet terhét, pedig ez a legnagyobb öröm forrása. Azt éljük át benne, hogy nem vagyunk egyedül, hanem sokan vagyunk, akik ugyanegy hivatást kaptunk és vállvetve dolgozunk majd az életben, ha különféle helyeken és különféle megbízatásokkal is! Sok Krisztus ellensége és sok a nehézség, melyet le kell küzdeni! De mi is sokan vagyunk! Az Úr sokakat hív magához és úgy neveli őket, hogy az elrendezettek erős tábora válják belőlük!

Krisztus rendelkezik.

2. Krisztus „rendeletet hetvenkettőt és elküldé őket“. Rendelkezik, parancsol és küld, mihelyt a hívást elfogadják. Van valami határozott és katonás Krisztus intézkedésében. Addig, míg csak hív, míg előkészít, míg a lelkünket formálja, végtelen szeretetének és gyengédségének kegyelmeivel halmoz el. Tejjel táplál! De mikor eljön a munkának ideje, akkor férfiakra, kemény, határozott férfiakra van szüksége. Akkor már nehéz táplálékok kellenek! Hiszen apostolait és papjait Krisztus katonáinak fogják nevezni! De nem is lehet sokat érzelegni és kicsinyeskedni, ha egyszer itt a tett ideje! A cselekvés mindig határozott jellemet és kialakult egyéniséget tételez fel. Nekem is így kell nevelnem magamat! Sok ihletettség és melegség kell a lélek bensőséges életéhez, de az apostoli tevékenységhez határozott keménység és tettekrekésztség kell! A tett emberévé nevelem magamat Krisztus iskolájában!

Az Úr kettőnkint küldi őket.

3. Sokszor mondják: tres faciunt collegium! De úgy látszik, hogy a lélek világában Krisztus már két apostoli léleknek közösségében is a „collegium“, a lelki egység erejét látja! Mert kettenként küldi választottait. Vajjon a mai időknek szükségleteit látta-e benne, hogy kettenként adja a megbízatást és küldetést? Aligha ez volt Krisztus lelkében, mikor így intézkedett, de ez az intézkedése mégis mutatja, hogy még abban a közösségben is, mely csak két-két apostoli lélek között áll fenn, mily erő rejlik. A papi léleknek hűséges képe ez a kettős küldetés. Akár az öreg plébános és a fiatal káplán képe elevenedik fel előttem, akár két egymást megértő és Krisztusért dobogó fiatal papi szív, mindenestre az Úr szellemétől és a hivatás kegyelméből fakadó papi lélek barátsága és közössége a szent misszióban a legnagyobb erő, a legnagyobb sikerre ad kilátást. Milyen kegyelem, hogy az egyház engem testvéreim körében nevel és arra a szent életközösségre, lélekközösségre vezet rá, mely Krisztus rendelkezésében bírja első és legideálisabb példaképét!

*Nevelj engem bele ebbe a lelki
közösségbe, Uram!*

4. Adj nekem a te lelkedből és szeretetedből, hogy minden testvéremben, akikkel együtt készülök szent hivatásomra, téged lássalak meg a hit szemével. Add nekem azt a lelki világosságot és emelkedettséget, hogy minden testvérem hivatásában a magam hivatásának képét lássam! Benned és a te meghívásodban találkozok az enyém is az övékkel, hiszen ugyanaz a Mester ugyanolyan szent hivatás kegyelmében részesített mindannyiunkat! Édes Jézusom, úgy nevelj engem erre a lelki közösségre, hogy mindig készségesen tudjak együttműködni minden testvéremmel és tudjak mindig alkalmazkodni a közösséghez, melynek egységből merítek erőt a közös cél elérésére! Ilyen lelki közösség csakis attól a nagy isteni Szív szeretetétől jöhet, mely ott lobog, Krisztusom, a te kebledben! A te isteni Szíved kössön össze a testvéri szeretet és fegyelemzett összmunkálkodás kapcsával a nagy célért: Krisztus és a lelkek érdekében apostolkodni és dolgozni!

Elküldi őket az Úr.

„Elküldé őket kettőnkint az ő színe előtt minden városba és helyre, ahová menendő vala.“ (Lk. 10, 1.)

Ott áll a Mester a meghívottak, a kiválasztottak között. Szeme messze néz az ismeretlen idegenbe, ahova küldetése hívja. Belát minden helyet és meglát minden lelket, akiknek megadatik, hogy saját szemükkal láthatják, saját fülükkel hallhatják őt, a Megváltót. És most megszólal Jézus, küldi a meghívottakat, a hetvenkettőt. Elmondja, mi lesz teendőjük!

Menjetelek és járjatek az én színem előtt!

1. Mindig az Úr színe előtt járjatek! A hetvenkettőnek hivatása, hogy bárhova mennek, bármilyen misziót teljesítenek, az Úr színe előtt járjanak. Milyen könnyen elfeledi az ember, hogy kinek küldetésében jár! Milyen hamar elmosódik szent kötelességének és feladatának élénk tudata! Igen, mert nem jár az Úr

színe előtt! ... Az Úr színe előtt kell járnia minden apostoli léleknek, vagyis mindig az Úr küldetésének és jelenlétének tudatába. Ha az apostol szeme mindig Krisztusán függ, soha nem fog szent hivatásához hűtlen lenni, sőt még a lanyhaság sem fogja őt környékezni. Ha Krisztus el is küld misszióba, mégsem veszít el bennünket szeme elől. Az apostoli munkakör betöltéséhez azonban szükséges, hogy mi se veszítsük el őt szemünk elől! Mindig reagondolok, mindig csak őt látom! Minél jobban szeretem a Mestert, annál jobban köti le szívemet és lelki szememet, hogy sohase veszítsem el őt szemem elől !

Előkészíteni az Úr útjait!

2. Azért küldi el Krisztus a választottakat, hogy előkészítsék a lelkeket Krisztus eljövetelére és igehirdetésére. A legtöbb lélek még nincs hangolva arra, hogy Krisztust meghallgassa, Krisztust megértse és szívesen kövesse! Nemcsak azt kellett hirdetni, hogy Isten országa elközelgett, hanem azt is, hogy már itt is van, maga Krisztus, a Felkent! Elő kell készíteni minden lelket, hogy ha jön majd a látogatás órája, be ne zárják az Úr előtt lelkük kapuját! Most is ez a választottak feladata: hangolni a lelkeket Krisztus látogatására. Mert valóban az ember csak nagyon igénytelen eszköze a kegyelemnek: ültet és öntözget, de az igazi növekvést Krisztus adja. A mi küldetésünk valóban felásni, megporhanyósítani a talajt, elvetni bele a magvat, ápolni és öntözgetni. Maga Krisztus fog azonban életet, pezsdülő, lendületes, kegyelmi életet adni a lelkeknek, melyeknek kapui már tárva nyitva várják őt! Ehhez a munkához, ehhez a kapunyitogatáshoz küld a Mester minden apostoli lelket. Erre készülök én is, hogy majd alkalmas eszköze lehessen a kegyelemnek.

*„Minden városba és helyre,
ahova menendő vala.”*

3. Krisztus elküldi választottjait mindenhova, ahol majd megfordul. Krisztus jelenlétének előhírnökei és hirdetői a választottak! Milyen nagy kegyelem ez, meghozni a jó hírt! Rossz hírt közölni másokkal min-

dig hálátlan dolog, erre senki sem vállalkozik szívesen! Mindenki úgy tekinti az ilyent, mintha ő volna oka a rossznak! Viszont annál kellemesebb, könnyebb, öröndetesebb jó hírnek hirdetője lenni! Az öröm és boldogság, melyet minden jó hír fakaszt, áthárul annak hirdetőjére is! A krisztusi papság ilyen jó hír hirdetője és előmunkása. Hirdeti, sőt magával hozza Krisztust... Minden boldogság és öröm, mely Krisztus befogadásából ered, átsap a papi lélekre is! Valóban az apostoli, papi lélek minden tevékenysége, melyet az Úr szolgálatában tölt, kimondhatatlan öröm és boldogság forrása, mert Krisztust követő és szerető lelkek minden lelki élménye, kincse és gazdagodása az ő lelkére is kihat. Mily boldogan megyünk tehát az Úr előtt minden helyre és minden városba, ahova Krisztus be akar vonulni, hogy a jó hírt megvigyük és ennek a természetfeletti boldogságnak necsak hirdetői, hanem előmunkásai, eszközlői lehessünk!

Krisztus küldetésének, megbízásának tudata.

4. A küldetés tudata a papi, apostoli lélek legnagyobb lendülete és ereje! Ha bennem erősen él és tudatában vagyok, hogy Krisztus küldött engem és történéjék bármi, az Úr akaratából járom ezt a tövises utat, akkor le nem tör sem sikertelenség, sem pedig mások intrikája, gúnyja és áskálódása. Krisztus akarata az én akaratomnak is gerince, váza, ereje és letörhetetlen energiája! Ezt a szent akaratot tedd bennem is tudatossá, Uram, hogy ne a magam, hanem a te szent akaratodra támaszkodjam! Krisztus akarja! Igen, ő akarja, hogy ne a világban keressem életem boldogulását, ne a magam vagy más ember életét szolgáljam, hanem a jó hírt, Krisztus eljövetelét hirdessem és a lelkeket készítgessem, hangoljam Krisztus jövetelére, befogadására. A te szent színed előtt járok, isteni Mesterem! A te utaidat készítem elő, és minden lelket úgy hangolok, hogy mindannyian megnyissák előtted szívük-lelkük kapuit!

Sok az aratnivaló!

Az isteni Üdvözítő mielőtt elküldi a hetvenkettőt, még egyszer maga köré gyűjti őket és utasításokat ad nekik. Mielőtt szárnyaikra bocsátaná, el akarja őket látni útravalóval. Minden új tanítvány szent lelkességgel veszi körül a Mestert ezen a szent megbeszélésen. Elmerülve hallgatják oktatását, amelyet ezekkel a szavakkal vezet be: „Az aratnivaló ugyan sok, de a munkás kevés”. (Lk. 10, 2.)

Az apostoli hivatás első törvénye.

1. Legyünk mindig tudatában annak, hogy mily sokan vannak a megmentendők! Miért kezdi a Mester éppen azzal, hogy az aratnivaló sok és a munkás kevés? Hiszen mikor valakit útra bocsátunk, akkor elsősorban olyan dolgokra gondolunk, amelyek az illetőt személyesen érintik. Kívánjuk, hogy feladatát sikeresen végezhesse, szerencse, Isten áldása, siker kísérelje útját, munkásságát. S íme Jézus nem rájuk gondol most, mikor útjukra bocsátja, hanem azokra, akikhez küldeni akarja őket! Sőt nem is éppen azokról szól, akikhez mennek, inkább azokat látja most lelki szemeivel, akikhez ők, a hetvenkettő el sem jut! Szinte sajnálkozva mondja, hogy sokan, nagyon sokan vannak, akiket Istenhez kellene visszavezetni, akiket Krisztus jövetelére elő kellene készíteni! Minden apostoli léleknek nagy-nagy buzgóságra van szüksége, oly nagy buzgóságra, mely nem tud megállni, mikor már sokakat megtérített, mert mindig azokra gondol, akikhez még nem tudott eljutni, akiket még nem tudott Krisztusnak megnyerni! Nekem is sokat kell gondolnom arra, hogy mily sokan vannak, akik még messze járnak Krisztustól, nehogy elakadjon munkásságom egy-két kiválasztott, jámbor lélekkel való bibelődésben s eltévesszem szemem elől a tévelygők millióit!

„Az aratnivaló sok...”

2. Milyen felemelő jó keresztények között élni, jámbor hívek között lelkipásztorkodni, akik — mint a szomszagos föld — epednek a jó Istenről szóló buzdítás

után. De azok között, akik nem ismerik, nem szeretik, nem követik Krisztust, milyen mártíromság a hetvenkettő küldetését teljesíteni! Méginkább elszorul a szívünk akkor, ha meggondoljuk, hogy mennyi még azoknak száma, akikre a Mester gondolt, mikor ezt mondotta: Az aratnivaló sok!... Mennyivel többen vannak, akik Krisztust nem ismerik, nem követik! Krisztus soha, egy percre sem vesztette szeme elől ezeknek tengernyi számát! Valóban, sohasem lehetünk megelégedve mindaddig, míg az utolsó pogány meg nem keresztelkedik, az utolsó eretnek vissza nem fordul, míg az utolsó bűnös meg nem tér! Ha a szívünkbe hatol az Úr szava, akkor nem nyugszunk, míg újabb és újabb munkásokat nem nyerünk Krisztusnak! A papi munkásság egyik legfontosabb apostolkodása, hogy hivatásokért imádkozik és hivatások útját egyengeti! Sokszor csak egy kis biztatás, egy kis lelki emelés szükséges, hogy a hivatás csirája a lelkekben kihajtsa! Sokszor imádság kell, hogy másoknak kivatását egyengessük, segítsük! Egyik legfontosabb apostoli munkánk legyen, hogy a sok aratnivalóhoz munkásokról gondoskodjunk!

A munkás kevés!

3. Pedig rettenetes még elgondolni is, hogy mennyi millió és millió lélek vész el csak azért, mert a munkás kevés! Hány nép tért volna meg, ha akadtak volna munkások, kik őket Krisztushoz vezessék! Milyen más lett volna a történelem, ha mindenhol ismerték és követték volna Krisztus törvényeit! Miért nem él mindannyiunkban oly élénken a szent hivatás, mint clairveauxi Szent Bernátban, aki a szent hivatás vétele után nem nyugodott addig, míg vagy huszadmagával nem tudott bevonulni Clairveaux magányába. Lánglelke végigjárta barátait és mindenkit felgyullasztott, úgyhogy a szülők és rokonok félteni kezdték tőle hozzátartozóikat. Milyen nagy lelkesedés és hivatás-szeretet kell ahhoz, hogy mindenkit lánggra tudjunk lobbantani! Kevés a munkás, nagyon kevés, de nem a mi hibánk-e egy kicsit, hogy ez így van? Kispapi életemtől kezdődően egészen az oltár mai szolgálatáig nem lett volna-e módomban hivatásokat kikönyörög-

nöm, ébresztgetnem? Adj Uram munkásokat, buzgó apostolokat a lelkeknek megmentésére, üdvözítésére!

A szent hivatás nagy értéke.

4. A hetvenkettő szent hivatásának fontossága nemcsak abból tűnik ki, hogy kevesen vannak azokhoz a lélekmilliókhoz viszonyítva, kikhez küldetnek, hanem a szent küldetés nagyságából is. Hiszen itt lelkek örök üdvéről, lelkek megmentéséről van szó! Minden hivatás nagysága a lelkek örök életének látószögében domborodik ki igazán! A legnagyobb érdek, ami csak szerepelhet az ember életében, ez adja a szent hivatásnak földöntúli jelentőségét. Az örök haza benépesítése a legszentebb feladat mely hivatásunk célja és dísz! Ennek fényénél látom, hogy minél kevesebben vagyunk, annál nagyobb feladat hárul reám! Minél nagyobb az értéke Krisztus megváltó kegyelmének, annál nagyobb az értéke az apostoli szent hivatásnak is! Uram, isteni Mester, igen, veled együtt érzem, hogy mennyire fájó ez a te isteni Szívednek: az aratnivaló ugyan sok, de a munkás kevés! Adj sok-sok hivatást, és add, hogy e szent hivatásnak készséges teljesítője és megvalósítója legyek én magam is !

„Kérjétek!”

Krisztus tekintete messze elrévedez a lelkek birodalmában és így szól: „Az aratnivaló ugyan sok...” Krisztus szemei előtt állott ekkor minden lélek, melyért az életét kész volt feláldozni! „A munkás kevés...” most meglátja azt a kevés, igazán szíve szerinti apostolt és papot, akik minden energiájukat beleviszik az apostoli munkába és egész életüket készek úgy feláldozni a lelkekért, mint ahogy Krisztus lelkében égett ez a vágy!... Azután Krisztus tekintete a hetvenkettőre esik... hát ők mit tegyenek most? Mit tudnak ők tenni, hogy több legyen a munkás? „Kérjétek az aratás urát, hogy küldjön munkásokat az ő aratásába.” (Lk. 10, 2.)

„Kérjétek az aratás Urát!”

1. A kiválasztottak ott Krisztus oldalán nagyon is átérezték a Mesterrel együtt annak a sok léleknek

sínylődését, kik a Megváltót szomjúhozták! De ugyanakkor érezték a maguk tehetetlenségét, igénytelenségét is! Aki csak egy kicsit tudatára ébredt annak, hogy milyen rettentő sors vár azokra, kik nem lehetnek oly szerencsések, hogy egy aratómunkás Isten csűrébe gyűjtötte volna őket, önkénytelenül is azt kérdi a hetvenkettővel: de hát mit tehetek én? Mit tehetünk mi ennek a megszüntetésére? Nem szakadhatunk százfelé... ezerfelé!... Ezt nem is kívánja tőlünk az Úr. Ő csak azt akarja, hogy kérjük az aratás Urát! Kérni, imádkozni kell papi hivatásokért, mert különben pásztor nélkül marad a nyáj! Imádsággal sok-sok hivatást lehet Istentől kikönyörögni! Imádságból sokszor a legcsodálatosabb hivatások fakadnak. Hány papi hivatást köszönhetnek közülünk is sokan ismeretlen kis lelkeknek, kik sohasem fogják nekünk elárulni a titkot, hogy mennyire könyörögtek, vezekeltek a mi hivatásunkért. Minden imának nagy az ereje, de egyetlen könyörgés sem oly kedves és hatásos, mint munkásokért imádkozni az Úrhoz.

A hivatás kegyelme az Úr kezében van.

2. Nem emberektől függ az apostoli hivatás. Sokszor azt hisszük, hogy buzgó fiatal káplánok, hitoktatók nevelésének eredménye a sok papi hivatás, amivel megáldja Isten tevékenységüket. Ők egész nevelési tevékenységüket bizonyára már úgy állították be — gondoljuk —, hogy beleszuggerralják növendékeikbe a papi hivatást! Ó, mily tévedés, mily nagy tévedés! Minden hivatásra rá lehet beszélni az embert, csak éppen a papi hivatásra nem! Mert ez a szent hivatás oly magasra emel, oly nagy áldozatot kíván, hogy arra emberi tényezők teljesen elégtelenek! A hivatás nem természetes indítóokok hatása a lélekre, hanem a kegyelem érintése. Ez pedig csak Istentől jöhet!... Ezért kell imádkozni, sokat és nagyon buzgón, hogy a jó Isten sok-sok munkást hívjon meg a lelki élet aratására és nevelje őket lánglelkű, buzgó apostolaivá!

„Küldjön munkásokat.”

3. A hivatás és a küldetés külön-külön kegyelem! Hivatás: a lélek mélyén megszólaló szó, mely az isteni

kegyelem első megindítása az Úr szolgálatára. A küldetés pedig már a teljesen kibontakozott papi élet, mely kapja Istentől a felhatalmazást és missziót a munkára. Hívás: a megindulás a papi élet kialakítására; küldetés: megindulás a lélekmentésre, az aratásra. Hívás: Krisztus szolgálatába való elszegődés; küldetés: a munkakör kiosztása és annak megkezdése. Necsak azt kérjük, hogy sok-sok hivatást adjon Krisztus, hanem minél több küldetést is. Necsak sok megindulást, hanem minél több munkást, kész és teljes papi, apostoli jellemet és egyéniséget, kik sokat tudnak és fognak tenni a lelkekért és Isten országának terjesztéséért. Ha Isten kegyelmének ajándéka a megindulás, mennyivel inkább az, a kiteljesedés és a teljes papi jellem kialakulása. Sokat imádkozzunk tehát azért is, hogy akiket Isten már meghívott, választottak és küldöttek is legyenek! Igen, imádságos lélekkel kell segitenünk azokat, akik a Szentlélek elzárt kertjében készülődnek és alkalmassá alakítgatják lelküket a küldetésre! Imádságos lelkemmel én is közreműködöm az apostoli lelkek kibontakozásán és kialakulásán... Uram, érzem, hogy e téren én is sokat-sokat tehetek!

„Küldjön munkásokat az ő aratásába.”

4. A hetvenkettő küldetése volt: aratni... Aratni a lelkek világában! Nem búzát aratni, nem sikert aratni, nem előnyöket és földi javakat aratni, hanem lelkeket aratni az Úr csűrébe. Aratáshoz hasonlítja Urunk a lelkek előkészítését és megnyerését Krisztusnak. Minden lélek, melyet Krisztus munkása megtérít és Krisztus befogadására tesz készségesse egy-egy kalász az Úr előtt! Az igazi aratás tehát a mennyország benépesítése, a lelkek megszentelése! Ez a lelkület fűtsön minket és minden Krisztust szerető embert: minél több lelket megnyerni, minél több lelket megszerezni Krisztusnak! Ezzel én is közreműködöm az apostoli munkában, még akkor is, ha az Úr nem küld az ő aratásába. Sokszor sokan csak vállat vonogatnak, vagy lekicsinylik az imaapostolságot! Pedig ezzel Krisztus akaratát teljesítjük, aki maga parancsolta, hogy kérjük az Urat, küldjön munkásokat az ő aratásába! Imádkozzunk munkásokért és azokért, kik már küld-

tést kaptak, hogy bőséges legyen aratásuk, sok-sok lelket tudjanak megnyerni az Úrnak!

Édes Jézusom, én már most közre akarok működni a nagy apostoli munkában imádsággal, buzgósággal, jócselekedeteimmel és apró áldozataimmal, melyeket mind erre a szándékra ajánlok fel: küldj sok-sok munkást a lelkek megmentésére és segítsd, alakítsd, szenteld meg azokat, akiket meghívtál, hogy mielőbb megkapják a küldetést és hűséges munkásaid legyenek az aratásban!

Bárányok a farkasok között.

Krisztus ott áll a hetvenkettő között, azok meglepődve nézik őt. Hát ez lesz a küldetésük, hogy munkásokért imádkozzanak? Nem kell-e nekik is majd kimenniök és megküzdieniök az emberek előítéletével és rosszindulatával? Krisztus látja és olvassa gondolataikat. Majd lelki szeme megint messze elnéz, és mit lát? ... Csupa ragadozó farkast, csupa ellenséget, sok áldozatot és vért... Tudja, hogy mire küldi őket! De azt akarja, hogy ők is tudják meg! „Menjetek, íme én úgy küldelek titeket, mint bárányokat a farkasok közé”. (Lk. 10, 3.)

Előkészít a küzdelemre.

1. Krisztus elő akarja készíteni apostolait a küzdelemre, ezért nem titkolja előttük, hogy milyen sors vár rájuk. Az Úr Jézus mindentudó előrelátása meglátta azt a sok nehézséget és azt a tengernyi ellenséget, mely mind az övéi ellen támad, ha majd Krisztus küldetésében közéjük mennek. Tudta, hogy nemcsak mindenről le kell mondaniok, hanem a legnagyobb áldozatra, az üldöztetésre is készen kell lenniök. S hogy ez az áldozat érdemszerző legyen, tudatossá akarja tenni bennük. Most mondja meg nekik, mielőtt még elindulnak. Ez az első, melyet küldetésük elején szemük elé állít. Ha talán-tán akadna közöttük, aki megretten az üldöztetésektől, aki fél az áldozatoktól, aki szívesen marad a maga nyugodt, nyárszolgári életkörében, ám most álljon ki a választottak sorából! Most még teheti! Ne legyen ké-

sőbb siránkozás és sóhajtozás: ó, ha tudtam volna, soha nem vállalkoztam volna erre! Nekünk is szól a Mester e közlése! Nekünk is egészen hasonló lesz a sorsunk! Most gondoljuk meg, hogy tudjuk, akarjuk-e vállalni önként az üldöztetést, az ellenség minden acsarkodását és talán a legnagyobb áldozatot is?

Még mást is mond!

2. Nemcsak a küzdelmet mondja meg előre Krisztus! Egyszersmind a *fegyvert* is kezükbe akarja adni! Nem indulhatnak ellenség ellen fegyver nélkül! Nem mehetnek küzdelembe anélkül, hogy ismernék a fegyverforgatást. Nos hát, miféle lehet Krisztus fegyvere? Nem kard és dárda, nem gyilkoló szerző, mely vérontást okoz. Talán egészen hihetetlennek látszik: Krisztus a bárány szelídségét adja fegyverként. Igen, legyenek olyan bárány-szelídségűek, mint amilyenre én adtam példát nektek. Menjetek oly szeretettel a farkasok közé, mint amilyenel az Isten báránya ment. Krisztus szelídsége és szeretete olyan fegyver, melynek nem lehet ellenállni! Nem erőszakkal, nem gyilkos fegyverekkel akarja legyőzni Krisztus az embereket, hanem szívvel, lélekkel, szeretettel és szelídséggel. Krisztus szelídsége és szeretete legyen szívünkben, lelkünkben. Lehet, hogy a gyűlölet talán minket is úgy elsöpör, mint ahogyan Krisztust is keresztre feszítette, de velünk is az fog történni, ami Krisztussal: mikor ellenfelei legyőzték őt, akkor győzettek le. A szelídséget lehet keresztre feszíteni, de legyőzni nem!

„A farkasok közé!”

3. Igen, nekünk is mint bárányoknak kell mennünk az Úr ellenségei közé. A farkasok alig várják, hogy széjjeltéphessenek! De ne féljünk és ne ijedjünk meg! Sem a rosszakarát, sem a gyűlölet nem tudja a mi szent hivatásunkat megakadályozni. A farkas-lelkek sokszor sokkal jobban át tudnak alakulni, ha egyszer az isteni kegyelem megérinti őket, mint azok, kik kezdetben szívesen meghallgattak, de áldozatot hozni nem tudtak lelkük üdvéért.

A farkasok gyűlölik a bárányokat; a Krisztustól messzejáró lelkek, a pogányok és eretnekek, a bűnösök és megrögzöttek sokszor nem kevésbé gyűlölnék bennünket. De ne féljünk tőlük és soha ne viszonzozzuk az ő haragjukat, gyűlöletüket hasonlóval. Mi annál szelídebbek legyünk, minél jobban gyűlölnék. Annál gyengédebbek legyünk, minél durvábban támadnak. Annál jobban szeressük őket, minél több bajt okoznak nekünk! A nemes, önzetlen szeretet, mely sohasem áll bosszút és mindig tud megbocsátani, a végén megtöri a jeget, felmelegíti a legdurvább szívet is! S ha sokszor úgy látszik, hogy hiába annyi fáradság, hiába annyi gond és aggodalom, hiába annyi vér, akkor se higgyük, hogy áldozatunk nem hozza meg majd gyümölcsét! Csak valószínűen az Úr azt akarja, hogy annak gyümölcseit más arassa majd le. Mint ahogyan mi is learatjuk az előttünk dolgozó és előttünk vértanúságot szenvedett testvéreink lelki áldozatának minden gyümölcsét!

Hogy készüljek tehát szent küldetésemre?

4. Ezekben a nehéz időkben, mikor minden pillanatban lángra lobbanhat a gyűlölet parazsa és felperzselhet oltárokat és templomokat, mit mondjunk? Azt, amit Krisztus! Menjetek, ne féljete, és minél kedvezőtlenebbek a jelek, annál inkább menjetek, íme, én úgy küldelek titeket, mint bárányokat a farkasok közé! Legyünk elkészülve mindenre, de a mi fegyverünk csak egy legyen: a bárány szelídsége és az Isten bárányának szeretete!

Apostoli szív.

5. Uram, add nekem, hogy soha harag és gyűlölet ne ébredjen szívemben elleneiddel szemben. Add, hogy úgy tudjam őket szeretni, mint Te szeretted, ki még a kereszten haldokolva is értük imádkoztál! Az apostolnak szíve oly nagy legyen, hogy minden lelket, minden embert befogadjon, s helyet találjanak abban még azok is, kik gyűlölik és üldözik őt! Uram, Jézusom, a Te Szívedtől akarom megtanulni, ezt a szeretetet! Add, hogy szeressem ellenségeimet,

s a Te ellenségeidet is! Add, hogy a bárány szelídségével és igénytelenségével menjek közéjük s ne féljek érted szenvedni vagy meghalni!

„MenjeteK... küldelek titeket...” (Lk. 10, 3.)

Sokszor hangzott el már Isten ajkáról e szó: menjeteK, én küldelek titeket. Most is ezt mondja Krisztus. Valamikor a prófétákat, Isten választottait küldötte e szavakkal, most is... Ránézek Jézusra, és kérdeM: miért ez az ünnepélyes forma?

Prófétai küldetést ad most is Krisztus.

1. A próféták nagy emberek, nagy zsenik voltak, kiknek nagysága és rendkívülsége az isteni terv nagyságából fakadt. Nagy feladatokat bízott rájuk az Úr, ők tanították, ők közvetítették Isten parancsait a választott nép gyermekeinek. A próféták mindig ihletett lélekkel álltak a nép elé, hiszen más világból jöttek, más világot láttak azokban a csodálatos látomásokban, melyekben Isten terveibe beavatta őket. Látók voltak és olyan rendkívüli titkokat szemléltek, melyeket nem volt szabad elrejtetniök többé, hanem hirdetni kellett népüknek. Mindig tudatában voltak ennek a természetfeletti hivatásnak és kegyelemnek. Ez a tudat adott erőt nekik, hogy gyakran bátran szembeszálltak a hatalmasokkal és zsarnokokkal. Ez a prófétai küldetés adott nekik erőt, hogy szembeszálljanak a nép bűnös szokásaival és sokszor haragjával is! Ezt az öntudatos prófétai hivatást kapta a hetvenkettő is! Erre tanítja Krisztus őket most, mikor kihangsúlyozza, hogy ő küldi őket mint bárányokat a farkasok közé, védteleneket a hatalmasok karmaiba! Ne féljeteK, a prófétákat is üldözték!

A prófétai küldetés nem szűnt meg az újszövetségben.

2. Ha az isteni megváltás történetében most már nincs is szükség a jövendőt, a Megváltó eljövetelét előre jósolni, mégsem szűnt meg a prófétai hivatás. A próféták különleges küldetését Krisztus itt, a het-

venkettő küldetésénél épúgy adja, mint adta a tizenkettőnél és adja később minden szent apostoli, papi hivatásnál! Minden prófétai hivatásnál fontos szerepet tölt be az a tudat, hogy Isten különös módon küldötte őket! Minél nehezebb viszonyok közé állít engem a Gondviselés, annál inkább kell tudatában lennem az Istentől eredő küldetésnek. Aki nem biztos abban, hogy Isten hívja, hogy Isten küldi, az csakhamar a maga önző céljaira használja fel papi munkakörét. Ennek a prófétai hivatásnak a lényegét kapom Krisztustól, amikor engem is elküld, bárányt a farkasok közé, fegyvertelent a felfegyverzettek közé, Isten emberét a gonoszság fiaihoz, hogy bűnbánatra, Krisztushoz való térésre bírjam őket. Menynyire kellene nevelnem magamban ezt a rendkívüli prófétai hivatást! Minél rendkívülibb a kor, melybe Isten hívó szava beállít, annál jobban kell nevelnem magamban ezt a prófétai szent hivatást. Úgy álljak mindig a nép elé, mint Isten küldötte, mint egy magasabb rend hírnöke, ne mint jó szónok, ne mint ügyes népvezér, ne mint szellemes vitatkozó, kinek nem lehet ellenállni! Nem szónokoknak, nem vitatkozóknak, nem díszfellépőknek és előadóknak szánt bennünket Isten, hanem prófétáknak! Egy más világnak, egy emelkedettebb, jobb világnak vagyunk a prófétái! Az én erőm nem egyéniségben és képességben gyökerezik, hanem Isten különleges küldetésében! *Legatione Dei fungimur!*

A próféta élete kisugárzó erő.

3. A prófétai lélek nemcsak üzenetet visz, hanem életével jár elől! Nem népvezér, és mégis ott áll az élen! Nem törvényhozó és mégis Isten parancsainak közvetítője! Nem szónok és mégis izzik beszédében Istentől áthatott lelke! Nem vitatkozik, mégis ellenállhatatlan szellemi erő sugárzik szavaiból, mely minden ellenvetést elnémít! Nem szellemeskedik, mégis az emberi szellemnek legcsodálatosabb látványossága, megjelenése, beszéde, szava, arckifejezése és egész egyénisége! A prófétai lélek a lélek hangján szól, nem az ember hangján! Valami csodálatos erő és energia árad ki szavából, mozdulatából, já-

rásából, tetteiből. A prófétai lelket lehet üldözni és lefejezni, de elnémitani nem, mert holta után is hangos minden szava a lelkekben! Ilyen prófétai hivatásokat osztogat Krisztus minden nehéz megpróbáltatás idején, ilyen tudatos apostolokat állít minden romlott kor közepébe, akik egymaguk többet tudnak tenni, mint egész egyházmegyék! Ilyenokről monddta Lotharingia püspöke a XVII. században: adjatok nekem öt olyan férfit, mint Fourier Szent Péter, egyházmegyémm minden sarkára egyet, és a közepébe egyet s velük néhány hónap alatt teljesen megreformálom egyházmegyémet!

*Uram, alázatos lélekkel fogadom
a te küldetésedet!*

4. Uram, úgy érzem, mikor a mai idők nehézségére gondolok, hogy engem sem ok nélkül hívtál meg apostolodnak és szolgádnak éppen e nehéz időkben! Úgy érzem, hogy terved van velem, amikor engem ide vagy oda küldesz! Engedd, hogy amilyen alázatos lélekkel fogadom e szent hivatást, époly szilárd-sággal véssem azt be szívembe! Add, hogy mindig tudatában legyek küldetésemnek és prófétai öntudattal valósítsam meg mindazt, amit tőlem vársz. Egész életem ezt a természetfeletti hivatást sugározza! Szent meggyőződésemm, hogy nekem talán nehezebb lesz, mint a hetvenkettőnek, vagy akár Keresztelő Szent Jánosnak, aki a próféták legnagyobbika volt! Csak azt kérem tőled: add nekem szent kegyelmedet, hogy tüzes lélekkel álljak bele ebbe a gonoszságtól forrongó, kavarodó és pusztuló világba... és kiementsem abból a lelkeket!

„Ne hordjatok erszényt, se táskát, se sarut...”
(Lk. 10, 4.)

A zsidó nép a Megváltót hatalmasnak, gazdagnak, dicsőségesnek képzelte el, aki megigéző fényességben és pompában fog majd bevonulni népéhez és gazdagságának, hatalmának nagyságával mindenkit elkápráztat. Az isteni Üdvözítő azonban nem a

gazdag és fényes környezetet választotta, hanem inkább szegényen és igénytelenül akart elénkállni! Most ugyanerre akarja nevení választottait is!

„Ne hordjatok erszényt!”

1. A bárányok, akik farkasok közé mennek, necsak fegyvert ne vigyenek magukkal, hanem még a pénznek, a gazdagságnak előnyeit se használják. A pénznek sokaknál nagy ereje van! Anyagi előnyökért sokan hamar és szívesen csatlakoznak máshoz. Igaz, hogy hamar cserben is hagyják. A legátütőbb sikerre és elterjedésre számíthat az, akinek minden anyagi eszköze megvan terveinek véghezvitelére. De viszont semmi sem omlik oly hamar össze, mint az, ami pénzre, anyagi előnyökre épült fel. Ezért akarja Krisztus, hogy az ő apostolai ne a pénzre, ne anyagi előnyökre építsenek. Ne vigyenek magukkal erszényt, hogy pénzüket, vagy az esetleg kapott anyagiakat abban gyűjtögessék. Teljes apostoli szegénységet ír elő. Krisztus Urunk nem kíván tőlük szegénységi fogadalmat, de azt igenis megkívánja, hogy annyira igénytelenek és minden pénzvágytól mentesek legyenek, hogy még erszényük se legyen! Erre az igénytelenségre, a szegénység szellemére kell ránevelnem magamat, ha Krisztus szellemében akarom folytatni a hetvenkettő küldetését!

Táskát se!

2. Nemcsak erszényt nem szabad hordaniok, hanem még táskát se, amelybe holmijukat, különféle dolgokat és az esetleg kapott ajándékokat gyűjtögetnék. A táska, amelyről Krisztus itt beszél, azt a sok külső dolgot jelenti, melyet az ember ingó vagyona gyanánt oly szívesen tartogat magánál. Sok kedves emlék, sok hasznos vagy szükséges tárgy kapcsolódik az ember földi életéhez, s lassankint egészen hozzánő a szíve! Az ember szereti ezeket a kis dolgokat, a saját holmijait mindig magával vinni, mindig élvezni és használni. Észre sem veszi, hogy ezek az apróságok, ingó dolgok milyen nagy koloncái a léleknek. Aki Krisztus küldetésében akar eljárni, aki farkasok közé akar elmenni, mint Krisztus hír-

nőke, nem terhelheti meg magát ezekkel a koloncokkal. Sőt még azok a kedves emlékek, kis vagy nagy ajándékok, melyeket ragaszkodó, hálás lelkek aggatnak ránk, sokszor még azok is lehúznak, lekötnek! Krisztus úgy szereti látni választottjait, mint egészen szabad és független lelkeket, kiket semmi szál sem fűz a világhoz. Soha se ragaszkodjunk ezekhez az apróságokhoz, mert bármily kis dolgok, mégis erős szálai a világnak. Ne legyen táskánk, amibe ezeket gyűjtögethetnénk!

*Még saruval se lépünk azok közé,
akikhez Krisztus küld!*

3. A saru itt azt a gazdagságot, előkelőséget jelenti, amellyel a tekintélyesebbek szokták magukat ékesíteni. Krisztus Urunk tehát azt akarja, hogy a hetvenkeftő, mikor az ő eljövételére készíti elő a lelkeket, ne az előkelőség, a tekintélyes és fényes öltözet választékosságával akarjon az emberekre hatni. Az apostoli lelkeknek az öltözetbeli egyszerűség és puritánság krisztusi ajánlólevele. Ez a gondolat vezette az egyházat az egyszerű szent öltöny bevezetésére, mely minden világi cicomát és hiúságot kizár. De még az egyházi ruházatkodás keretei között is lehet valaki hiú és keresheti a világ tetszését. A legnagyobb egyszerűség éppen abban jár közel a Mester szelleméhez, hogy sem nem gondatlan és piszkos, sem nem keresett és választékos. Az egyszerű és igénytelen lelkület mindig megtalálja külső megjelenésben, ruházatban is azt, ami Krisztus szelleme és Szíve szerint való. Erre az egyszerűségre úgy ránevelem magamat, hogy attól soha el ne térjek!

A szegénység szellemében!

4. Krisztus Urunk nem akarta választottait a világtól úgy elkülöníteni, hogy a szükséges kapcsolatokat is szakítsák meg. De azt akarta, hogy küldetésükben egészen az ő szegénységének szellemében járjanak el. Szegényen és igénytelenül jelent meg Krisztus, tehát az ő előhírnőke, szolgálja és apostola sem lehet fényűző és túlságosan választékos,

mint a gazdagok! Hogy néznének akkor rá a szegények? A szegényen megjelenő Jézusnak Szíve mindig a szegények felé húz, pedig a gazdagokat és hatalmasokat is igájába akarja törni! De a szegények szíve hamarabb megtalálja a hozzávezető utat! Krisztus apostola és papja is csak akkor alakítja szívét Jézus Szíve szerint, ha szereti a szegényeket és olyan egyszerű életformát választ, mellyel legjobban megközelíti azokat nemcsak külsőségekben, hanem lélekben is! Ilyen igénytelen, szegény akarok lenni küldetésemben, édes Jézusom! Ne engedd, hogy szívem akár pénzhez, akár más földi jóhoz tapadjon. Csak te légy az én gazdagságom, kincsem és osztályrészem!

„Senkit az úton ne köszöntsetek!” (Lk. 10, 4.)

A köszöntés a legnagyobb tisztelet jele. Ha valakihez megyünk, ha valakivel találkozunk, köszönni szoktunk. Miért akarja Krisztus, hogy a hetvenkettő ne köszöntse azokat, kikkel az úton találkozhatnak? Azért, mert a keleti népek köszöntése nagy szertartásokkal, hosszasan szokot történni s ez sok időt venne igénybe. Krisztus tehát azt akarta, hogy ne veszítsenek időt!

Az idő rövid!

1. Az isteni Üdvözítő azt akarta, hogy választottai ne veszítsenek egy percet sem! Oly sürgős a hivatásuk és küldetésük, hogy nem késlekedhetnek! Krisztus nyilvános működése, a megváltás ideje oly rövid, hogy nincs veszteni való idő! Minél többen, minél előbb ismerjék meg őt, akit a mennyei Atya küldött váltsá-gunkra! Azt akarta, hogy lehetőleg az egész választott nép vegyen tudomást arról, hogy elközelgett az Isten országa, itt a váltság órája! Ezért kell sietni! A külső szertartásos szokásokat most el kell hagyni! Fontosabb az örök üdvösség, mint minden külső szertartás és udvariasság!

*A megtérésre való alkalmat
nem szabad elszalasztani.*

2. Még az idő rövidségénél is fontosabb, hogy a kedvező alkalmat, melyet Isten nyújt a megtérésre, az üdvösség munkálására, el ne mulasszuk. Sokszor egyetlen pillanaton múlik minden, amit ha elmulasztunk, hasonló alkalom nem tér vissza többé soha! Sokan éppen ezt a kedvező alkalmat nem veszik észre, vagy ha észre is veszik, nem használják fel! Az idő rövid, az alkalom, melyet Krisztus nyújt mindenkinek, hamar elroppen és aztán hiába sóhajtozzuk vissza! Krisztus Urunk azért siettet a választottakat is, hogy mindenkinek nyujtsák a kedvező alkalmat. Nekem is sok ilyen kedvező alkalmat küldött, sokszor tette lehetővé, hogy valami sikerüljön, sokszor sugalmazott belülről: ragadjam meg a kínálkozó alkalmat! Most is, a jelen helyzetemben, mennyi alkalmat nyújt előkészületre, önmegszentelődésre, szolgálatában való alkalmassáválásra! Vajjon felhasználom-e mindazt az alkalmat, melyet nekem nyújt, hogy jó apostola lehessék? Vajjon nem vettem-e könnyelműen a lelki életnek, a szent tanulmányoknak annyira fontos idejét és helyette felesleges, vagy éppen könnyelmű dolgokra, haszontalanságokra fecséreltem az időmet? Tempus breve est! Rövid... rövid... Krisztus maga siettet, nehogy később megbánjuk, hogy a kellő alkalmat fel nem használtuk!

Maga az élet is döbbenetesen rövid!

3. Az életet csak a kezdetén tartjuk néha elérhetetlen hosszúnak, mikor valami után nagyon vágyakozunk! A diáknak, ki az érettségit várja epedve, a kispapnak, ki a szentelést szeretné mielőbb, persze lassan halad az idő! De ha vesszük a napokat, melyek egymásután oly szédületes gyorsasággal elroppennek, akkor mégis gondolkodóba kell esnünk! Hát még mikor már sodor az élet árja! Mikor nincsen olyan kitűzött időpont, melyet epedve várnánk! Nemcsak a percek, a napok, de még az évek is rohannak, eltűnnek és a végén ott állunk a sír szélén! Krisztus siettet a választott hetvenkét tanítványt, hogy mielőbb

mindenkit készítsenek elő az ő eljövetelére, mert elröppen az élet, s azután jön a számadás! Krisztus megváltó kegyelmét mielőbb és minél többen használják fel és éljenek vele! Ezért kell nekem is jól felhasználnom a kegyelmeket, melyeket Isten végtelen irgalmából ifjú koromtól kezdve kaptam és élveztem, de még inkább kell azt majd másoknak sietve vinnem, hirdetnem, buzgón apostolkodnom, mert az ő életük is elröppen és talán előbb kell az örökkévalóság küszöbét átlépniök, mintsem hogy e kegyelemmel élhettek volna! Nagy a felelősség a papság kezében! Gyorsan, serényen kell menteni a lelkeket, vinni Krisztust mindenkinék, mert közben ezrek és ezrek halnak meg és maradnak örökre Krisztus nélkül!

Az időt jól kihasználom!

Erre int Krisztus, mikor a hetvenkettőnek még azt is eltiltja, hogy a köszöntési szertartásokkal az időt vesztegessék! Igen, az idő a legdrágább ajándéka Istennek, mert ennek egyetlen perce is elég, hogy egy egész örökkévalóságot lehessen vele megszerezni vagy elveszíteni! Az idő rövid, jól fel kell használnom! Minden percet számonkér a jó Isten, mindenről számot kell adnom. Különösen arra használok ki minden percet, hogy sohase tegyek semmit jó szándék nélkül, mert így az elvesz az örökkévalóság részére. A jó szándék minden apró cselekedeteimet is örök értékűvé teszi! Ha mindent jól kihasználok az érdemszerzésre, akkor nem fogok üres kézzel Isten előtt megjelenni! Segíts, Uram, hogy sohase fecséreljem a drága időt haszontalanságokra, hanem hogy jól felhasználjam most az előkészületre, később pedig a szent szolgálatra, a lelkek megmentésére és az Egyház javára!

„Békesség e háznak!”

A hosszú üdvözlési szertartásokat Krisztus eltiltja a hetvenkét tanítványnak, de helyette más köszöntési formát ajánl: „Ha valamely házba bementek, először is azt mondjátok: Békesség e háznak!” (Lk. 10, 5.) Nem a szokásos köszönési mondásokat ajánlja, hanem

újat, olyant, mely egészen kifejezi küldetésüket, és azt a nagy kegyelmet, amit nekik Krisztus ad!

A béke a legnagyobb áldás a földön.

1. Úgy vagyunk a békével, mint az egészséggel: ha megvan, nem vesszük észre s nem törődünk vele, értékét csak akkor ismerjük meg igazán, mikor nincs! A háborúság, a békétlenség, a nagy nyugtalanság és felfordulás idején érzi az ember igazán a béke nagy áldását. A béke az ember társas életében ugyanaz, ami az egészség testi életünkben: rend és harmónia, ahol minden a maga helyén van és összhangban csendül ki az élet! Ha ez megbomlik, nincs többé ami biztosítsa az ember lelki nyugodtságát, ekkor minden veszendő, nemcsak a nyugalom! Ezt a társadalmi nagy békét és összhangot, ezt a boldog együttélést akarja Krisztus visszaadni a társadalomnak, családoknak, közösségeknek és egyéneknek. Krisztus békéje nélkül nincs meg a társas együttélésnek boldog egysége. Ezt a békét hirdetik a tanítványok mindazoknak, kiknek házába betérnek! Békét, a legnagyobb társadalmi boldogságot kívánják és hozzák! Akinek szíve a béke áldását szereti, szívesen is fogadja őket.

A lélek békéje még a földi békénél is nagyobb kincs.

2. A lélek világában csak ott van boldogság és nyugodtság, ahol béke honol. Ha egyszer a lélek világában megbomlik a békés összhang, akkor a lélek többet szenved, mint ha csak a társadalom békéje van veszélyeztetve! A legnagyobb boldogságot az a harmónia nyújtja a léleknek, melyben Istennel állunk! Ha Istennel való békénk megszakad, a lélek legnagyobb földi kínja kezdődik. Ezért akarja Krisztus Urunk, hogy választottai a béke kívánságával ajkukon lépjenek azoknak a házába, ahol befogadják őket. Azt a békét viszik ők, amit Krisztus hozott, aki Istennel békít ki bennünket. Ha nem tudnók helyreállítani a békét Istennel, lelkünk a kétségbeesés örvényébe sodródna. Ezért a sok öngyilkos bűnös, mert ballépésük után nem találják meg azt a békét, amit a tanítványok visznek, mikor Krisztus útját egyengetik.

Béke nélkül nincs lelki élet.

3. A lelki élet nagy művét sem megkezdeni, sem folytatni és sikeresen tökéletesíteni nem lehet Krisztus békéje nélkül. Ha a lélek és Isten között még a bűnből eredő békétlenség és ellenségeskedés állapota áll fenn, akkor nem lehet Isten felé közeledni és tökéletesedni. Az igazi megindulás a lelki életben a bűnnel való teljes szakításban áll, mert a bűn rontja meg mindig ezt a békét lelkünk és Isten között. Ezért a *via purgativa* minden komoly lelki élet alapja és elengedhetetlen feltétele. Tisztulni, eltávolítani a lélekből mindent, ami Isten és a lélek közé diszharmóniát hozhatna! A bűnökkel küszködő léleknek gyengesége éppen ez: minduntalan visszaesik az Istennel szemben való békétlenség és ellenségesség állapotába! Hogyan tudjak én valóban kitökéletesedni Istenben, mikor minduntalan ellenségévé süllyedek?! Kemény és szigorú kézzel kell megfognom lelki életem vezetését! Tisztulni és erősödni a kegyelemben, hogy a béke lelkem és Isten között állandósuljon. Krisztus békéjét ápolom állandóan szívemben, lelkemben!

Csak a belső lelki béke tehet igazi béke-apostolokká!

4. A gyűlölet és ellenséges érzület nem sugall béke-gondolatokat! Csakis békés lélek, Istennel és emberrel Krisztus békéjében élő lelkület alkalmas Krisztus apostola, tanítványa küldetésének teljesítésére. Ha megvan lelkemben Krisztus békéje, ha Istenhez mindig a békés szeretet, nem pedig az ellenséges gyűlölet szemével tudok felnézni, akkor valóban vinni fogom a békét minden házba, ahova betérek! Akkor az én köszöntésem, amit Krisztus ad ajkamra, nemcsak kívánja, hanem hozza is Krisztus békéjét. Mennyire szükséges tehát, Uram, hogy a te békédet éljem, ha küldetésemben hűségesen akarok eljárni! Add, hogy veled mindig békében és szeretetben éljek és a te békédet soha el ne veszítsem!

Ha nem fogadnak szívesen?

A hetvenkét tanítvány a Mester oktatása közben lélekben bejárja mindazt a helyet, ahova majd menniök kell. Lélekben már előre látják, hogy nem mindenhol fogadják őket szívesen. Lesznek, hol már régen várják a Messiást s ezek a lelkek mindjárt meg fognak nyílni nekik, de ahol nem fogadják szívesen? Az isteni Mester olvassa gondolataikat s meg sem várva kérdésüket, feleletet ad: „És ha ott békesség fia vagyon, rája száll a ti békességetek: ha pedig nem, visszaszáll reátok“. (Lk. 10, 6.)

„A békesség fia.“

1. Azokat a hívő lelkeket, akik Isten felé húznak, akik mélyen átérzik bűnösségüket, de szeretnének Istennel kibékülni, Krisztus Urunk a „békesség fiainak“ hívja. Igen, a békesség fiai ők, mert a szívükben, lelkükben a békesség szeretete honol. Mennyire szeretnének Istennel újra abba a gyermeki viszonyba jutni, melyben voltak ősszüleink a bűn elkövetése előtt! Mennyire szeretnék a mennyei Atyát újra azzal a gyermeki szeretettel köszönteni, mint régen, mikor az első szülők még jó gyermekek voltak, kiket Isten az eredeti ártatlanság állapotába helyezett mindjárt teremtésük első pillanatában. Ezek „a békesség fiai“ bűnösségükben, esettségükben is megőrizték azt a gyengéd kapcsolatot, ha csak emlékülükben élt is, hogy Isten háza népéből valók! Mennyire boldogok volnának, ha megérhetnék Isten kegyelméből az ígért Messiást. Egész lelki életük annak a boldog békének emlékéből él, melyet az öskinyilatkoztatásból és a próféták jóvendöléseiből merítettek. A „béke gyermekei“ s szívük-lelkük a békét szomjazza! Ezek biztosan készséges szívvel hajolnak meg a béke fejedelme, Krisztus követői szavára és késztetik szívüket, lelküket az ő befogadására.

*Vajjon elmondhatom-e én is,
hogy a „béke fia“ vagyok?*

2. Vajjon nyitva áll a szívem, a lelkem Isten békéjének? Milyen sokszor kapom rájta magamat, hogy lelkem távol jár a béke útjaitól. Milyen sokszor nem

tartom szívem kapuját nyitva az Úrnak és követeknek, kiket hozzám küld, hogy alakítson, és előkészítsen a nagy lépésre, mikor majd én is ott leszek az ő háza népe között? Nem kell-e szemrehányást tennem magamnak, hogy sok sugalmazást nem követek, mikor elmélkedéseim közben Krisztus közvetlenül szól a lelkem mélyén. Vagy mikor közvetve az ő követe, előljáróm, jó olvasmány, vagy jó példa által szól és sürget bizonyos dolgokat, s nem hallgatom meg szívesen?! Nem vagyok-e én is olyan, mint az evangéliumi ifjú, ki midőn az Úr sürget valamit, igent mondok, de aztán sohasem teszem meg azt? A békesség fia, még ha tökéletlen, még ha bűnös és gyarló is, mégis szívesen hajol az Úr minden üzenetére, kívánságára! Ó, mennyire készségessé kellene tennem lelkemet, hogy minden indítást, minden buzdítást, minden oktatást, mely szent hivatásomra, apostolságomra nevel, a legkészségesebben elfogadjam!

„Rája száll a ti békességeitek!”

3. Aki meghallgatja Isten követét, arra rászáll Isten áldása. A hetvenkettő békekívánsága Isten áldását hozta, Isten áldását jelentette. Ha a mi lelkünkhöz küld Krisztus követet, valakit választottai közül, hogy akár a tökéletességre serkentsen, akár hogy szent küldetésünkre előkészítsen, vagy lelki életünkben emeljen, mindig áldását küldi! S ez az áldás akkor lesz hatékony lelkünk talaján, ha szívesen fogadjuk Isten küldöttének szavát. A hit szelleme kell ahhoz, hogy mindig meglássam az emberek személyén keresztül Krisztust, aki szól hozzám, aki üzenetet küld hozzám! Ha ilyen mély, hitbeli meglátásom van, akkor reám száll az az áldás, melyet Krisztus küld, és ettől fog szentté válni a lelkem! Minden előljáróm, aki Isten nevében vezet, irányít és dolgozik megszentelésemre, Isten áldásától kísért küldötte, „angelus“-a az isteni Mesternek, aki az apostolok iskolájában ezeket a lélek-eszközöket használja fel előkészítésemre, megszentelésemre, lelkem Istenhez irányítására! ...

„Ha pedig nem, visszaszáll reátok!”

4. Isten nem erőszakolja reánk sem kegyelmét, sem békéjét! Aki nem akarja szívesen fogadni „angelus“-át, küldöttét, ahhoz ő maga sem tér be. Ilyenkor áldása, melyet hírnökeivel küld a lelkeknek, visszaszáll azokra, kik közvetítik! Rettenetes a felelőssége azoknak, akik Isten küldöttjét elutasítják maguktól. Isten is visszavonul tőlük és áldása visszaszáll tanítványaira, küldöttjeire. Uram, engem is megdöbrent az a rettenetes valóság, hogy visszavonulsz azoktól, akik szolgálidnak, választottaidnak szavát és áldását nem fogadják! Mert, ó, hányszor hallom én is e szavakat, hányszor köszöntenek be hozzám is a te nevedben és én nem nyitom meg szívem kapuját nekik! Uram! Ne távozz el tőlem, ha néha talán nem a hit szemével néztem küldöttjeidet, kiket megbíztál lelkem irányításával, életem megszentelésével! Uram! megnyitom lelkemet és a hit szemével nézek mindenkit, akit te küldesz áldásoddal, tanításoddal, megbízatásoddal, hogy engem feléd irányítson és vezessen!

„Méltó a munkás a maga bérére.” (Lk. 10, 7.)

Maga az isteni Mester gondoskodik apostolairól. Ellátja őket a szükséges lelki utasításokkal. De nemcsak lélekből áll az ember, hanem testből is. Tehát erről is kell gondoskodnia. Hogyan fogja Krisztus a választott hetvenkét tanítvány anyagi helyzetét megoldani?!

„Ugyanazon házban maradjatok.”

1. Krisztus Urunk nyilvános működése alatt nem élt a maga anyagi erejéből, hiszen szegény volt. Mint próféta és Isten embere élt azzal a szokással, ami földjén általános és elfogadott volt: mások adományaiból. Voltak követői között gazdagok és jólelkű emberek, akik szívesen áldoztak, csakhogy legyen neki és apostolainak biztos kenyere. Voltak tanítványai között szentéletű özvegyek és asszonyok, akik mindenüket rendelkezésére bocsátották volna, ha Krisztus elfogadta volna. De ő csak annyit fogadott el, amennyi szükséges volt neki a minden-

napi élethez. Erre oktatja most a hetvenkettőt is. Adományokból éljenek, azoknak jószívűségéből, akik befogadják őket. Mások áldozatából legyen a mindennapi kenyerük és a legszükségesebbjük és éppen ezért érezzék, hogy van mit köszönniök mások jószívűségének! De egyet még sem akar az isteni Üdvözítő: azt, hogy házról-házra járjanak és kéregessenek. Nem akarja, hogy kolduljanak. Hogy ha már sokban meg is változtak a külső körülmények, valami mégis örökérvényű Krisztus rendelkezésében: ne kolduljunk, ne kéregessünk! A mi megélhetésünk és a papi pályán való megindulásunk éppen úgy, mint az anyagi fenntartás legtöbbszörre mások nagylelkűségének és jószívűségének köszönhető! Sohase tekintsük tehát azt, amit kapunk úgy, mintha arra jogunk volna, hanem úgy, mint adományt, melyért hálásnak kell lennünk!

„Evén és iván, amijük vagyon.”

2. A hetvenkét tanítvány ne legyen válogatós az evésben, ivásban. Azt fogyasszák el, amit kapnak és amijük van azoknak, akiknek vendégszeretetét élvezik! Nem lehetnek tehát válogatós és igényes emberek! A szegény Mester igénytelen apostolai legyenek, akik éltük fenntartásában és még a mindennapi étkezésben is érezzék, hogy mások kenyerét kell megosztaniok! A mai papi és apostoli életben is hasonlóan történik. A szemináriumi évektől kezdődően, jóformán egészen a sírig, a papi életnek ez a regulája: igénytelennek lenni ételben, italban! Megenni és meginni azt, ami van, ami telik a hívek gondoskodásából. Milyen visszataszító az, mikor az ellátás miatt hallunk elégedetlen és duzzogó hangokat papi vagy kispapi ajkokról. Éppen olyan visszataszító, mikor a papi asztalra tehetnénk többet és rendesebbet, de zsugoriságból elvonjuk ezt a velünk együtt dolgozó és mellénk rendelt paptestvérek szájától! A beneficium nem változtat azon a szellemen, amit Krisztus kíván, hogy minden papi jóvedelmet úgy tekintsünk, mint híveink szeretetteljes gondoskodását és adományát, hogy Isten szolgáiról gondoskodás történjék! Ez a gondolat, Krisztus ren-

delkezésének a szelleme, minden körülmények között, akár beneficátusok legyünk, akár nem, mindig szerénységre és igénytelenségre nevel bennünket!

„Méltó a munkás a maga bérére.”

3. Nem akarja Krisztus itt azt mondani, hogy mi béresek vagyunk, kiknek bért kell fizetni! Hanem csakis azt az általános szociális elvet hangoztatja, hogy minden megélhetéshez csak annak van joga, aki megdolgozott! Nem akar Krisztus parazitákat nevelni, hanem azt akarja, hogy szorgalmas munka legyen az alapja a megélhetésnek. Ez a munka nemcsak a testi munka lehet, hanem ideérti ő a szellemi, sőt a tisztán lelki munkát is, mint amilyen a hetvenkettő: hirdetni Krisztus közeledtét, előkészíteni a lelkeket a Messiás eljövetelére. Az apostoli munkának, a papi hivatásnak is ez a regulája: dolgozni, hogy jogunk legyen a mindennapi kenyérhez, mert „aki nem dolgozik, ne is egyék”! Buzgó és szorgalmas apostoli munkát vár tőlem nemcsak a szociális élet törvénye, hanem maga Krisztus Urunk is!

Boldogan kiveszem a részem e munkából!

4. Az apostoli megbízatás is, Krisztus szeretete is, de a szociális kötelezettség is arra késztet, hogy kivegyem a részemet ebből a munkából! Igen, buzgó munkatársa akarok lenni Isten országának és nem parazitája! Buzgóságomat nem fogja soha lelohasztani az, hogy ha esetleg itt-ott anyagi helyzetem szűkösebb lesz és szerényebb igényekre kényszerít. Még ha bőven lenne is az anyagi javakból, még akkor sem fogok nagy igényeket magamnak megengedni, hanem élem Krisztus szellemében az apostolok egyszerű és megtartóztató életét, mely nemcsak Krisztushoz vonz közelebb, hanem a hívek lelkéhez is! Igénytelenségre kell nevelnem magamat már itt, e szentelt falak között, hogy tudjak később is e szellemben élni és működni! A legtermészetesebb önmegtartóztatás ez: szívesen megnyugodni és lemondani, mikor valami hiányzik abból, amit nagyon igényelnék! Ilyenkor minden elégedetlenség nélkül

jó lélekkel viselem el még a szükségesnek hiányát is, hogy így letörjem magamban a jólét és kényelem, az igényesség és kényesség felé hajló természetemet!

Még a port is lerázni!

Jézus előre látja, hogy sok helyen az emberekhez hiába küldi választottait, nem mindenhol fogadják be őket. A hetvenkettő is érzi ezt, látja előre, hogy nem számíthatnak mindenhol sikerre. Vajjon befogadnak-e mindenhol bennünket? Az isteni Üdvözítő mindkét esetre utasításokat ad: „Ha valamely városba mentek és ott befogadnak titeket, egyetek, amit elétek adnak... Amely városba pedig bementek és nem fogadnak be titeket, kimenvén az utcára mondjátok: még a port is, mely lábainkra tapadt a ti városotokból, lerázzuk nektek; mindazonáltal tudjátok meg, hogy elközelgett az Isten országa“. (Lk. 10, 8—11.)

E városban befogadnak!

1. Isteni Mesterünk az első esetben feltételezi, hogy szívesen fogadják küldötteit. Tehát: „egyetek, amit adnak“... Azt akarja ezzel mondani, hogy ha befogadják őket, akkor fogadják el mindazt, amit felajánlanak a megélhetésre. Tehát ottmaradhatnak és ott állandó munkakört tölthetnek be. Ha befogadják Krisztus apostolait, fogadják el mindazt, amit felajánlanak a vallási élet fenntartására, a kultuszra, a papság mindennapi életigényeinek kielégítésére. Tehát ott üssön tanyát Krisztus küldötte, ahol befogadják és szívesen ajánlják fel neki a szükséges anyagiakat! Annyira komolyan és szó szerint kell venni Krisztus e rendelkezését, hogy még külön ki is emeli: „Ne járjatok házról-házra“! (U. o. 7.) Nem akarja, hogy kéregetésbe merüljön az apostoli küldetés. Nem anyagi javak összeharácsolásáért választ és küld Krisztus apostolokat, hanem a lelkiek miatt. Ha azonban küldötteinek mégis szükségük van az anyagiakra is, ezt azoknak kell belátni és előteremteni, akikhez küldi őket Krisztus. Ott kell virágzó hitéleti központot teremteni, ahol a hívek szívesen áldoznak mindazon létfeltételek meg-

teremtésére, amelyek ahhoz szükségesek. Semmi más igényt ne támasszunk híveinkkel szemben! Nekik kell ezt belátni és érezni, hogy mekkora áldozatot kell hozniok. Ahol a lelkek szívesen hajolnak Krisztus felé, ott ezt szívesen meg is hozzák.

Még a port is lerázzuk nektek.

2. Ahol pedig nem fogadják be a hetvenkettőt, Krisztus azt akarja, hogy ne mondjanak rájuk átkot, ne tegyenek nekik szemrehányást, ne vessék szemükre keményszívű, szűkmarkú voltukat! Ellenkezőleg mondják: legyen úgy, ahogy akarjátok, nem fogadtok be, tovább megyünk, még a port is lerázzuk nektek a lábunkról, nehogy azt higgyétek, hogy ezt is el akarjuk vinni tőletek. Krisztus ezzel az utasítással nem szemrehányásra gondolt, hanem arra, hogy a választottak kifejezzék, mennyire igénytelenül hagyják el azoknak a városát, akik nem fogadják be őket. Nem pénzükért, anyagi javakért mennek az ő küldöttei, még a porszemet se akarják tőlük elvinni! Azt is lerázzák, mielőtt tovább mennének. — A mai körülményekre még inkább illik az, amit Krisztus a hetvenkettőnek megparancsolt. Ha egyik városban kiűznék Krisztus apostolait és papjait, menjenek a másikba! Ha egyik országból el kellene menekülniök, nyugodtan menjenek a másikba, s még a porszemet is hagyják ott cipőikről. Nem akarja Krisztus, hogy szolgálai, papjai anyagi javakkal terhelve cipekedjenek ide s tova! Csak a lelkekért, csak Krisztus útjának előkészítéséért küldötte őket s ez legyen egyetlen gondjuk! Átkot, rosszat senkire se mondjanak, még azokra se, akik elűzik vagy tagadják, kizárják őket! Krisztus akarata, hogy semmiképen se tapadjon a papi szív és lélek ehhez a földhöz és a földiekhez! Szent hivatásunk egészen Krisztus országához köt! A lelket szolgáljuk, mikor Krisztus küldetésbe küld!

De mégse menjünk szó nélkül tovább!

3. Ha valahol nem fogadnák be Krisztus küldötteit, menjenek tovább, így parancsolja Krisztus! De mégse szó nélkül! Ne legyen szavuk a keserűség hangja, ne

legyen szeretetlen vagy gyűlölködő szemrehányás, hanem csak ez: Tovább megyünk, mert így akarjátok, de tudjátok meg, hogy elközelgett az Isten országa! Tovább megyünk, de itt van a lelkek Megváltója, aki megszabadít a bűntől és megnyitja a mennyek országát nektek! Ha mi tovább megyünk, nem jön el hozzátok Krisztus, nem részesülhettek a megváltás kegyelmeiben! Ennyit szabad, ennyit kell mondani! Mi elmegyünk, ám legyen! De ne feledjétek, hogy lelketek kárát vallja! Magatokat fosztjátok meg Krisztustól, mert bennünket Krisztus azért küldött, hogy az ő útját készítsük elő nálatok! Ha elűztök, ha elzárkóztok előlünk, Krisztust üzitek el, Krisztus elől zárkóztok el! Mennyire el kell fojtania magában Krisztus apostolainak minden emberi érzést, hogy egészen csak Krisztus töltse be szívüket-lelküket, Krisztus, akit hirdetniök és szolgálniuk kell! Csak Krisztus az értelme és célja minden tetteknek, egész életüknek! Krisztus nevében állnak az emberek elé, Krisztusért dolgoznak és fáradnak, s ha mégis elűzik őket, ha nem fogadják be, hanem még az életlehetőségeket is megvonják tőlük, Krisztust üzik el velük együtt! Egészen átérzem nagy felelősségemet!... Krisztus hordozója, Krisztus képviselője vagyok! Úgy kell élnem, éreznem, viselkednem, hogy Krisztus ügyét méltóképen képviseljem!

*Földi érdekektől mentes szívvel kell
Krisztus küldetését fogadnom!*

4. A hetvenkettőnek kiválasztása és küldetése folytatódik az én hivatásomban is! Tehát Krisztus parancsa, utasítása nekem is szól! Nekem is úgy kell alakítanom szívemet-lelkemet, hogy semmi mást ne keressek küldetésemben, csak a lelkeket és Isten országának építését, terjesztését! Annyira mentesnek kell lenni szívemnek minden földi érdektől, hogy mindenkor kész legyek tovább állni, ha valahol, egyik-másik városban vagy akár országban akadnának olyanok, kik bezárnák előlem a házukat, megvonnák az életlehetőséget, mert nem akarnak Krisztusról hallani! Mennyire szabad szív, anyagiaktól mentes igénytelenség kell ahhoz, hogy nyugodtan tovább tudjak állni és még annyit se tartsak magamnak, még azt se igényeljem, mint amennyi

a cipőmon annak a városnak a pora! Csakis egészen lemondó, egészen igénytelen lelkek képesek ilyen hősi életre! Csakis a világnak egészen meghalt apostoli lelkület tud — ma méginkább, mint a hetvenkettő idejében — Krisztus legatiójában eljágni!

„Gyógyítsátok meg az ottlevő betegeket!”

A szenvedő ember keltette az Úr Jézusban mindig a legnagyobb szánalmat! A fájdalom indította meg legjobban isteni Szívét! Azért jött, hogy könnyeket töröljön. Nemcsak a tizenkettőnek, hanem a hetvenkettőnek is ebben kell őt követniök. Ezért ad csodatevő hatalmat nekik is! „Gyógyítsátok meg az ottlevő betegeket.” (Lk. 10, 9.)

Mély hit kell minden apostoli léleknek.

1. A csodatevő hatalom rendkívüli ajándék. A csodás gyógyulás az isteni erő beavatkozása a természet rendjébe. Krisztus Urunk azt akarta, hogy nagyon is kézzelfogható indítókok szóljanak az ő isteni küldetése mellett. Ezért ruházta fel ilyen hatalommal küldötteit: hadd lássák, hogy isteni erő árad ki belőlük s ezt a természetfeletti erőt csakis Isten adhatja, aki küldte őket. A hetvenkettőnek bizonyára volt hite, de a hit szelleme akkor kezdett igazán fejlődni lelkükben, mikor látták és érezték ezt a rendkívüli erőt kiáradni magukból. Ha valaki, hát ők tudhatták, hogy ilyen gyógyításhoz nekik se tudásuk, se erejük maguktól nem volt! S míg ők hitükben megerősödtek, a betegek, akiket meggyógyítottak, hívökké lettek! . . . Milyen mély alázat kell ahhoz, hogy az igazi apostoli lélek élő és eleven hittel bírjon és mindent a hit szemével tudjon nézni! Mennyire élő hittel kell Krisztusra tekintenie, hogy meglássa benne hivatásának és küldetésének isteni Mesterét! Elsősorban neki kell hinnie, ha azt akarja, hogy tanítását mások is a hit szellemében fogadják. Élő hitemet viszem a Mesterhez és kérem őt, segítsen és erősítsen meg a hitben!

Résztvevő szív kell minden apostoli léleknek.

2. Szánom e sereget, mondja Krisztus! Valóban szentséges Szíve csupa szánalom, csupa irgalom! Nem

tud elmenni szenvedő mellett, anélkül, hogy szánszalomra ne ébredne iránta! Nem tudja látni a beteget anélkül, hogy ne érezne vele együtt! Erre az irgalmas és résztvevő lelkületre akarta Krisztus tanítványait is ránevelni, mikor nekik is megadta a csodás hatalmat a betegek gyógyítására. Az emberi lélek akkor a legfogékonyabb, mikor valaki résztvevő szívvel közeledik hozzá. Már a lelki részvét is enyhíti a fájdalom kínjait. De Krisztus nemcsak lelki vigaszt akart nyújtani az embereknek, hanem testi és érzékelhető segítséget! Keményszívű emberek előtt kézzelfogható jelét akarta tehát adni irgalmának! Tanítványai is járjanak ezen az úton... S ha később nem is közölte a csodatevő hatalmat tanítványaival, de a lélek megnyitásának kulcsát mégis itthagytta: a résztvevő irgalomban! Erre nevelem én is szívemet és szerető résztvétől leszek a szenvedők iránt. Bizonyára velem lesz Krisztus csodás lelki ereje, hogy én is enyhülést hozzak a szenvedőknek!

Gyógyítsuk a lelki betegeket!

3. A testi betegség gyógyításával Krisztus még másra is rá akart mutatni: arra a csodálatos vigaszra és enyhülésre, melyet ő hozott magával a lelki szenvedőknek. Krisztus egész vallása elsősorban a lelki szenvedők enyhülését hozza! Az irgalmas Jézus elsősorban a lélek szenvedését akarta megszüntetni és a lélek betegségét meggyógyítani. A testi betegek gyógyítása csak kézzelfogható jele annak a küldetésnek, amelyért hozzánk jött: gyógyítani lelki sebeinket, betegségeinket. Küldötteinek is ez volt tehát a hivatása: a betegségek gyógyításával előkészíteni a lelkeket arra, hogy Krisztus majd a lélek minden sebé, minden betegségét meggyógyítja, ha hívő lélekkel megyünk hozzá! Semmiféle testi orvosság nem képes a lélek betegségét megszüntetni! Semmiféle emberi részvét nem tudja a lélek vajadását és kínját enyhíteni! Krisztus papja, apostola a lélek orvosa. A csodatevő hatalom, mit a hetvenkettő kapott, csak előképe annak a másik csodás gyógyító hatalomnak, melyet adni fog később a bűnök bocsánatára és a lelki egészség visszaszerzésére! A lélek orvosa minden apostol, de nagyon kell

ismernie a lelki élet minden diagnózisát, hogy tudjon élni azzal a csodás erővel, amit Krisztus ad neki a bűnbocsátó hatalomban!

Nevelj engem, Krisztusom, a lelkek orvosává!

4. Ez lesz apostoli küldetésem legfontosabb feladata. Tudom, Uram, hogy mennyi a szenvedő és kínlódo lélek, add, hogy olyan részvétellel legyek irántuk, mint te voltál! Azért sürgeted, hogy legyek „alter Christus“, a te képmásod és a te helyettesed, hogy tudjak élni a csodás gyógyítóerővel, amit nekem is adsz, mikor a lelkekhez küldesz. Résztvevő szívet, irgalmas lelkületet, jóságot és megértést kell tanulnom tőled, hogy veled együtt szívem, lelkem a szenvedő betegekkel tudjon együttérezni és hozzájuk lehajolni! Igazán érdeklődéssel és tanulékonyssággal figyelem a lelki élet titkait, a lelki betegségek természetét, hogy megtanuljam gyógyításukat. Nevelj engem a lelkek résztvevő, irgalmas orvosává, Uram Krisztusom, hogy sok könnyet tudjak majd letörölni, sok lelket meggyógyítani, sok bűnöst az örök kárhozatból kimenteni!

«Szeretsz engem?»

.

Az apostoli élet rúgója.

Már harmadszor jelenik meg Jézus feltámadása után tanítványainak a tibériási tengernél, de nem ismerik meg. Ott áll a hajnali órában a tengerpartján, s mivel semmit sem fogtak, elküldi apostolait újra halászni. Azok engedelmeskednek, s a sok halból roskadó hajót a part felé irányítják. Ekkor a tanítvány, akit szeretet vala Jézus, megismeri őt és mondja Péternek: Az Úr az! Péter azonnal felövezi magát és a sekély vízbe lép. Nem tudja megvárni, míg a hajó partot ér, annyira vonzza őt Mestere iránti szeretete. Látván ezt Jézus, az ebéd után megkérdezi őt; „Simon Jónás fia szeretsz-e engem? ... jobban szeretsz-e engem ezeknél?“ ... (Ján. 21, 15.)

*Amit elsősorban kell megtanulni
az apostolok iskolájában.*

1. Mikor Jézus a hivatást adta, mikor apostolának meghívta, még nem kérdezte, hogy szereti-e őt? A hivatás kegyelme sokszor nagyon is földhöztapadt, Istentől messze eltévedt lelket érint meg. S ha egyszer lelkébe hatolt a kegyelem, akkor szívesen járja az apostolok iskoláját. Szent Péter is három éven át volt a Mester tanítványa, míg végre megkapta a krisztusi küldetés nagy kegyelmét, hatalmát. De ezt Jézus már csak azoknak adja, kik szeretik Őt. Az apostolok iskolájának tehát az első főtárgya Krisztus szeretete... Aki minden tudást elsajátított, minden képességet kifejlesztett, hogy Krisztus papja, apostola legyen, de nem tanulta meg eléggé szeretni Mesterét, még nem alkalmas... Még nem lehet az apostoli, a papi hatalom, tekintély, kegyelem letéteményese!...

Nagyobb hivatás, nagyobb szeretet!

2. Szent Pétertől nem azt kérdi az Úr: Szeretsz-e engem? — hanem: Jobban szeretsz-e engem ezeknél? Nála nem elégszik meg azzal, hogy szeresse őt, hanem kívánja, hogy jobban szeresse... A nagyobb hatalom, tekintélyesebb egyházi állás, exponáltabb hely, nagyobb áldozatot kíván, tehát nagyobb szeretetet is tételez fel. Nem vágyódom nagyobb állások, tekintélybeli hatalomban való gyarapodás után, hanem csak azt az egy vágyat szítom folyton a lelkemben, hogy mindig nagyobb szeretetem legyen, hogy mindig alkalmasabb legyek Krisztusért nagyobb áldozatokra, önfeláldozóbb munkára, minél nagyobb apostoli buzgóságra.

Az apostoli lelkület tüzes lángja.

3. A szeretetnek ez a lángoló tüze, mely az apostoli buzgóságot hevíti, az isteni kegyelemnek különös ajándéka. Néri Szent Fülöpről olvassuk, hogy amint a Szentlélek kegyelméért buzgón esedezett, tüzes golyót látott, mely feléje közeledvén száján át szíve mélyébe hatolt, és abban oly szeretetet élesztett, hogy hatása alatt a földre hullott. Esdő tekintetünket mi is az ég felé emeljük, ha lankadunk apostoli életünk útjain... onnan várjuk az isteni szeretetnek, az apostoli szellemnek, lelkületnek tüzes lángját, mely a mi lelkünket, szellemünket is úgy át fogja alakítani, mint Róma nagy apostoláét!

Jézus apostolainak fenntartott kegyelem.

4. Minél nagyobb a szárazság, annál könnyebben vet lángot a kiszáradt mező. A lelki szárazság, az isteni szeretet utáni vágy is mind jobban eiőkészíti lelkünket az isteni szeretet befogadására. Kitárom szívemet-lelkemet Krisztusomnak, és ő küld számomra is ilyen tüzes, izzó lángot, mely szívünk, lelkünk mélyére hatol, és tőle felgyullad a lelkünk. Jézusnak ez a különös és apostolainak fenntartott kegyelme áttüzesíti, és lángralobbantja izzó szeretetünket... Ó, Uram, akkor már bátran kérdezheted tőlem, hogy szeretlek-e jobban másoknál?! Ó, akkor már tudok neked, s kérdésedre felelni!

Szeretlek téged, Uram!

Mikor tábortüznél a lángot fel akarjuk szítani, megpiszkáljuk a parazsat, és újabb rőzsét rakunk rá. Mikor a tűzre langyos szellő fúj, akkor lángja magasabbra csap. Az Úr is e kérdésével: „Szeretsz engem?” tüzes lángot akar magasra lobbantani. Úgy érzi az apostol, hogy Jézus kérdésére lobogó láng csap magasra lelkében s ezért feleli Neki: „Igen, Uram, Te tudod, hogy szeretlek Téged!” (Ján. 21, 15.)

Csak az apostolt kérdi Jézus.

1. Krisztus nem kérdi a betegeket, akiket csodásan meggyógyított, hogy szeretik-e őt, nem kérdi a halottaiból föltámasztottakat, nem a lelki újjászületteket; Krisztus csak az apostolt kérdi... Minden jótétemény szeretetet vált ki. Amerre Krisztus lábnyomait látjuk, szeretet fakad, de ő erről csak azokat kérdi meg, kiket maga helyett akar a lelkek ügyének élére, az apostoli munkába állítani, akiket áldozatos életre hív. Aki Krisztus helyettese itt a földön, annak az isteni szeretet magaslátára kell emelkednie. Szeretnie kell Jézust, hogy szeretni tudja a lelkeket, szent hivatalát és az apostoli munkát, melyet Krisztus bíz reá.

Akinek több bocsáttatik meg, jobban szeret engem.

2. Mily biztos, mily gyors, mily meleg és bizalmas az apostol felelete!... Igen, Uram! Igen... Szeretlek!... Ő mondja azt, ki három ízben is tagadta, hogy ismeri őt?! Ő, aki ismerte a bűnös élet mélységes örvényeit!... Hát tud-e szeretni az, aki vétkezett, aki nem tiszta és érintetlen lelkű? Tud!... jobban tud, szenvedélyesebben tud! Mert mélyebbről emelkedik fel, nagyobb lendülettel emelkedik!... Akinek több bocsáttatik meg, jobban szeret engem!...

Miért kérded, Uram?

3. Jézus nem azért kérdi, mert nem tudja, hogy vajjon valóban szereti-e őt! Nem azért kérdi, hogy a felelet öntudatra ébressze az esetleg elfojtott érzel-

meket. Ő azért kérdez, mert fel akarja szítani a szeretetet! Azért kérdez, mert azt akarja, hogy a láng magasabbra csapjon, és oly élénken lángoljon, hogy többé semmi se olthassa ki azt. E lángot is azért szítja, azért éleszgeti, mert a buzgó apostoli élet, apostoli tevékenység legmélyebb forrására akar utalni! A szeretet minden apostoli munkának rúgója, éltetője. Nincs buzgóság ott, ahol a szeretet lángja helyett kormos kanóc pislákol. Nincs önfeláldozás ott, ahol minden csak érdekből, illemből, vagy megszokásból történik. Élet, apostoli, lelkekért izzó élet csak ott fakad, ahol nagy szeretet, lángoló szeretet, kiolthatatlan és kielégíthetetlen szeretet gyulladt ki!...

Szeretlek, Uram, én is, akit az apostoli munkára hívtál meg.

4. Mily nehéz-e szót kimondani annak, akinek a szíve elnehezült! Mily hazug a szava annak, ki ajkával mondogatja: „Szeretlek Jézusom, te tudod, hogy szeretlek!” — de ő maga tudja, hogy nem szereti igazán, mert ott csüng még a világ élvezetén, a világ csábító élvezetein! Csak a felszabadult szív tud gyorsan, hamar, lángolóan szeretni! Jézusom, szeretem szent hivatásomat mert hisz a te ajándékod az! Szeretem és boldog vagyok, hogy te meghívtál engem! De igazán csak akkor tudok boldog lenni, ha téged egész szívemből szeretlek. Ha nagyon, lángolóan, és egyedül csak tégedet szeretlek! Ó, én mindent elhagyva, szívemet mindentől eltépve, boldogan és egyedül Érted égve mondom: Igen... igen, Uram Jézusom, szeretlek, te tudod, te akarsz, hogy szeresselek! Égni, lángolni akarok érted, hogy buzgó apostolod lehessek!

A szeretet legfelsőbb fokán.

Jézus tekintete milyen megindító, mélyreható tekintet lehetett! Először a boldogságos Szűz Anya mélyedt el tekintetébe, azután a pásztorok. Most mi is. Az Úr Pétertől már kétszer hallotta vallomását, most harmadszor megismétli kérdését: „Simon Jónás

fia szeretsz-e engem?“ (Ján. 21, 17.) S mélyen, hoszszasan reá néz! — E tekintettől tért meg Péter egykor. Most a legnagyobb szeretet gyulladt fel ettől a tekintettől.

Miért kérdi harmadszor is?

1. Immár harmadszor kérdi az Úr: Szeretsz-e engem? Szeretsz-e jobban ezeknél? Miért kérdi harmadszor is? Talán csak azért, mert háromszor tagadta meg Mesterét? Igen... ezért is, de ennél mélyebb oka is lehetett a Mesternek! Ki ne látná, hogy a háromszori kérdés nem ugyanaz, hanem ugyanannak a szeretetnek hármas fokozatát jelenti? Az elsőben csak azt kérdezi: Szeretsz-e? A másodikban nagyobb szeretet után vágyódik Jézus: Szeretsz-e jobban? Itt a harmadik kérdésben a szeretet harmadik fokát érinti: Szeretsz-e legjobban? Nem elég Jézust szeretni, nem elég jobban szeretni, mint minden mást, kevés őt jobban szeretni másnál, őt csakis legjobban, legeslegjobban lehet szeretni!...

Hármas útjelző.

2. Legjobban... legjobban!... Igen, Uram, így akarlak, csak így szeretnék szeretni téged! Ó, de ehhez mennyit kell tisztulnom! Ehhez mennyit kell lelkemet szépítenem, ékesítenem! Igazi lelkiség kell ahhoz, hogy ezt elérjem! Megindulok ezen az úton! A tökéletesség, az életszentség útja visz a legnagyobb szeretethez... de ez az út nem a földön vezet, hanem felfelé, a tisztultabb lelkiség légkörébe visz. Az igazi lelkiség, melybe nem vegyül a testi-ség és a föld alacsonysága, egészen a magasba szárnyal... ott fenn lakik... s csak így tud a teremtmények fölé emelkedve eljutni a szeretet legmagasabb fokára, hogy legjobban szeressen! Szent-ség, tisztaság, szeretet e hármas útjelző vezet Jézus legnagyobb szeretetéhez!

Legjobban... legjobban!

3. Ó, mily édes, mily drága nekem a kegyelem! Mert kegyelem... Isten ajándéka! Mert amikor megtisztultam és tiszta lelkiség magaslataira eljutottam,

akkor nyújtja Isten a szívembe-lelkembe! Legjobban.. már nemcsak szeretetet jelent nekem, hanem jelenti a legbensőségesebb egyesülést. Jelenti azt, hogy legjobban ott vagyok otthon, Jézus szentséges Szívében! Jelenti, hogy legjobban ott izzik át a szívem!... Legjobban az ő szerelmének tüzeben tisztul meg a lelkem! Legjobban... legjobban... Ó, mily boldogság, hogy legjobban őt szerethetem, hogy egészen s egyedül az övé lehetek!... Legjobban akarok Jézusé lenni, legjobban akarom ezt a kegyelmet neki meghálálni. Úgy érzem e percnél kimondhatatlan boldogságát!...

E szeretettől szívünk-lelkünk kitágul.

4. Úgy érzem, mint az apostol, hogy kitágul a szívem, hogy minden lelket befogadjon, és valamenynyinek a lelke lelkembe olvadjon... s ne csak a magam lelkével simuljak Jézus Szívéhez, ne csak a magam szívével lángoljak Jézus Szívéért, hanem minden Istent szerető lélekkel egybeolvadjak... azzal, hogy legjobban szeretem őt. A Jézus szent Szívének szeretetében egybeolvadt lelkek az ő isteni Szívében élnek egészen Istennek átadott, egészen Istennek eljegyzett életük szentségét! Ó, hát hogyan volnának boldogok... a legjobban!... Ezt köszönjük neked Jézus Szíve — a legjobban!...

Van, aki szeret!

Megelevenedik előttem az utolsó vacsora terme, megjelenik előttem az Úr Jézus imádandó alakja. Látom, mint árad ki szeméből a legnagyobb fájdalom, nem a szenvedések miatt, melyek már a küszöbön állnak, hanem a válás miatt, hogy nemsokára el kell szakadni azoktól, kiket itt a földön legjobban szeretett. Kitarja karját és megnyitja ajkát, valóban a szív bőségéből akar most szólani. Azt mondja: „Amint engem szeretett az Atya, úgy szeretlek én is titeket!”

Az isteni Mester szól szeretteihez.

1. Halljátok? A Mester szól hozzátok! Krisztus szava ez: Szeretlek titeket! Az apostoli, a papi élet a lemondás élete. Hányszor érezzük ennek a lemondás-

nak, világmegvetésnek súlyát, terhes igáját. Mikor a világ örömei, szórakozásai mellett elhaladunk, ó, hogy visszhangzanak a vidámság és kacaj hangjai lelkünkben! Mikor boldog családi fészek közelébe jutunk, mintha üresnek, ridegnek találnók a mi szerény kis otthonunkat. Mikor szerető emberek haladnak el életútunkon, mintha hidegnek találnók szívünket keblünkben. Hát minden szeretetről, minden boldogságról le kell mondani az apostoli, a papi léleknek? Nincsen, aki őt szeresse és akit ő szerethet? Neki nem szabad szeretnie?... Vagy talán e kérdésekre sohasem szabad feleletet várnunk?... Ó igen, várhatunk, kapunk feleletet! Maga a Mester, kinek iskoláját látogatjuk, ő maga fog nekünk felelni: „Amint engem szeretet az Atya, én is szeretlek titeket!”...

Krisztus nem világfájdalomra akar nevelni.

2. Mint az „Ave Mária“-ra intő csendes harangszó a sötét, viharos éjben, úgy hangzanak e szavak a kietlenség, a lelkiszárazság idején, a kísértések közepette! Krisztus Urunk szava ez: Szeretlek titeket! Szeret Krisztus!... E szózat belemarkol a szívembe, lelkembe, úgy érzem, hogy nem világgyűlöletre, nem világfájdalomra kötelez engem, mikor apostoli életprogramot ad, hanem nagyobb öröme, nagyobb boldogságra, nagyobb melegségre, nagyobb szeretetre, mint amennyit a világ fiainak juttat. Nem üres, nem fagyott a szívem. Istennek szeretete tölti meg és hevíti!...

Szeret Krisztus!

3. A lelki szárazság, a harc idején már szinte kételkedünk a szeretetben. Valóban reánk illik: Mit féltetek, kicsiny hitűek? Hát nem több-e az én szeretetem? Nem több-e az én Szívem?!... Ah, hát szeret, mégis szeret! Még akkor is szeret, mikor sujt, bűntet, próbára tesz! Ne kételkedjünk a Mester szeretetében! Én hiszek a szeretetben! Milyen hideg, milyen lassú vagyok, pedig repülnöm kellene! Hisz a Mester szeret! Úgy szeret, hogyha tudnám valójában mennyire szeret, élni sem volnék képes szeretetének hevétől. Szeret... mennyire szeret... csak sejtem... vagy

talán még nem is sejtem?! Sejteni, megérteni, tudni ezt a nagy titkot csak akkor fogom, ha majd én is lángolok szeretetétől! És minél jobban el tudok majd merülni szeretetében, annál jobban fogom átélni, megérteni, és tapasztalni, hogy szeret, nagyon, végtelenül szeret engem!

Csak Krisztusnál keresek szeretetet, melegséget!

4. Ha üresnek találom szívem, ha szeretetre vágyom, nem a külső szórakozásokban, nem a világnál keresek szeretetet többé! Engem maga Isten szeret! A sötétség, az elhagyatottság, a kísértés, a keresztviselés napjaiban ez az erőm. Úgy szeret engem az én isteni Mesterem, hogyha tudnám, mennyire szeret, hát élni sem volnék képes. E gondolatnál felmelegszik a szívem. Az apostol ne szeretné viszont Mesterét, a pap Krisztusát? ... Úgy érzem, hogy szívem lángja felfelé tör, csak egyet érzek most már: Szeretlek, Jézusom! Ó, csak gyujtsd lángra, lobbantsd fel szívem parázsát, hogy magasra csapjon, hogy az égig érjen lángja! ... Krisztusomra tekintek és feléje futok, szétszaggatom a világhoz fűző kötelékeket, csak őt szeretem ... csak őt szeretem! ...

Igy szeretlek!

Ha az emberi szempár a legmélyebb titok, ha feneketlen örvény, melybe el lehet merülni, akkor, most odamegyek a Mester elé és szembenézek vele. Szemben a Mesterrel! Mélyen belemerülök szeme pillantásába. Tudom, hogy ő veséket átható, mély tekintettel lát és néz ... És én is nézem ... Mit olvasok e szempárban? ... Igen, már látom benne azt a tüzet, melyet az égből hozott ide közénk ... „Amint engem szeretett az Atya, én is szerettelek titeket.” (Ján. 15, 9.)

A szeretet törvénye misztikus, titokzatos.

1. Olyan, mint a hamu alatt pislákoló parázs, nem vesszük észre, csak mikor tüzet fog, fellobban. Hidegen, a mindennapi élet szürke, színtelen hangulatában érintkezünk ismerőseinkkel, embertársainkkal és titokzatosan, misztikusan megérezzük; megéjtjük, mikor

egy valaki nagyobb szimpátiával közeledik hozzánk, mikor melegebben érez, s nagyobb szeretettel gondol ránk. Ez a szeretetnek láthatatlan ereje, ez a szeretetnek veszedelme és előnye. Ezt az erőt ismeri a Mester is, mikor meg akarja éreztetni velünk, hogy szeret.

Ő biztosít szeretetéről.

2. Ki hinné el, hogy szeret bennünket, a bűnös, a lázadó, a lelki rútságtól foltos lelkű Ádám gyermekeit, hacsak ő maga nem mondaná? Ki merné magát az ő szeretetébe beleképzelni, ha ő maga nem akarna meggyőzni bennünket arról, hogy ez nem képzelet, hanem valóság?! Tényre hivatkozik: Engem szeret az Atya! Olyan igaz, hogy szeretlek én is titeket, mint amily igaz, hogy az Atya szeret engem! Ezzel akar engem is szeretetéről meggyőzni! Érzem, hogy meggyőzött, legyőzött... érzem, hogy a szeretet törvénye ébred szívemben! Izzik már a parázs a hamu alatt!...

Jézus szeretetének mértéke.

3. A Mester azonban a pusztá ténynél többet is akar mondani e szavakkal. A mértéket is megmondja: Amilyen fokban szeretett engem az Atya, olyan nagy az én szeretetem irántad. Uram, Mesterem!... El sem merem gondolni, hogy ugyanolyan végtelen a te szereteted irántam, mint ahogy az Atya szeret téged?!... Ha ezt eléggé meg tudnám fontolni! Hát ennyire szeretsz engem?... Melyik apostoli szív tud e szavaknál hideg maradni?!... Ime a szeretetnek misztikus törvénye! Már nemcsak pislákol, már lobog és lánggal ég a szívem! Ha ennyire szeret, hát szerethetem-e eléggé őt? Lángolhatok-e eléggé érte?... Hát nehéz-e az ő igája, amit magamra vállaltam? Megoszthatnám-e szívemet mással, mint övele, ki ennyire tud szeretni engem?

Ébredjünk Jézus szeretetének tudatára!

4. Értelek most már, édes, isteni Mesterem! Fel akarsz rázni abból a nyomasztó tespedésből, melyben az apostoli szív gyakran gyötrődik, hogy őt nem szeretik! Te szereted, isteni szeretetednek egész melegével szereted és azt akarod, hogy ezt mi is tudjuk. Azt

akarod, hogy ennek tudata ébren legyen lelkünkben és folyton élessze bennünk azt a szent tüzet, mely nem annyira misztikus érzelmekben fog előtörni, hanem apostoli, papi munkánknak átszellemült végzésében. Ez a viszontszeretet, melyet irántad érzek, ez visz és tüzel, hogy minél többet tegyek érted.

Amplius... amplius!

5. Minél jobban elmerülök szemednek mélyéből kicsillogó szeretettedben, annál jobban érzem, hogy az én szívem is tüzet fog tőle! Nem hagy többé nyugtot, hanem sürget, hogy ne kíméljem magamat, a te szolgálatodban. Ilyen szeretettől lángoló apostolod nem fog buzgóságában alkudozni, sem egészségével, sem kényelmével, sem a kilátásba helyezett előnyökkel... Ha teljesen fel is áldozta magát a buzgóság oltárán, csak egyet érez akkor is: viszontszeretettől tette! Szeretettől... viszontszeretettől... Pedig milyen kevés e viszontszeretet a te szeretettedhez képest!

„Mindent eltűr...”

„A szeretet mindent eltűr... mindent elvisel.” (Kor. I. 13, 7.)

Ilyen vagy te!

1. Krisztus arcvonásait tanulmányozom, elmélyülök benne és azt utánzom! Milyen ez az arc? Rajta a tűrő szeretetnek legszebb vonása. Türelmes minden lélekkel, minden ellenségével szemben. Még apostolai is próbára tették türelmét kicsinyes, emberi okoskodásaikkal, kifogásaikkal, húzódozásaikkal. Ellenségei még több kellemetlenséggel tették próbára türelmes szeretetét. Kínokat, szenvedéseket vállalt magára, de sem az ostromozás csapásai, sem a nagy szegek, sem a töviskorona nem torzította el ennek a szerető Krisztus-arcnak türelmes vonásait! Gyönyörködöm benne, szeretetére hevülök magam is!

Mindent... mindent!

2. Milyen nagy a te szeretetted, Uram, hogy mindent, mindent magadra vállalsz érettem. A kellemetlenségek, a szenvedések csak még jobban fokozzák szere-

tetének lángját. Mindent vállal, mindent elvisel, csak-hogy szívemet megindítsa, megnyerje. Én édes, szerető Mesterem! Engedd, hogy én is így tudjalak szeretni! Engedd, hogy én is mindent vállalni, mindent elviselni tudjak érted!

Ebben rejlik ereje.

3. A szeretet próbája a tűrés, minden kellemetlenség és szenvedés következetes vállalása. Akik csak szívük fellobbanásában szeretik Jézust, nem tudnak mindent elviselni, eltűrni érte. A tűrés, mindennek elviselése az igazi próbaköve a szeretetnek! Igazi nagysága, ereje, valóban ebben rejlik!

Adj nekem ily szeretetet!

4. Minél jobban elmélyülök a tűrő Krisztus arcvonásába, annál buzgóbban kérem: adj nekem is ilyen szeretetet! Add, hogy mindig jobban szeresselek! Add, hogy szeretetem irántad ne legyen csak szalmaláng, ne az érzelem fellobbanása, hanem a léleknek erős odahajlása feléd, a teljes önfeláldozás, melyben a tűrő és minden áldozatra kész szeretet kiteljesedik! Emeld fel lelkemet a szeretetnek erre a magaslatára, a te szeretetednek, a charitasnak erre a tökéletességére, édes Jézusom!

Ki szakíthat el Krisztustól?

„Ki szakíthat el minket Krisztus szeretetétől? nyomorúság vagy szorongatás? ... veszedelem vagy üldözés, vagy kard?” (Róm. 8, 35.)

Az élet nagy kérdése.

1. Az életnek igazi, nagy kérdése ez: Krisztussal lenni vagy nélküle. Ha Krisztussal élek, akkor igazán élek, Istenben élek. Nélküle csak múlt árnyék életem. Földi életem ajándék, melyet azért kaptam, hogy vele egyesüljek és őt szeressem! A szeretet a legnagyobb egyesítő erő. Krisztus szeretete Istennel kapcsol egybe Istenbe olvaszt bele!

Erősebb minden köteléknél.

2. Krisztus szeretete erősebb, széttéphetetlenebb, mint minden földi kötelék! Sem háborúság, sem megpróbáltatás, nyomorúság, sem éhség veszedelem vagy erőszak nem képes eltépni tőle. Hagyjon el bár az egész világ, még azok is, kiket legjobban szerettem, gyűlöljenek bár ismerőseim, ellenségeim, üldözzön bár az egész világ, el nem szakíthatnak tőled, Uram! Téged mindennél, még magamnál is jobban szeretlek.

Miért győzünk?

3. A szeretet győzedelmes, mert ereje felülmúlhatatlan. Nemcsak én szeretem Krisztust, hanem ő is szeret, végtelenül szeret engem! Szeretete irántam oly nagy, mint amilyen nagyon szereti őt maga a menygyei Atya! „Amint engem szeretett az Atya, én is szerettelek titeket.” (Ján. 15, 9.) Ez a szeretet ad erőt nekem minden nehézség felett: „Mindezeken győzedelmeskedünk azáltal, aki szeret minket!” (Róm. 8, 37.)

„Sem halál, sem élet...”

4. „Biztos vagyok abban, hogy sem halál, sem élet... sem egyéb teremtmény el nem szakíthat minket Istennek szeretetétől, mely Jézus Krisztusban, a mi Urunkban vagyunk.” (Róm. 8, 38—39.) Erősebb Krisztus szerelme az életnél, sőt a halálnál is! Nem szakad meg még akkor se, ha lelkünk elszakad testünktől! Tovább él, sőt akkor kezd igazán kiteljesedni, kivirulni, Isten szeretetének lángjába olvadni! Ezért zengi az Egyház, hogy a halálban életünk nem vétetik el, csak átalakul, átalakul Isten szeretetének izzó tüzeiben.

Önfeledő szeretet.

„A szeretet... nem keresi a magáét.” (Kor. I. 13, 5.)

A világ szelleme.

1. Az Úr Jézus nagyon éles vonalat vont a világ szelleme és a maga tanítása között. Ez az ellentét legjobban itt csúcsosodik ki: a szeretet önzetlenségében. A világ is szeret, legtöbbször a szeretet mozgatója. De a világ szeretete önző. A világ embere önmagát, a maga

érdekét, a maga hasznát és előnyét keresi. Érdek mozgatja és köti össze az embereket és ennek szennyes árja mindent bemocskol.

„Kiválóbb út.”

2. Az a „kiválóbb út”, melyet Szent Pál mutat, mikor az isteni szeretetnek, a charitasnak természetét rajzolja meg, a szeretetnek önzetlen, magát feledő szépségét ajánlja. Krisztus szelleme nemcsak élet és valóság, hanem csupa szeretet és tűz, szeretet, mely önzetlenségre és önfeladásra nevel. Ez a szeretet csak adni akar, nem kapni! Használni és nem kihasználni! Jót tenni s nem vizsontszolgálatot lesni. Csak aki egészen meghalt önmagának, képes ily magasra emelkedni!

Mi jutalma van?

3. Tényleg ennyire önzetlen? Ennyire önfeladó a szeretet? Az Isten szeretetétől áthatott lélek is akar valamit elérni, de nem érdekből! Egyetlen ambíciója: Istent szolgálni, szeretni, bírni! Mindig más segítségére siet, önfeladten áldozza fel erejét és idejét másokért, hogy Isten iránti szeretetét gyakorolja. Az Úrért cselekszik, az Urat akarja szeretetével megközelíteni, megvigasztalni, mindig jobban és jobban szeretni! Az Urat szereti, ez az ő jutalma, egyetlen boldogsága.

Apostoli lélek vágya.

4. Apostoli lélek tele van Isten szeretetével. Nem a világ szellemében él, szeretete nem önös, számító. Mindig csak adni akar s egészen kimeríti önmagát, hogy egészen bírja Krisztust! Lemondó önzetlenségében csak Istent keresi és iránta való lángoló szeretete mozgatja minden tettét, munkáját, lemondását, áldozatát! Ezt a szellemet alakítom ki magamban! Így akarok szeretni és élni! Magamat is szívesen hozom áldozatul érted, Uram, isteni Mesterem!

Charitas Dei diffusa est.

„Isten szeretete kiáradt szívünkbe a Szentlélek által, aki nekünk adatott! (Róm. 5, 5.)

Ezért sietett fel!

1. A mennyekbe felszálló Krisztushoz a szerető és vágyódó lélek minduntalan ezt kiáltja: Hová sietsz, Uram?! Miért hagysz el, mikor olyan nagyon szeretlek! Miért? Azért, mert a Lelket, a Szeretetet akarom elküldeni vágyódó, szerető lelkednek! Éppen azért siet az Úr fel a mennyekbe, hogy elküldhesse tüzes Lelkét a személyes isteni Szeretetet!

Ajándékok ajándéka.

2. A pünkösdi Lélek-járás az ajándékok ajándéka! Ennél nagyobb ajándékot nem kaphattunk volna! A Szentlélek nemcsak Isten szeretetében való részesedés, hanem az egész isteni Szeretetnek, a személyes és teljes Szeretetnek eljövetele, lelkünkbe szállása! Minden más ajándék csak morzsa, ez az egész isteni Szeretet és Jóság!

„A Szentlélek által.”

3. A Szentlélek által öntetik ki lelkünkre Isten tüzes szeretete! A Szentlélek nem adja a szeretetet, hiszen ő maga a Szeretet, Ő maga szállja meg a lelket, melyre kiárad! Maga költözik a szerető lélekbe. Maga akar égni és szeretni emberszívekben, emberlelkek szentélyében! Szeretni, lángolni, a szeretet tűzében egészen elhamvadni: csakis a Szentlélek Istenben tudunk!

„Nekünk adatott.”

4. Valóban ajándék, nekünk adatott! Az Atya Krisztus által adta őt nekünk! Úgy adta, hogy a miénk legyen! Szentlélek Isten enyém vagy, mert nekem adott téged az Atya és a Fiú, akiknek Szeretete vagy te! Enyém vagy és ezentúl én a te szentélyed, templomod, szeretetednek élő és eleven lakóhelye vagyok! Add, hogy necsak én bírjalak téged, hanem te is egészen bírd engem! Szállj meg és tégy egészen magadévá! Olvassz bele isteni szeretetednek tűzébe, szerelemlángjába!

Hogy szeret?

„Amint engem szeretett az Atya, én is szerettelek titeket.” (Ján. 15, 9.)

Halljátok?!

1. Emberek, kicsinyek és nagyok, szegények és gazdagok, népek és nemzetek, halljátok? Halljátok meg és tudjátok: szeret! Így szeret! Isten szeretetének nincsen mértéke, mert végtelen. Ezzel a végtelen szeretettel szeret minket is! Sokszor erőt vesz az emberen az elhagyatottság, úgy érzi, mintha őt senki sem szeretné! Ilyenkor cseng vigasztalóan Krisztus szava. Szeret! Szeret!

„Amint... úgy...”

2. Amint az örök Igét szereti a mennyei Atya, úgy szeret ő bennünket. Az Atya isteni szeretete, mellyel a Fiút, a második isteni személyt szereti, az a mértéke Krisztus irántunk való szeretetének! Az Atya a Fiút és a Fiú az Atyát úgy szereti, hogy ez a szeretet a harmadik isteni személy tökéletességéig emelkedik. A Szentlélek lényege ez a szeretet, mellyel az Atya és a Fiú szeret! Ez a Szeretet minket is magába zár, mint ahogyan egymást magába zárja és átöleli. Ó, mily boldogság, mily szédítő, elragadó boldogság!

Elsősorban engem!

3. Krisztus Urunk szeretete minden lelket átölel, de elsősorban apostolait, választottait! Engem is! Akár-mennyire gyűlöljön is a világ, akár-mennyire üldö-zön is, nem fontos nekem, ha ily nagy szeretet árad felém az Úr Jézus Szívéből! Az apostoli lelkeknek sok-sok keserűségük és szenvedésük van, de mindent megédesít és örömmé változtat Krisztus Urunk végte-len szeretete, mellyel mindig velünk van és a Szent-háromság szeretetébe zár.

Hát így szeret!!!

4. Ha ezt a nagy, felmérhetetlen szeretetet csak egy kicsit is átgondolom és megérzem, elfogódik a lelkem: hát szeret? Hát így szeret?!... Hogyne gyulladna ki az ember szíve, hogyne lángolna viszontszeretettől! Ki-nek szíve tudna érzéketlen maradni ily szeretet sugár-zatában! Megnyitom neki egészen szívemet és élek e szeretetnek! Nyomában járok, követem és szolgálom, hiszen szeret! Engedjetelem engem Krisztussal lenni és felolvadni egészen az ő szeretetében!

Hűséges szeretet.

„Maradjatok meg az én szeretetemben!” (Ján. 15, 9.)

Nem szalmaláng!

1. Az emberi érzés, emberi szeretet, olyan mint a hullám fel és alá hullámozik. Olyan, mint a szalmaláng, nagy lánggra lobban, de hamar elég és lelohad, csak kevés hamu marad utána. Az Úr Jézus szeretete irántunk, főleg apostolai iránt nem szalmaláng! Úgy szeret, ahogyan az Atya szereti őt: örök és soha nem lankadó, soha nem kisebbedő szeretettel. De tőlünk is ezt várja az Úr, ne legyen a mi szeretetünk se lankadó, ne legyen szalmaláng!

A mécses ki ne aludjon!

2. Az emberi szív érzése csakhamar kialszik, mint a mécses. De a lélek vonzalmának, szeretetének is állandó utánpótlás kell, mert lelkünk sem képes Krisztus szeretetét egészen befogadni, egészen átérteni és átélni. Hiszen akkor élni sem volnánk képesek! Mindig újra és újra utána kell önteni a mécses olaját. Mindig, újra és újra meg kell nyitni a szívet, hogy az égi szeretet állandóan lelkünkbe sugározzék és folyton emeljen, lenéltsen, tüzesítsen és magával ragadjon!

Ezért akart velünk lenni!

3. Az Úr Jézus éppen ezért akart mindig velünk maradni, ezért akart szívünkbe térni. Az Eucharisztia csodálatos megvalósulása a végtelen isteni szeretet folytán lelkünkbe áramló tüztengernek! Amíg velem van, amíg szívemben hordozom, mindig ennek a végtelen szeretetnek sugárzatában élek!

A lángot ki ne oltsátok!

4. A szeretet lángját ki ne oltsátok! Krisztus sürgető szeretetének ellent ne mondjatok! Csak engedjétek, hogy sürgessen, magával ragadjon és mindig nagyobb áldozatokat követeljen! Ez a szeretet természetéhez tartozik! Ezek a szeretet lángját mindig maga-

sabbra lobbantják! Teljes átadottság, odasimulás, bensőséges önátadás és áldozat táplálják és növelik annak lángját!

A szeretet kánonja.

Az Úr Jézus a szeretet zsinórmértékét, kánonját így formulázza: „Ha parancsaimat meg fogjátok tartani, megmaradtok szeretetemben; valamint én is megtartottam Atyám parancsait és az ő szeretetében maradok“. (Ján. 15, 10.)

Hogy függ össze?

1. Az Úr Jézus ismételten hangsúlyozza, hogy csak akkor szeretjük őt igazán, csak akkor maradunk meg szeretetében, ha megtartjuk parancsait. Hogy függ össze e kettő: a parancs és a szeretet? A szeretet Istenhez kapcsoló erő, vele egyesítő benső odasimulás. De Isten éppen azért adta parancsait, azért közölte velünk gondolatait, hogy a hozzá vezető utat megmutassa, hogy magához irányítson. Ha valaki letér a hozzá vezető útról, hogy akar hozzá eljutni, hogyan képzei a vele való találkozást és egyesülést?

Miért ad parancsokat?

2. Isten nem azért ad parancsokat, hogy megkössön és szabadságunkban gátoljon, hanem, hogy megkönnyítse a hozzátörekvő lelket! Nem szabadságunkat akarja korlátozni, hanem el akar igazítani! A parancsok is végtelen szeretetének ajándékai, mint kegyelme és szeretete!

Járj kedvében!

3. Az emberi életben is úgy szoktuk valakinek jóindulatát, szeretetét megnyerni, hogy kedvében járunk. Isten kedvében akkor járunk, ha gondolatai és akarata szerint igazodunk! Örök üdvösségünk is ebben áll, hogy teljesen és közvetlenül egyesülünk vele, gondolataival, akaratával, belső világával és az ő isteni boldogságával. Ezért kell kedvében járni itt e földön! Ezért nem lehet őt igazán szeretni, ha nem hangoljuk hozzá, gondolataihoz, parancsaihoz, akaratához lelkünket, szívünket.

Ha szeretsz?!...

4. Krisztus Urunk egész vallásának, az üdvösség rendjének alapjául a szeretetet tette. Ha szeretsz, akkor tedd meg, amire tanítottalak, teljesítsd, amit kívántam tőled! Ha szeretsz?... Igazán szereted őt!?... Örömmel megteszem, Uram, amit kívánsz, add, hogy akaratod legyen szeretetem szárnya!

Nagyobb szeretete...

„Nagyobb szeretete senkinek sincs annál, mint ha valaki életét adja barátaiért.” (Ján. 15, 13.)

Ez a legnagyobb áldozat.

1. Annál nagyobb a szeretet, minél nagyobb az áldozat. Odaadhatod pénzedet, vagyonodat, vállalhatsz munkát és fáradságot, ez mind nagy szeretetnek jele lehet. De nagyobb áldozatot nem hozhatsz, mintha életedet adod oda. Meghalni valakiért, ez a legnagyobb, amit érte tehetünk. Önként és örömmel áldozni életet, ez a szeretet elragadtatása! Krisztus Urunk így szeretett!

Érezzük!

2. Ha az evangéliumot olvassuk, szeretete sugárzik belőle, ha beszédeiről, szavairól elmélkedünk, megérinti lelkünket sugallatainak meleg, izzó lehellete. Ha kinszenvedésére gondolunk, könnybelábad szemünk. De ha kereszthalálát szemléljük, a szeretet extázisába esünk! Érezzük, hogy a keresztáldozat a szeretet isteni tüzeit éleszti bennünk!

Te is?!

3. Szeretsz engem te is? Ezt kérdi Krisztus minden apostoli lélektől! Tudsz értem áldozatot hozni te is?!... Szeretlek, Uram, hogyne, hiszen a szeretet viszontszeretetet vált ki. A tűz tüzet gyújt. Élethivatásunk a szeretet áldozata! Vágyódom arra hogy minél jobban szeresselek!

Jobban! Jobban!

4. Hogyan sürget Krisztus szeretete? Így: ha meleg szívünk, legyen forró. Ha forró, legyen tüzes! Ha tüzes, hevítsen, ha hevít, lobbanjon lángra! Lobogjon

és izzítson át egészen! Nagyon szeressünk, vágyódva szeressünk, alázatosan és kitartóan szeressünk! Félve szeressünk, mert nem tudjuk, hogy elég erősek, bátrak, készségesek leszünk-e majd a szeretet legnagyobb fokán, mikor elérkezünk életünk feláldozásához!

Elbírom ezt is?!

5. Félve és alázatosan hagyatkozom szerelmes Krisztusomra, mert nem tudom, lesz-e erőm elbírní nagy kínzásokat? Elbírnjuk-e a nagy keresztek és főleg a legnagyobbat! Lesz-e elég erőnk, hogy magunk hajt-suk oda készségesen fejünket a bakó alá? Nem tudjuk, hogy nem leszünk-e kísértésben megtagadni Urunkat az utolsó pillanatban, a túlvilág küszöbén? A magunk erejéből, a magunk bátorságával bizonyára nem leszünk erre képesek. Pedig úgy érzem, hogy a belső tűz hevít és minden áldozatra sarkall. Hiszen nagyon, nagyon szeretlek, Uram, édes Jézusom! Nem akarlak megtagadni, mint Péter, aki először meghalni is kész volt, de aztán egy szolgáló szavára meghátrált!

Nem tagadhatom!

6. Uram, titkos vágyam, nem tagadhatom, úgy érzem, hogy a szeretet legnagyobb fokán szeretném én is odaadni életemet érted! Mindenemet feláldozom teneked. Minden erőmet, egész életemet s ha akarod, halálo-mat is odaviszem a szent kereszt oltárára! Csak arra kérlek, akik megkínóznak, akik mártírkoszorúmat megfonják, el ne vesszenek! Irgalmazz nekik is, és add, hogy áldozatom elsősorban nekik nyissa meg az örökkévalóság boldog kapuit!

A legnagyobb mozgatóerő.

„Amore langueo... a szerelem miatt ellankadok.“
(Én. én. 5, 8.)

Ellankadok!

Hányszor sóhajtok, siránkozunk: Ó, Uram, én már nem bírom tovább, langueo, ellankadok! Bizony sokszor fáradt, sokszor kimerült az apostoli, a papi lélek! Belefárad a sok munkába, a sok utánjárásba, a lelke-

kért! ... A sok szentbeszéd, a tanítás, a temetés, betegek, egyesületek, szegények, iskola, és a családok ... mind-mind örlik idegeit, morzsolják egészségét, emésztik életerejét! Minden munkája mindmegannyi magaszt, mely fárasztja, ellankasztja. Elméje eltompul, hangja elfúl, tüdeje zihál, szemének fénye megtörik ... ambíciója, első papi buzgósága lassan szerte foszlik ... Fáradt ... lankad ... ellankad! ... Pedig valamikor még nem ismerte a fáradtságot! A szentelés illatos kenete lelkét is frissességben, buzgóságban tartotta ... most pedig a sokfelé való szétszedettség, lelki életét is szétfolyóvá tette s lankad ... lankad ... ellankad! ... Ó, Uram, ha ez csak külső fáradtság, testi lankadás volna! ... Uram, ha ez a szív szeretetéből fakadna! ...

Lankad sokszor a lélek is!

2. Az apostoli léleknek testi fáradtságát, idegeinek végső feszültségét okos beosztás és alapos pihenés rendbe hozza. Lelki szétszedettségét, szétfolyó benső életét azonban a friss erő, még nem adja meg. Valahogy rajta is beteljesedik, hogy míg pihen a test, a szívnek ébren kell virrasztania! A léleknek frissességet, üdéséget mindig újult lelkierőt, és örömet az apostoli fáradalmakban, munkában csakis a szívnek ébersége, melegsége adhat. Ha minden apostoli, papi munkát nagy-nagy lángoló szeretetből végez, akkor lelke feléled, és nem fogja őt semmiféle igehirdetés, szentségkiszolgáltatás kiszakítani lelkiéletének medréből. Ellenkezőleg mindez lelkiéletéből fog természetesen folyni. Édes, isteni Mesterem, ha majd az irántad való szeretetből viselem a te szőlődnek minden munkáját, fáradtságát, nem fogom érezni annak terhét. Nem égeti a nap melege azt, kit belülről a szeretet tüze hevít. Uram, most már nem érzem a testi fáradtság nyomasztó terhét ... most már: amore langueo ... az irántad való nagy-nagy szeretet miatt lankadok! ...

A szeretet tüze mozgat.

3. Mily boldogság az isteni szerelem tüzétől hevítve végezni apostoli munkámat! Mennyi lelki örömet fakaszt az, mit szeretetből végzek! Mily lendítőerő a szeretet! S mennyire szítja annak tüzét minden papi

munkám, amit szeretetből végzek! Szárnyakat ad és magasba ragad... Fáradtságot nem érzek többé!

Jaj, de, ha mégis?

4. Ha mégis lankadnék, ha mégis a szerelemtől el-lankadnék?... Eszemet, testemet, két munkás kezemet tudom pihentetni, jaj, de a szívemet hol pihentessem, ha talán még se bírná a szárnyalást?... Amore languo, lankadok a szerelemtől, édes Jézusom! Tudsz-e valahol pihenőhelyet az apostoli szívnek is nyújtani?... Hol pihenjen?... Úgye egyedül a te isteni Szívedben! A te jóságos, szerető, apostoli buzgóságot, önfeláldozó szeretetet gyújtó szent Szívedben!

«Titeket is üldözni fognak!»

Üldöztetések tüzeiben.

Az Úr Jézus búcsúzásának egyik legszomorúbb mozzanata, amikor apostolait előkészíti a rájuk várakozó szenvedésekre, üldözésekre: „Ha a világ gyűlöl benneteket, tudjátok meg, hogy engem előbb gyűlölt nálatok!... Emlékezzetek meg szavaimról, melyeket mondtam nektek: ...Ha engem üldöztek, titeket is üldözni fognak“. (Ján. 15, 18, 20.)

Jézus jövődől!

1. Az apostoli lelkek felbuzdulásának egyik forrása a siker, mely munkájukat koronázza. Mikor látjuk, hogy a hirdetett evangélium mély gyökeret ver az Isten ígését szomjúzó népnek lelkében, mikor szeretettel ragaszkodnak hozzánk, mint lelkiatyjukhoz, mikor sokszor gyermekes módon, de mindig oly megkapóan igyekeznek hálájukat nyilvánítani, minden papi, minden apostoli szív megindul... Mégis, nem ez az igazi apostolok sorsa! A Mester mást jövődől... Ő nem szeretetet, sikert, ragaszkodást, hálát ígér az őt követő apostoloknak, hanem gyűlöletet és az ebből fakadó üldözést.

Miért fáj?

2. Minden üldözés gyűlöletből fakad. Ez a forrása annak a haragnak, mely nemcsak tiszteletlenségben, megvetésben nyilvánul, hanem támadásban, üldözésben is. Csak rosszat szoktunk gyűlölni, kitartó, nagy gyűlölettel... Ime az oka annak, hogy miért fáj az Úr apostolainak, követőinek, papjainak, mikor őket gyűlölik, üldözik! A gyűlölet és üldözés által rossznak, a gonosztevőknek, a társadalom söpredékének tartják őket. S a mindennapi élet, a világi élet szemüvegén át bizony fájó sebet ver a szíven, mikor a jótett helyett gyűlölettel adóznak, s az egész életnek feláldozását

azzal hálálják meg, hogy üldözik. Talán nekem is van ilyen fájó sebem? Ó, akkor még én is a világ, a mindennapi életnek felfogását vallom, amely nem Krisztus tanítása.

„Emlékezzetek szavaimra, melyeket mondtam nektek!”

3. Majd ha út az üldözés órája, majd ha menekülni kell egyik városból a másikba, majd ha tisztelet helyett szitkokat szórnak felénk és életünk sincsen biztonságban, akkor emlékezzünk meg a nagy Mester szavairól! Ő mindezt előre megmondta, s nekünk minderre vállalkoznunk kellett, mikor hozzá csatlakoztunk és követőinek nyomába léptünk. Ne ringassuk magunkat hiú ábrándokban! Ezzel a gyűlölettel, üldözéssel számolnunk kell

„Boldogok vagytok, mikor... üldöznek titeket!” (Mt. 5, 11.)

4. A mi Mesterünk az üldözésben és a gyűlöletnek türelmes és békés elviselésében nemcsak az önmegtagadásnak és akaratunk megacélozódásának motívumát látja. Neki az üldözés a boldogság forrása. Ami a testi, világi embernek szenvedés és megpróbáltatás, az apostoli lelkeknek boldogság és lelki öröm. Ez a kegyelemnek nagy csodája, melyet emberi okokkal, emberi magyarázatokkal érthetővé tenni nem lehet. Ezt a boldogságot csakis az igazi lelki életet élő, Krisztust követő lelkek fogják megérteni. De az ő megértésük sem annyira az értelem világossága, mint inkább annak átélése lesz. Tény, melyet lelkükben éreznek, melyet letagadni, vagy olyanokkal megértetni, kik azt még nem élték át, nem lehet. Ó, nagy Mester, add, hogy mindig ilyen bensőséges életű követőd legyek, ki a gyűlöletet nemcsak elviselni tudja, hanem az üldözés közepette boldog is tud lenni... O me felicem! Ó, én boldog ember!...

Szidalmak pergőtüzében.

„Boldogok vagytok, midőn szidalmaznak... titeket.” (Mt. 5, 11.)

Ami jólesik természetünknek.

1. Ha az embert tekintem, akkor nem tagadhatom, hogy a szidalmazás nem esik jól természetemnek. Az ember ösztönszerűen várja a dicséretet, az elismerést, ha valamit lelkiismeretesen, jól végzett. Az emberi ambíciót nagy fokban növeli az elismerés és a vágy, hogy megelégedést váltson ki. De ha a jótett, a lelkiismeretesen végzett kötelességteljesítés helyett szidalmakkal fizetnek, minden kedv, ambíció és kitartás kerékbe törik. Hányszor tettem jót mással, mert éreztem, vagy tudtam, hogy látnak és jót gondolnak, jót mondanak rólam! Hányszor sajnáltam meg, hogy mást segítettem, a bajból kimentettem, mert a hála helyett szidalmakkal fizetett. Ime az ember, a testi, a világ szerint érző és élő ember bennem!

Nem tömjénezés járja!

2. Jézus evangéliuma nem a test szerint ítél, nem a test vágyait és ambícióit melengeti. Nem azt nevezi boldognak, akit dicsérnek és akit elismerésekkel halmoznak el. Ő azokat hirdeti boldognak, kiknek jótéteményeiről megfélelkeznek, sőt azokat félremagyarázzák és emiatt őket szidalmazták. A Mester iskolájában nem a gög, önmagunk tömjénezése és a felfuvalkodás járja! Ő arra tanít, hogy magunknak kicsinységét, semmiségét elismerjük és annak élénk tudatában éljünk. És ebbe helyezi az igazi boldogságot. Mert mikor mi magunkat megalázva kicsinyeknek érezzük, Istenhez jutunk közelebb.

Isten a kevélyeket megalázza.

3. Isten a kicsinyeket felmagasztalja és azokat, akik magukat feltolják, megalázza... Nincs semmi, ami önhittséget, titkos nagyravágyásomat, hiú ambíciót annyira legyezne, mint az elismerés, dicséret... Ebből csak a mellőzés, szidalmazás, méltatlanság szenvedése tud igazán kigyógyítani! Azért sohasem zúgolódom, ha nem vesznek észre, ha mellőznek, sőt szidalmaznak és haraggal támadnak rám, amikor valami jót teszek, ha mégoly jól teszem is... Boldog leszek! Elhiszem neked, ó, Mester, hogy csak akkor leszek bol-

dog! Különös édes érzés, boldog érzés a megaláztatásban, a szidalmak közepette eltörpülni az emberek szemében, de nagyra nőni Istennek szemében!

„Exemplum dedi vobis!”

4. A Mester nemcsak elméletben, hanem saját életével is tanítja ezt a különös boldogságot! Jót tesz, csodákat művel, testi-lelki betegeket gyógyít, halottakat támaszt fel: test és lélek szerint, mégis szidalmazták, mégis haraggal fordulnak ellene... Ime most értem, miért figyelmeztet előre, hogy boldogságnak tartsam, ha szidalmaznak! Mert őt is szidalmazták! Őt, ki azt mondotta minden apostoli léleknek: Jöjj és kövess engem! Megindulunk és megyünk utánad! Tudjuk, hogy elismerés és kitüntetés babérjai nem fogják homlokunkat övezni, ha utánad járunk; mégis mi leszünk a boldogok, mert így jutunk közelebb hozzád, isteni Mesterünk! Isten szolgálait, bármennyi jót tegyenek is, ma éppen úgy, mint minden időkben, úton és útfélen, szidalmakkal illetik! Nem háborodom fel, nem szomorkodom, nem engedem apostoli munkakedvemet lelohadni emiatt! Erről tudom, hogy jó nyomon vagyok... a Mester nyomában!...

A világ nyelve.

„Boldogok vagytok, midőn... hazudván, minden rosszat mondanak ellenetek énérettem.” (Mt. 5, 11.)

A rágalom mocsokja.

1. Nem jó a világ nyelvére kerülni! Így mondja a világ okoskodása. Mert a világnak tényleg rossz nyelve van. Az emberek szeretnek másnak hibáiban vájkálni és mindenkit készek a rágalom mocsokjával beszenyezni. De különösen teszik ezt Krisztus követőivel, apostolaival, papjaival. A világ a legkisebb dolgot kész azonnal félremagyarázni és ha ezt nem teheti, ráfog olyan piszkos dolgokat, amelyek sokszor vérig elkese-rítik az embert. De csak az „embert”, mert „Isten emberét”, Krisztus iskolájának tanítványát nem keserítik el. Őt a tiszta lelkiismeret, a jól végzett munka tudata, hivatásának betöltése felemeli, megerősíti. Nem

ütközik meg a rágalmakon és nem tulajdonít annak olyan jelentőséget, hogy amiatt kedvét veszítené, vagy visszafordulna a megkezdett útról.

Nehéz elviselni.

2. Könnyű a rágalmakat olyankor elviselni, mikor tudjuk, hogy komolyan gondolkodó emberek, ismerősök annak hitelt úgysem adnak. Hanem mikor elhiszik, mikor előljáróink jóindulata, kegye, bizalma tünedezni kezd a rágalom hatása alatt és amikor érezzük, hogy az a sok rossz, amit hazug módon terjesztettek ellenünk, kezdi aláásni becsületünket, akkor lelkünk ege bizony beborul! Ilyenkor kitartani, erős lélekkel mindent elviselni, nagy erény! Pedig ez minden buzgó apostoli lélek sorsa. Ezt egyikük sem kerülheti el. Minél sikeresebben, buzgóbban működik, annál biztosabban bekövetkezik a sötétségnek ez az órája! A sötétség szelleme nem nézi tétlenül a buzgó apostoli lelkeknek sikerét, mikor tőle a kárhozatnak indult lelkeket kicsikarja és őket a kárhozatból megmenti. A sátán fegyvere pedig a hazugság és a rágalom! ... Szegény megrágalmazott testvérem: Ne keseregj! Ne engedd, hogy a gonosz célt érjen, s te abbahagyd miatta azt, amit Krisztus szerelméért kezdettél! ...

Krisztus is ezt szenvedte!

3. A rágalomnak és becsületünk igaztalan beszenyezésének súlya alatt egyedül az képes bennünket megvigasztalni, akiért mindezt szenvedjük. Sohasem érzi az apostoli, papi lélek szívét oly közel a Mesteréhez, mint éppen a megrágalmazás sötét elhagyatottságának órájában. Mert a Mester csak saját megrágalmazott és gyalázatokkal tetéztet isteni Szívére mutat s onnan mindent megérthetünk. Ő is ezt szenvedte, ő is ezt érezte! Ő előre meghirdette, hogy ez lesz a sorsunk. S mert tudja és érzi e szenvedésnek keserűségét és súlyát, szenvedő lelkünket különös gyengédséggel és szeretettel öleli magához.

A Mester és a tanítvány! ...

4. Az Űr Jézus minden buzgóságot, minden iparkodásunkat, melyet a lelkekért kifejtünk, nagy szeretet-

tel fogad és nagy szeretettel viszonzoz, de semmi sem indítja meg Szívét annyira, semmi sem teszi oly gyengéddé, mint a megrágalmazott, hazugsággal és ocsmány ráfogásokkal befeketített papi lélek! ... Ezek az ő igazi tanítványai, követői! Ezekre szeretetének és jóságos Szívének minden melegét, minden gyengédségét rápazarolja... Ezért mondja boldogoknak a megrágalmazott és minden hazugsággal befeketített apostoli, papi lelkeket...

Példaképek.

„Igy üldözték a prófétákat is, kik elöttetek voltak.”
(Mt. 5, 12.)

Erő árad példájukból.

1. Csodálatos erő rejlik mások példájában! Ha nem vagyunk az egyetlenek, kikkel valami baj történik, ha mások hasonló szomorúságban, hasonló szenvedésben synylődnek, mindig valami megnyugtató, biztató erő száll lelkünkbe. Erre az erőre utal a Mester is, hogy ezt öntudatosan használjuk ki lelkünk javára. Minden üldöztetésben, mely bennünket, mint az ő apostolait érhet, vigasztalódjunk meg azon, hogy hiszen már a próféták, az Úr küldöttei is, kiknek hivatásuk volt a választott népet az ő jövetelére előkészíteni, hasonló mostoha sorsban részesültek. Őket is szidalmazták, gyűlölték, üldözték. Mindezt pedig csak azért, mert Jézus hírnökei, prófétái voltak! Még nem is szentelte meg az Üdvözítő e siralomvölgyét lábnyomával, máris üldözik azokat, kik a belévetett hitet és a közelgő megváltást hirdetik a népnek... Lehet-e hát más sorsom nekem is?

Rokonlelkek.

2. A kereszténység történetének lapjai betűről-betűre megvalósítják a Mester szavait: Így üldözték a prófétákat, így üldöznék titeket is! A szentek példája tündöklő fáklya, mely megvilágítja lelkemnek egét, mikor az üldözések és szenvedések felhői sötétbe borítják. Mennyire rokonlelkek! Mily jól esik lelkemnek az ő életükből és példájukból erőt meríteni! Minden időnek minden körülményei között találunk lelki-

igényeinknek és szükségleteinknek megfelelő szentet, akinek életpéldáját követhetjük. A Mester ajánlja, hogy eljárógassunk hozzájuk megtanulni az apostoli élet fáradalmaait és szenvedéseit. Folyton lapozgatni fogom életüket és szellemüknek, lelkületüknek, példájuknak édes mézét gyűjtögetem magamnak a szenvedések, üldözések keserű óráira.

Krisztus miatt!

3. A prófétákat az eljövendő, a szenteket és mártírokat pedig a megtestesült Isten-ember miatt üldözték. De a szidalmak, rágalomok, üldöztetés és gyűlölet kelyhét legcsordultabban neki magának kellett kiürítenie. A Mester mindeme szenvedésekben előttünk jár példájával. Ha ő, a Mester, mindezt eltűrte és elszenvedte, mi, a tanítványok, az ő követői és kegyelmeinek örökösei, hogyan is kerülhetnők el? Jézus is így szenvedett! Nem zúgolódom! Mikor szenvedek, mikor üldöznek, szidalmaznak, a Mesterhez válok hasonlóbba!

Jézus példája.

4. Jézus példája volt a szenteknek és mártíroknak ereje, vigasztalása. Én is egyesítem vele fájdalmaimat, kínjaimat, lelkemnek keserűségeit. Egymagamban le roskadnék ezeknek súlya alatt. De ha ő velem és én vele együtt szenvedek, ha az ő példája lelkesít, akkor minden kín elviselhetővé, minden kereszt könnyűvé válik. Mikor a próféták és a szentek példáján lelkesedem, tulajdonképpen Jézust követem! Jézus a mi örök példaképünk! Az ő szenvedése minden apostoli, minden papi léleknek vigasztalása és erőssége!...

Lelki szorongattatásban.

„E világon szorongatástok vagyon; de bízzatok, én legyőztem a világot.” (Jn. 16, 33.)

Mit várjunk az élettől?

1. Az apostoli élet igénytelen. Ne várjunk az élettől kényelmet, boldogulást, örömet és megtiszteltetést. Az Úr apostolának élete csupa szorongattatás, csupa belső gyötrelem. Ő Krisztushoz tartozik és a világnak Krisz-

tus elleni gyűlölete őt is éri, sőt éppen neki kell azt először felfognia. Nemcsak külső megpróbáltatások és szenvedések várnak reá, hanem belső szorongások, belső kínok és gyötrelmek. Ne várjunk tehát az élettől mást, mint amit az Úr előre mondott, előre ígért!

Rögös az út.

2. Nehéz a pálya, rögös az út, tövises az ösvény. Mindezt vállalnia kell Krisztus papjának. Rögös utakon, szenvedések és keresztek súlya alatt kell rónia kálváriáját. De a rögös úton, a szenvedések súlya alatt is vele az Úr, sőt minél több a gyötrelme, szenvedése, annál jobban vele van. Ez ad erőt és vigasztalást.

Miért? Miért?

3. Sok bűnös közül választottalak ki, megtisztítottalak, kegyelmemben megfürösztöttelek, sok bajtól őriztelek, és az életszentség útjain vezettelek. Ezért gyűlöl a világ! Nem szereti látni lelketek tisztaságát, mert annak fényében a maga rútsága annál szembeötlőbb. Nem szereti hallani az élet ígét, mert nem akarja életét aszerint alakítani. Nem akar örök büntetésről tudni, mert az megzavarja őt bűneinek szemétdombján. Ezért gyűlöl, ezért üldöz a világ!

Bízzatok!

4. A világ gyűlölete nem kíméli Krisztus apostolát, papját; minden oldalról ellenséges, gúnyos, gyűlölködő arcok veszik körül. Mégsem szabad megrettennie, félnie. Bízzatok, mondja az Úr, én meggyőztem a világot! Krisztus megtörte erejét, és a győzelem zászlaját kezében tartja. Kitarok mellette, még ha a harcban el is kell esnem! Uram, benned bízom, tudom, hogy nem szégyenülök meg mindörökké!

Nem tart soká!

„Örüljete és vigadjatok, mert a ti jutalmatok bőséges a mennyekben.” (Mt. 5, 12.)

Ami erőt ad!

1. A szenvedés kétségbeejtő, elviselhetetlen volna, ha nem tudnók, hogy nem tart örökké. Még azok is, kik-

nek hitük nincs, azzal vigasztalják magukat, hogy a halál minden szenvedésnek végét szakasztja, a sír minden fájdalmat megenyhít. Az Úr Jézus is azzal vigasztal meg minket jóelőre, hogy ne csüggedjünk, ne lankadjunk keresztünk viselésében, nem tart soká! Nem tart örökké! Mily rövid az élet az örökkévalóságához képest! Mily rövid e földi éltünk szenvedése az örökké tartó öröm és boldogsághoz viszonyítva! Azért választották a szentek is készségesen és örömmel a szenvedés tövises útját rövid földi életükben, hogy az öröm örökkétartó pálmáját nyerhessék el a másvilágon. Mennyi erő rejlik a vigasztalásban: nem tart soká! Csak egy kicsit kell még kitartani! Nemsokára következik az örökkétartó boldogság! Akár szenvedélyeimnek tüze éget, akár a szenvedés kínja mardos, így szólítgatom lelkemet: Még egy kissé... és aztán nem kell többé szenvedni! A mennyország öröme és boldogsága tartja lelkemben az erőt! Maga Jézus biztat ezzel!...

„Jutalmatok bőséges...”

2. Jézus jutalommal biztat! Barátom, ki lemondottál énérettem a külső javakról, a szemek kívánságáról, a lélek akarataról, a test kívánságáról, ne sajnáld e javakat! Sokkal többet, boldogítóbbat, nagyobb adok neked majd ott fent az én országomban! Szenvedéseid közepette nem feledtelek el! Jutalmad bőséges leszen ott fent a mennyekben. Nincs az az öröm, az a boldogság, amely felérne a mennyek országának boldogságával, örömével.

Ami szárnyat ad a léleknek.

3. Mikor ennek az örökkétartó örömnek előíze érinti lelkemet, mily könnyűnek tűnik minden lemondás, önmegtagadás, szenvedés, üldöztetés! Akinek szívébe hatolt egyszer ennek édessége, hogy repül a szeretet szárnyain! Lehet-e élni jutalom nélkül? Lehet-e boldognak lenni olyan öröm nélkül, melynek bírását valaha is elveszíthetem? Itt e földön soha boldog nem lehetnék, ha nem tudnám, hogy szívemet-lelkemet a mennyek országának örömei boldogítják egykoron... Szenvedéseim, lemondásom, tiszta életemnek nehézsé-

gel és megpróbáltatásai elmúlnak ... de a menny örömei sohasem fognak elmúlni!

Az édesség győzze le a keserűséget!

4. ÖrüljeteK és vigadjateK a menny örömeinek bírásán már most! Már most szabad örülnöm azon, hogy valaha boldog leszek és üdvözülök! Nem szabad éreznem a szenvedés és önmegtagadás keserű ízét, mert az a csepp keserűség belevész a túlvilági élet örömének árjába! Az édességnek le kell győznie a keserűséget! ... Az apostoli lelkületnek is ez az alaphangulata: örülni előre annak a vigasságnak, mely biztosítva van számomra azzal, hogy a Mester tanítványa vagyok és titkainak sáfára. Sokat gondolok a túlvilágra, s annak örömeivel és boldogságával édesítgetem minden szenvedésemnek, kínomnak, fájdalmamnak keserűségét.

Új szellem.

„ÖrüljeteK és vigadjateK.“ (Mt. 5, 12.)

Az öröm evangéliuma.

1. Ez az Úr Jézus evangéliuma! Ő új világnézetet hirdet, mikor a boldogság hegyén tanítja az új szellemet! A szenvedésnek, lemondásnak, üldöztetésnek evangéliumát! De mindaz, ami a világ szemében szenvedés és kín, Jézus evangéliuma szerint öröm és vigasság! Ez az ő lelkülete! Nem tud búslakodni, pedig szenvedni ugyancsak tudott! ÖrüljeteK! VigadjateK! Még akkor is, mikor szenvedtek, mikor szívetek, lelketek fáj! Örömtök ne legyen tobzódó mulatozás, ne legyen hangos kicsapongás, féktelen lakomázás! A ti örömtök legyen a léleknek belső, tiszta derült, mosolygó öröme és vígsága! Az apostoli lelkek komolyságához és kimértségéhez nagyon is illenek az örömek és a vigasságnak rózsái!

Ez is apostoli küldetés!

2. Az Úr Jézus nem akar szomorú, komor arcot látni! Apostolainak homlokát ne szántsák az életúntság, elkeseredés, lemondás redői! Nekik kell elsősorban üldöztetést szenvedniök, keresztjüket és másokét

is hordozniok, de a szenvedéseknek nem szabad az öröm és a lélekderű rózsáit elhervasztania! Az ő lelkiüknek derűltsege, öröme kell, hogy a szenvedő és elborult lelkek napsugara legyen! Napsugár-lelkek csak ilyen evangéliumi lelkek tudnak lenni, akiket sem a szenvedés, sem az üldözés, sem a baj, vagy csapás nem tud komorrá tenni, örömétől, lelki derűltségétől megfosztani! Örülni, vígnak lenni még a baj, megpróbáltatás, kínok közepette, ez is nagy hivatás és nagy misszió! Ez is az apostolság egyik feladata, küldetése! Ezért parancsolja meg a Mester minden apostoli léleknek! Nekem is!

Az öröm forrása.

3. A mi örömünk és vigasságunk nem üres, célnélküli öröm! Az evangéliumi örömnek és vigasságnak van forrása, melyből fakad, van célja, mely felé törekszik. Forrása maga a Mester, aki kegyelmével minden nehézséget könnyítvé, minden bajt és csapást elviselhetővé tud tenni. Örülök és boldog vagyok, ha őt érzem közelemben. Minden boldogságom, ha vele egyesülhetek szívemben! Ez az egyesülés nem jelkép, nem symbolum, hanem eucharis, örömteli boldogító valóság. Az evangéliumi öröm az örök élet forrásából, Jézusból táplálkozik! Tőle nyeri erejét, üdeségét! Aki tőle elszakad, az az öröm és igazi vigasság forrását apasztja el magának.

Az öröm célja.

4. Az evangéliumi örömnek célja, mely felé lendül, az örök boldogság, a mennyország. A Mester maga mutat oda fel. Örüljétek és vigadjatok, mert a menynek országát bírni fogjátok! Mily végtelen öröm csak arra gondolni is, hogy Jézust, az öröm és boldogság forrását odafent soha-soha el nem veszíthetem! Ott fent örökre bírni fogom! Az én örömöm e földi életben Jézusban gyökerezik és a másvilágba hajtja lombjait, s Jézussal fog örök virágzásnak indulni!...

A hálátlanság keresztye.

„Sok jótettet mutattam nektek Atyámtól, azok közül melyik dologért kövezték meg engem?“ (Ján. 10, 32.)

„Sok jótettet...”

1. Mennyi jóban részesítette az Úr Jézus az embereket! A betegeket meggyógyította, a vakoknak felnyitotta szemét, a süketek hallását adta vissza, a némák nyelvét oldotta meg, a bűnösök bűneit bocsájtotta meg. Áldást osztott mindenfelé, amerre csak megfordult. Kegyelmét szétárasztotta mindenkire, aki csak tiszta szándékkal közeledett hozzá. S íme, az emberek mégis fel-emelik kezüket ellene! Követ ragadnak, hogy agyonkövezzék! Milyen rút hálátlanság!

„Azok közül melyikért?”

2. Az Úr Jézus nemigen vetette szemére a népnek, ha hálátlan volt. Nem sorolta fel neki a jótetteket sem, amelyekkel elárasztotta őket. De itt nagyon komolyan szól hozzájuk és hangjában most keserű szemrehányás van: mennyi jót tettem veletek! Vajjon melyikért merítetek kezeteiket ellenem emelni! A hálátlanság a legfájóbb seb! Még az Úr Jézus Szívét is megsebzí, neki is sajgó fájdalmat okoz! Ezért szól ilyen éles, szemrehányó hangon.

Ma is így van!

3. De nemcsak akkor, mikor látható testben a földön járt, most is hálátlanak az emberek. Ma is így van! A világ most is így tesz az Úrral: felemeli szavát, felemeli kezét Krisztus ellen. Bizony ma is megkérdézhetné Krisztus: Sok jót tettem veletek, meggyógyítottalak a lélek leprájából, megnyitottam szemeteiket az égi igazságok megértésére, megerősítettelek szeretetemben, rátok pazaroltam kegyelmemet, erősítettelek, emeltelek, támogattalak! Életemet egészen nektek adtam! Ugyanezek közül melyikért szidalmaztok, átkoztok, melyikért fordultok ellenem?

Uram, bocsáss meg nekik.

4. Minél hálátlanabb a világ, annál jobban odasimulok az Úr Szívéhez és annál bensőségesebb szeretettel kárpótolom, engesztelem őt! Odaviszem szívem szeretetét és háláját s ezt ajánlom fel azok helyett, akik

nem hálásak és ellene fordulnak! Uram, bocsáss meg nekik! Értük és helyettük itt vagyok én és engesz-
tellek, szeretlek!

Nolite timere!

Az emmauszi tanítványok lihegve mondják el az apostoloknak, hogy él az Úr és megjelent nekik. Simon megerősíti ezt, mert neki is megjelent. „Míg ezeket beszélték, egyszer csak köztük állta Jézus és mondá nekik: Békesség nektek, én vagyok, ne féljete!” (Luk. 24, 36.)

Ne féljete!...

1. Első szava a megjelent isteni Mesternek a bátorítás, lelki erősítés szava: Ne féljete! A nagyhét minden szomorúsága, rettenetes katasztrófája, az üldöztetés, az Úr elvesztése: mindez összetörte lelküket! Minden reményük sírba szállt az Úr eltemetésével. Az üldözők gyűlölete egészen rémületbe ejtette őket, most is csak zárt ajtók mögött mernek együttlé maradni. Ezeknek jön Jézus vigaszt és bátorítást adni: Ne féljete! Az Úr Jézus sohasem hagyja övéit magára! Mikor összezavarodnak, mikor valami nagy nehézség, szenvedés nehezedik rájuk, eljön és maga ad erőt, maga önt bátorságot beléjük!

Az Úr velünk!

2. Ne féljete, én vagyok! Az Úr Jézus jelenlétével biztat és bátorít. Nincs is ennél nagyobb bátorítás, minthogy velünk az Úr! A félelem akkor szokott erőt venni az emberen, ha gyengének, tehetetlennek érzi magát valami bajban, valami szenvedésben... Az Úr Jézus ezzel erősít: Ne féljete, én vagyok, veletek vagyok! Mindig velem az Úr, soha sincsen okom félni!

Mikor nem is látom!

3. Az apostolok azon döbbentek meg, hogy az Úr zárt ajtókon át is meg tudott jelenni! Dicsőséges feltámadása után már nincsen többé alávetve teste a fizikai világ törvényeinek, meg tud jelenni zárt ajtókon át is! Jelen tud lenni mindig és mindenhol, ahol megfordulunk! Sokkal jobban velünk van most, mint mi-

kor még az apostolok idején velük társalgott és mindenhova elkísérte őket! Velünk van, mert lelkünk zárt kapuján át is meg tud jelenni és velünk tud mindig lenni! Jézus csodálatos jelenléte erőm és támaszom!

Békesség nektek!

4. A félelem, aggodalom, a szenvedés és gyötrelem a lélek békéjét és csendes boldogságát veszi el. Az Úr jelenléte és segítsége békét, csendes nyugalmat ad a léleknek. Az Úr jelenlétéből nemcsak erőt tudunk meríteni a szenvedésekben és megpróbáltatásokban, hanem valami földöntúli nyugalmat, melyet nem zavar meg semmi! Mert semmi sem tud elszakítani az Úr jelenlététől, semmi sem tud eltérni az Úr szeretetétől! Krisztus békéje az Úrral való lelki kapcsolatunk kincse, ajándéka. Ezt hozza nekünk mindannyiszor, valahányszor lelkünk elzárt ajtóit mögött megjelenik!

„Propter metum“

„Mikor pedig este lőn azon napon, a hét első napján, és az ajtók be voltak zárva ott, hol a tanítványok egybe valának gyűlve, a zsidóktól való félelem miatt, eljőve Jézus...” (Ján. 20, 19.)

Emberi félelem.

1. Az apostolok féltek az üldözéstől. Megremegtek életükért. Valóban nagy vihar tört ki, s nem ok nélkül féltek. Még olyan gyengék, még nem szenvedtek Jézusért. Még nem értik meg a Mestert, aki szenvedéssel, áldozattal akarja megváltani őket... Emberi tekintet, gyűlölet, üldözés, anyagi javak elvesztése, az élet elvesztése... sok-sok apostoli lelket félemlített meg.

Gyávaság még ma is akad.

2. Erős apostoli lelkekbe is belevág néha a nagy vihar. Ma is vannak ilyen viharok. Ma is akadnak ilyen szolgálói az Úrnak! Anyagiakért remegnek és mindig azt hajtogatják, hogy anyagiak nélkül nem él meg a lélek, ezek feltételei a szellemieknek. Opportunisták és mindig találnak alkalmas takarózót! Nem mernek ki-

állni és életüket is kockáztatni! Nem merik hirdetni Krisztust és az ő igazságát, ha abból hátrány, vagy komoly baj származnék!

Bátran kiállni!

3. Nem szabad elhallgatni! Jónás próféta félt bűnbánatot hirdetni, remegett a király hatalmától s maga rongy életét féltette. Ma is sokan félnek attól, hogy nyíltan hirdessék: bűn emberi életet kioltani! Bűn mást vagyonából kitolni! Bűn Isten törvénye és a szeretet ellen vétkezni! Bűn az iskolát az Egyháztól elvenni! Pedig bátorság kell ahhoz, hogy Krisztust hirdessük! Bátorság kell ahhoz, hogy merjük tanítását nekiszegezni a kor romlottságának és divatos tévedéseinek!

A Lélek ad erőt!

4. Az apostolok is csak addig féltek, míg nem vették a Szentlelket! A Lélek egyszerre megerősítette és bátrakká tette őket. A Szentlélek, Isten lehellete ad erőt mindig, ma is! Ma is Lélekkel kell töltekeznünk, hogy erősek legyünk és hogy „propter metum“ ne húzódjunk vissza, ne hallgassuk el Krisztust és az ő igazságát!

Erő és oltalom.

„Isten nekünk erő és oltalom:

Megment minden szorongatásokon,

Azért nem félünk, bár a föld remeg,

S tenger szívébe hullnak a hegyek,

Bár a vizek zúgjanak, zengjenek,

Bár a hegyek is belerengjenek.“

(45. zsolt. 2—4. Sík S. ford.)

Kis porszem nagy viharban.

1. Nagy felfordulásokban, hatalmas csapásokban és szerencsétlenségekben úgy érezzük magunkat, mint kis porszem nagy viharban. Tehetetlen, gyenge porszem, mit felkap a szél és tovasodor a vihar. Amíg békén éltünk, úgy éreztük, hogy erős és szilárd alapokon állunk, de most megindult a föld lábaink alatt! Minden megmozdul, minden meginog, minden bizonytalanná

válik. Csoda-e, ha az ember beleremeg és félni kezd! ... Gigászi erők harcában oly tehetetlen kis semmik vagyunk! ... Mi lesz velünk? Hova sodor az áradat? ...

Erő menedékünk az Isten!

2. Megindulhat a föld, minden megremeghet lábunk alatt, mégsem esünk kétségbe, mert erős menedékünk nekünk az Isten! Erő és oltalom! Erő, mely hatalmasabb, mint minden más erő, ami most tombol; oltalom, mely éppen a kis porszemet, a gyenge embert veszi oltalmába és védi! ... Nem idegen nekünk az Isten, hanem szeretete és jósága vesz kézbe és hordoz tenyerén. Isten erejében és oltalmában bízom, mert ő nemcsak egyszerű teremtményének tekint, hanem gyermekének, akit szeret és védelmez! ... Nagy bajokban, nagy felfordulásokban, mikor az ég és föld erői mind megindulnak, akkor segít és véd legjobban!

Erősebb a földindulásnál.

3. Isten erősebb minden földi erőnél, hatalmasabb minden elemi katasztrófánál. Ezért nem félek, akár a föld remegjen is meg! Nem félek, még ha a hegyek is omolnak össze és hullnak a tenger szívébe, ha zúgnak és háborognak is vizei és belereng az egész természet! Én szilárdan és remegés nélkül állok, mert az Úrra támaszkodom! Istenben bízom és ő nem enged elpusztulni! ... Lehet, hogy áldozatul esem elemi csapásoknak, vad szélvésznek és kitörő orkánnak, de nem félek, mert akkor is Isten van velem s ő rendelkezik életem fölül! Isten ereje segít legyőzni minden félelmet, segít felülemelkedni minden pusztuláson és halálon!

„Megment minden szorongatásokon.”

4. Isten megment minden nagy bajban és minden szorongatásokon. Nem a halál a legnagyobb baj, hanem az Istentől való elszakadás. És mégsem félek semmitől, mert Istenbe kapaszkodom, Istenbe horgonyzom életem! Ha összeomlik is minden lábaim alatt, én nem zuhanok a mélységbe, hanem Isten kezében

maradok! Isten velem, s ha kell, Istenhez költözöm! Pusztulások és romok fölött lakik ő és nekem soha nem múló helyet készített mennyei országában!

Győzelem!

„Hála Istennek, aki nekünk megadta a győzelmet a mi Urunk Jézus Krisztus által.“ (Kor. I. 15, 57.)

A legnagyobb győzelem.

1. A legnagyobb győzelem a bűn feletti győzelem. Amíg a bűn uralma alatt szenvedtünk, addig életünk alapja a félelem és gyötrellem volt minden vigasz és minden remény nélkül. E föld csak bojtortjánt termett a bűnösnek, a másvilág pedig kárhozatot! Ha a bűn felett nem segítene győzelemre az Úr Krisztus, nemcsak félnünk kellene, hanem kétségbe kellene esnünk! De az Úr győzelme megadta nekünk is a győzelmet. Nem kell félnünk! Legyőztük az Úr segítségével a bűnt önmagunkban!

Non est pax impiis!

2. A gonoszoknak nincs békéjük. Nem is lehet, hiszen legfeljebb csak áttatják magukat. Ha jön a nagy csapás, ha megindul a föld lábuk alatt, akkor kétségbe kell esniök. Nem mernek és nem tudnak a másvilágba nézni, mert ott a kétségbeejtő kín, vagy legalább is a még borzasztóbb bizonytalanság mered feléjük. Csak azok tudnak erős lelkűek és nyugodtak maradni nagy veszélyekben, halálfélelem közepette is, akik egészen tiszták a bűntől. Ezeknek nem kétségbeejtő a túlvilág és nem borzasztó elveszíteni a földet!

Nincs mit vesztenünk!

3. Ha el is veszítjük a földet, nincs mit sajnálnunk benne. Többet, jobbat, szebbet kapunk érte az Úrtól! Az ő győzelme az örök élet kapuit nyitja meg számunkra. Aki nagyon ragaszkodik a földi jóléthez, arasznyi földi életéhez, nem nézett még a hit szemével a túlvilágra, hol Isten szeretete és boldogsága várja. Nincs mit veszítenünk, ha a földet elveszítjük, mert ezerszer boldogabb élet vár odaát, ahol igazán otthon leszünk! Most minden ember kezdi megérteni Szent

Alajos jelszavát: Quid hoc ad aeternitatem! Mi ez az örökkévalósághoz viszonyítva?!

Megadta a győzelmet!

4. Igen, megadta az Úr a győzelmet minden félelem, minden gyötrellem és kétségbeesés fölött. Az Úr dicsőséges győzelme a halál fölött nekünk is a halál feletti győzelmet biztosítja. Az Úr Jézus mindenkinek megadja a lelki erőt és kegyelmet, hogy legyőzze a félelem és kétségbeesés gyötrelmeit nagy szenvedések és pusztulások közepette. Az ő kegyelmével nyugodtan és félelem nélkül tudunk szembe nézni a halállal és az örökkévalósággal! Az ő segítségével örömmel tudunk vágyakozni az örök hazába, hol jobb és szebb élet vár mindannyiunkra!

Diadalmas világnézet.

Mikor a nagy világégésben, a szenvedések tüzeiben recseg-ropog körülöttünk minden, megkapja lelkünket Viktor Hugó verse:

Ó, légy, mint madár, mely töredékeny ágon
Dalolgat vidoran. —
S mikor az ág recseg, ő akkor is dalol még,
Tudván, hogy szárnya van.

(Szász Károly fordítása.)

Az élet próbaköve.

1. Az élet nagy megpróbáltatásai valóban olyanok, mint a próbakő, abban válik el a belső érték és erő. De a szenvedés minden világnézetnek, minden vallásnak is próbaköve. Mikor minden recseg-ropog, mikor a legnagyobb szenvedések szakadnak reánk, akkor válik el, hogy mit tud adni a léleknek! Krisztus vallása nemcsak az Úr szenvedésének példájával emel, hanem belső ereje, kegyelmi segítsége is erősít és fel-emel, főleg a megpróbáltatások nehéz napjaiban!

„Töredékeny ágon.”

2. Mennyire igaz! Nagyon is törékeny ágon daloljuk az élet dalát! Mennyire ingatag, mily könnyen recseg-ropog alattunk! Senki sem állhat meg úgy a

földi életben, hogy teljesen biztonságban érezhetné magát! Senki sem bízhat az élet javaiban, szerencséiben és jólétben! Úgy élünk, mint a madár a törékeny ágon, minden pillanatban megindulhat alattunk a talaj! Minden percben készen kell lenni arra, hogy felröppenjünk!

„Dalolgat vidoran!”

3. De bármennyire is törékeny az ág alattunk, bármennyire is bizonytalan minden körülöttünk, akárhogy recseg, roppan is alattunk az ág, nem kell félnünk! Az élet nehézségei nem veszik el életkedvünket, életörömeinket! Ez Krisztus követésének, Krisztus válásának diadalmas világnézete, hogy a szenvedések közepette is „dalolgathatunk vidoran“, megmarad az életöröm, mert bírjuk az élet legnagyobb kincsét és javát: Istent! Amíg őt el nem veszítem, nincs okom félni, nincs okom szomorkodni!

„Szárnya van!”

4. Ha az élet megpróbáltatásai, nagy felfordulások és pusztulások az ember teljes elmúlását vonnák maguk után, akkor kétségbeejtő volna az élet! Erőt és vigaszt, életörömet és derűt éppen az a tudat ad, hogy „szárnyunk van!” A lélek felröppen, Istenhez tér, ha baj van a földön! A szenvedések, a kellemetlenségek idején is, megmarad a lélek szárnya, mely Istenhez visz! Ne féljünk tehát a nagy bajok, szenvedések idején, hanem szárnyaljunk magasba, Istenhez, nála öröm, erő és vigasz található mindenkoron! S még ha el is pusztulna e földön minden, akkor sem törik le szárnyunk, akkor maga Isten emel fel az örök dalok, soha nem szűnő diadalok boldogságába!

Légy hű mindhalálig!

„Ne félj semmit azoktól, amiket szenvedni fogsz. Ime, az ördög némeleyeket közületek börtönre fog vetni, hogy próbára tétessetek és szorongatástok leszen tíz napig. Légy hű mindhalálig és neked adom az élet koronáját!” (Apok. 2, 10.)

„Szenvedni fogsz!”

1. Minden nagy feladat, minden kötelesség szenvedést ró az emberre. De legbiztosabban éri a szenvedést

dés azokat, akik Krisztust szolgálják. Krisztus követése, hűség szerete szenvedéssel jár! Nem lehetünk másként az övéi, csakis, ha osztozunk sorsában. A keresztviselő, megkínzott, keresztfeszített Mester tanítványai mind a szenvedés iskolájába járnak! A szenvedés csak a testi embernek rossz, a lélek embere benne Krisztus iskoláját ismeri fel és járja! Ott alakul igazán krisztusivá!

Vállalom.

2. Mindenkitől megkérdi a Mester, hogy vállalja-e az ő sorsát? Akarja-e megosztani az üldöztetést, megpróbáltatást, szorongattatást? Tud-e hű maradni akkor is, ha börtön és kínok járnak érte? ... Krisztusnak adtam magamat egészen! Neki áldoztam életemet, övé vagyok! Vállalom tehát az ő sorsát is, vállalom az ő szenvedését, keresztjét is!

Hűség!

3. Krisztus szenvedését, életét, sorsát nemcsak egy kis ideig kell vállalni, hanem mindhalálig! Hűséget fogadok az Úrnak! Minden szent eskü hűséget kíván! Legfőképen Krisztus szolgálata, szeretete! Hűen kitaratok melletted, édes Jézusom! Hűség maradok a csendes pihenésben, a küzdelmes munkában, a kínos szenvedésben egyaránt! Akármilyen nehézségek és megpróbáltatások jöjjenek, el nem hagylak, el nem fordulok tőled! Segíts a nagy küzdelemben, a megpróbáltatásban éppen úgy, mint a csendes békességben! Segíts mindig, hogy hűséges, állhatatos legyek! Mindvégig tied akarok maradni! Hűség mindhalálig!

Az élet koronája.

4. Aki hű marad Krisztushoz, elnyeri az élet koronáját. Krisztus a maga dicsőségének boldogságában akarja részesíteni mindazokat, akik el nem tántorodnak tőle! Annál nagyobb lesz az élet koronája és boldogsága, minél nagyobb megpróbáltatáson mentünk át! A jutalom nagy erőt ad, de lelkemnek nem a jutalom reménye adja igazi erejét, hanem Krisztus maga, aki-vel egyesülhetek, akit örökre bírhatok akkor, mikor elnyerem az élet koronáját! Számomra, isteni Mesterem, te vagy az élet koronája, öröme, boldogsága! Más után nem is vágyódom, csak teutánad!

Az élet küszöbén.

A világi pap életképe.

Az utolsó vacsora termében nyomott hangulat uralkodik. Az isteni Üdvözítő búcsúbeszédét tartja. Még nem tudják, mily hamar kell elválniok, de Jézus világosan látja, s ez a közeli válás mély érzelmeket vált ki isteni Szívéből. Most adja legutolsó, komoly utasításait, tanításait. Lelkében végignézi a világon, itt vannak a megváltandó lelkek, ide küldi az emberek közé apostolait! Figyeljük csak meg, most a világról és a világba szóló küldetésükről beszél! Most fogja a világi pap életképét megrajzolni!

A világi pap a világból van kiválasztva.

1. „Én választottalak ki titeket a világból.” (Ján. 15, 19.) Valamikor tehát egészen e világból való volt, valamikor a világ a maga fiai közé számította. Most, hogy az isteni Üdvözítő kiválasztotta, el kellett szakadnia a világtól. A világ nevelt fel egészen addig, míg a szent hivatást kaptuk. Addig tehát gondolkodásunk, szívünk, akaratunk, minden vágyunk és törekvésünk a világé volt. A világ fiai csak arról gondolkodnak, ami vágyaiknak, bűnös hajlamaiknak, érdekeiknek megfelel. A világ és Krisztus között éppen ez a nagy választófal, hogy míg a világ minden emberi kívánságot, minden bűnös hajlamot megengedettnek és természetesnek tart, mert emberi, addig Krisztus a bűn és annak következményei ellen hadat indít. Más szellemet, más vágyakat, más törekvéseket állít az életbe! Felemeli az embert ösztönösségének, érzékiségének szintjéről és Isten országa felé irányítja. Mikor tehát apostolait és papjait kiválasztja, a világból választja ki, de kiemeli őket a világ szelleméből, érzés és gondolkodás világából. A kiválasztás tehát szakítást és elválást jelent mindentől, ami a világnak kedves és ter-

mészetes. Mikor tehát a világba visszamegyek néhány hónapra, ezt kell tudatossá tennem: nem úgy megyek oda vissza, mint aki a világba tartozik. Én már elszakadtam tőle!

„Ha a világból valók volnátok, a világ szeretné azt, ami övé!” (Ján. 15, 19.)

2. A pihenés idején vissza kell térni a világba, s arra kell vigyázni: nem azért megyünk oda vissza, hogy a világ körülvegyen szeretetével. Ha mégis azt látnók, hogy a világ szeretete, rokonszenve kísér, féljünk és aggódjunk, mert az Úr szavai komoly figyelmeztetést tartalmaznak nekünk is! A világ azt szereti, ami az övé! Sohase törekedjünk tehát a világ tetszését megnyerni! Sohase számítsunk arra, hogy a világban jóbarátokat találunk! A világ csak azt szereti, ami az övé, s ha bennünket is szeretne, akkor valamiben visszahajoltunk a világhoz. A világi papnak ez az életmérője! Ha szereti őt a világ, ha ő maga is arra állította be életét, hogy mindenkinek tessék, akkor a világ szelleméhez alkalmazkodott! A világ sohasem békül ki Krisztussal, mert akkor ömegtagadást, lemondást kellene gyakorolnia, s ezt ő sohasem képes megérteni és szeretni. Csak a hit szelleme tud Krisztus gondolkodásáig felemelkedni. A Krisztusi gondolat magasságában kell tehát élnem és sohasem szabad a világhoz lealacsonyodnom! Egész szünidei programmomban ezt a különbséget kell tudatossá tennem, nehogy életemben, lelki-ségemben visszaessem a világ gondolkodásához, szelleméhez, hanem Krisztus hitének magasságában éljek.

A világi pap a világ gyűlöletének tárgya.

3. „Mivelhogy nem vagytok e világból, hanem én választottalak ki titeket a világból, azért gyűlöl benneteket a világ.” (Ján. u. o.) Nem könnyű dolog valakinek gyűlöletét elviselni! Lelki erő kell ahhoz, hogy az életben állandó gyűlöletet és ellenkezést viseljünk el türelmesen és lelki felháborodás nélkül. A lelkünkre nehezedik, ha tapasztaljuk, hogy csu-

pán papi mivoltunk miatt mellőznek, félrelöknek, gyűlölettel és rosszindulattal fordulnak ellenünk. Soha olyan jól nem megy az Egyház sorsa, hogy valahol a világ gyűlölete ne lobbanna fel. Minden gyűlölete elsősorban a papság ellen irányul. Mikor tehát az életben ilyen gyűlölettel találkozunk, se ne csodálkozzunk, se ne kedvetlenedjünk el! Az Úr Jézus előre megmondotta! Ez a világi pap sorsa! A világba kell mennie, a világ fiait kell térítenie, mentenie, a világ mint ellenséget kezeli és védekezik ellene, fél tőle, gyűlöli őt! Aki Krisztusé, nem gyűlöl, tehát nekem sem szabad gyűlöletet gyűlölettel viszonzni! Nekem az a hivatásom, hogy ott éljek, ott maradjak közöttük, viseljem a gyűlöletet, és képviseljem Krisztust. Elszakadni a világtól és mégis a világban élni, a világgal érintkezni: a legnagyobb lelki magaslatot kívánja, a legkomolyabb nehézséget okozza. Ebben a nehézségben az segít, hogy a világ gyűlölete mindig figyelmeztetni fog, hogy nem tartozom hozzá! Elszakadni a világtól mégis a világban élni, úgy, hogy annak szellemétől, gondolkodásától és vágyaitól távol tartsam lelkemet, íme, a legnagyobb életproblémája Krisztus papjának! Ezt megoldani és gyakorlatilag is megvalósítani: ez a mi programunk. Kétségtelen, hogy ennek gyakorlása itt is, ott is melléfogásokat, balsikereket fog okozni, de éppen azért jövünk vissza majd a szünet végén, hogy nagy revíziót tartsunk és akkor minden hibát kijavítsunk és tudjuk, hogy hol kell erősödnünk, hol kell majd a jövőben jobban vigyáznunk!

A szünidő a világi pap képzésének szükséges előgyakorlata!

4. Könnyű volna világi papnak lenni, ha úgy kelene elszakadni a világtól, hogy azzal soha többé nem találkozni és abba soha többé vissza nem térni! Akkor csak a teljes szakadást és feledést kelene gyakorolnia, és minden meg volna oldva! De a világi papnak élete ott zajlik le a világ kellős közepén. Elhagyta a világot és teljesen elszakadt tőle, ám hivatása visszaviszi a világ kellős közepébe és

ott kell neki életét leélnie, Krisztus ügyéért dolgoznia! Ez pedig a legnagyobb probléma, ez a legnehezebb feladat! A szemináriumi élet elvonultsága állandóan a világtól való elszakadást dolgozza ki, de az erőt itt nem próbálhatja ki, mert hiszen a kis pap lelki erősségének próbája a világ! Ha úgy tud abban élni, hogy vissza nem esik, vissza nem tér annak szelleméhez, akkor jól készült elő! De ha csak kis fokban is enged a világ szellemének és csábításainak, akkor hűtlen szolga és rossz sáfár! A vakáció tehát alkalmas próbaidő, előgyakorlata a világi pap életének! Ezért nem pihenni térek most vissza az életbe, hanem harcolni, dolgozni! Lelki életem erősségét, elveim szilárdságát, lelki felkészültségem helyességét kell kipróbálnom! Ha valamelyik pontban kissé engedek, kissé gyenge vagyok, a következő évben éppen abban a pontban fogok teljes erővel dolgozni! Kipróbálom önnönmagamat és a krisztusi lelkek következetes őszinteségével figyelem magamat és erősítem! Nem a szabadság ideje számomra a szünidő, hanem előcsatározás, az élet előcsátája! Isten kegyelmével jól akarok harcolni és a lélek győzelmét akarom a világ és a sátán minden ármánykodása ellen kivívni! Ehhez kérem az isteni Mester segítségét! Uram, légy velem és segíts, hogy jól harcoljak, és a futást sikeresen végezzem, s a végén a győzelmi koronát, a babért elnyerjem!

Apostoli lelkület.

Az isteni Üdvözítő szeretett hasonlatokban beszélni és mindent érzékeltetni hallgatóságával. A jó fa jó gyümölcsöket terem, mondá, a rossz fa pedig rossz gyümölcsöt. „Nem a jó fa az, mely rossz gyümölcsöket terem, és nincs rossz fa, mely jó gyümölcsöket terem. Mivelhogy minden fa gyümölcséről ismerszik meg. Mert nem szednek a tövisbokorról fügét, sem a csipkebokorról nem szüretelnek szőlőt. A jó ember az ő szívének jó kincséből jót hoz elő, és a gonosz ember gonosz készletéből gonoszt hoz elő, mert a szív bőségéből szól a száj.” (Luk. 6, 43—45.)

A szív bőségéből szól a száj.

1. Az apostoli élet pszichológiájának alaptörvénye ez! Amivel tele van az ember szíve-lelke, arról beszél és azt hirdeti szívtében-hosszában. Egy hosszú apostoli életnek minden igehirdetéséhez, minden buzditásához, minden építő munkájához kell a szemináriumú évek alatt összegyűjtenünk a kincseket, hogy jusson belőle elegendő egy egész életre. Amivel tele van a lelkünk, arról beszélünk, azt hirdetjük. Ha valakinek nehezebb esik Istentől és vallási dolgokról beszélni, ha szégyenli Krisztus igazságait, mikor a világban ellene beszélnek, jelét adja, hogy a szíve még nincs tele ezekkel a szent dolgokkal! Úgy kell a szünidőre előkészülni, hogy színültig teljék meg a szív Isten dolgaival, hogy tele legyen gondolatunk Krisztussal, akkor az apostoli buzgóságot nem kell erőltetnünk, magától fakad az a szív telítettségéből. A szünidő tehát nemcsak az élet előiskolája, hanem egyben szemináriumú munkánk próbaköve. Azt mutatja, hogy eléggé megtelt-e a szívünk Istennel, elég spontán fakad-e apostoli buzgóságunk?

A jó ember szívének jó kincséből jót hoz elő!

2. Ez minden apostolságnak pozitív programja! Jót hozni elő szívünk jó kincséből. Sugározni a jót, akármerre fordulunk meg. A világ különös szeretettel becézgeti a kispapot, szereti fiatalos hevét, érintetlenségét, lelkesedését! Sokszor ellenséges hívek, akik saját papjaikkal háborúságban élnek, a kispappal még szóbaállnak, s mikor látják ideális lelkületét, szívükben sokszor felsóhajtának, hogy ilyen embert ők is szívesen fogadnának. Vgyázzunk, hogy ilyenkor a „szív jó kincséből“ csak jót hozunk elő. Ne bíráljuk a papság eljárását, ne mondjunk rosszat róluk, mert jóvá nem tehető szakadékot vonunk az Egyház szolgái és hívei közé! Nekünk ilyenkor jót kell mondanunk, el kell simítanunk az ellentéteket, kiegyenlíteni a szakadékokat és Krisztus békéjét kell munkálnunk! Akármiről essék szó, jót kell tennünk, Krisztus szellemében kell beszéltnünk. Ehhez szükséges, hogy Krisztussal legyen tele lel-

künk. Ezért szükséges, hogy Krisztus legyen minden apostoli léleknek a kincse, amivel tele a szíve-lelke! Krisztus papja, levitája Krisztussal legyen telve, hogy Krisztust adhassa, hogy szíve jó kincséből bőségesen adhassa őt.

„Nem jó fa az, mely rossz gyümölcsöt terem!”

3. Aki mindent leszól, olyan, mint a tövis, mindenütt csak szúr és megvérez. Márpedig az Úr szerint nem szedhetünk a tövisbokorról fűgét! Mindig szúró és ellenséges, szeretetlen lélek nem teremhet jó, édes gyümölcsöt. Ezért nagyon vigyáznunk kell, hogy a világban az Egyházzal és annak előjáróiról hogyan nyilatkozunk. Minden egyházi szellem hiányzik azoknak lelkében, akik mindenről csak lenézően szólnak, ami az Egyházra és annak szolgálataira vonatkozik. Apostolságunk a szünidőben főleg abban áll, hogy olyan helyeken, ahol Krisztus papja csak nagyritkán, vagy éppenséggel soha meg nem fordul, ott mi az Egyházat képviseljük és védjük. Igazi apostolság az, hogy a kispapot, mivel még nem hivatalból képviseli Krisztust, szívesebben hallgatják meg. Ne feledjük el, hogy minden szavunkat le-
sik és jól megjegyzik. Ha valamiben olyan nyilatkozatot tennénk, amin megbotrátkoznának, rossz gyümölcsöt hozunk. Olyan apostoli lelkülettel menjünk a szünidőre, hogy tele legyen a szívünk-lelkünk a buzgósággal Krisztust adni, és Krisztust terjeszteni mindenfelé, amerre csak megfordulunk!

Bőségesen adni!

4. Ez az apostoli lelkület ösztöne. Jobb adni, mint kapni! Jobb két kézzel osztogatni lelkünk kincseit, mint széjjelszórni! Az apostoli buzgóság tehát valóban füge és szőlő, édes és jó zamatos gyümölcse lelki életünknek, elmélkedéseinknek, lelki kincsgyűjtésünknek! Hányszor panaszkodunk, hogy olyan nehezen megy az elmélkedés, széjjelfolyók gondolataink, nincs ihlet, lelkület és lendület benne! Legtöbbször az a baj, hogy elfeledjük: nekünk apostoli lelkeknek kell lennünk, akiknek azért kell sokat gyűjtenünk, hogy sokat adhassunk. Ezért szükséges

a szünidő a szemináriumi élet programjában, hogy találkozzunk emberekkel, kiknek adhatunk, kiket a jóról meggyőzhetünk, kiken kipróbálhatjuk szent elveinket, rábeszélő képességünket, Krisztus kincseinek nagy értékeit! Jó nekünk, ha néha találkozunk ellenséges érzelműekkel is, hogy megtanuljuk, mint kell ezekkel úgy beszélgetni, hogy vitatkozás nélkül közelebb vigyük őket az igazsághoz! Mennyi lendületet nyer a lelkem a szünidei próbálkozásaiból, apostoli sikereiből! Ezért kell az apostoli lelkületet tudatosan ápolnom és a szünetben gyakorolnom! Mindjárt jobban megszeretem majd az évközi gyűjtőmunkát is!

Szünidei életproblémák.

Az emberi öltözködés szabályait az időjáráshoz kell szabni. Nem lehet melegben téliesen öltözködni, télen pedig nyári, könnyű ruhákban járkálni. Nem lehet örömben gyászruhát és gyászban világos ruhát hordani. A lelkiéletben is így van. A lelkiélet súlypontja mindig azon erény körül forog, mely a külső körülmények miatt a legszükségesebb. A szünidő körülményei mások, mint a szemináriumé s éppen azért a vakáció életproblémái más erények gyakorlása körül forognak, mint az évköziek. Ezek:

Hűség.

1. Minden ígéret megtartásához legszükségesebb erény a hűség. Hűség nélkül nincs kitartás, nincs eredmény, nincs siker. Hűnek kell maradni szünidőben köteleességeinkhez, elveinkhez, de főleg a szent hivatáshoz. Krisztus Urunk meghívása a legnagyobb kegyelem, melyben részesített a keresztség után. Mi igent mondtunk az Úrnak és megindultunk követésében. Hűségre volt szükségünk, hogy hivatásunk nehézségeit leküzdjük, mielőtt még a szemináriumba léptünk. Hűség kellett a szeminárium kemény lelki iskolájában is. De legtöbb hűségre van szükségünk a szünidőben, mikor újra kint vagyunk a világban, hol annyi csábításnak vagyunk kitéve. Úgy érezzük, hogy bár semmiféle fogadalom és törvény nem

köt még Krisztushoz, mégis köt a neki adott ígéretünk és szeretetünk. Hiszen a szeretet láncol máris a Mesterhez s iránta való szeretetem próbája a szünet! Mindenben óvatos és elővigyázatos leszek, hogy meg ne lazuljon Krisztushoz való hűségem és szeretetem!

Erősség.

2. A világ sodrában úgy kell megállnom helyemet, mint a hatalmas tölgynek a nagy viharban! Sok kísértést, nagy lelkiviharokat okozhat a világ csábítása, az érzékiség és a gonosz lélek! Minden támadást erős lélekkel kell visszavernem, minden csábítást undorral elutasítanom. Akármilyen nehézségek közé kerüljek, nem szabad összeroppannom! Ezt a lelkierőt elsősorban az Úr Jézus segítségével és hivatásom szeretetében keresem! Minél jobban támadnak, minél inkább el akarnak sodorni hivatásomtól, annál jobban ragaszkodom hozzá, annál jobban Krisztusra támaszkodom! Nem hanyagolom el lelki erőmet állandóan felfokozni a kegyelem eszközeivel! Nem engedem azt meggyöngyíteni semmiféle világi társaság vagy olvasmány hatásával! Semmi olyanban nem veszek részt, ami akaraterőmet sorvaszthatja! Elkerülök minden veszélyes barátkozást, minden könnyelmű társaságot, különösen olyan nőkkel való találkozást, kik lelki erőmet gyöngyíthetnék s így hivatásomat veszélybe sodorhatnák! Kérem az erősség Lelkét, hogy öntse lelkembe ajándékát s tegyen erőssé, megközelíthetetlenné, legyőzhetetlenné!

Önállóság.

3. Aki megszokta, hogy mindig más gondolkodjék, más akarjon és intézkedjék helyette, az az életben nagyon gyámoltalan és önállótlan lesz! A szemináriumi életnek szükségképeni elzártága nem kis fokban rászoktathat arra, hogy másokra támaszkodjunk és passzív típusú lélekke alakuljunk! Ámde a szünidő, mikor a szeminárium kerete hiányzik, rákényszerít arra, hogy önállóan, magunk gondoskodjunk magunkról. A lelkiéletben a világi papnak a legnagyobb szüksége van erre az önállóságra, mert

enélkül sem magát nem tudja helyesen irányítani, sem másokat! A szünidőben tehát nem várok mástól ösztönzést, nem hagyom el magamat, amíg valaki hátulról nem noszogat, hanem a magam emberségéből s a magam kezdeményezésére járom a lelkiélet útjait. Ezért nagyfentosságú a szünidő, mely ránevel arra, hogy önállóan is tudjak a lelkiéletben haladni és esetleg nehézségek, bonyodalmak között okosan eligazodni! Ha esetleg néha nem mindjárt találok el a helyes utat, annál jobban vigyázok majd máskor s az így szerzett tapasztalataimat kitűnően tudom majd feldolgozni a következő évben! Ez az önállóság nem azt jelenti, hogy magamban, Krisztus nélkül is megállok a helyemet, hanem azt, hogy necsak mások hatására és mozgatására induljak, hogy magam is tudjak segíteni magamon s külső ösztönzés és ellenőrzés nélkül is tudjak Krisztushoz hű és buzgó kispap maradni!

Szeretet.

4. A világ minden csábítása, minden ármánykodása a kispap hivatása ellen: szívére akar hatni! Mindenki a szívünk szeretetét akarja Krisztustól eltántorítani! Hideg és üres emberek között az isteni szeretet az ember lelkében könnyen lelohad; a világ hatása bizonyos, hogy éppen e pontban érezhető leghamarabb és legkönnyebben. Minden veszély hivatásunk ellen csakis a szíven keresztül közelítheti meg lelkünket! Éppen ezért szívünk szeretetét kell legjobban védeni a világ hatásától! Legfontosabb életproblémánk az, hogy szívünk állandóan felfrissüljön az Úr Jézus iránti szeretet tüzeiben! Szentáldozásaink, szentséglátogatásaink, lelkiolvasmányaink, melyeket egy nap se hanyagoljunk el, elsősorban ezt a szeretetet vannak hivatva felszítni! Sohasem szabad az Úr Jézussal való személyes és bensőséges kapcsolatunkon lazítani, mert e résen a világ azonnal besurran és kiforgat! Sőt, ne csak passzíve vegyük az Úr Jézus szeretetének meleg áramát, hanem mi magunk legyünk szeretet-források, melyekből állandóan a Mester iránti szeretet melege árad! Valóban minden boldogságom és szívem minden

vágya elégüljön ki Krisztus Szívének szerelmében! Csak így tudok a világban élni anélkül, hogy a világ élete és vágyai, szenvedélye lelkemre és hivatásomra hatással lenne! Jézusomnak édes Szíve, add, hogy mindig jobban szeresselek és hogy a hozzád való szeretetben sohase lankadjak, hozzád hűtlen sohase legyek!

Az élet veszélyei.

Mikor az isteni Üdvözítő tizenkét tanítványát összegyűjté, elsősorban Izrael fiaihoz küldé őket és megbízá, hogy hirdessék: „Elközelgett a mennyek országa!” (Mt. 10, 7.) Különféle parancsokat adott még nekik küldetésük teljesítéséhez. A végén, mintegy összefoglalásul azt mondá: „Ime, úgy küldelek titeket, mint juhokat a farkasok közé. Legyetek tehát okosak... mint a kígyók... Óvakodjatok pedig az emberek től!” (U. o. 16—17.)

Óvakodjunk elsősorban a romlott, bűnös emberektől!

1. Olyan az ember lelke, mint a tűzforrás, az sugárzik belőle, ami benne van! Ha Isten szeretete hevíti a lelket, akkor Istent sugározza, de ha a bűn és romlottság van benne, akkor pusztulást és romlást sugároz ki! Mikor az életbe megyünk ki, akár néhány hónapra, akár egész életre, nekünk is szól a régi görög bölcs hasonlata az egyetlen rothadt almáról, melyet a sok jó közé tettek! Nem a jók gyógyítják meg a rothadtat, hanem a rothadt terjeszti a rothadás csiréit a jók között! Mi is úgy vagyunk a romlott emberek között, mint az egyetlen jó alma a csupa rothadt között! A legnagyobb veszélyt tehát azok a romlott emberek jelentik számunkra, akik elég ügyesek és műveltek ahhoz, hogy romlottságukat akár a művészet, akár a társadalmi formák simasága alá rejtse. Még ha valamikor barátaink, osztálytársaink voltak is, a veszély nem csekélyebb! Ezekkel szemben általában legyünk mi is udvariasak, sőt Krisztus szeretetével szóljunk hozzájuk, ha véletlenül találkozunk velük, de óvatosak legyünk és a többszöri vagy éppenséggel

állandó találkozást kerüljük velük! Különösen akkor vigyázzunk, ha észrevesszük, hogy a velük való futólagos találkozás és beszélgetés is mély hatást gyakorol reánk. Jobb, ha a régi barátság szála megszakad, mint ha Krisztus barátságát veszítjük el!

Óvakodjunk könnyelmű nők társaságától.

2. Mindazoknak, akik a jó Istentől a tisztaság állapotára kaptak szent hivatást, minden női társaság veszélyt jelent. Nem azért, mintha minden találkozás, érintkezés és beszélgetés egymagában is már bűnös volna. Hiszen szent küldetésünk éppen úgy hoz nőket, mint férfiakat apostoli utunkba! A veszély abban rejlik, ha a velük való érintkezésben megnyílik a szívünk és bizalmasabb kapcsolat fejlődik közöttünk. Igen sokaknak, kik nem óvatosak, már egy-két találkozás is elég ahhoz, hogy hatalmas szenvedély ébredjen szívükben és hónapokra menő harcot és küzdelmet okozzon. Az a levita, aki a szünet idején igen simán és ügyesen szokott a nők, s főleg fiatal nők társaságában forgolódni, rendesen hivatását viszi vásárra! Méginkább nő a veszély, ha a nők könnyelműek és a többszöri találkozást arra használják, hogy ugrassák őt! Hivatásunk komolysága még akkor is zártságot parancsol, ha egyébként nem a nőtlenség állapotában akarnánk szolgálni az Urat, mint egyes görög testvéreink! A lélek komolysága és lelkisége azonnal szétfolyik és szerte foszlik, ha ilyen társaságok, érintkezések, találkozások iránt fogékonysággal bírunk. Igen sokszor teljes hajótörés a vége a legkisebb engedékenységnek e téren! „Hortus conclusus“ legyen a lelkünk és oda senkit se engedjünk belépni, de főleg női személyeket ne. Legyen a lelkünk olyan, mint a szerzetesi clausura!

Óvakodjunk hanyag és könnyelmű papok társaságától is!

3. Sokszor a legnagyobb veszély éppen olyan oldalról fenyeget, honnan legkevésbé remélnők, a paptársak részéről! Sajnos, még a mai napig sem vészett ki azoknak száma, akik felfogásukban, ítéleteikben, érzelmükben és életükben igen könnyelműek és világiasak!

nektől meg vagyunk fosztva, inkább csendes visszavonultságban éljünk és az Úr barátságán kívül ne keressünk más barátságot! Pótolni fog az isteni Mester minden emberi barátságot, főleg, ha az iránta való szeretet és barátság miatt mondtunk le róla! Minél kevesebbet forgolódjunk tehát az emberek körében, és szeressük azt a magányt a szünidőben is, mely inspirál és közel visz Istenhez! „Óvakodjunk az emberek-től!“ Hisz Isten embere vagyunk!

„Aki a veszedelmet szereti...“

A kalocsai székesegyházban az egyik mellékoltáron látható kép az őrangyalt ábrázolja: kis, gondtalanul játszadozó gyermekek hatalmas szakadék szélén, egyikük virág után nyúl, mely a szakadékra hajol. Csak egy hajszál, hogy lezuhanjon, a másik pedig olyan bokor virágait akarja tépni, melyben mérges kígyó húzódik meg. — Mily gondtalan a mi életünk is, különösen mikor szépen süt a nap és minden kacag körülöttünk a vakációban. Pedig milyen szakadékok fölött visz életútunk, mily mérges kígyók állnak lesben minden bokorban és várják az alkalmas pillanatot, hogy megmarjanak. Valóban megszívlelendő a Szentírás szava: „Aki a veszedelmet szereti, elvesz abban!“ (Eccli. 3, 27.)

A lelkiesség elvesztésének veszedelme.

1. A lelkiesség külön légkör, melyben az ember csakis akkor tud megmaradni, hogy ha nem kötik le szellemét sem az anyagi javak, sem a földi gondok. Ahhoz, hogy egészen lelkiek legyünk és könnyen, szívesen, örömmel emelkedjék szívünk Istenhez, szükséges, hogy magunkban teljes legyen a kegyelem élete és semmi se vonja el lelkünket a mennyeiek szemlélésétől, szeretetétől, ízeletésétől. A világgal való gyakori érintkezés elsősorban ezt a lelki ízlést, a mennyeiek szeretetét csökkenti bennünk. Ha nem igyekezünk lelkünket elszigetelni a világ hatásától, mindjárt látni fogjuk, hogy ellanyhul egész életünk és a lelki élet frissesége csakhamar elbágyad. A vakációnak e káros hatása még akkor is tapasztalható, ha semmi veszélyes társaságba nem keveredünk, ha semmiféle pontban nem engedünk

szenvedélyeinknek! A világgal való érintkezésnek szükségszerű hatása ez, melyet komoly figyelemmel kell ellensúlyoznunk. Hogy miként tudjuk magunkat annak hatása alól kivonni, maga az isteni Üdvözítő mutatta meg, mikor a napi munka után visszavonult és a lelki csendet, a magányt kereste. Sokszor egész éjekeket töltött imában, a mennyei Atyával társalogva! Mi is csak úgy tudunk a lelkiség légkörében megmaradni, ha a szünidőben s később az életben is megtartjuk azt a magányt és a világtól való elszigeteltségünket, melyet a szemináriumban éltünk! Többet legyünk lélekben Istennel, mint testben az emberekkel!

*A papi és egyházas szellem
elvesztésének veszedelme.*

2. A világ körében elsősorban a világ szelleme érinti meg lelkünket. A szellem és lelkület nem mérícskélhető a bűn mértékével, nem fogható meg érzékelhető módon, s ezért nagyobb a veszély, hogy a szükséges figyelmet és elővigyázatot könnyen elhanyagoljuk. A szellem állandó lelkület, mely igen könnyen jut más szellemnek és hatásnak a befolyása alá, ha attól nehéz szabadulni! Minél jobban körülvesz a világ szelleme, annál jobban kell megőriznem az én papi lelkületemet és egyházas szellememet, mely legrövidebben így fejezhető ki: sentire cum Christo, sentire cum Ecclesia! Ennek a szellemnek ápolására szükséges, hogy a szünetben is olvassak a papi életről és az egyházas lelkületről és lelki olvasmányaimban felfrissüljek azoknak gondolatai és példája körében, akik egészen Istennel és Istentől éltek. A szellemnek legbiztosabb mérése az emberi szív vágya, mert vágyainkban jut leginkább kifejezésre a lelkületünk. S ezért vágyaimat ellenőrizni és az Úrban megtisztítani mindennapi lelki programomba foglalom!

A kegyelem elvesztésének veszedelme!

3. A mérges kígyónak marása a bűn, mely kioltja a lélek életét! Mily sok veszély fenyeget kint a világban, ahol több a kísértés, gyakoribb a bűnalkalom! Ne legyünk abban a tévedésben, hogy a gonosz is

szünidőt tart és felhagy üldözésével, kísértésével. Minél jobban védett bennünket a szeminárium szellemi világa, lelki életkerete, annál jobban fog támadni most, mikor tudja, hogy ezek a keretek nem védenek többé! Egészen bizonyos, hogy sokkal több kísértésnek leszünk kitéve a nyáron, mint a szemináriumi időben s éppen azért, mert a szünidő az élet előiskolája, első-sorban itt kell résen lenni, hogy Isten kegyelméből ki ne essünk! Milyen könnyen vetődik kísértő, bűnös kép szemünk elé, mily sűrűn hallunk kísértő vagy csábító dolgokat, mily sok minden ébresztgetheti bennünk a szunnyadó szenvedélyt! Elég csak egy pillanat, egy gyenge pillanat, mikor nem állunk résen, mikor nem üzzük el a képzetet elég gyorsan és határozottan s máris elestünk, máris elveszítettük a megszentelő malsasztot. Ilyenkor azonban ne adjuk meg magunkat gyáván. Ha el is estünk, ne tegyük le a fegyvert. Egy bűn nem jelenti még a sátán teljes győzelmét. Minél gyengébbnek és törékenyebbnek érezzük magunkat, annál jobban kapaszkodjunk Isten irgalmába és segítő karjába! Ha gyengék voltunk és elcsúsztunk, máskor óvatosabbak, határozottabbak, gyorsabbak legyünk a kísértés elűzésére és a bűntől való elfordulásra! Sokszor újítsuk fel keresztségi fogadalmunkat: Ellene mondok a sátánnak, és minden cselekedetének, minden pompájának!

A szent hivatás elvesztésének veszedelme.

4. Aki szent hivatását nem őrzi, könnyen elveszítheti! Isten hívó szava és kiválasztása nem biztosít bennünket még arról, hogy a szentélybe be is fogunk lépni! Ahhoz, hogy oda jussunk, hűségesen ki kell tartanunk! Hivatásunkban való hűségünk a lelki élet magaslatától függ. Aki lecsúszik erről a magaslatról, nagyon könnyen meginog hivatásában is! Aki elveszíti a lelkiek szeretetét, nagyon könnyen olyan örömek felé sodródik, melyek elveszik kedvét a lelkiek szolgálataától! Akinek unalmassá kezd válni a szentséglátogatáskor Jézus társasága, az csakhamar odatapad a földhöz és az emberekhez, s azok elfordítják szívét az Úrtól! Aki szívét nyitva hagyja, nagyon könnyen beenged azon valakit, aki iránt olyan vonzalom ébred,

mely minden vonzalmat a Mester iránt kiolt. Aki nem elég szigorú önmagához, ellágyul és elpuhul és az elpuhultság minden szálát meglazít, mely bennünket a hivatáshoz fűz. Ne feledjük: Isten szolgálata a szigorú és áldozatos életre kötelez, aki nem szigorú magával szemben, nem tudja majd az áldozatot meghozni, melyet hivatása kíván tőle, s könnyen hátat fordít neki! Mindez főleg a szünidőben, mikor egyedül járjuk életútunkat, kétszeresen veszedelmes! Nem szabad a lelkiekben ellanyhulnunk, mert az egészen kiforgat szent hivatásunkból és akkor elsodor az élet! Világi papnak készülök, a világban kell szolgálnom az Urat! Éppen ezért a legerősebben kell ragaszkodnom Krisztushoz és szent hivatásomhoz, mely egészen hozzá láncol: Pars haereditatis meae!

Szülők és rokonok.

Ott állok én is az Úr Jézus mellett, mikor az evangéliumi ifjú után néz szomorúan, aki követni akarta őt, de mikor megtudta, hogy el kellene hagynia vagyonát és le kellene mondania mindenről Krisztusért, visszakozik, „búsan távozik, mert sok jószága vala”. (Mk. 10, 22.) Maguk a tanítványok is „álmélkodának az ő igéin”, de az Úr megerősíti szavait és állítja, hogy a vagyonban bízóknak vajmi nehéz a mennybe jutni. Ekkor előáll Péter és kérdi, hogy mi lesz az ő jutalmuk, hiszen mindent elhagytak. Jézus felel: „Bizony mondom nektek, mindaz, aki elhagyta házát, vagy fivéreit, vagy nővéreit, vagy atyját, vagy anyját, vagy gyermekeit, vagy földjeit énérettem és az evangéliumért, százannyit nyer most ebben az időben: házakat és fivéreket, és nővéreket, anyákat és gyermekeket és földeket, üldözésekkel együtt, a jövő világban pedig örök életet. (U. o., Mk. 10, 29—30.)

Kisapap és szülei, testvérei.

1. Mily nagy öröm a jó szülőknek és szerető testvéreinknek, nővéreinknek, hogy újra visszatérünk a családi körbe, újra ott vagyunk közöttük, honnan elszakadtunk. Értsük meg őket, a test és vér köteléke köti őket hozzánk és ha igazán vallásos lelkűek, akkor

az a tudat is boldoggá teszi, hogy az Úr szolgálatára szenteltük életünket s így a papi méltóság nagy megtiszteltetéséből nem kis fénysugár éri a családjukat is! Igen, jó katolikus családokban Isten kegyelmének tekintik a papi hivatást és boldogak, hogy Istennek ők is meghozhatják ezt az áldozatot! Mégis, van valami, amit még a legbuzgóbb, legvallásosabb szülők és testvérek is csak nehezen értenek meg: hogy mi elszakadtunk tőlük! Hogy mi lemondtunk a családról, a testvér és nővér szeretetéről és teljesen Krisztushoz csatlakoztunk. A mi életünk valóban áldozat számukra is, mert teljesen el kellene szakadnunk a test és vér kötelékétől, úgy ahogyan az Úr mondja az evangéliumi ifjú jelenetében. A világi papról azt tartják, hogy nem mond le teljesen se szülői és rokoni kötelékről, se családi vagyonáról. Pedig az Úr ezt sürgeti azoknál, akik az Úr Jézusért vagy az evangéliumért magasabb tökéletességre törekszenek!

Veszély fenyeget!

2. Milyen veszély fenyeget a szülők és testvérek, rokonok részéről? Elsősorban a kényeztető szeretet veszedelme. Annyira boldogak, hogy újra otthon lehetünk, annyira szeretnének pihentetni, kiszolgálni, hogy egészen elpuhulttá, elkényeztetté tesznek. Fogadjuk hálaosan ezt a szeretetet, de gyengéden és tapintatosan értesítsük meg velük, hogy mi nem azért jöttünk haza, hogy kiszolgáljanak és elkényeztessenek, hanem, hogy magunk szolgáljuk ki magunkat. Arra is törekedni fognak, hogy minél jobban bele vonjanak a maguk vagy a világ társaságába, mert úgy vélik, hogy megfelelő társaság és szórakozás nélkül nem pihenhetjük ki magunkat. Itt még óvatosabbnak és határozottabbnak kell lennünk! Hozzá kell szoktatnunk őket, hogy mi nem vagyunk többé világiak, kiknek a világ szórakozása nyújt örömet és felüdülést! Sőt lelkigyakorlataink, ájtatosságaink, szentmisehallgatásunk, a plébániával való szorosabb kapcsolatunk tőlük is elvon bizonyos fokban. Nem lesz könnyű hozzászoktatni őket, különösen kezdetben, hogy mi a napnak nagy részét csendes visszavonultságban akarjuk tölteni, s nekik bennünket magunkra kell hagyniok! Mennyi küzde-

lembé kerül, míg megértik, hogy mi nem szorulunk állandó kíséretre, állandó szórakoztatásra részükről, ha magunkra maradunk, akkor is jól érezzük magunkat és cseppet sem várjuk el tőlük, hogy ők tartsanak bennünket szóval. Legyünk itt következetesek és szeretettel értsessük meg, hogy mi visszavonultan akarunk élni, lelkigyakorlataink és ájtatosságaink töltik ki időnket, nem pedig a világ szórakozásai.

**Ne igen vegyük igénybe
anyagi áldozataikat sem!**

3. Igen sokszor a szeretet, mely részükről sugárizik felénk, többre vállalkozik, mint amennyire képes. Sokszor mindent kínálnak, jobb és költségesebb ellátást akarnak nyújtani, mint amilyenben ők élnek, mert azt hiszik, hogy a szemináriumi szigorú böjtölés és kiéhezés után, legalább azokban a napokban, míg ott-hon vagyunk, éljünk jól. Nem ritkán a kispapok meg-gondolatlan nyilatkozatai, túlzásai és ferdítései ehhez több, mint elegendő alapot nyújtanak, s az ilyennek híre, mint a futótűz terjed községünkben, városunkban. Persze hízeleg a hiú és meggondolatlan kispapnak a részvét, mely körülveszi. Azt már nem veszi észre, hogy mégha tényleg úgy is volna, hogy szűkösen éltek a szemináriumban, nem lehet ilyet a világban kibeszélni, mert a szülők fantáziája nagyítja, az emberek kíván-csisága szerteviszi és igen sok esetben a legkomolyabb akadály más hivatások megindulásánál, mert azok a szülők már nem akarják megengedni gyermekeiknek, hogy őket „elevenen eltemessék“. De ha igazán Krisztus szelleme él bennünk, akkor kint még igényteleneb-bül élünk, mint a szemináriumban. Akkor tényleg nem csak a szülőkről, és testvéreinkről mondunk le, hanem az ő anyagi áldozataikról is, mikor erre nincs elegendő szükségünk. Lássák otthon, még ha anyagiakban nem is élnek szűkösen, mégha bőven telne is minden kíván-ságunk teljesítésére, hogy mi lemondók, igénytelenek vagyunk. Lássák, hogy mi nem akarjuk igénybe venni az ő anyagi áldozataikat és éppen csak a legszüksé-gesebbeket kérjük! Különösen az ellátás tekintetében szívesen megosztjuk az ő egyszerűbb és szegényesebb

kenyerüket is! A világért se engedjük meg, hogy kedvünkért gazdagabban terítsenek, mint ahogyan egyébként szoktak, különösen, ha nagyon szükösen van oda-haza az anyagiakból! Azt meg épenséggel ne fogadjuk el, hogy ők szegényesen étkeznek, de nekünk külön, jobbat és drágábbat főzzenek! Lássák, hogy mi Krisztust a szegénység és igénytelenség útján akarjuk követni. Nem szükségből, mert nem telik, hanem hívásból, mert Krisztus követésére vállalkoztunk!

Ne féljünk, hogy szigorúbb életfelfogásunk és életformánk megbotránkozást fog kelteni!

4. Kétségtelen, hogy különösen egészen világias szülői környezetben, hol a vallásos szellem teljesen hiányzik, meg fognak botránkozni, hogy milyen „bigottak“ és „rajongó aszkéták“ lettünk! Meg fognak botránkozni azon is, ha reggel félórával korábban kelünk, mint ők, vagy este nem megyünk velük, hogy világias társaságukban, vagy szórakozásaikban résztvegyünk. De ne féljünk és cseppet se tartson vissza bennünket életútunkon ez a megütközés. Ne legyünk türelmetlenek ilyenkor, se szemrehányást, vagy lekicsinylő nyilatkozatot ne tegyünk. Magyarázzuk meg életfelfogásunkat nagy szeretettel és gyengédséggel. De tartunk ki következetesen, állhatatosan. Emberi tekintet vissza ne tartson Krisztus követésében. Legyünk meggyőződve, nagyon hamar rájönnek arra, hogy milyen nagy lelki erő és szépség rejlik a krisztusi életben. S az ilyen szigorú kispapi és papi életben mennyi apológia rejlik az Egyház és papság mellett! A legnagyobb ellenvetésük azonban az lesz, hogy az öreg papok sem élnek így, azok se teszik ezt vagy azt! Vigyázzunk, hogy ilyenkor elég ügyesen és okosan tudjunk válaszolni anélkül, hogy az ilyen „öregeknek“ tekintélyén tényleg csorba esnék! Ha következetesek maradunk önmagunkhoz, elveinkhez, életformánkhoz, nagy csatát harcoltunk meg és jellemünk, lelki erőnk, Krisztushoz való hűségünk nagy próbát állt ki!

Szárnypróbálgatás.

Az egyik kora nyári napon a szeminárium udvarán békés csend uralkodik. Közelgő kemény vizsgára szorgalmasan tanuló leviták, breviáriumbozó testvérek róják az utat fel s alá. S amint ott a lourdesi szobor táján haladunk, hirtelen furcsa szárnycsattogás zavar fel a csendből. Felpillant a könyvek mélyéről a kíváncsi szem, megáll a járó-kelő: öreg galambok tanítgatják repülni a kis fiókát. Bizony még alig bírja szárnyát, nagyokat csattog, s mégis alig-alig emelkedik. Néhány szárnycsattogás után fáradtan pihen meg a kis galambfióka. De a néhány sikerült szárnycsattogásnak is örülnek, és sok turbékolás között enyelegnek egymás között! Így indul meg minden nagy szárnyalás: eleinte csak néhány szárnycsattogás, néhány nehéz mozdulat, aztán mindjobban magasabbra szárnyalás, míg végre megtanuljuk mi is a repülést a mi szellemi, lelki életünkben!

A szünidő is szárnypróbálgatás.

1. Az élet maga nagy repülés, erős, jó szárnyak keltenek hozzá! Hisz magaslatok felé kell törekednünk! Nem lehet a világi papot mindjárt beledobni az élet nagy küzdelmébe, kellenek előbb szárnypróbálgatások! Kellenek olyan nekilendülések, melyek eleinte éppen olyan nehezen és fáradságosan mennek, mint a galambfiókáknak a repülés! Meg kell próbálni az életet, ki kell próbálni a lelki szárnyakat! Eleinte csak kis időre, néhány hónapnyi repülésre szabad csak megindulnunk, s még az is mily nehezen megy! Sokszor még azt sem bírják el az erőtlen szárnyak! Mégsem szabad szárnyaszegetten a földön kuporogni, hanem addig kell erőltetni, gyakorolgatni a szárnyakat, míg végleg megerősödnek és elbírják a nagy repülést Isten felé! Az életre készülünk, kipróbált erők kellenek hozzá! Ezeket az erőket gyakoroljuk kint a vakációban, az élet előiskolájában!

Távol a szeminárium ősi falaitól

2. Mikor az ősi falak közé először beléptünk, ki mondhatatlan nyomasztó hatással voltak reánk! Úgy

éreztek, hogy reánk esnek, elnyomnak, valahogy szüknek és nehéznek tartottuk ezek között élni! S valljuk be, sokszor húzott, vonzott valami kifelé! A világ visszavonzott abba a fergetegbe, honnan az Úr ide vezetett! Csak akkor kezdtünk kibékülni velük, mikor megismertük, hogy e nagy, s ősi falak azért oly hatalmasak, hogy a világ hatalmas áradatát, szellemét, életét visszatartsák lelkünkől és mi itt zavartalanul élvezhessük a krisztusi élet elvonultságát, békés csendjét és biztonságát! Mikor lelkünk megérezte, hogy szellem és élet lakik e falak között, akkor már megszerettük. Mikor átéltük, hogy ez a szellem és bensőséges lelkiesség Krisztus világa, s e csendben a Mester szól a lélekhez, akkor már nem vonzott többé a kinti élet! Akkor már boldogok voltunk itt bent! Most mégis el kell hagyni ez ősi falakat, de csak egy időre! Egy időre vissza kell menni az életbe, mert hiszen nekünk a csend, a visszavonultság csak előkészületet és töltékezést jelent! Ha el is hagyjuk e falakat, mégis magunkkal visszük annak szellemét, azt a csendes, békés visszavonultságot, Krisztus lelkének csodálatos, misztikus világát, mely a vakációban is ihlet, és lelkünknek az Úr barátságát biztosítja, erősíti! Szeressük majd a szünetben is a csendet, a békés visszavonultságot, legalább a napnak néhány részén, mikor imádságaink, elmélkedéseink, olvasmányaink, lelki felüdülésünk perceire vonulunk vissza!

Búcsút veszünk előljáróinktól!

3. Nemcsak az ősi falaktól, hanem előljáróinktól is búcsút veszünk! A papi életre való előkészületnek, a krisztusi lelkület kialakításának ihletett munkásai ők, s most mégis kiengednek nevelői hatásuk alól, mégis a magunk útjára, a magunk önállóságának és felelősségének útjaira engednek. Hogyne, hiszen a világi papnak a maga lábán kell járnia, önállóan kell az Úr szolgálatában élnie! Azért most előljáróink is úgy vannak, mint az öreg galambok, kik a fiókákat repülni tanítgatják. Ez a néhány hónap kis szárnypróbálgatás, előgyakorlata az élet önállóságának. Természetes, hogy előljáróink nem úgy tekintik a szünetet, hogy a pihenés napjaira magukra hagy-

ják neveltjeiket, ellenkezőleg, minél nehezebb az önállóságnak ez a próbája, minél több veszély fenyegeti a vakációzó levitákat, annál nagyobb aggodalommal és szeretettel vannak velük lélekben! Az imádság szárnyain, a lelki és szent közösség kapcsán, melyet az Egyház szentek egyességének nevez, annál jobban ott állnak mellettünk és segítenek, támogatnak! Érezzük ezt a lelki együttlétet akkor is, mikor a szünetben tér és idő elválaszt egymástól! Támaszkodjunk erre a lelki közösségre akkor is, mikor valami veszély fenyeget, mikor komoly és határozott küzdelemre van szükségünk! Ha az édesanya szent emléke sok eséstől visszatartja gyermekét, mikor távol van tőle, akkor a szemináriumi előjárók szerető, papi lelke is elkísér bennünket a szünidő minden napján, és imájuknak ereje mindig mellettünk lesz, hogy visszatartson olyan lépéstől, ami a krisztusi papság szellemével nem volna összeegyeztethető. Oremus pro invicem!

A Mestertől is búcsúzzam?

4. Tőle is eltávozom a szünidőben? Nem búcsúzom az Úrtól, mert ő már ott vár, ahova menni fogok! Akármilyen nagy város, vagy kis falu legyen is az én szünidei tartózkodásom helye, ott találom Krisztust a kis templom oltárán, ott imádkhatom az én szülőfalum szentélyében éppen úgy, mint itt a szemináriumi kápolnában! Ha majd ott térdelek ismét, ahol fiatal éveimben annyiszor térdeltem, ahol talán az első indításokat, hivatásom első kegyelmeit kaptam, mikor újra ott szolgálom az Urat, ahol első alkalommal tanulgattam ministrálni, jusson eszembe ifjú éveim minden kegyelmi ajándéka és az isteni Mester kimondhatatlan szeretete, mely azóta napról-napra növekedett irántam! Igen, Krisztus nem hagy el, Krisztus velünk jön a vakációban is! Krisztus mindig velünk marad és mindig velünk akar lenni! Krisztus azt akarja, hogy a vakációban még jobban érezzük, mennyire az övéi vagyunk és mennyire a mienk ő! Azt akarja, hogy egészen belőle éljünk és mindenben őreá támaszkodjunk! Ő ad majd erőt, támogat majd a gyengeségben, vigyáz reánk a veszély-

ben és szent Szívének melegével melengeti szívünket, hogy ki ne hűljön a világ bűnös, hideg lehelle-tére. Krisztus szeretete ölel át, és védi meg levita-lelkünk érintetlen vonzalmát. Ennek a szeretetnek ereje lesz az én szünidei nagy boldogságom, szívem-nek minden öröme, lelkem mindennapi tápláléka. Ha Krisztus velem, ki ellenem? A szünidőre induló, az élet útjain szárnyait próbálgató levitának Krisztus az élete, Krisztus az ereje, Krisztus az ő levita-szívének boldogsága és osztályrésze!

Deo gratias!

Azt olvasom Peru nagy apostoláról, Martinez Di-dacus jezsuita atyáról, hogy egész nap eltöltötte lel-két a legmélyebb hála Isten iránt a sok jóért, mit tőle vett. Bár apostoli munkaköre rendkívül lekö-tötte, mégis naponta négyszázszor, sőt hatszázszor is mondogatta: Deo gratias! Deo gratias! Ha vissza-tekintek én is eddigi életemre, csak ez az érzés tölt el engem is: Deo gratias!

Hála szent hivatásomért.

1. Ha visszatekintek életem folyására, elsősorban a szent hivatás kegyelmét köszönöm most meg, az élet küszöbén. Isten végtelen jósága ajándékozott meg az étellel, a megtérés kegyelmével, de a meg-váltás kegyelme után elsősorban szent hivatásomat köszönöm meg neki alázatosan! Ha szentáldozáskor elmondom a százados szavaival: „Domine non sum dignus!“, akkor mennyivel inkább ismételtgethetem most: „Uram, valóban nem vagyok méltó arra, hogy hozzám hajolj! Nem vagyok méltó, hogy hozzám for-dultál és engem egészen magadhoz emeltél. Nem va-gyok méltó, hogy nyomodba lépjek és a Te nagy missziódat teljesítsem! Nem vagyok méltó, hogy té-ged helyettesítselek! Nem vagyok méltó, hogy ke-zemben tartsalak és a híveknek nyujtsalak! Nem vagyok méltó, hogy téged képviseljelek égen és föld-ön. Ha mégis kiválasztottál, úgy nagyon hálásan köszönöm neked: Deo gratias! Hálát adok neked, hogy sok gyengeségemet és gyarlóságomat nem te-

kintetted, hanem meggyógyítottál, megerősítettél, megszenteltél a szent magány ölen! Ezt köszönöm neked itt, most, mikor az élet küszöbén állok! Hogy szent hivatásom kifejlődhetett, tudatossá válhatott és annak szelleme egészen betöltött előkészületi éveim alatt, ezt köszönöm neked hálatelt szívvel: Deo gratias!

Hála a kegyelmekért!

2. Az élet hosszú útja áll mögöttem, s ezalatt, állandóan velem voltál édes Jézusom! Állandóan szeretted és lakóhelyet vettél nálam! Mennyi sok kegyelem-ajándékot kaptam itt e szent falak között! A csendes elmélkedések ihletett perceiben, lelkiolvasmányaim és tanulmányaim elmélyüléseiben, szentáldozások után, ott, a tabernákulum tövében! Mily sok kegyelmet adtál, mikor a szent rendeket felvettem és egészen Krisztusba öltözködtem! Deo gratias! Mindenért hála és köszönet neked, isteni Mesterem! Az apostolok iskolája volt e néhány megszentelt év, melyet itt töltöttem, s én hűségesen jártam ezt az iskolát, hogy hűséges és jó szolgád lehessenek, Uram! Tőled lestem el az apostoli élet nagy titkait és indításait! Most tele a lelkem tőle! Deo gratias!

Hála a tudományért.

3. Ami ezt a sok esztendőt betöltötte, míg az élet küszöbéig eljutottam, szent előkészületben telt el. Én is ott ültem lábadnál, hogy halljam a te igéidet! Te tanítottál isteni Mesterem az élet igéire! Itt töltökezett lelkem a szent tudományok kincseivel. Itt gazdagodtam az Ige gondolataival, az isteni igazságok értékeivel! Deo gratias, köszönöm neked isteni Ige! Köszönöm, hogy lelkemet telítetted lelked lelkével, hogy igazságaidat hirdethessem és tanításban szolgálva téged, a Te fényességes napod lehessenek! Nem önző szándék vezetett, mikor a tudomány és igazság vizeiből merítettem, csak egyedül a szeretet! Hivatásomat akartam teljesíteni, hogy helyetted, Uram, tanítsak és vezethessenek másokat! S most, mikor úgy érzem, hogy feszültig megtelt a tömlőm az igazság friss borával, most megyek, hogy adjak belőle mind-

azoknak, akik éhezik és szomjúhozzák az igazság italát! Köszönöm, Uram, hogy erre méltattál, hogy lelkemet gazdagítottad és tanulmányaim bevégzésére vezettél! Deo gratias!

Hála vezet az élet útjain.

4. Az élet küszöbén, nagy megindulások első lépésénél különösen hálásan emelem lelkemet hozzád, Istenem! Nemcsak hátra tekint szemem, hanem előre is! Az élet küszöbén nemcsak az emlékezés és búcsúzás fájó érzése szállja meg a lelket, hanem az előre nézés és indulás sejtése is. Indulunk Uram, az élet útjaira lépünk! Indulunk az élet tövises ösvényein, a te lábnyomodba lépünk! Krisztus követése az életem, és én hűségesen megyek lépésről-lépésre utánad, amerre te vezetsz édes Jézusom! Hála, hogy indulhatok! Deo gratias, hogy végre ide jutottam és mehetek az Úr szőlőjébe! Hála, hogy feláldozhatom magamat Isten ügyének! Hálám legyen a kemény munka, köszönetem az Úr házáért való buzgóság, mely megemészt engem! Életemért, hivatásomért, a kegyelmekért, a tudomány kincseiért és szeretetedért így mondok köszönetet, isteni Mesterem: hogy buzgón áldozom magamat neked, és a lelkek megmentésének, vezetésének, üdvöztetésének! Mikor búcsúszom és indulok apostoli hivatásom útján, ez cseng állandóan lelkemben: Deo gratias! Deo gratias!

Búcsúzás.

Szent Pál apostol utolsó útjára vonul fel Jeruzsálembe. Balsejtelmek fogják el, a Lélek megsúgja neki, hogy nagy szenvedések várják ott, megkezdődik keserves kínszenvedése, kálváriája. Elkerüli Efezust, nehogy időt veszítsen, mégsem tud övétől búcsúzás nélkül elválni. Miletosba hívja a presbitereket Efezusból, s mikor elbúcsúzik tőlük, összerázkódik s azt mondja: Nem látjátok többé arcomat, a Lélek sugallja, hogy nagy szenvedések várnak reám a városban, s ti többé nem láttok engem! (Ap. csel. 20, 25.) Mindannyian sírva fakadnak és az apostolnak nyakába borulnak, megcsókolják őt, főleg e szavak miatt, hogy többé nem látják arcát!

*Minden búcsúzásban van
hátratekintés, elszakadás.*

1. Az efezusi presbiterek is arra gondoltak, hogy mennyit köszönhettek a nagy apostolnak! Hiszen ő hozta nekik az evangéliumot, neki köszönhetik a megváltás kincseit. Bizonyára azokra a boldog percekre gondoltak, míg Pál tüzes beszédeit hallhatták, lelkének apostoli buzgalmát élvezhették! Most, mikor legidősebb testvéreink búcsút vesznek tőlünk, a mi lelkünkben is az efezusi presbiterekhez hasonló érzelmek támadnak! El kell szakadni egymástól, el kell hagyni az intézetet, hol szent hivatásunk útjait jártuk és hol a krisztusi életre, az apostoli munkásságra előkészültünk! El kell válni az ősi falaktól, a cellától, a kápolnától, el kell válni az ősi Mária-szobortól, kispap életünknek minden élményétől! S ami a mi szemünkbe is könnyet csal, az a gondolat, hogy többé nem látjuk őket, többé nem mondhatjuk: „az én szobám, az én lakóhelyem, az én kápolnám, az én termem.” El kell válnunk előjáróinktól is, akik az életre előkészítettek, s ki tudja, hogy meglátjuk-e valaha is arcukat! El kell válni az ősi intézettől, hol annyi munkával töltöttük el az előkészületi éveket, ahova a szellemi világ rejtekeibe való behatolás annyi élményén mentünk át! El kell válni tanuló éveinktől, s megkezdődik egy egészen új, egy egészen más felelősséggel teli élet! Mondjunk most mindenkinek és mindennek őszinte búcsúszót! Vale... vale!

Minden búcsúzóban van előretekintés!

2. Szent Pál is előre nézett s a bizonytalan jövőben a Lélek szemével látott! Mikor most mindentől és mindenkitől búcsút veszünk, lelki szemünk nekünk is a jövőbe pillant! Belenézünk a bizonytalan jövőbe és önkéntelenül is fürkésszük azt, ami reánk vár az életben. Mi vár reánk? Ki tudná azt megmondani?... De annyi bizonyos, hogy az élet komolysága vár! Kispap éveink gondtalansága és felelőtlen-sége annyi örömmel töltötte el életünket. Most jönnek a nehéz és nagy felelősségek, a nagy és gyötrő

gondok! Most egyszeribe az élet küzdelmeibe sodródunk! Hiszen mi, a „*militia Christi*“ tagjai lettünk! Reánk nagy küzdelmek várnak! Nekünk a jó harcot kell megharcolni Krisztus zászlaja alatt! Nekünk az ősz ellenség ellen, a sátán ellen kell táborba szállnunk! E nehéz és felfordult világban minden bizonytalanná vált, csak egy bizonyos, hogy reánk nagy harcok és nagy szenvedések, nagy üldöztetések várnak! A mi életünk is ebben tökéletesen hasonlóvá lett Szent Páléhoz! Reánk is Krisztus elleneinek agyarkodása várakozik, s ki tudja, hogy mennyiben sikerül nekik bennünket hatalmukba keríteni! Gondtalan kispap éveim, Isten veletek! Ránk vár a világ, ez a harc a mienk!

Mégis van valami, amit innen magammal viszek!

3. Mikor a gyermek elhagyja a szülői házat, mikor a katona elbúcsúzik szeretteitől, hogy hadba vonuljon, az édesanya, a hitvestárs ad valami kis emléket, nyakába akaszt kis csodás érmet, kereszteskét, mely emlékébe vési és figyelmezteti övéire, hogy soha meg ne feledkezzék róluk! Innen, e szeminárium ősi falai közül sem távozzunk el egészen üres kézzel. Mit kapunk tőle, mit viszünk magunkkal emlékbe? Krisztust kapjuk! Intézetünk nem egyszerű kis érmecs-két, nem egyszerű emléket akar a nyakunkba akasztani, hanem adja nekünk magát a Mestert! A hosszú évek munkájának ez volt egyetlen célja, kialakítani lelkünkben a Krisztust, kialakítani karakterünkből a krisztusi élet vonásait! Hiszen bennünket „alter Christi“-vé akart nevelni! S most, mikor meleg szívvel búcsút mond, most, mikor talán utoljára kezét szorít és szemünkbe néz, fürkésző szeme nem a jövőt kutatja, hanem csak ezt az egyet nézi: Meg van-e bennünk az „alter Christi“? Nos, hát örömmel és boldogan rázza meg a kezünket, nyugodtan küld az élet küzdelmeibe, mert megvan és mindenki előtt nyilvánvaló, hogy a krisztusi vonások, az „alter Christi“ képe kialakult és a krisztusi arc, krisztusi hasonlóság jegyével indulhatunk útra! De még többet is ad, adja magát Krisztust, nyújtja a szentségi Krisztust magát! Nem úgy engedi el kezünket, hogy

most teljesen magunkra maradjunk, s a magunk sor-sára hagyatkozunk, hanem az ősi szeminárium meg-fogja kezünket és odateszi a szentségi Krisztus ke-zébe s mondja: Eddig én vezettem és örködtem fe-llette, most te fogd meg kezét, isteni Mester, és ve-zesd, védd, kormányozzad! Igen, Krisztus kezébe tesz, Krisztus kezébe helyez és azzal a nyugodt ön-tudattal búcsúzik: Krisztus legyen az életben erőd és támaszkod!

A lelkek milliói várnak már az élet küszöbén!

4. Nem úgy enged ki az életbe, mint a kincskeresőt, hogy a nagy ismeretlenben keressünk magunk-nak boldogulást és vagyont! Mikor innen az intézet elbúcsúztat, azzal az áldással ölel karjaiba, hogy az ismeretlen életben is ismerős lelkek integetnek és várnak. Igen, ismerős lelkek, mert szomjuhózzák az igazságot! Lelkek, akik várják Istent, hogy te vi-gyed nekik! Lelkek, akik szomorkodnak, mert nincs, aki megvigasztalja őket! Lelkek, akik várnak, hogy te felemeled őket, mert elestek! Lelkek, akik be-szennyezték lelkük hófehér ruháját, hogy te, testvér, megtisztítsad és Krisztus vérében újra fehérre mos-sad! Lelkek, akik annyit imádkoztak érted, jó papo-kért, jó lelkiatyákért! Lelkek, akiket te csak arról ismersz meg, hogy Krisztus nyájába tartoznak! Lel-kek, akik nem várnak és nem szeretnek, de a te apos-toli buzgalmad fogja számukra az igazsághoz és bol-dogsághoz vezető utat felfedni! Nem úgy mégý te-hát el innen, hogy nem tudod, mi lesz veled! A lel-kek munkája vár, az Anyaszentegyház vár, mert hi-szen az Egyház nevében voltál itt is. Menj tehát drága apostoli lélek, menj Istennek választottja és légy az Egyháznak, Krisztusnak buzgó szolgálja, a lelkek vezére, atyja! A nép millióinak bizalma, sze-retete és imája fogja kísérni papi életed útjait!

TARTALOM.

	Oldal
Szózat apostoli lelkekhez	5

Hív az Úr!

Apostolok meghívása	9
Krisztus nyomában	10
Örök papság	12
Jöjj és kövess!	14
Kiválasztottság kegyelme	15
Készséges Krisztus-követés	17
Emberi kötelékek feloldása	19
Emberek halászhálói	22
Hívatásom a kárhozat tűzének világánál	24
Hivatlan tolatkodó	26
„Követlek téged, bárhova is mégy!”	28
„Mondá egy másiknak: Kövess engem!”	31
Igen!... De!... ..	33
Ne halogasd!	35
Hirdetni Isten országát!	38
Hátra néző lelkek	40
„Nem alkalmas...”	42
Apostoli önzetlenség	44
Szegénység szelleme	46
Non sum dignus!	48
Amire Mária tanít	51

A Mester lábainál.

A Mester és tanítványa	55
A Mester lábainál	57
„Tanuljatok tőlem!”	59
„Tőlem!”	61
Apostolok nevelő Mestere	63
A „bűnösöktől elkülönített Mester” tanítványai ..	65
„Tanuljatok!”	67
„En szelíd vagyok...”	69

	Oldal
„Alázatos Szívű vagyok“	72
„Vegyétek magatokra az én igámat!“	75
„Mert az én igám édes!“	77
„Az én terhem könnyű“	80
„Könnyű“	81
„Nyugalmat találok lelketeknek!“	85

Hogyan látja a Mester a szent hivatást?

Apostoli hivatás	91
A föld sója	92
Az élet sója	94
Nagy misszió	95
A só ízét veszti	96
A világ világossága	98
A világosság emberei	99
„Hegyen fekvő város“	100
Gyertya a véka alatt	101
„Világosodjék világosságtok!“	103
„Nem mondalak szolgálknak“	104
Krisztus barátai	105
Krisztus bizalmasai	106
Ajándékok ajándéka	107
Nem lehet meddő	109

Apostolok küldetése.

„Szánom a sereget!“	113
Kevés a munkás	115
Az aratás Ura	117
Az apostolok választása	119
Apostoli küldetés	122
Az apostoli küldetés célja	124
Isten választott népe	126
Isten országa	129
A lélekorvos	131
„Gyógyítsatok betegeket!“	134
Életetadó hatalom	135
„Poklosokat tisztítsatok!“	138
„Ördögöket űzzetek ki!“	140
Önzetlen apostoli szolgálat	142
A Gondviselés gyermekei	144
Juhok a farkasok között	147
„Legyetek okosak!“	149

A hetvenkettő küldetése

	Oldal
A legerősebb fegyver	155
Emberek között	157
Apostolsors	159
„Enérettem!”	161
„Megadatik azon órában!”	163
Atyánk lelke	165
Állhatatosság	167
A tanítvány nem különb mesterénél	169
„Tanítsatok!”	171
Prófétai hivatás	173
„Veletek vagytok!”	174
Rendele az Úr hetvenkettőt	176
Elküldi őket az Úr	178
Sok az aratnivaló!	181
„Kérjétek!”	183
Bárányság a farkasok között	186
„Menjetek... küldelek titeket...”	189
„Ne hordjatok erszényt, se táskát, se sarut!”	191
„Senkit az úton ne köszöntsetek!”	194
„Békesség e háznak!”	196
Ha nem fogadnak szívesen?	199
„Mélto a munkás a maga bérére”	201
Még a port is lerázni!	204
„Gyógyítsátok meg az ottlevő betegeket!”	207

„Szeretsz engem?”

Az apostoli élet rúgója	213
Szeretlek téged, Úram!	215
A szeretet legfelsőbb fokán	216
Van, aki szeret!	218
Igy szeretlek!	220
„Mindent eltűr...”	222
Ki szakíthat el Krisztustól?	223
Önfeledő szeretet	224
Charitas Dei diffusa est	225
Hogy szeret?	226
Hűséges szeretet	228
A szeretet kánonja	229
Nagyobb szeretete	230
A legnagyobb mozgatóerő	231

„Titeket is üldözni fognak!”

	Oldal
Üldöztetések tűzében	237
Szidalmak pergőtüzében	238
A világ nyelve	240
Példaképek	242
Lelki szorongattatásban	243
Nem tart soká!	244
Új szellem	246
A hálátlanság keresztje	247
Nolite timere!	249
„Propter metum“	250
Erő és oltalom	251
Győzelem!	253
Diadalmas világnézet	254
Légy hí mindhalálig!	255

Az élet küszöbén

A világi pap életképe	259
Apostoli lelkület	262
Szűnidei életproblémák	265
Az élet veszélyei	268
„Aki a veszedelmet szereti...”	271
Szülők és rokonok	274
Szárnypróbálgatás	278
Deo gratias!	281
Búcsúzás	283

